هاجى ئابدۇلھېمىت موللايوپ ئابلىز موللايوپ

ئۇيغۇر ئۆيى-ئىمارەتلىرىنىڭ چېرتيوژ ئۈرنەكلىرى

ALBUM OF BUILDING CONSTRUCTION OF UYGHUR

شىنجاڭ پەن - تېخنىكا نەشرىياتى

هاجی ئابدۇلھېمىت موللايوپ ئابلىز موللايوپ

ئۇيغۇر ئۆي ــ ئىمارەتلىرىنىڭ چېرتيوژ ئۆرنەكلىرى

تەھرىرلىرى : ئابدۇرېشىت ئابدۇللا
جېلىل ئايوپ

شىنجاڭ پەن ـ تېخنىكا نەشرىياتى

图书在版编目（CIP）数据

维吾尔族住宅建筑图集/毛拉尤夫编—乌鲁木齐：新疆科学技术出版社，2004.9
ISBN 7—80693—527—4

Ⅰ.维… Ⅱ.毛… Ⅲ.维吾尔族—住宅—建筑设计—图集—维吾尔语(中国少数民族语言)
Ⅳ.TU253—64

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2004)第 013827 号

پـــلانلـــغـۇچـــى : مەتروزى مەتسىيت

مـەسئۇل مۇھەررىرلىرى : مەتروزى مەسىيت
ھۆرىگۈل يۈسۈپ

مەسئۇل كوررېكتورلىرى : ژاڕىسجان مۇھەممەت
ھەببۇللا ئېلى

بېزەك لايـــھـــلـــگـــۇچى : ئەكبەر پەيزۇللا

ئۇيغۇر ئۆي ـ ئىمارەتلىرىنىڭ چېرتيوژ ئۆرنەكلىرى

* * *

شىنجاڭ پەن ـ تېخنىكا نەشرىياتى نەشر قىلدى
(ئۈرۈمچى شەھىرى يەنئەن يولى №21 ، پوچتا نومۇرى : 830001)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسى تارقاتتى
شىنجاڭ شىنخۇا باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى
فورماتى : 889mm×1194mm ، 1/32 باسما تاۋىقى : 12.25
2004 ـ يىل 9 ـ ئاي 1 ـ نەشرى
2004 ـ يىل 9 ـ ئاي 1 ـ بېسىلىشى
تىراژى : 1～3 000
ISBN 7—80693—527—4
باھاسى : 36.00 يۈەن

ئاپتورنىڭ قىسقىچە تەرجىمھالى

ئاپتور ھاجى ئابدۇلھېمىت موللايوپ 1923 ـ يىلى كۆچا ناھىيە بازىرىدا قول ھۈنەرۋەن ئائىلىسىدە تۇغۇلغان . 1941 ـ يىلى ئۆلكىلىك 1 ـ گىمنازىيىنى پۈتتۈرگەن. ئازادلىقتىن ئىلگىرى ئوقۇتقۇچى، ئۆلكىلىك مەركىزىي ئۇيغۇر ئاقارتىش ئۇيۇشمىسىدا مۇدىر كاتىپ، مالىيە نازارىتىدە كاتىپ، خوتەن ۋىلايەتلىك باج ئىدارىسىدە ئىدارە باشلىقى، خوتەندە چىقىدىغان «تەكلىماكان گۈلى» گېزىتىدە باش مۇھەررىر بولۇپ ئىشلىگەن. ئازادلىق ھارپىسىدا ئۈچ ۋىلايەت ئىنقىلابىنى ھىمايە قىلىش، شىنجاڭنىڭ تىنچلىق بىلەن ئازاد بولغانلىقىنى تەشۋىق قىلىش پائالىيەتلىرىدە ئاكتىپ رول ئويناپ، خوتەن ياشلىرى ئىچىدە تونۇلغان.

ئازادلىقتىن كېيىن، سولچىل لۇشىەننىڭ تەسىرى ۋە «تۆت كىشىلىك گۇرۇھ»نىڭ زىيانكەشلىكىگە ئۇچراپ، 10 نەچچە يىل چەتكە قېقىلغان. 1983 ـ يىلى سىياسىي جەھەتتىن ئاقلىنىپ، نامى ۋە خىزمىتى ئەسلىگە كەلتۈرۈلگەن.

ھاجى ئابدۇلھېمىت موللايوپ ئۆزلۈكىدىن تىرىشىپ ئۆگىنىش، جاپالىق ئەجىر قىلىش ئارقىلىق يېتىشىپ چىققان ئالاھىدە ئىقتىدار ئىگىلىرىدىن بىرى بولۇپ، ئۇ چەتكە قېقىلغان مەزگىلدىمۇ بىناكارلىق قۇرۇلۇشىدا ئىشلەشنى تەلەپ قىلىپ، خىش قۇيۇش، سۇۋاقچىلىق، تامچىلىق، سىرچىلىق، ئەينەكچىلىك ھۈنەرلىرىنى جاپاغا چىداپ ئۆگەنگەن. خىزمىتى ئەسلىگە كەلگەندىن كېيىن ، بىناكارلىق قۇرۇلۇش ئورنىدا ئىشلەپ، بىناكارلىققا ئائىت نەزەرىيە ۋە تېخنىكا بىلىملىرىنى قېتىرقىنىپ ئۆگىنىپ، قۇرۇلۇش لايىھىلەش، خەرىتە، چىرتيوژلارنى سىزىش ئىقتىدارىغا ئىگە بولۇپ، نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنى زىچ بىرلەشتۈرگەن تېخنىك خادىم بولۇپ يېتىشكەن. شۇنىڭدىن كېيىن، خوتەن ناھىيىلىك ۋە خوتەن ۋىلايەتلىك بىناكارلىق قۇرۇلۇش تارماقلىرىدا قۇرۇلۇش تېخنىكى، مۇئاۋىن دىرېكتور، قۇرۇلۇش ئىدارىسىدە تېخنىك بولۇپ ئىشلىگەن. قوشۇمچە خوتەن ناھىيىلىك قۇرۇلۇش ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ مۇدىرى ، ۋىلايەتلىك قۇرۇلۇش ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ۋىلايەتلىك ئۇنۇان باھالاش كومىتېتىنىڭ ھەيئەت ئەزاسى بولغان.

1983 ـ يىلى بىناكارلىق لايىھىلەش بويىچە ئىنژېنېرلىق ئۇنۇانىغا ئېرىشكەن ھەمدە جۇڭگو بىناكارلىق ئىلمىي

جەمئىيىتىگە ئەزا بولغان. ئۇ 1953 يىلىدىن باشلاپ بىناكارلىق قۇرۇلۇش ئىشلىرىغا قاتنىشىپ، 1993 ـ يىلى 2 ـ ئايدا دەم ئېلىشقا چىققان.

ئۇ 40 يىل مابەينىدە يۇكنىڭ ئېغىرىنى ئۈستىگە ئېلىپ، جاپاغا چىداپ ئىشلەپ، ئۆزلۈكىدىن ئۆگىنىش، ئىزدىنىشنى قولدىن بەرمەي، ئاددىي ـ سادا، پاك ياشاشتەك ئەخلاق ـ پەزىلىتى بىلەن كۆپ قېتىم مۇكاپاتلانغان.

1983 ـ يىلى 7 ـ ئايدا دۆلەت مىللىي ئىشلار كومىتېتى، ئەمگەك مىنىستىرلىقى، جۇڭگو پەن ـ تېخنىكا ئىلمىي جەمئىيىتى تەرىپىدىن «مىللىي رايوندا ئۆزۈن مۇددەت پەن ـ تېخنىكا خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان» دېگەن شەرەپ گۈۋاھنامىسىگە ئېرىشكەن.

ئۇ خوتەن ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ خىزمەت بىناسى، 1000 كىشىلىك يىغىن زالى، پولات زاۋۇتىنىڭ بېتون لۇق سېخ قۇرۇلۇشى قاتارلىق چوڭ تېپتىكى 10 نەچچە بىنانىڭ قۇرۇلۇشىغا مەسئۇل بولغان ۋە بىر قىسىم بىنالارنى لايىھىلىگەن، 100 دىن ئارتۇق شاگىرت يېتىشتۈرگەن.

ئۇ ئۇيغۇر بىناكارلىقىدىكى مىللىي ئۇسلۇب بىلەن زامانىۋى شەكىلنى بىرلەشتۈرۈش جەھەتتە يېڭىلىق يارىتتى. ئۇيغۇر بىناكارلىقىدىكى ئىنئەنىۋى شەكىل ۋە نۇسخىلارنى توپلاپ تەتقىق قىلدى. بۇ جەھەتتە توپلىغان نەزەرىيە ۋە تەجرىبىلەر ئاساسىدا «بىناكارلىق خەرىتىلىرى ۋە ماتېرىياللىرى ھەققىدە ئاددىي ساۋات»، «قىش پەسلىدە قۇرۇلۇش قىلىش ئۇسۇللىرى توغرىسىدا» قاتارلىق ئىلمىي ماقالىلەرنى يېزىپ، «بىلىم — كۈچ» ژۇرنىلى ۋە گېزىتلەردە ئېلان قىلدى. دەم ئېلىشقا چىققاندىن كېيىنمۇ خەلقە تۆھپە قالدۇرۇشنى شەرەپ دەپ بىلىپ، ئۇيغۇر بىناكارلىق سەنئىتىنىڭ بۈنىڭدىن كېيىنكى تەرەققىياتىدا مۇھىم ئىلمىي قىممەتكە ئىگە بولغان ۋە بىناكارلىق ساھەسىدىكى ياشلارنىڭ ئۆگىنىشىگە بەلگىلىك تەسىر كۆرسەتىدىغان بۇ كىتابنى تۈزۈپ چىقتى.

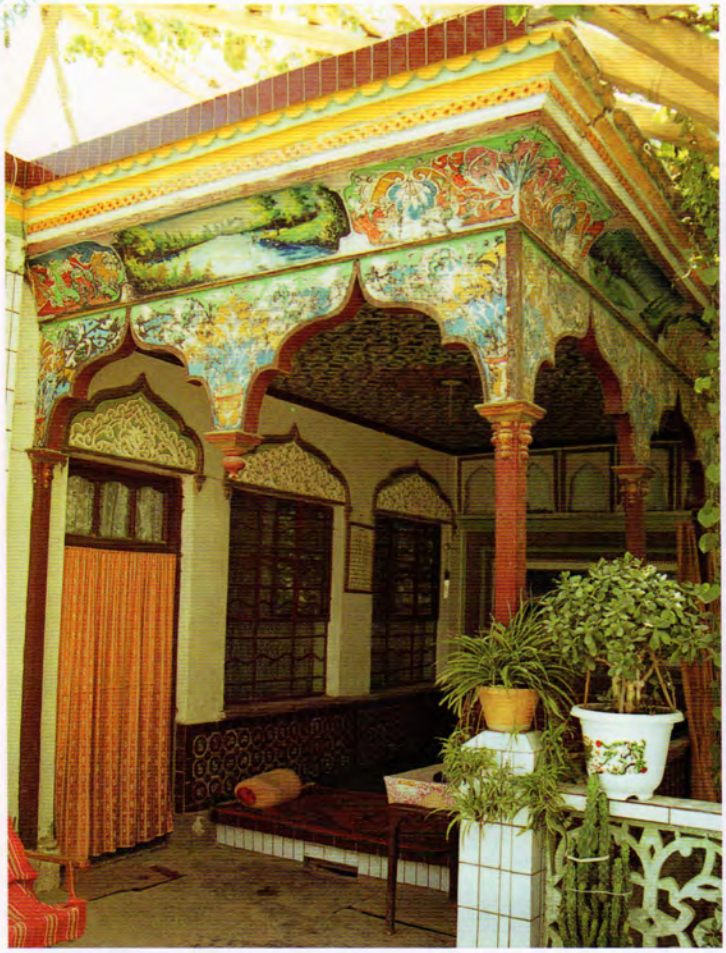

ئابلىز موللايوپ 1964 ـ يىلى خوتەن شەھرىدە تۇغۇلغان . ئۇ 1982 ـ يىلى خوتەن ۋىلايەتلىك 1 ـ ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرۈپ ، خوتەن ئالىي پېداگوگىكا تېخنىكومىنىڭ خەنزۇتىلى تەرجىمانلىق كەسپىگە قوبۇل قىلىنغان . 1985 ـ يىلىدىن باشلاپ مۇشۇ مەكتەپنىڭ قۇرۇلۇش بۆلۈمىدە ئىشلەپ كەلمەكتە .

ئابلىز موللايوپ ئوتتۇرا مەكتەپلەردە ئوقۇۋاتقان مەزگىللىرىدىن باشلاپ ، ئاتا كەسپىگە قىزغىن ئىشتىياق باغلاپ ، ئاتىسى موللايوپ ھاجىمدىن بىناكارلىق ـ قۇرۇلۇش ئاساسلىرىنى ئۆگەنگەن . ئالىي مەكتەپتە ئوقۇۋاتقان ۋاقىتلىرىدا ئاتىسىنىڭ ئۆگىتىشىدە ۋە ئۆزىنىڭ تىرىشچانلىق بىلەن خەرىتە سىزىش ، خامچوت ئىشلەش قاتارلىق كەسپىي ئىش ھالقىلىرىدا پىشىپ يېتىلگەن .

ئابلىز موللايوپ 1989 ـ يىلى شىنجاڭ سانائەت ئىنستىتۇتىدا ئىككى يىل ئوقۇپ ، كەسپىي جەھەتتە تېخىمۇ مۇكەممەللەشكەن . ئۇنىڭ بىر قانچە قۇرۇلۇش خەرىتە لايىھىسى ئەملىي قوللىنىلىپ ، يۇقىرى باھاغا ئېرىشكەن . خوتەن شەھىرى ۋە ھەر قايسى ناھىيىلەردىكى شەخسىي قورو ـ جايلار ، سەيلىگاھلار ، خاتىرە ـ سايادەت ئورۇنلىرىنىڭ ئىمارەت خەرىتىلىرى ئۇنىڭ قولىدىن چىققان .

ئۇيغۇر كىتاب توربېكىتى

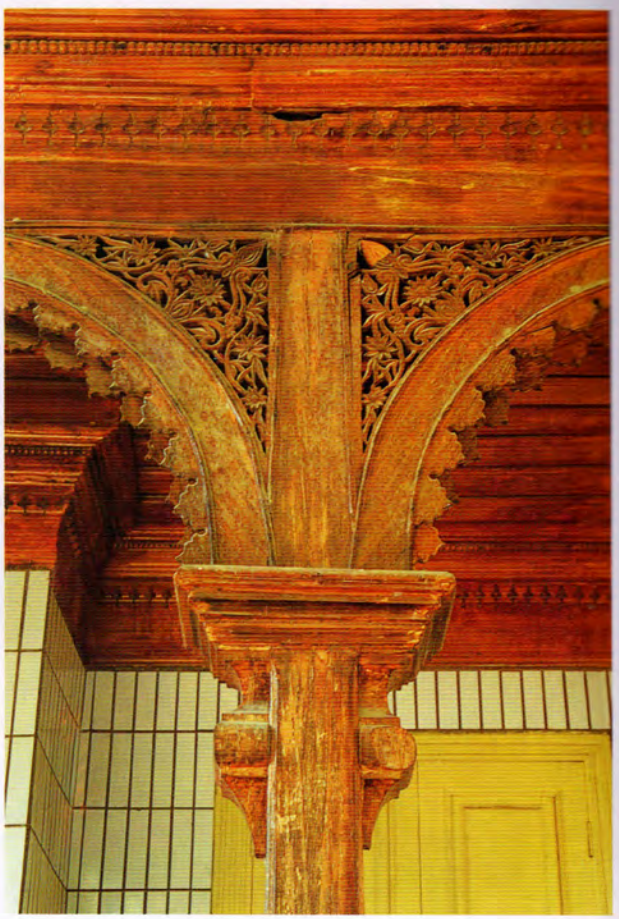

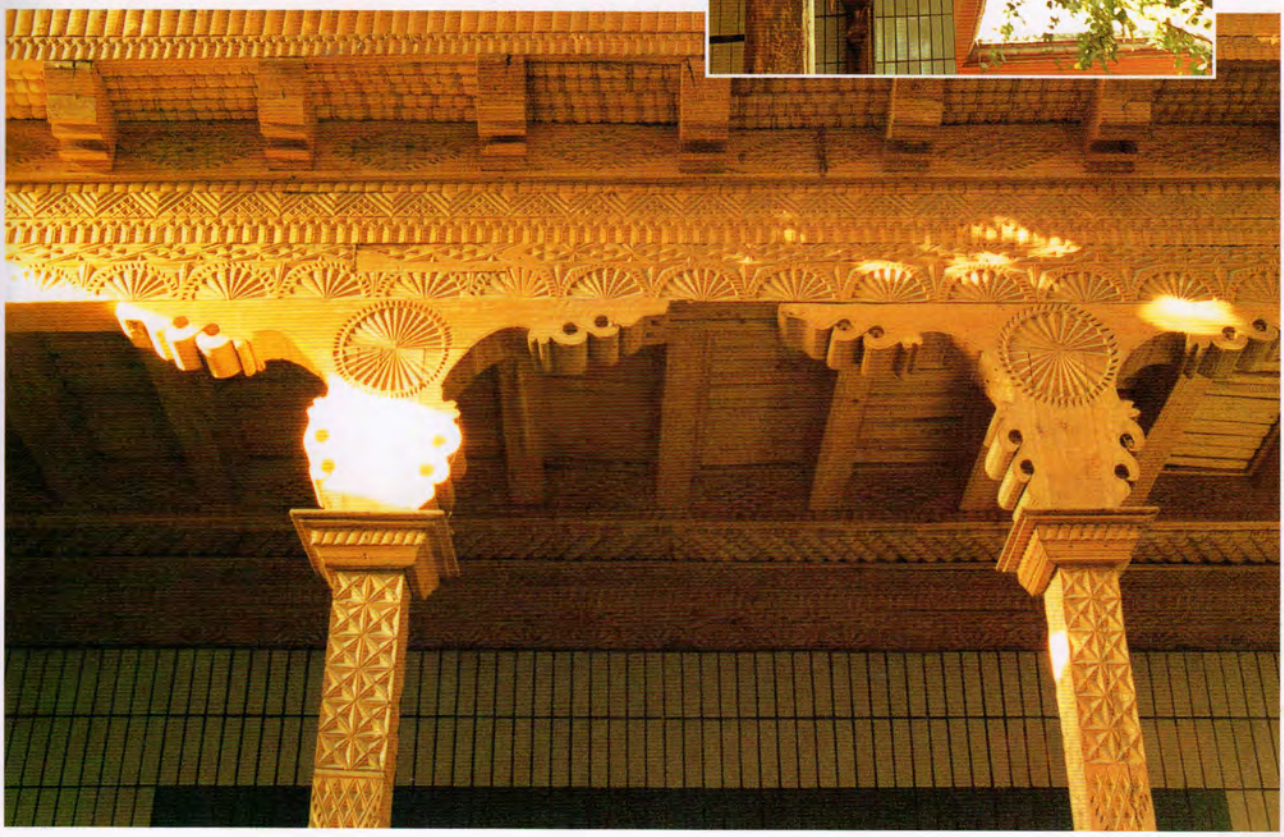

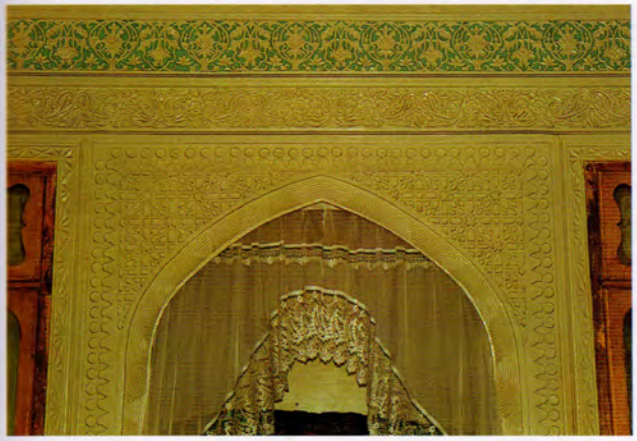

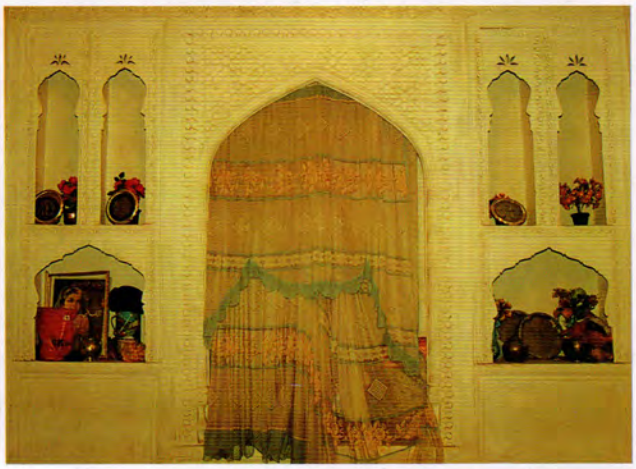

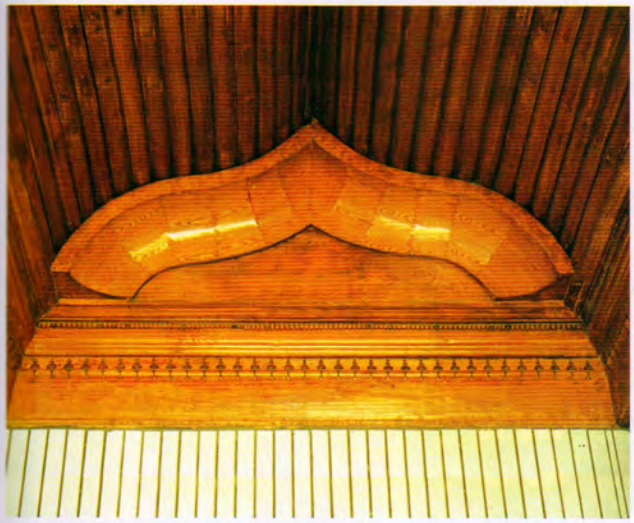

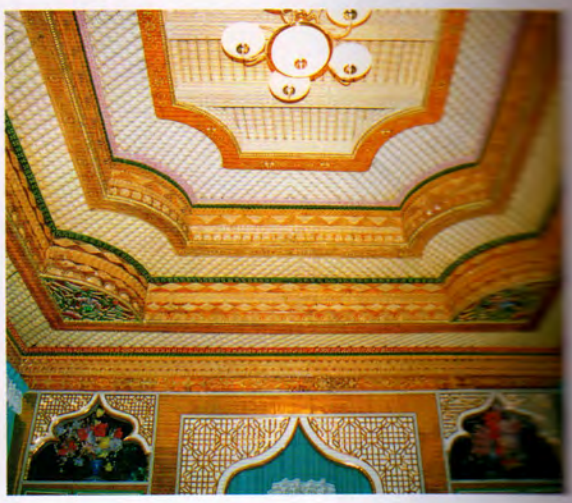

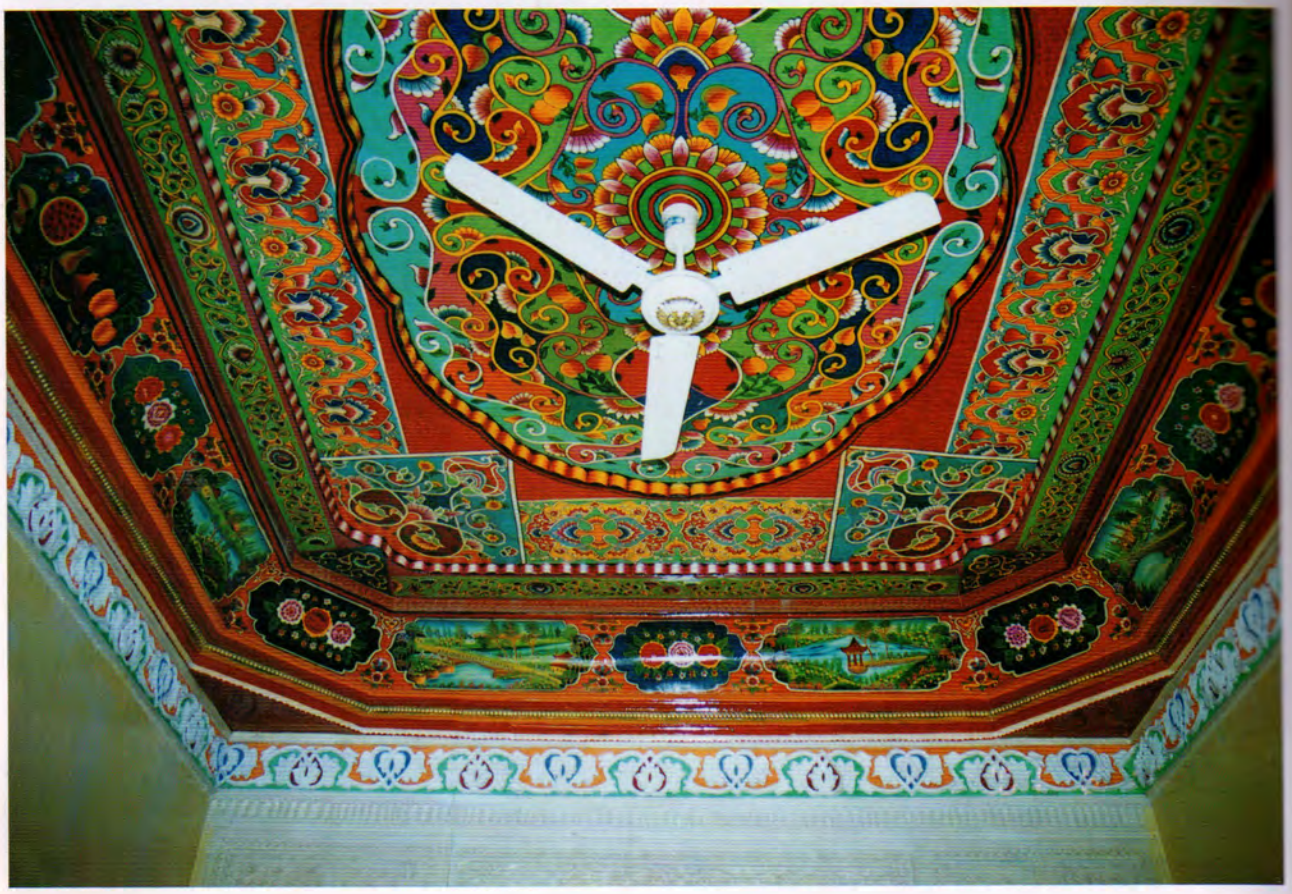

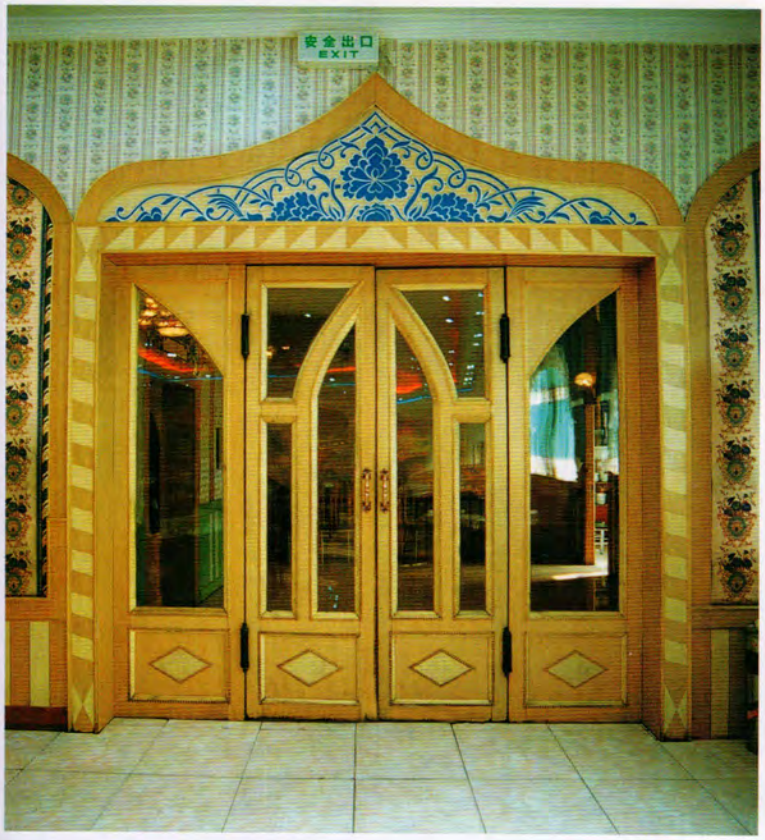

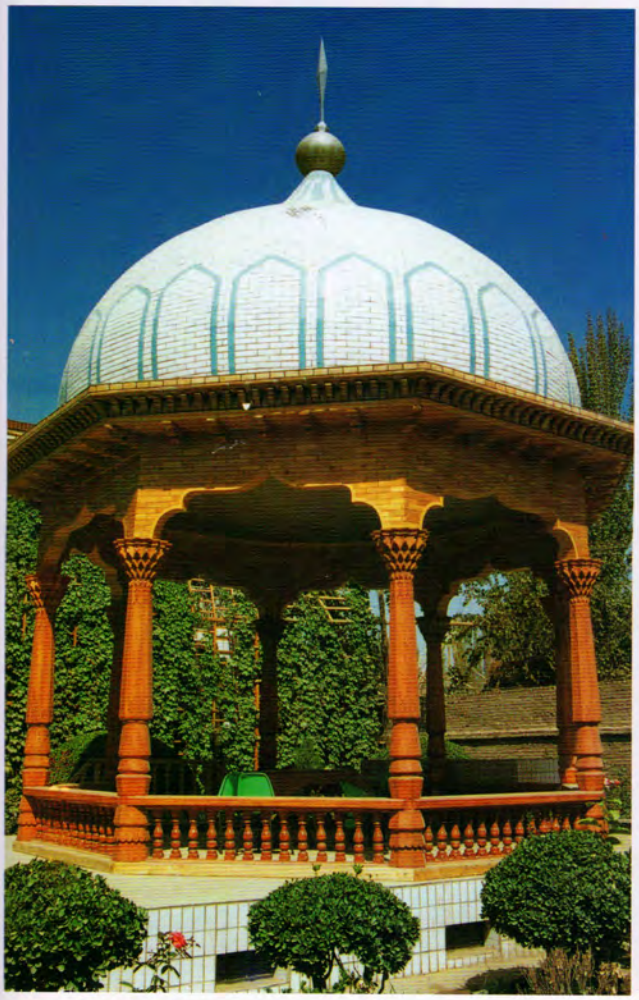

安全出口
EXIT

كىرىش سۆز

پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان ، بولۇپمۇ سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ ئۇچقانداق تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ ، ئاپتونوم رايونىمىزدا شەھەر - يېزا ئاھالىلىرىنىڭ كۈندىن - كۈنگە ئېشىۋاتقان تۇرمۇش ئېھتىياجىنىڭ بىرى — تۇرالغۇ ئۆيلەرگە بولغان تەلەپ كۈچىيىپ ، ئاددىيلىقتىن مۇرەككەپلىككە قاراپ تەرەققىي قىلماقتا . ئېھتىياجغا ئاساسەن تۇرالغۇ ئۆيلەر قۇرۇلما تۈزۈلۈشى ۋە شەكلى جەھەتتىن بىر - بىرىدىن پەرقلەنمەكتە ، كەڭ ئامما تۇرالغۇ ئۆيلەرنى سېلىشتا پايدىلىنىش ئۈچۈن ئۆلچەملىك لايىھە ، شەكىللەرگە موھتاج بولماقتا . شۇڭا ، بىز شەھەر - يېزا ئاھالىلىرىنىڭ ، بولۇپمۇ يېزا ئاھالىلىرىنىڭ ئولتۇراق ئۆي سېلىشتا ئۆي شەكىللىرىنى تاللىشىغا ئوڭايلىق يارىتىپ بېرىش ئۈچۈن ، ئۇزۇندىن بېرى ئويلاپ كەلگەن ئارزۇلىرىمىزنىڭ تۈرتكىسىدە جەنۇبىي شىنجاڭ رايونلىرىدا شەھەر - يېزا ئاھالىلىرى ياقتۇرۇپ كەلگەن ۋە ئەملىيلەشكەن ئاھالە ئولتۇراق ئۆيلىرى ۋە دەرۋازىلارنىڭ ۋەكىللىك خاراكتېرگە ئىگە چىرتيوژلىرىنى سىزىپ چىقتۇق ھەمدە مۇشۇ چىرتيوژلار ئاساسىدا بۇ كىتابنى تۈزۈپ چىقتۇق . بىزنىڭ بىناكارلىق ساھەسىدىكى كەسپىي سەۋىيىمىز چەكلىك بولغانلىقى ، تەكشۈرۈش ، تەتقىق قىلىشىمىزنىڭ يېتەرسىز بولغانلىقى سەۋەبىدىن كىتابنىڭ قۇرۇلمىسى ، مەزمۇنى جەھەتلەردە يېتەرسىزلىك بولۇشى مۇمكىن . بىناكارلىق ساھەسىدىكى تېخنىك خادىملارنىڭ ھەمدە كەڭ ئوقۇرمەنلەرنىڭ تەكلىپ پىكىرلىرىنى بېرىشىنى سەممىي ئۈمىد قىلىمىز .

بۇ كىتابتىكى چىرتيوژ ۋە نەقىشلەرنى كومپيۇتېردا سىزىش خىزمىتىنى شىنجاڭ «جىڭدا» كومپيۇتېر شىركىتىنىڭ تېخنىكى ، يارەمچى ئىنژېنېر زورىگۈل بەكرى بىلەن شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق سانائەت لايىھىلەش تەتقىقات ئورنى قۇرۇلۇش ئارخىتېكتورى رابىگۈل ئەمەت ۋە رەسسام مۇرادىل ئابىد ئۇستىگە ئالدى ، فوتو سۈرەتلەرنى راخمان ئوبۇل ، ئىلشات تۇرسۇن تارتتى . بۇ يولداشلارغا چىن كۆڭلىمىزدىن رەھمەت ئېيتىمىز .

تۈزگۈچىلەردىن

مۇندەرىجە

قۇلتۇراق ئۆي چېرتيوژى هەققىدە 1

1 . ئومۇمىي چۈشەنچە 1

2 . ئۆيلەرنىڭ چېرتيوژدا ئورۇنلاشتۇرۇلۇشى 3

3 . چېرتيوژلارنىڭ شەكلى ۋە ئىشلىتىلىشى جەھەتتىن تۈرلەرگە بۆلۈنۈشى ... 3

4 . ئىش باشلىغاندا ئەھمىيەت بېرىشكە تېگىشلىك مۇھىم نۇقتىلار 4

قۇلتۇراق ئۆي چېرتيوژلىرى 7

سىرۇازا ۋە راۋاق چېرتيوژلىرى 127

ھەرخىل نەقىشلەر 143

بېتون ۋە سېمونت - قۇم لاي نىسبىتى 175

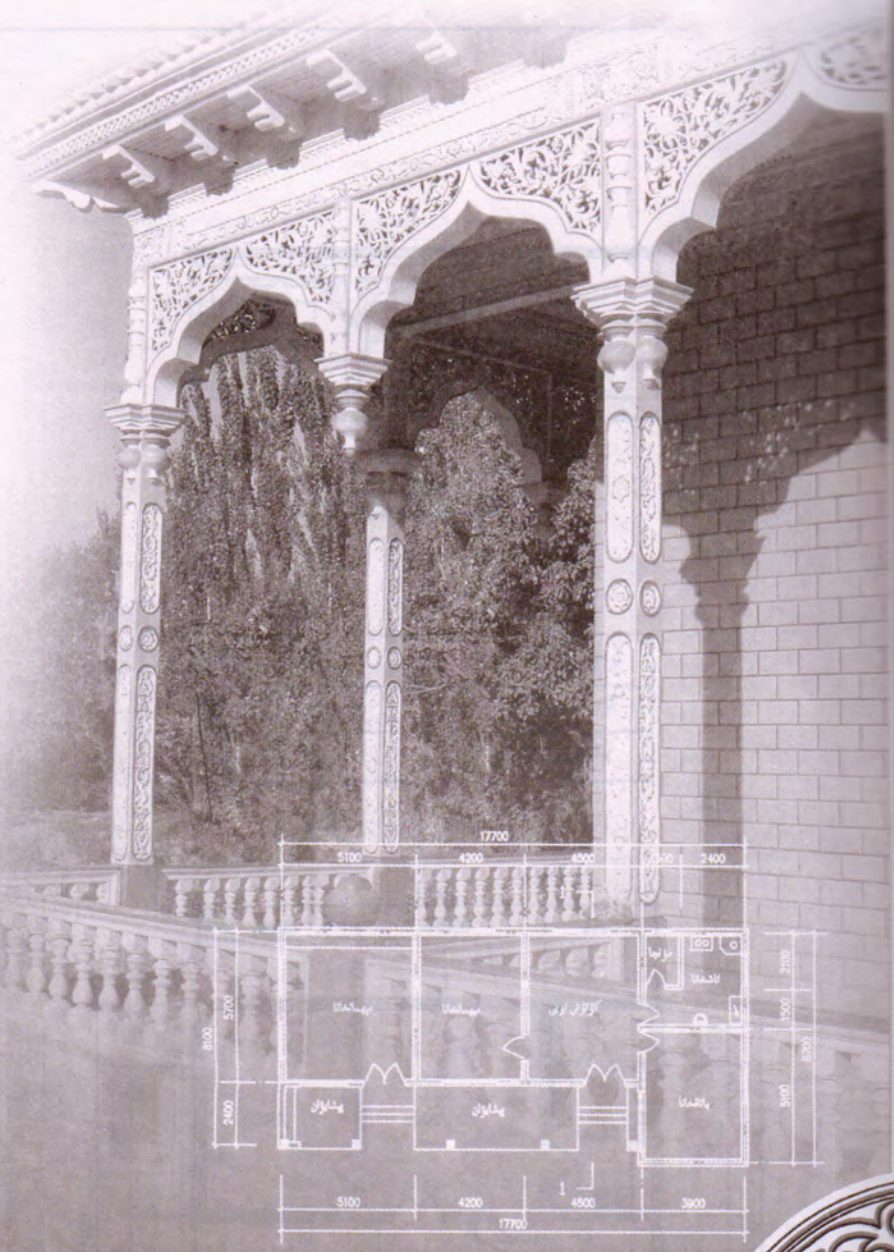
1 . پولات چۈبۈقلىق بېتون نىسبىتى 175

2 . سېمونت - قۇم لاي نىسبىتى 179

3 . قوشۇمچە جەدۋەللەر 181

پايدىلانغان ماتېرىياللار 188

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

ئولتۇراق ئۆي چېرتيوژلىرى

ئولتۇراق ئۆي چېرتيوژى ھەققىدە

1. ئومۇمىي چۈشەنچە

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ زېمىنى كەڭ، تەبىئىي بايلىقى مول، تۆپرىقى مۇنبەت، ھاۋا كلىماتى ئۆزگىرىشچان بولۇپ، تۆت پەسىلنى شەكىللەندۈرۈپ، بىزگە ئاجايىپ مەنزىرىلەرنى بېغىشلىغان.

نەچچە مىڭ يىلدىن بېرى باتۇر، ئەمگەكچان، ئەقىل - پاراسەتلىك ھەر مىللەت خەلقى، جۈملىدىن ئۇزاق تارىخقا ئىگە، مەدەنىيەتلىك ئۇيغۇر خەلقى بۇ مۇنبەت زېمىندا جاپالىق ئەمگەك قىلىپ، يېڭىلىققا ئىنتىلىپ، مول ماددىي ۋە مەنىۋى بايلىق يارىتىپ ھەمدە ئىنقىلابىي، ئېسىل پارلاق مەدەنىيەت - سەنئەت خەزىنىلىرىنى بارلىققا كەلتۈردى. شۇ شانلىق ئىنسانىيەت مەدەنىيىتىگە ئۆچمەس تۆھپىلەرنى قوشتى. بىناكارلىق سەنئىتى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى باشقا مەدەنىيەت، ھۈنەر - سەنئەت قاتارىدا ئۇزاق تارىخقا ئىگە بولۇپ، ئۆچمەس ئىزلارنى قالدۇرغان مىللىي ئالاھىدىلىككە ۋە شەكىلگە ئىگە مىراسلارنىڭ بىرى بولۇش سۈپىتى بىلەن ساقلىنىپ كەلگەن گۈھەرلەردىن بولۇپ قالدى.

1949 - يىلىدىن كېيىن، بولۇپمۇ پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقى بۇ گۈھەرگە قايتا ئېرىشتى. 1985 - يىلىدىن ئېتىبارەن، پارتىيىنىڭ توغرا مىللىي سىياسىتىنىڭ پارلاق نۇرى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بىناكارلىق تەرەققىياتىغا ئالاھىدە تەسىر كۆرسىتىپ، «سەرەڭگە قېپى» شەكلىدىكى ئىمارەتلەرگە خاتىمە بېرىلىپ، يەرلىك ئالاھىدىلىككە ئىگە، مىللىي شەكىلدىكى ئىمارەتلەرنىڭ كۆپلەپ مەيدانغا كېلىشىگە تۈرتكە بولدى. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەركىزى ئۈرۈمچىدىن باشلانغان مىللىي شەكىل ۋە يەرلىك ئالاھىدىلىككە ئىگە ھەرخىل شەكىلدىكى ئەگمىلىك ئىمارەتلەر شەھەر قىياپىتىگە يېڭى مەنزىرىلەرنى ئاتا قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەممە ۋىلايەت، شەھەر، ناھىيە ۋە يېزىلارغىچە كېڭىيىپ، شەھەر - يېزا ئاھالىلىرىنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

ئىنسانلار ھايات كەچۈرۈش ئۈچۈن، بىرىنچىدىن، يېمەك - ئىچمەككە، ئىككىنچىدىن، كىيىم - كېچەككە، ئۈچىنچىدىن، ئولتۇراق ئۆيگە موھتاج بولىدۇ. دېمەك، ئىنسانلار ياشاش ئۈچۈن بۇ ئۈچ شەرتنى ھازىرلىشى كېرەك.

بىز بۇ كىتابتا ئۈچ شەرتنىڭ بىرى بولغان ئولتۇراق ئۆي توغرىسىدا توختىلىمىز.

ئىنسانلار پەيدا بولغاندىن باشلاپ، تا ھازىرغىچە ئولتۇراق ئۆيگە كۆڭۈل بۆلۈپ كەلمەكتە. ئىنسانلار قەدىمكى زامانىدا دەل - دەرەخ شاخلىرى ۋە ئۆڭكۈر قاتارلىقلاردىن پايدىلىنىپ، ئولتۇراق ئۆي ياساپ ئولتۇرغان بولسا، ھازىر زامانىۋى، چىرايلىق بېزەلگەن ئۆي - ئىمارەتلەردە ئولتۇرماقتا. دېمەك، كىشىلەرنىڭ ئولتۇراق ئۆيگە بولغان ئېھتىياجى

ئاددىيلىقتىن مۇرەككەپلىككە ، ئازلىقتىن - كۆپلۈككە قاراپ تەرەققىي قىلىۋاتىدۇ .

ئولتۇراق ئۆينى لايىھىلەشتە ، يەر شارائىتى ، مەبلەغ ، نوپۇس سانى قاتارلىقلار كۆزدە تۇتۇلىدۇ . ئوقۇرمەنلەر ئۆي سىلىشنى پىلانلىغاندا ، ئۆزىنىڭ ئەمەلىي ئېھتىياجىغا ئاساسەن ، بۇ كىتابتىكى لايىھە چېرتيوژ ئۆرنەكلىرىدىن پايدىلىنىپ ، مۇكەممەل چېرتيوژنى سىزدۇرۇشى كېرەك .

شەھەر - يېزا ئاھالىلىرىنىڭ ئولتۇراق ئۆي لايىھىسى قۇرۇلما جەھەتتىن ئوخشاش بولسىمۇ ، ئىشلىتىلىش جەھەتتىن پەرقلىنىدۇ . مەسىلەن ، شەھەر ئاھالىسى ئۆيلىرىنىڭ كۆلىمى كىچىكرەك ، ئېھتىياجلىق ئۆيلىرى كۆپرەك ، ئىچكى - تاشقى زىننەتلىرى كۆركەم ، ئېھتىياجلىق ئەسلىھەلىرى تولۇقراق بولۇش تەلەپ قىلىنىدۇ .

يېزا ئاھالىلىرىنىڭ يەر شارائىتى يېتەرلىك بولغانلىقى ئۈچۈن ، ئولتۇراق ئۆيلىرىنىڭ چوڭراق ، ھويلا - ئارام‌لىرىنىڭ كەڭرەك بولۇشىنى ، ئۆيلىرىنىڭ ئىمكانقەدەر قىش - ياز كۈنلىرىمۇ تولۇق پايدىلانغۇدەك بولۇشىنى تەلەپ قىلىدۇ . چۈنكى ، يېزا ئاھالىلىرى كەسپىي جەھەتتىن دېھقانچىلىقىنى ئاساس ، چارۋىچىلىقنى قوشۇمچە قىلىدۇ ، بۇنىڭ ئۈچۈن ئېغىل (قوتان) ، يەم - خەشەك ساقلاش ئۆيلىرىنى سىلىشقا توغرا كېلىدۇ . دېمەك ، شەھەر - يېزا ئاھالىلىرىنىڭ ئولتۇراق ئۆيلىرىنى يۇقىرىقى ئامىللارغا ئاساسەن لايىھىلەش لازىم .

پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئۇمۇمىي يىغىنىدىن بۇيان ، ئىسلاھات - ئېچىۋېتىشنىڭ يولغا قويۇلۇشىغا ، خەلق ئاممىسىنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنىڭ ئۈزلۈكسىز ئۆسۈشىگە ئەگىشىپ ، شەھەر - يېزا ئاھالىلىرىنىڭ ئولتۇراق ئۆي قۇرۇلۇشىدىمۇ غايەت زور ئۆزگىرىشلەر بارلىققا كەلدى .

ياغاچ قۇرۇلمىلىق ئۆيلەر : ياغاچ قۇرۇلمىلىق ، تۈز تورۇسلۇق ، ۋاسا جۇپ ئۆيلەر ئۇيغۇر بىناكارلىقىدىكى تارىخىي مىراسلاردىن بولۇپ ، يەكەن سەئىدىيە خانلىقى دەۋرىدىن باشلاپ ئۈزلۈكسىز تەرەققىي قىلىپ ، قۇرۇلمىسى ، شەكلى ، ياساش تېخنىكىسى ، قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى ۋە نەقىش - بېزەكلىرى جەھەتتە داۋاملىق يۇقىرى كۆتۈرۈلۈپ كەلمەكتە .

يېقىنقى زامانلاردىن بېرى ، تۈز تورۇسلۇق ئۆيلەر تەرەققىي قىلغان بولۇپ ، ئۇستى يۈزى چاسا ياغاچ تۈۋرۈكلەرنىڭ ئۇستىگە توغرا قويۇلغان لىم ، جەگە ، سىنجى ، ھارابلار ئۈزئارا چېتىشتۇرۇلۇپ قۇرۇلغان ، لىم بىلەن لىم ئارىلىقى پەرمان بىلەن مۇقىملاشتۇرۇلۇپ ، لىم ئاستىغا ، جەگە ، سىنجىلەر يۈزىگە ھەر خىل مىللىي شەكىلدىكى ياغاچ ئويما نەقىشلەر ئويۇلىدۇ ، جەگە ئۇستىگە بورا سىلىنغاندىن كېيىن ، ئىسسىق ساقلاش قەۋىتى ئىشلىنىپ ، ساماندىق سېغىز لاي بىلەن 5～7 سانتىمېتىر قېلىنلىقتا سۈۋىلىدۇ . بۇنىڭدىن باشقا ، قەپەس ئايۋانلارنى ئىشلەشمۇ تەرەققىي قىلغان بولۇپ ، تۆت قىرلىق ، ئالتە قىرلىق ياغاچ تۈۋرۈكلەر ئۇستىگە شارپا چىقىرىلىپ ، گۈزەللىكى ئالاھىدە ئىپادىلىنىدۇ . لىم ، پەرمان ، پەتنۇس شەكىللىك ياغاچلار سىلىقلانغان ۋاسا بىلەن يېپىلىپ ، تۆت ئەتراپىغا يورۇقلۇق چۈشۈش ئۈچۈن دېرىزىلەر قويۇلىدۇ .

بۇ كىتابقا ئولتۇراق ئۆي چېرتيوژ ئۆرنەكلىرىدىن باشقا ، يەنە كۆپ ئىشلىتىلىدىغان مىللىي ئەنئەنىۋى نەقىش نۇسخىلىرى ۋە مىللىيچە دەرۋازا نۇسخىلىرى ھەم زۆرۈر بولغان سانلىق مەلۇماتلار جەدۋىلى بېرىلدى .

2 . ئۆيلەرنىڭ چېرتيوژدا ئورۇنلاشتۇرۇلۇشى

1 . ئۆيلەرنىڭ لايىھە چېرتيوژى — تەكشى يۈز چېرتيوژى ، ئالدى ئۆرلىنىش چېرتيوژى ، كەسمە يۈز چېرتيوژى ، يەر شەكلى چېرتيوژى ، ئىگىلىگەن يەر كۆلىمى ، قۇرۇلۇش كۆلىمى قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ .

2 . تەكشى يۈز چېرتيوژدا كىشىلەرنىڭ ئۆيگە نىسبەتەن كۈندىن - كۈنگە ئېشىۋاتقان ئېھتىياجى نەزەرگە ئېلىنىپ ، ئەمەلىي يەر شارائىتىغا ئاساسەن ، مېھمانخانا ، ياتاقخانا ، قىرائەتخانا ، ئاشخانا ، مۇنچا ، كارىدور ، پېشايۋان ، مېھراب ، تام ئىشكاپ قاتارلىقلار ئورۇنلاشتۇرۇلدى . ئوقۇرمەنلەرنىڭ چېرتيوژلارنى ئوبدان چۈشىنىشى ئۈچۈن ، كىتابنىڭ ئاخىرىدا شەرتلىك بەلگىلەر چۈشەندۈرۈلدى .

3 . چېرتيوژلارنىڭ شەكلى ، ئىشلىتىلىشى جەھەتتىن تۈرلەرگە ئايرىلىشى ۋە ئالاھىدىلىكى

چېرتيوژ جەمئىي ئالتە تۈرگە بۆلۈندى . بۇلار لاتىن يېزىقىنىڭ باش ھەرپى بىلەن ئىپادىلەندى .

1 . A تۈردىكى ئۆيلەر : پېشايۋانلىق ئۆيلەرنى كۆرسىتىدۇ ، يەنى پېشايۋانلىق بىر ئائىلىلىك ، پېشايۋانلىق ئىككى ئائىلىلىك ئۆيلەرنى كۆرسىتىدۇ .

پېشايۋانلىق ئۆيلەر ئەنئەنىۋى ئۇسۇلدا ئىشلەنگەن بولۇپ ، ئۆزىگە خاس يەرلىك ئالاھىدىلىككە ئىگە ، ياز كۈنلىرى سالقىن بولىدۇ ، يارىشىملىق ، ئاددىي ئىشلىنىدۇ .

بۇ خىلدىكى ئۆيلەرنىڭ ئالدى - كەينىگە پېشايۋان ئىشلەپ ، بېزەپ تېخىمۇ گۈزەللەشتۈرۈۋەتكىلى بولىدۇ ، پېشايۋان ياز كۈنلىرى ئەتىگەن ، ئاخشاملىرى دەم ئېلىش ، يېتىپ - قوپۇش ۋە مېھمان كۈتۈش ئىشلىرىدا ئىشلىتىلىدۇ .

2 . B تۈردىكى ئۆيلەر : كارىدورلۇق ئۆيلەرنى كۆرسىتىدۇ . يەنى كارىدورلۇق بىر ئائىلىلىك ، كارىدورلۇق ئىككى ئائىلىلىك ئۆيلەرنى كۆرسىتىدۇ .

كارىدورلۇق ئۆيلەر ھازىرقى زامانغا ماسلاشتۇرۇلغان بولۇپ ، ئىسسىق - سوغۇق ۋە چاڭ — توزانىدىن مۇداپىئە كۆرگىلى بولىدۇ . ئىشلىتىشكە قولايلىق ، يەرنى كۆپ ئىگىلىمەيدۇ ، ئالدى - كەينىگە باغ چىقىرىشقا بولىدۇ .

3 . C تۈردىكى ئۆيلەر : پېشايۋانلىق ۋە كارىدورلۇق بىرلەشمە ئۆيلەرنى كۆرسىتىدۇ ، بۇ خىل ئۆيلەر بىر ئائىلىلىك ۋە ئىككى ئائىلىلىك دەپ ئىككى تۈرگە بۆلۈنىدۇ .

بۇ خىلدىكى ئۆيلەر ھەم ئەنئەنىۋى تۈسكە ، ھەم زامانىۋى تۈسكە ئىگە ، كۆپىنچە ئىككى ئائىلىلىك بولىدۇ .

4 . D تۈردىكى ئۆيلەر : قەپەس ئايۋانلىق ئۆيلەرنى كۆرسىتىدۇ ، بۇ خىل ئۆيلەر ئاساسەن ئىككى ئائىلىلىك بولىدۇ .

بۇ خىلدىكى ئۆيلەر ئەسلىدىكى قەپەس ئايۇانلىق ئۆي شەكلى ئاساسىدا يېڭىچە ئۇسلۇب بىلەن لايىھىلىنىپ ، ھازىرقى زامان قەپەس ئايۇان شەكلى ھاسىل قىلىنغان ، بۇ خىل ئۆيلەر ئىختچام ، ئىشلىتىشكە ئەپلىك ، ياز كۈنلىرى سالقىن كېلىدۇ ، ئوتتۇرىسىغا ئايۇان ، ئەتراپىغا زۆرۈر بولغان ئۆيلەر پىلانلىنىدۇ .

E . 5 تۈردىكى ئۆيلەر : ئىككى قەۋەتلىك ئۆيلەرنى كۆرسىتىدۇ ، بۇ خىل ئۆيلەر يەرنى ئاز ئىگىلەيدۇ ، ئىشلىتىشكە قۇلايلىق ، ئىسسىق ، سوغۇق ۋە چاڭ - توزاندىن خالىي ، تىنچ كېلىدۇ .

F . 6 تۈردىكى دەرۋازا ۋە راۋاقلار : بۇ ئاساسەن مىللىيچە ئۇسلۇبتا ئىشلەنگەن بولۇپ ، خىلمۇخىل ماتېرىياللار بىلەن نەپىس بېزەلسە ، كۆركەم ھەم چىرايلىق بولىدۇ .

يۇقىرىدىكى تۈرالغۇ ئۆيلەرنىڭ لايىھە چېرتيوژلىرىنى كۆرۈپ ، يەر ئىشلىتىش شارائىتى ، ئائىلىدىكى نوپۇس سانى ، ئىقتىسادىي ئەھۋالى ، تۇرمۇش ئادىتى قاتارلىق ئامىللارغا قاراپ تاللاپ پايدىلانسا بولىدۇ .

4 . ئىش باشلىغاندا ئەھمىيەت بېرىشكە تېگىشلىك مۇھىم نۇقتىلار

1 . ئۆينىڭ سىرتقى تېمىنى بىر يېرىم خىش (370 mm) قىلىپ ئىشلەش كېرەك . بۇنداق قىلغاندا ، ئۆي قىشتا ئىسسىق ، يازدا سالقىن بولىدۇ ، ئۆيلەرنى ئامال بار سېرىق خىشتا سالغان ياخشى ، بۇنىڭمۇ ئۆي تېمپېراتۇرىسىنى ساقلاشقا پايدىسى كۆپ ، چۈنكى سېرىق خىشنىڭ زىچلىقى تۆۋەن ، تېمپېراتۇرا ساقلاشچانلىقى يۇقىرى ھەم تەننەرخى تۆۋەن بولىدۇ .

2 . ئۆينىڭ دېرىزىلىرىنى قوش قەۋەت قىلىش لازىم . بۇنىڭ چاڭ - توزاندىن ۋە ئىسسىق - سوغۇقتىن ساقلىنىشچانلىقى كۈچلۈك بولىدۇ . بۇنىڭدىن باشقا ، ئۆگزىنىڭ ئىسسىق ساقلاش قەۋىتىنىڭ قېلىنلىقىغا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك . بۇنىڭمۇ ئۆينىڭ تېمپېراتۇرىسىنى ساقلاش رولى چوڭ .

3 . تام قوپۇرۇشتا ، تىك قۇلاق تاشلىماسلىق ، جەزمەن يانتۇ قۇلاق تاشلاش كېرەك . تام بۇلۇڭلىرىغا ۋە توغرا تام بىلەن بوي تام چېتىلغان جايغا ھەر 50 cm ئېگىزلىكتە ئىككى دانە چانقۇچى پولات چىۋىق قويۇش كېرەك .

4 . پۈتكۈل تامغا بىرىنچى قەۋەت پول يۇزىدىن 5 cm ئاستىغا زەي توسۇش قەۋىتى ئىشلەش كېرەك . بۇنىڭ ئۈچۈن ، ماي قەغەز ياكى سۇ ئۆتكۈزمەس سىمونت - قۇم لاينى ماتېرىيال قىلىش لازىم . تامنىڭ توپىغا كۆمۈلگەن قىسمىنى C10 سىمونت لاي بىلەن سۇۋاش ۋە قارا ماي سۈركەپ چىرىشتىن ساقلاش كېرەك .

شەخسىي ئۆي سىلىشنى پىلانلىغان كىشىلەرنىڭ كۆرۈپ پايدىلىنىشىغا ئاسان بولسۇن ئۈچۈن ، كىتابتىكى مەزمۇنلارنى ۋە چېرتيوژلارنى چۈشىنىشلىك قىلىشقا تىرىشتۇق . قۇرۇلۇشقا كېرەكلىك ئاساسىي ماتېرىياللارنى ھېسابلاشقا ئاسان بولسۇن ئۈچۈن ، ماتېرىيال مىقدارىنى ھېسابلايدىغان ئاددىي جەدۋەللەرنى كىرگۈزدۇق .

5 . چېرتيوژدىكى تاملار : سىرتقى تام 370 mm ، ئارا تام 240 mm بويىچە سىزىلدى .

سىزمىلىرىنىڭ ئايرىلىشى مۇنداق : سىرتقى تام ئىچى 120 mm ، سىرتى 250 mm ؛ ئۆرە تام 120 mm دىن ئايرىلدى .

6 . يەر تەۋرىگەندە بۇزۇلۇشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن ، ئامال بار ئاستى ۋە ئۈستىگە ھارماچ قويۇش كېرەك . چارچاپ ئىشىك ، دېرىزە كامىرىغا كەلگەندە ، كامارنىڭ چوڭ ـ كىچىكلىكىگە قاراپ پولات ـ چۈمپىنىڭ مۇۋاپىق كۆپەيتىش كېرەك .

7 . بۇ ئاساسەن بىر قەۋەتلىك ئۆيلەر بولغاچقا ، خىش قويۇش لېيىغا ئاز مىقداردا سىمېنت (ھاكنىڭ ئورنىغا) ئىشلەتسە بولىدۇ . ئەمما ، سۇۋاق لېيىغا قەتئىي سېمېنت ئىشلەتمەسلىك كېرەك ، شۇنداقلا قۇم بىلەن سېمېنتنى ئارىلاشتۇرۇپ تام قوپۇرۇشقا ئىشلىتىدۇ (جەدۋەلدىكى لاي نىسبەتلىرىدىن پايدىلىنىڭ) .

8 . ئەگەر توك يولىنى تام ئىچىگە ئېلىشقا توغرا كەلسە ، خەتەر يۈز بېرىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن ، سۇۋاق ئىچىگە ئەمەس ، بەلكى خىش تامنىڭ ئوتتۇرىسىغا پولات ياكى سۇلياۋ تۇرۇبا قويۇپ ، ئاندىن توك سىمىنى ئۆتكۈزۈش كېرەك .

9 . سېرىق خىش بىلەن تام قوپۇرۇشتا ، سېرىق خىشنى بىر كۈن ئىلگىرى سۇغا تولۇق قاندۇرۇش (سۇ خىش ئىچىگە 15 mm ئەتراپىدا سىڭىپ كىرىشى) لازىم .

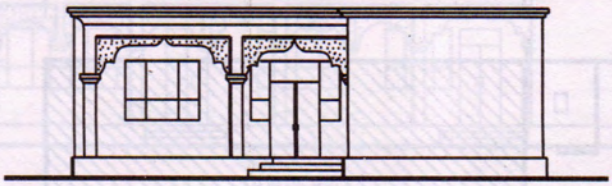
مەيلى تام قوپۇرۇش ، تام سۇۋاش بولسۇن ياكى بېتون قۇيۇش بولسۇن ، سېمونت ئىشلەتكەندە سۇ چېچىپ نەملىكنى ساقلاپ ئاسراش لازىم . ئاسراش ۋاقتى ئىككىنچى كۈندىن باشلاپ ئۈچ كۈندىن بەش كۈنگىچە بولسا بولىدۇ ، بۇنداق قىلغاندا سېمونتنىڭ كۈچىدىن تولۇق پايدىلانغىلى بولىدۇ .

10 . تازىلىق ئۆيى بىلەن ئاشخانا ئۆيگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك . بۇ ئىككى ئۆي دائىم ئولتۇرىدىغان ئۆيگە يېقىن بولۇشى كېرەك . چۈنكى ، بۇ ئىككى ئورۇن تۇرمۇشتا كۆپ پائالىيەت قىلىدىغان ئورۇن . ئەگەر مۇمكىن بولسا بىر ئائىلىدە ئىككى تازىلىق ئۆيى بولسا تېخىمۇ قولايلىق بولىدۇ .

11 . ئۆي سېلىش جەريانىدا : ① مورىنى ئۆزىنىڭ ئەمەلىي ئېھتىياجىغا قاراپ مۇۋاپىق جايغا ئورۇنلاشتۇرۇش كېرەك . ② ئۆگزە يۈزىنىڭ يانتۇلۇقىنى ئۆلچەم بويىچە ئىشلەپ ، ھەر 4 مېتىرغا بىردىن يامغۇر نوري قويۇش كېرەك .

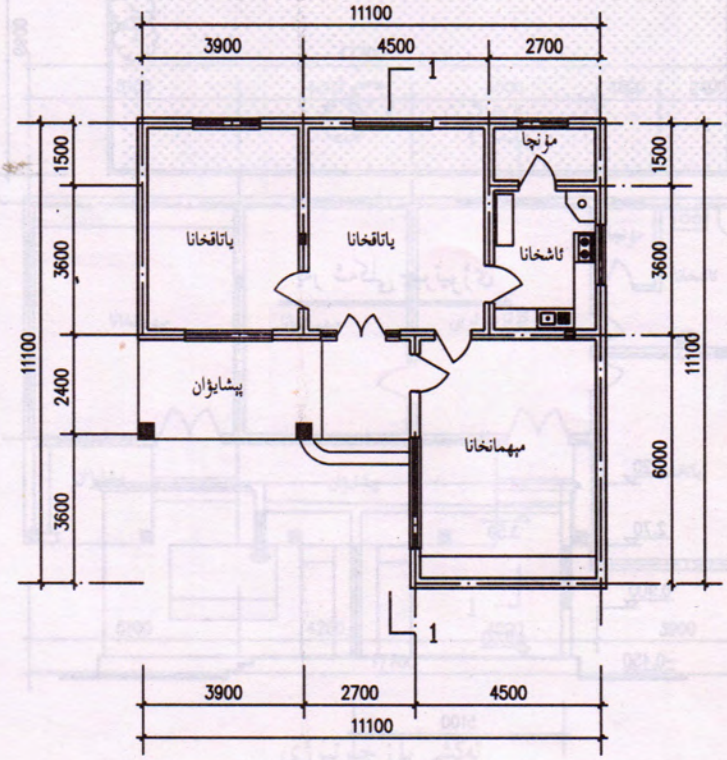
يۇقىرىقىلاردىن باشقا مەسىلىلەرگە يولۇققاندا ، لايىھىلەش ئۇستىلىرىدىن مەسلىھەت سوراپ ، ئوبدان بىر تەرەپ قىلىش كېرەك . ئۆي سېلىش ئاسان ئەمەس ، مەسىلىلەرگە سەل قارىماسلىق لازىم .

A . تىپ

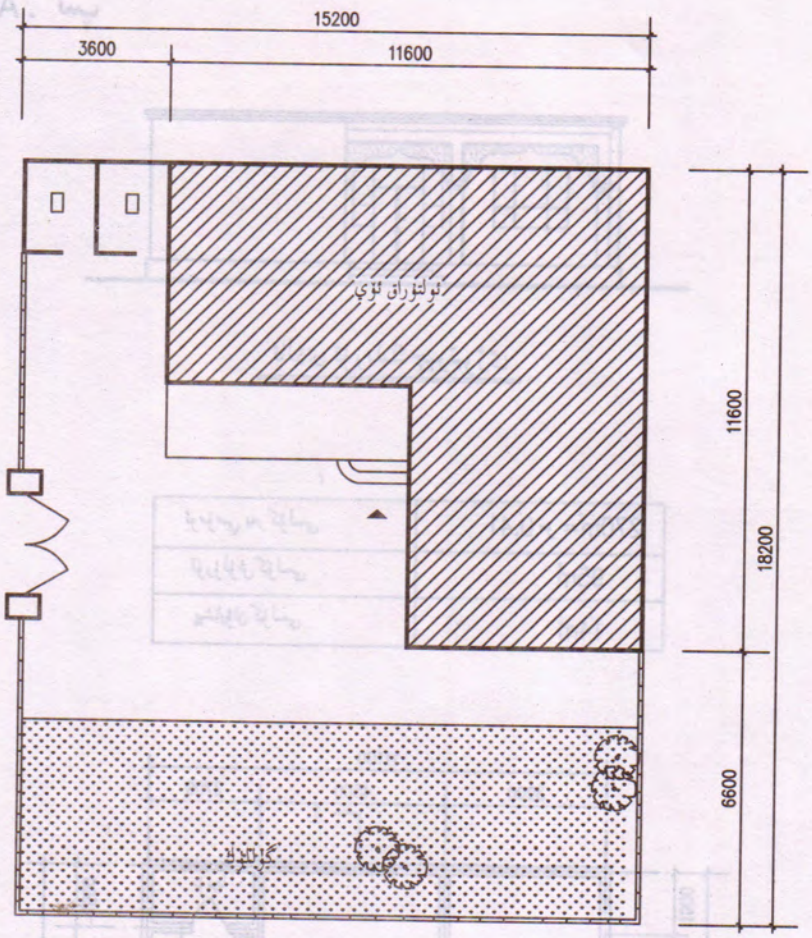

ئالدى ئۆرىلىش چىرتيوژى

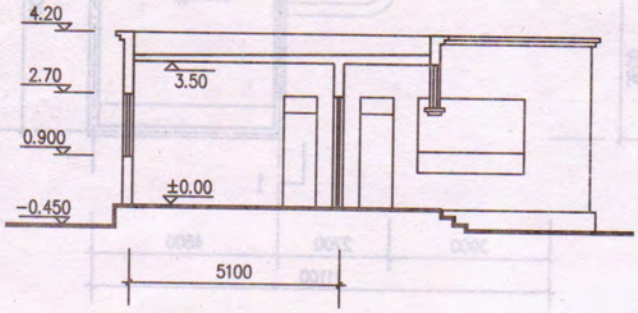
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	270㎡= 0.41 مو
قۇرۇلۇش كۆلىمى	95㎡
پىشايۋان كۆلىمى	14㎡

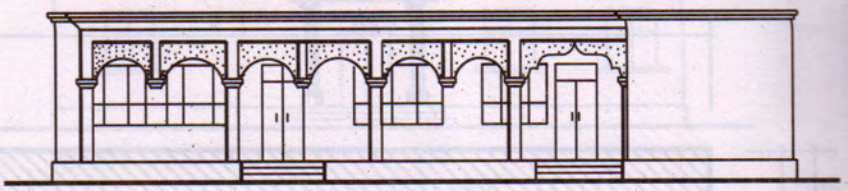
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

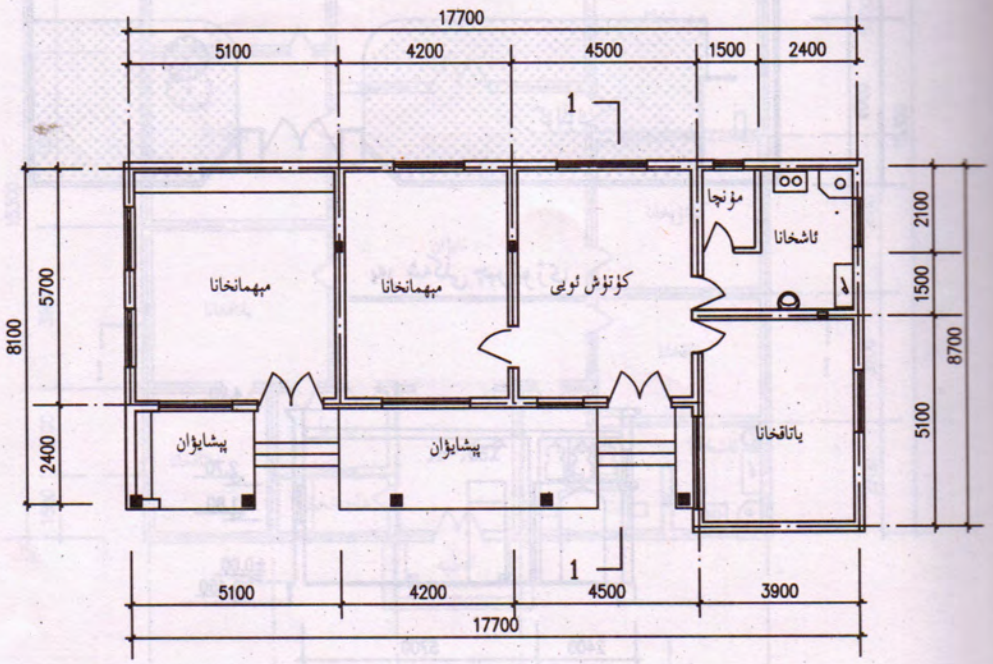

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

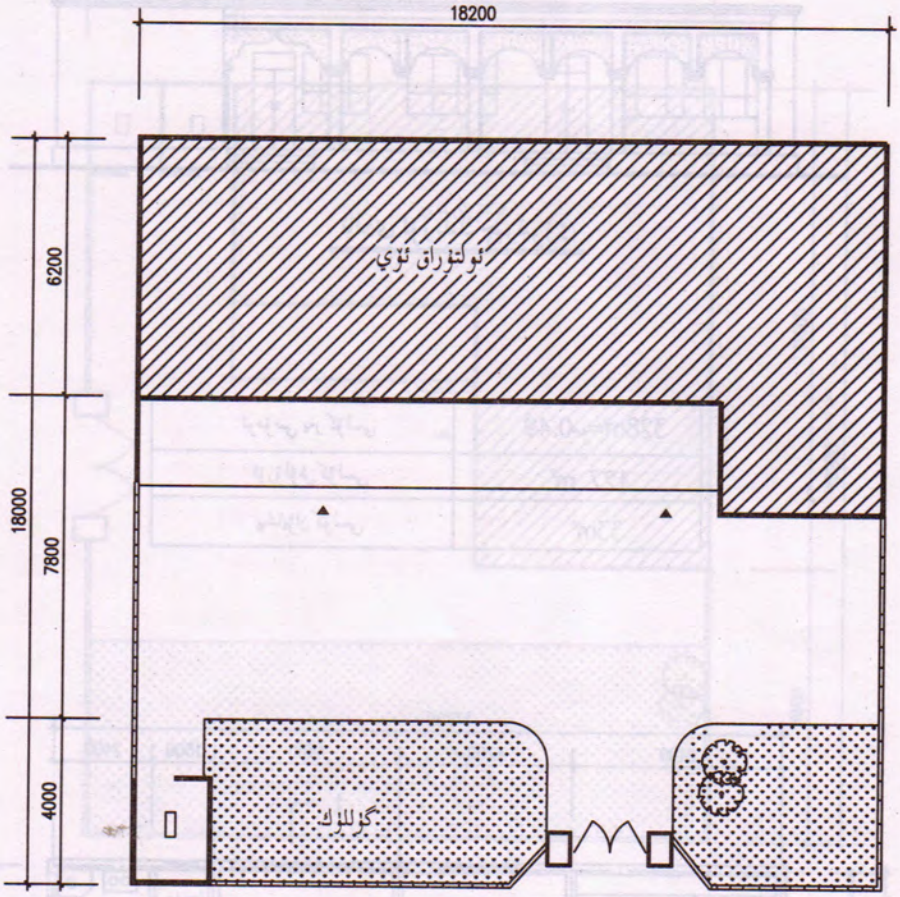

ئالدى ئۆرىلىك چېرتيوژى

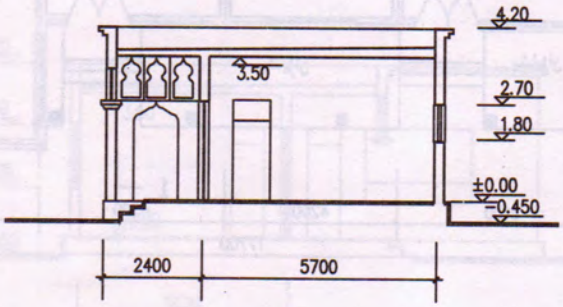
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	328m²=0.49مو
قۇرۇلۇش كۆلىمى	127 m²
پېشايۋان كۆلىمى	33m²

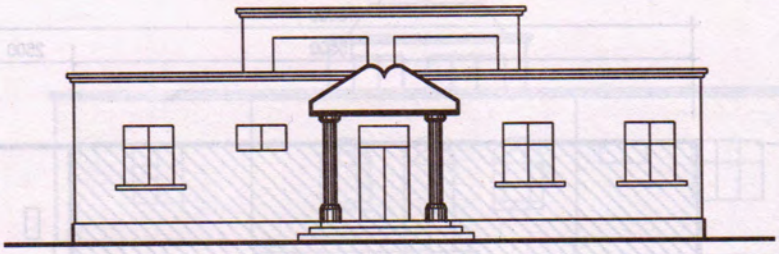
تەكشى يۈز چېرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

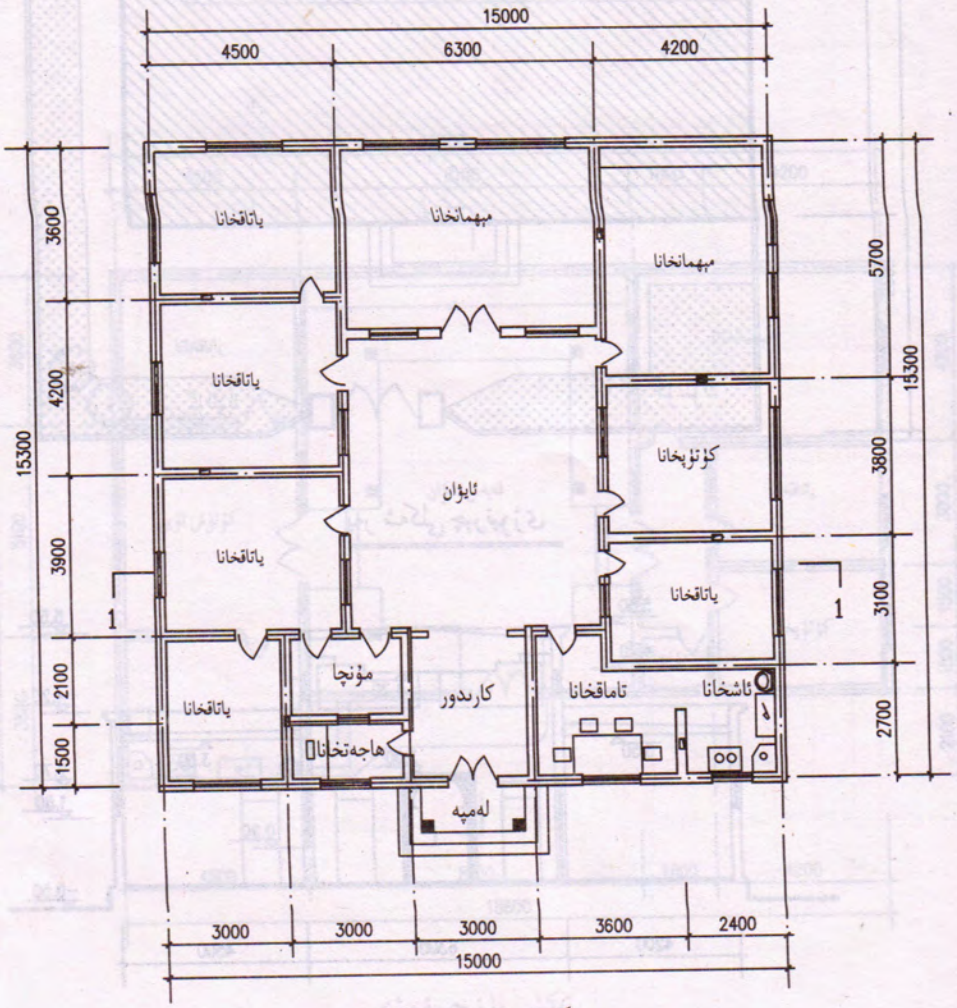

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

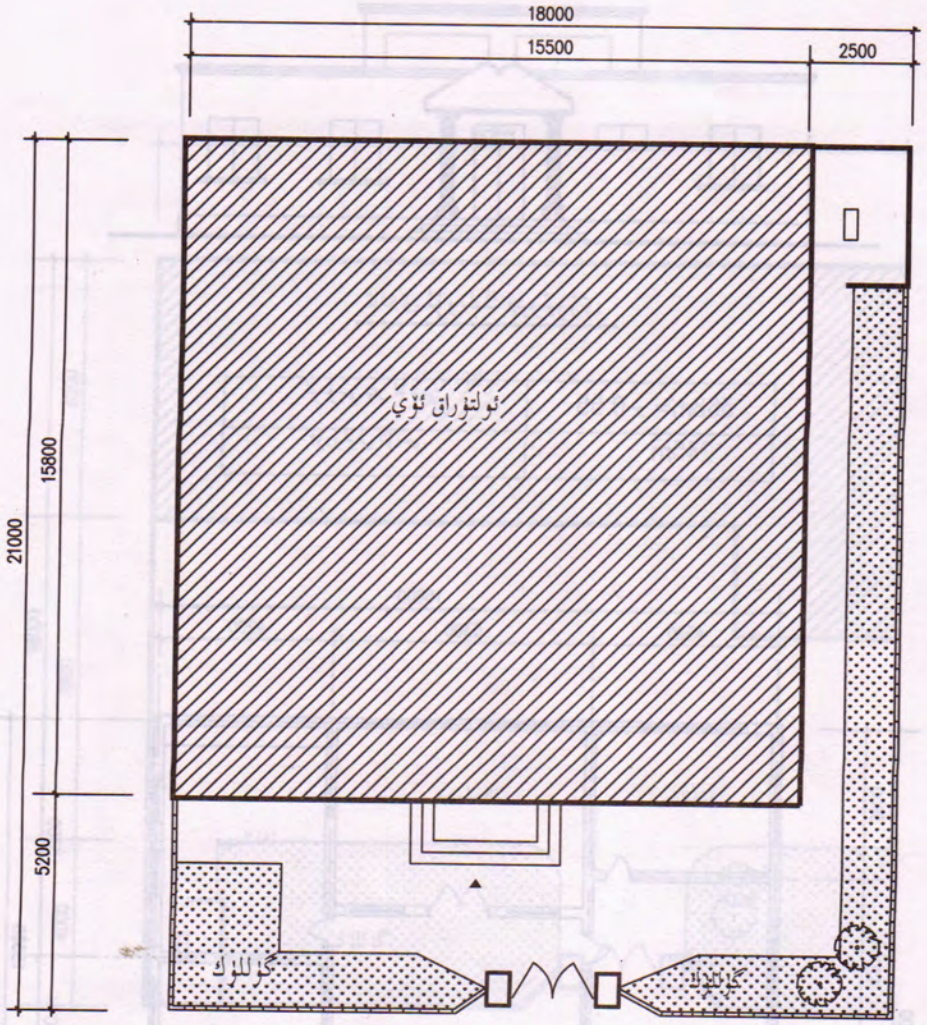

ئالدى ئۆرىلىك چىرتيوژى

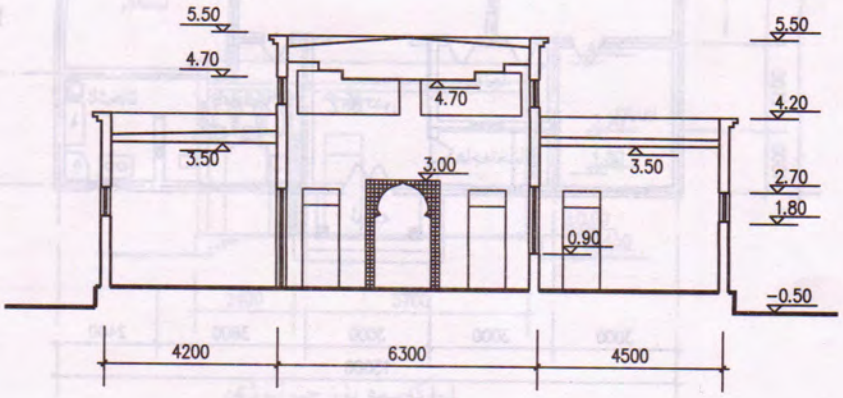
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	368m²= مو 0.55
قۇرۇلۇش كۆلىمى	245m²

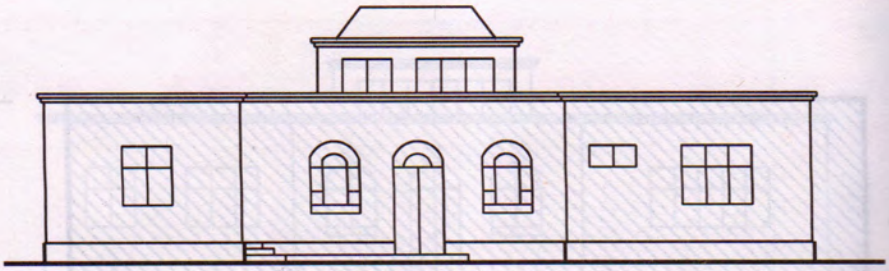
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

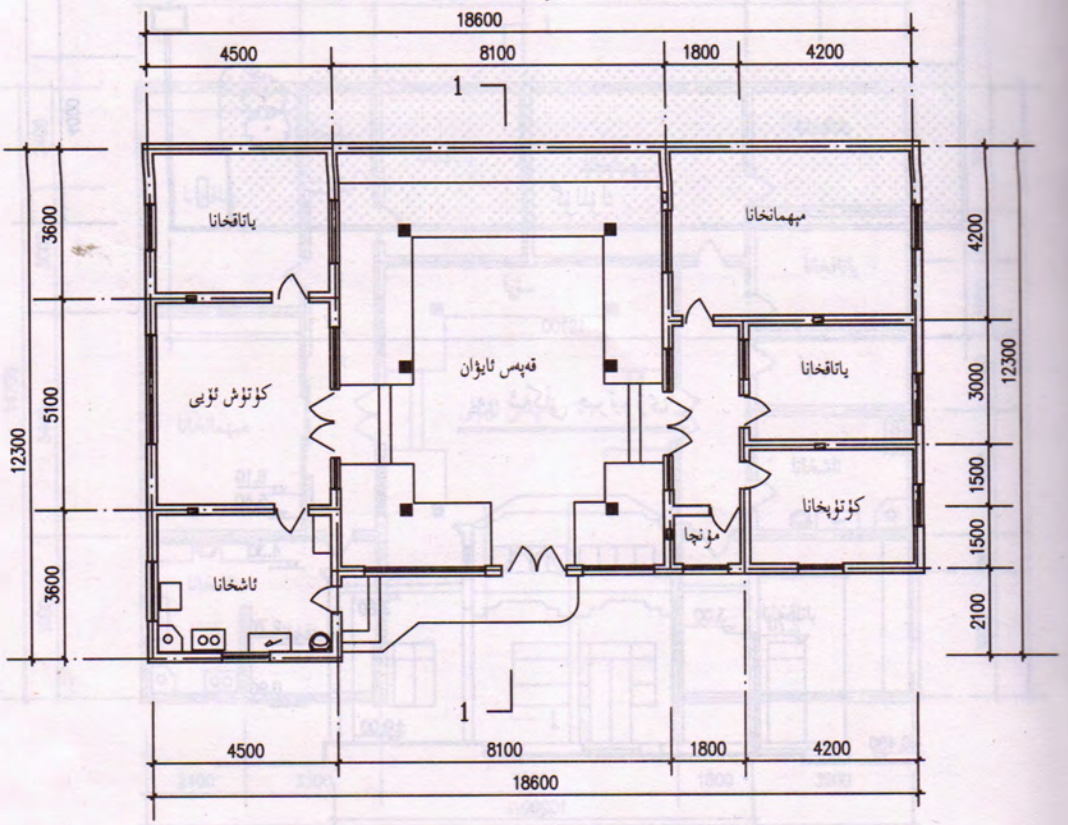

ا-اكەسمە يۈز چېرتيوژى

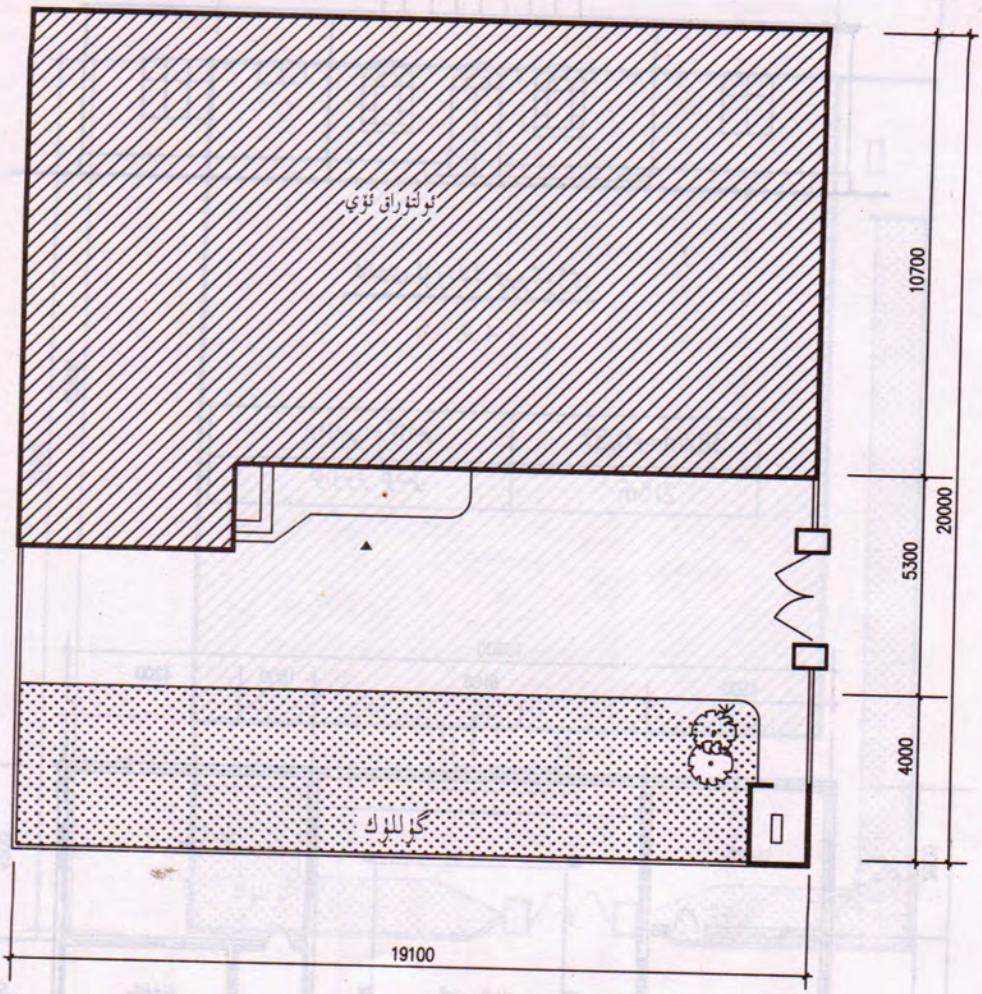

ئالدى ئۆرىلىش چىرتيوژى

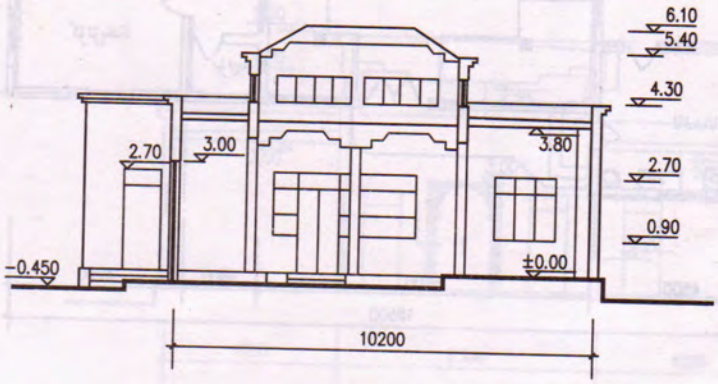
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	382㎡=مو0.57
قۇرۇلۇش كۆلىمى	215㎡

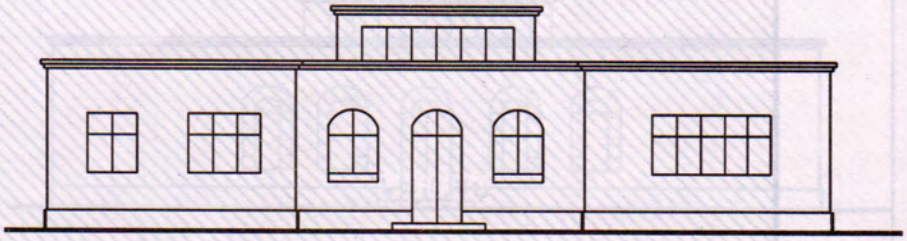
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

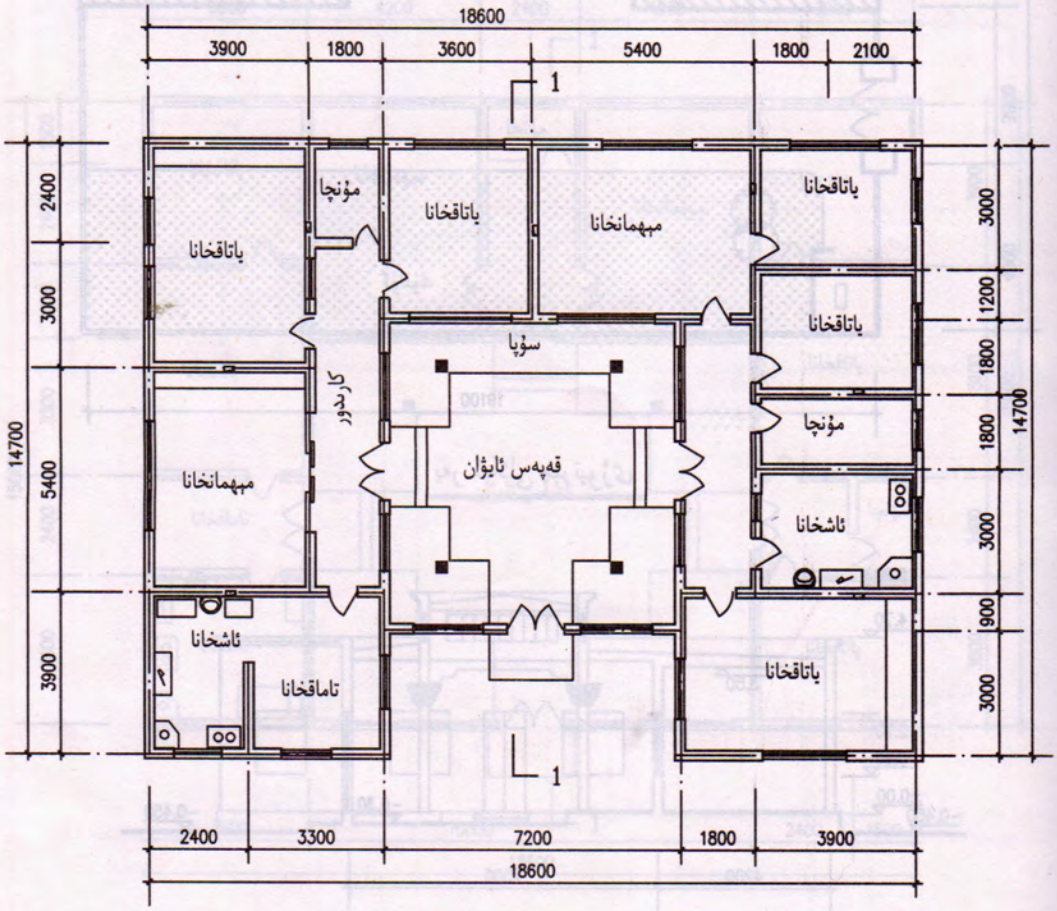

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

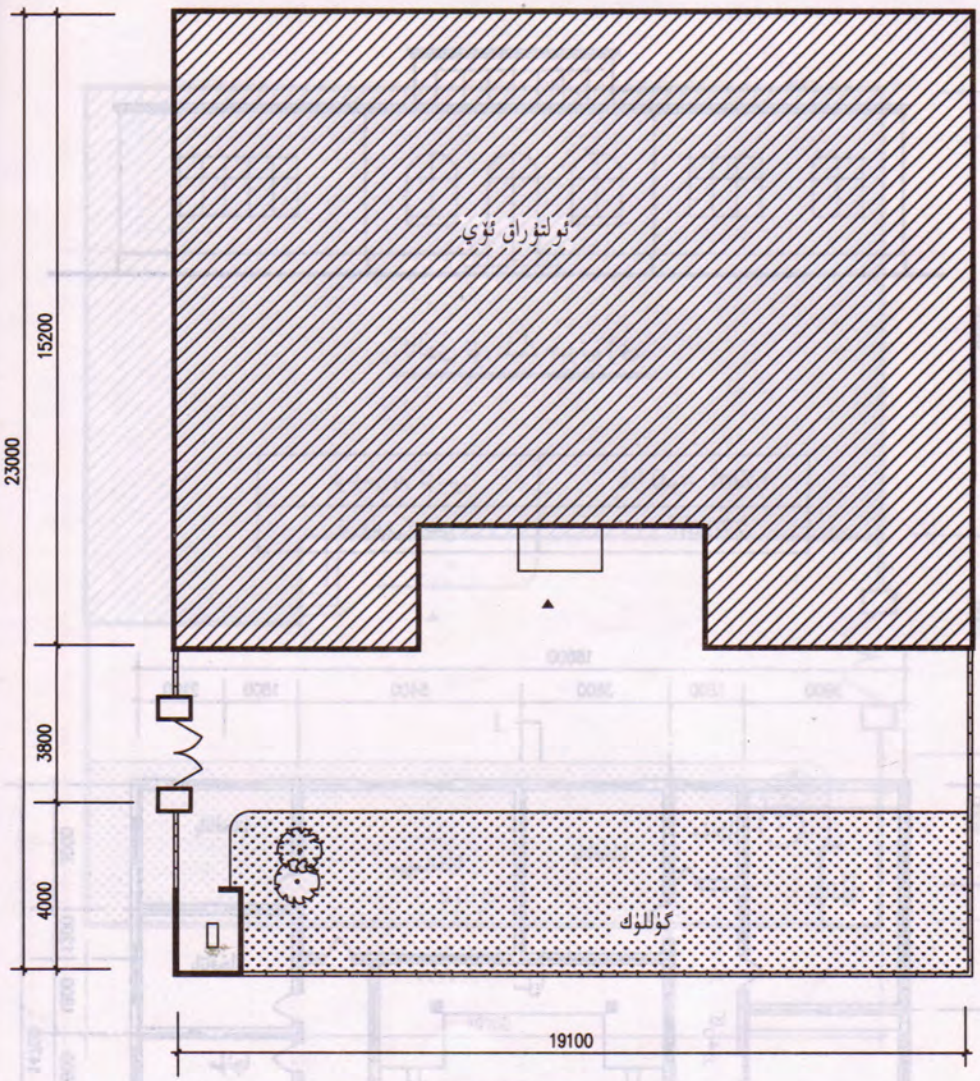

ئالدى ئۆرىلىك چىرتيوژى

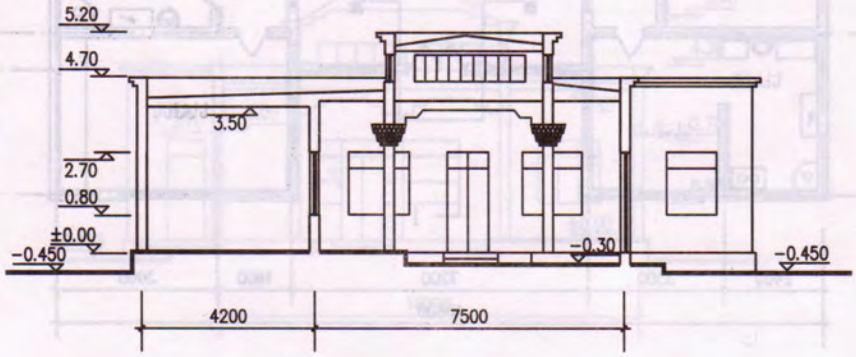
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	439m² =مو0.66
قۇرۇلۇش كۆلىمى	270 m²

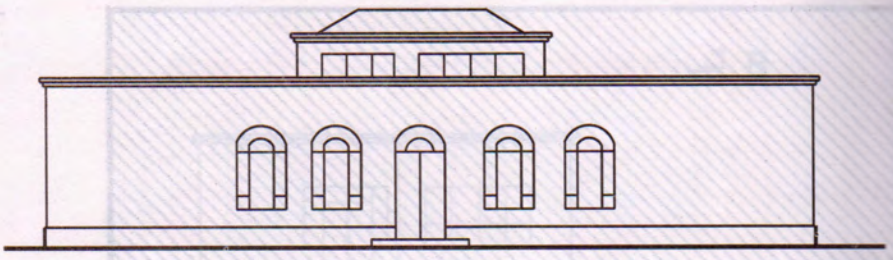
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

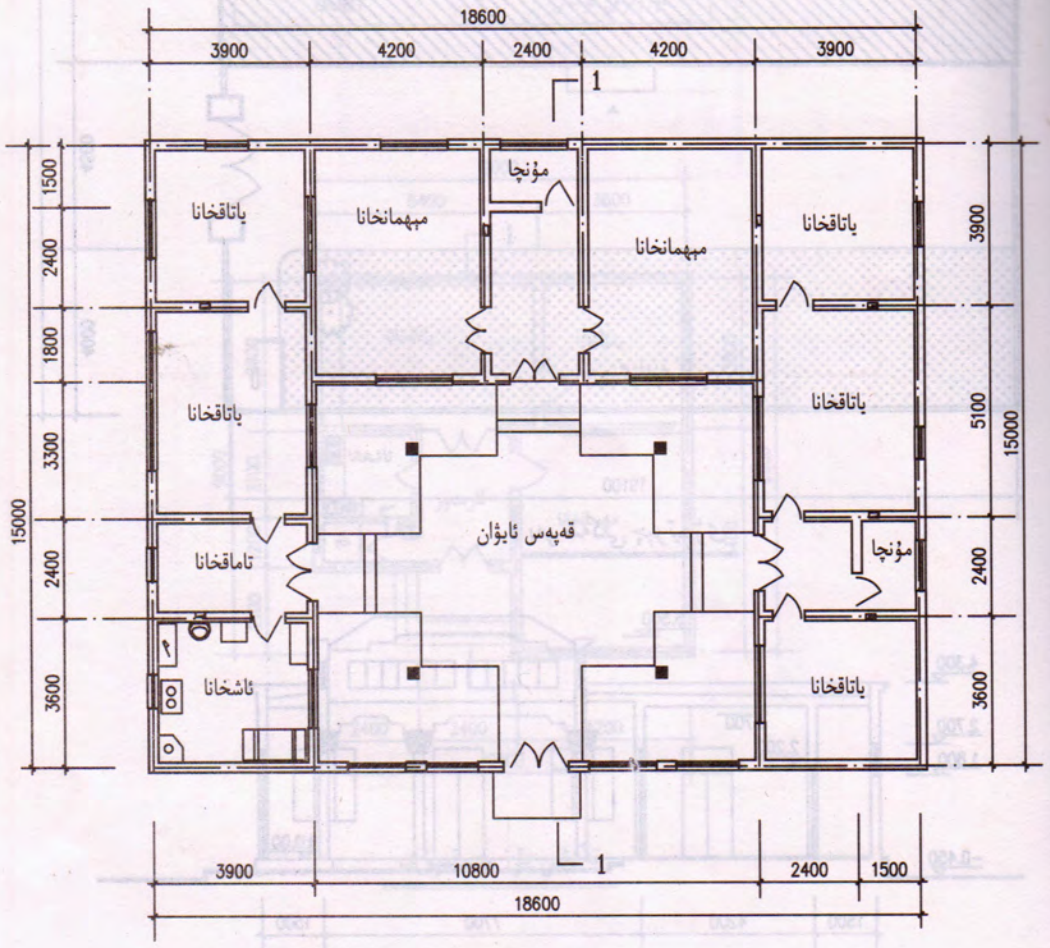

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

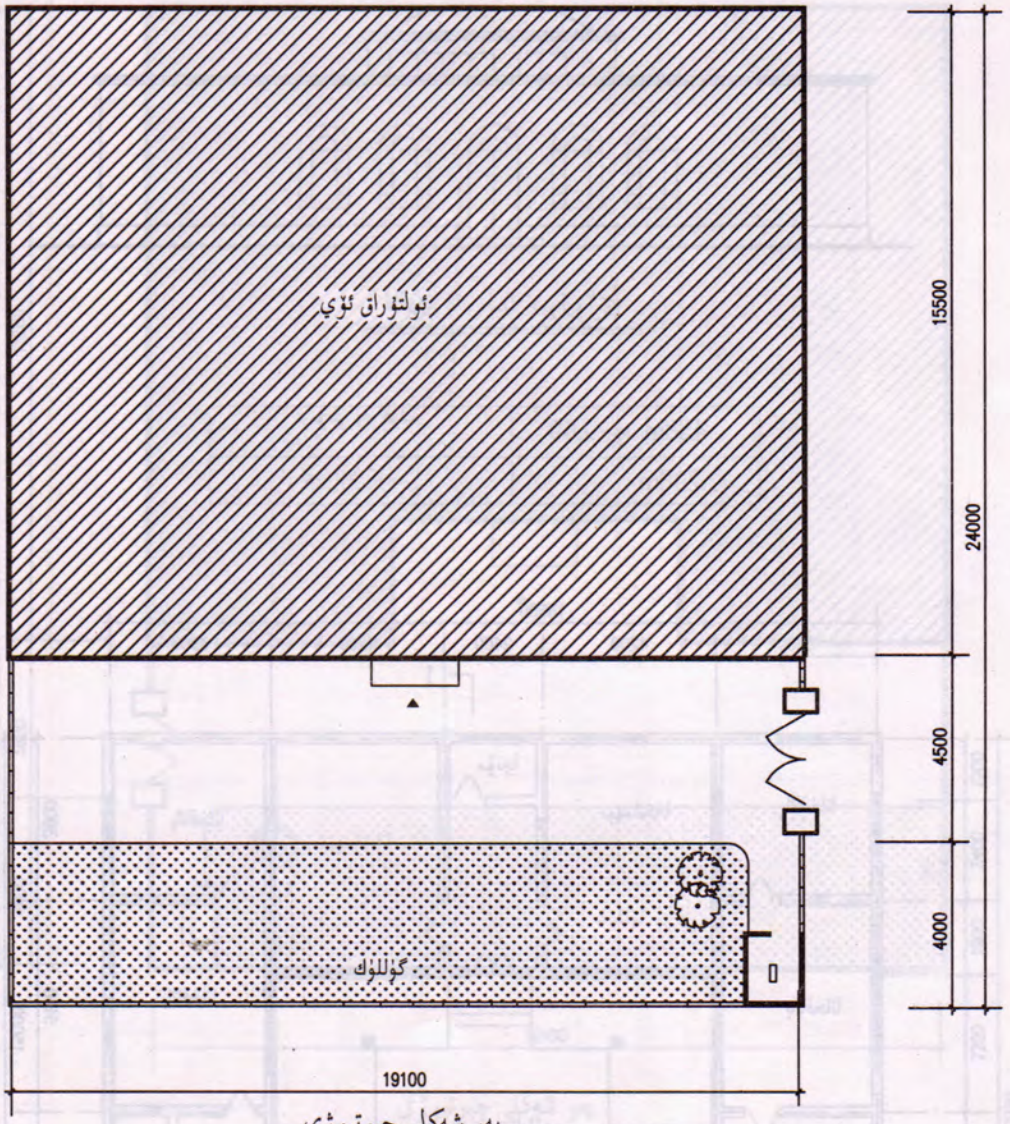

ئالدى ئۆرىلىك چىرتيوژى

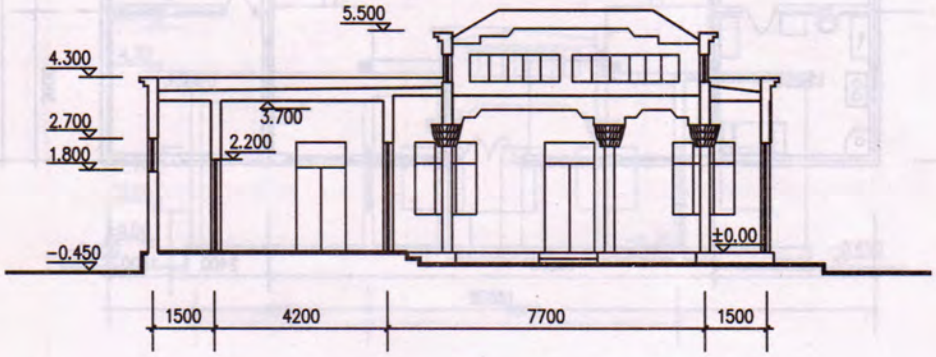
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	458㎡ =ر0.69
قۇرۇلۇش كۆلىمى	296㎡

تەكشى يۈز چىرتيوژى

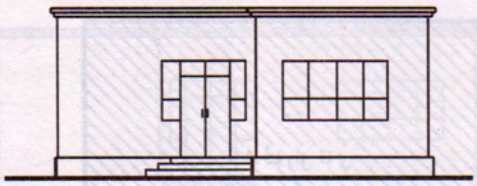

يەر شەكلى چېرتيوژى

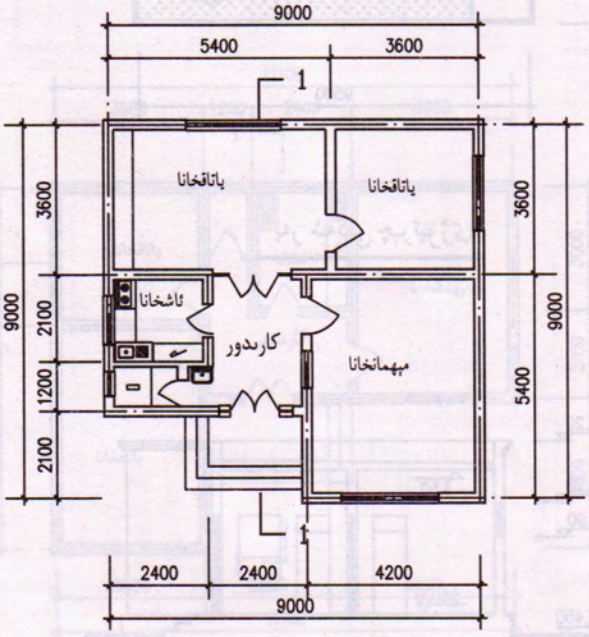
ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

B .تىپ

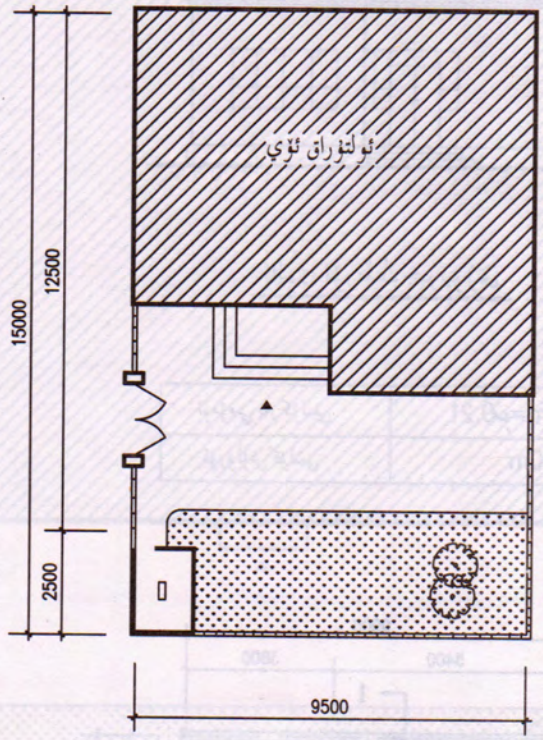

ئالدى ئۆرىلىش چىرتيوژى

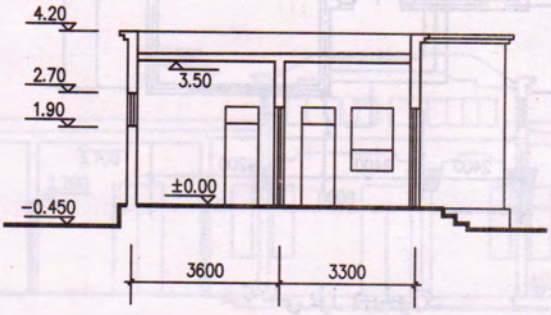
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	143m²=مو0.21
قۇرۇلۇش كۆلىمى	80m²

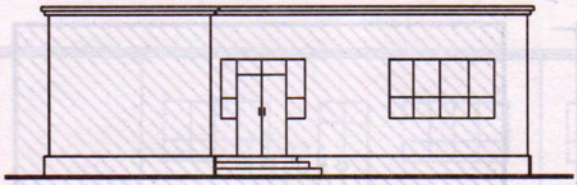
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

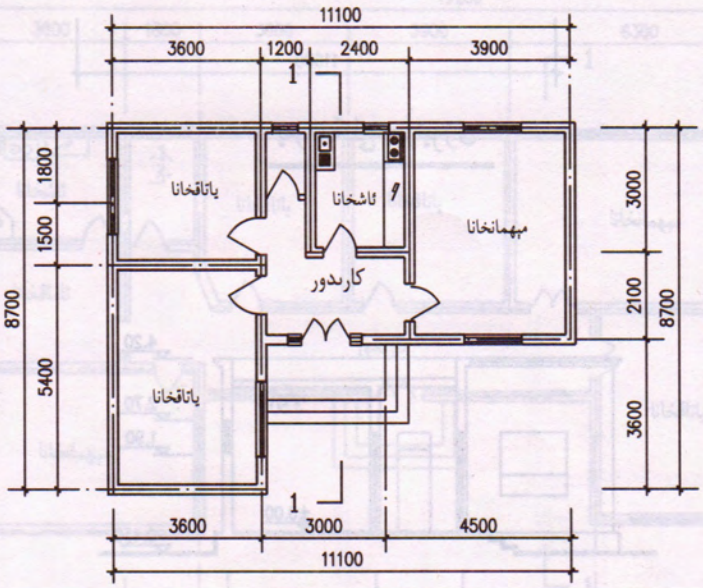

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

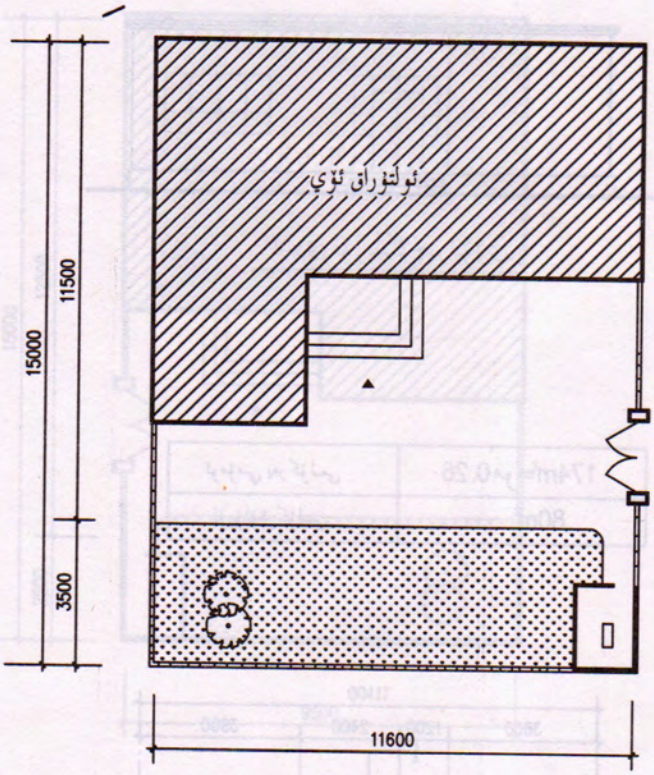

ئالدى ئۆرىلىك چىرتيوژى

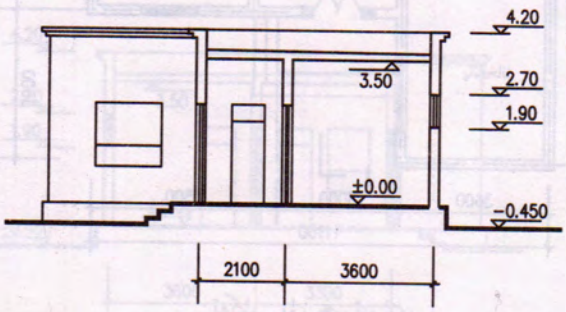
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	0.26مو=174m²
قۇرۇلۇش كۆلىمى	80m²

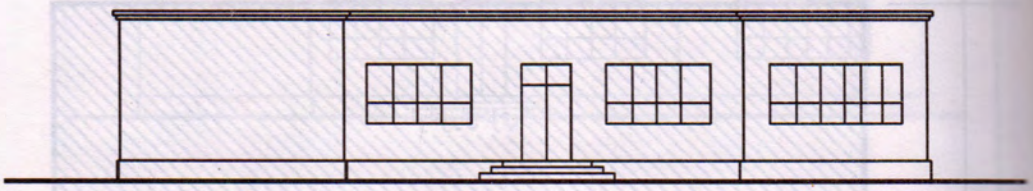
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

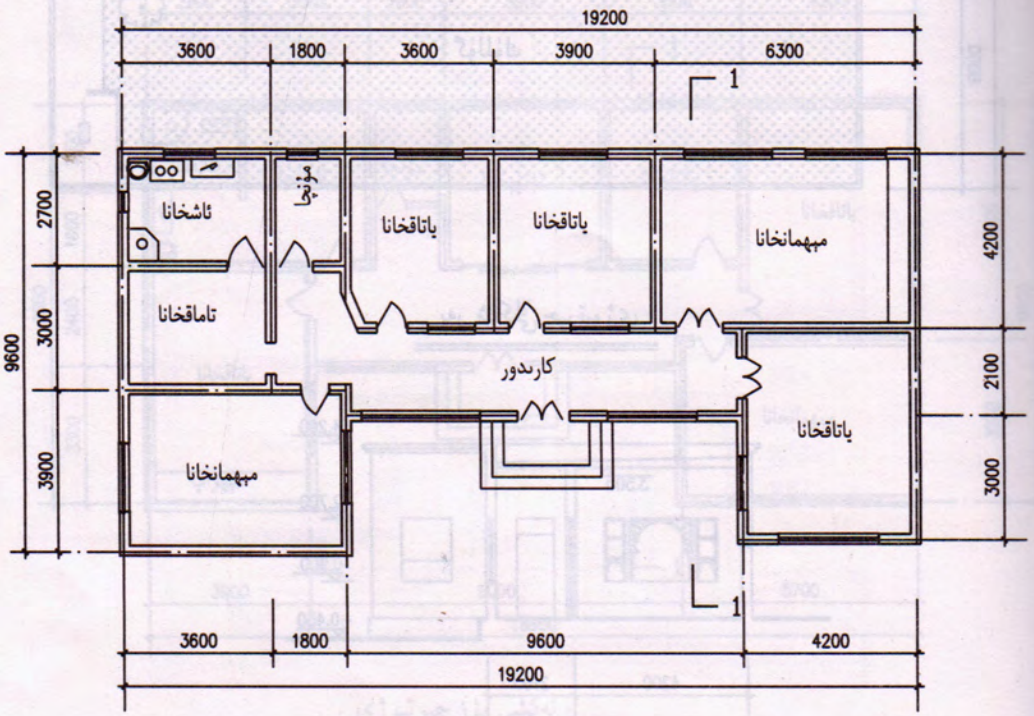

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

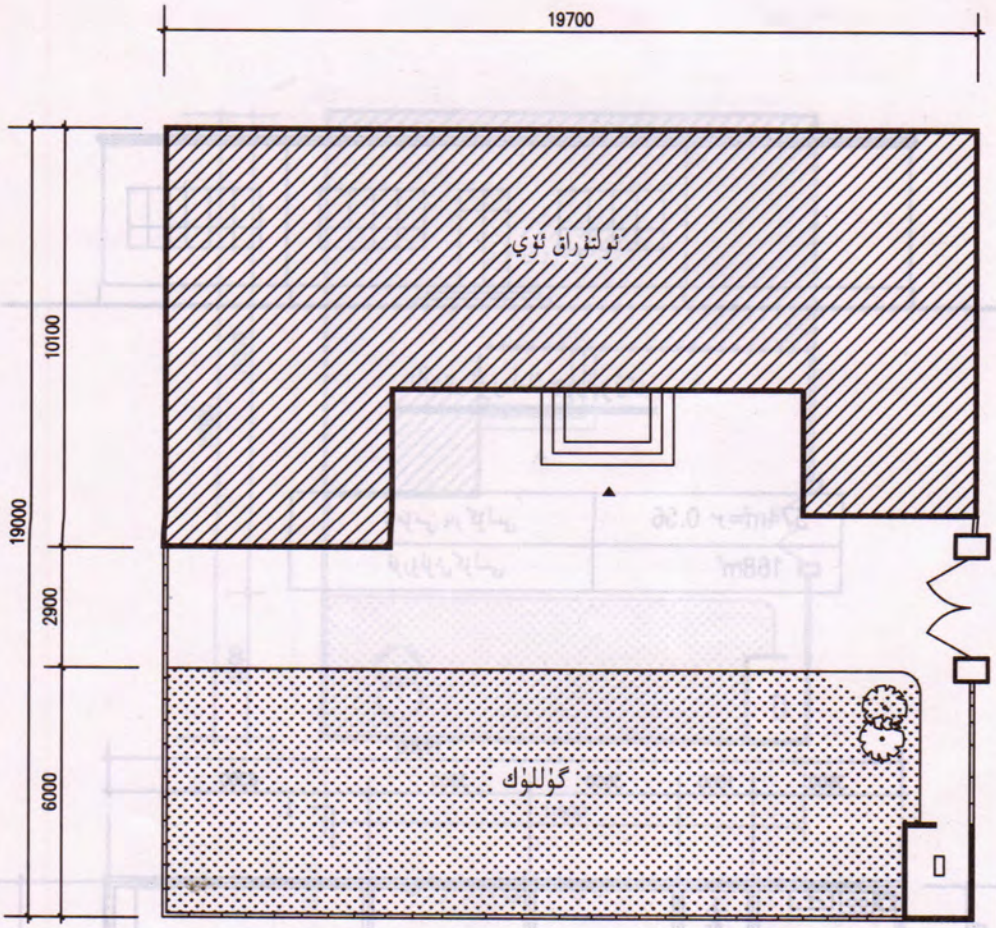

ئالدى ئۆرىلىك چىرتيوژى

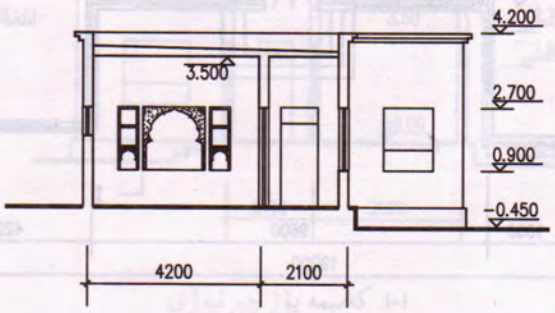
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	0.56 مو=374m²
قۇرۇلۇش كۆلىمى	168m²

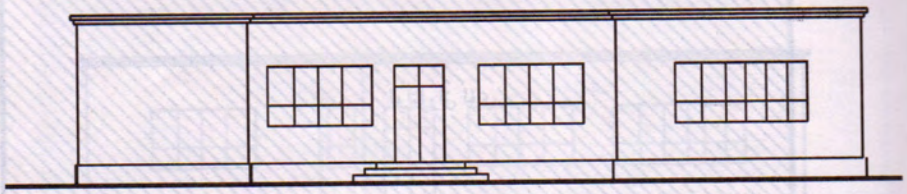
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

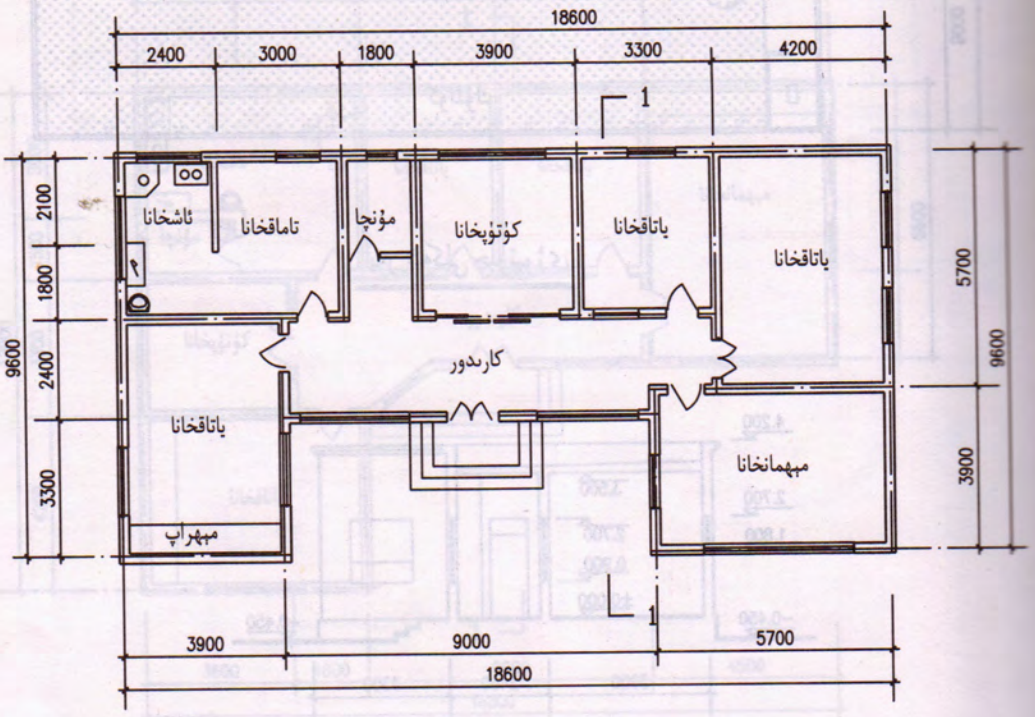

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

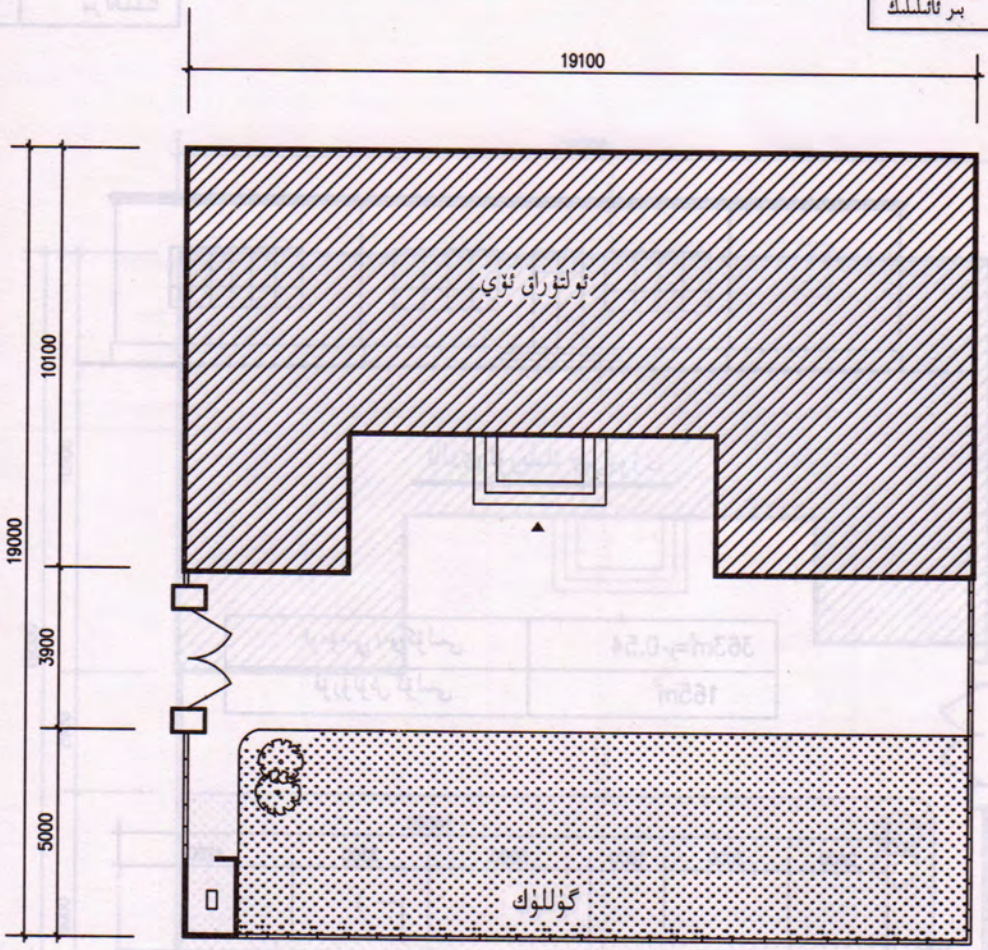
ئالدى ئۆرىلىك چېرتيوژى

ئومۇمىي يەر كۆلىمى	363m²=مو0.54
قۇرۇلۇش كۆلىمى	165m²

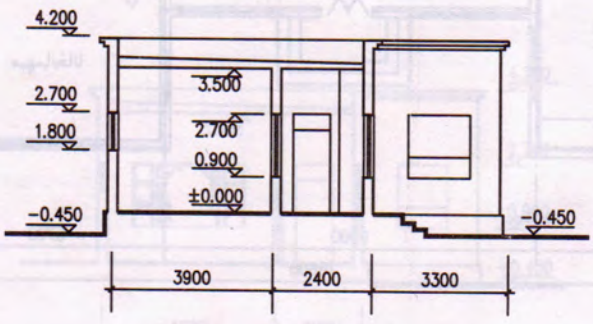

تەكشى يۈز چېرتيوژى

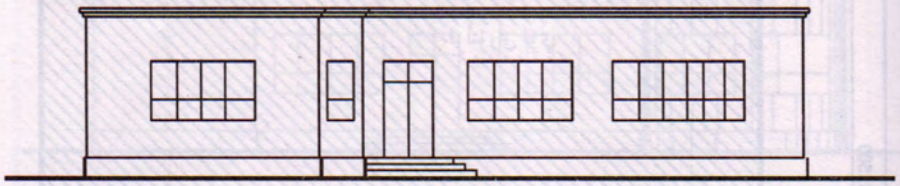
بىر قاتلىق	4-B

يەر شەكلى چىرتيوژى

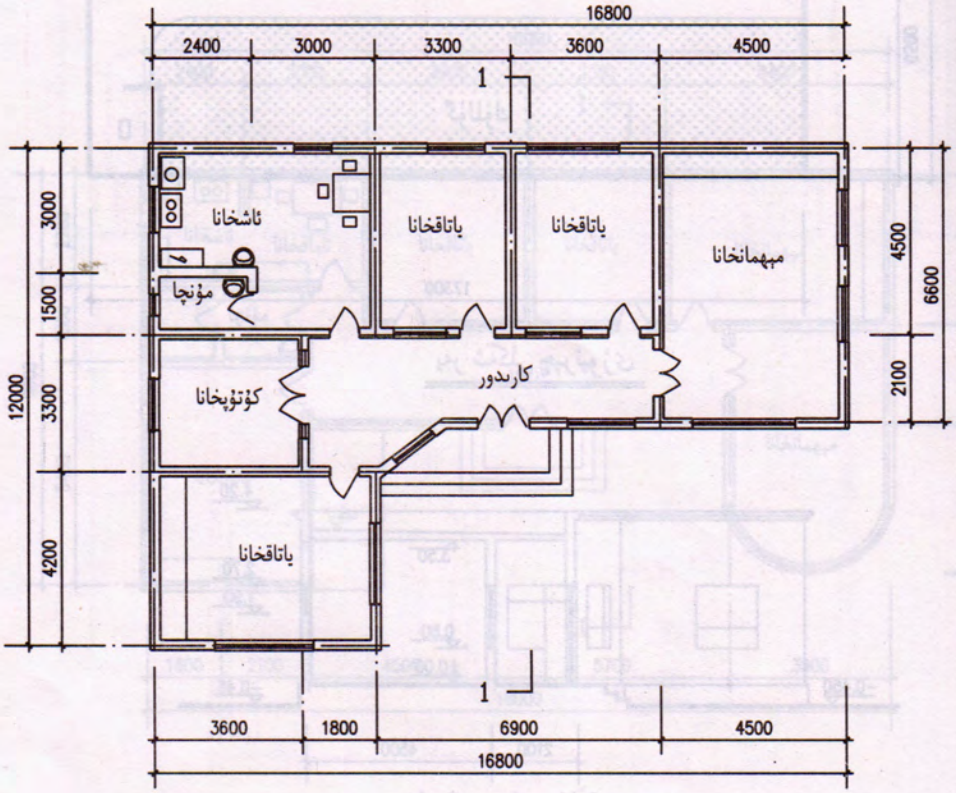

ا-ا كەسمە يۈز چىرتيوژى

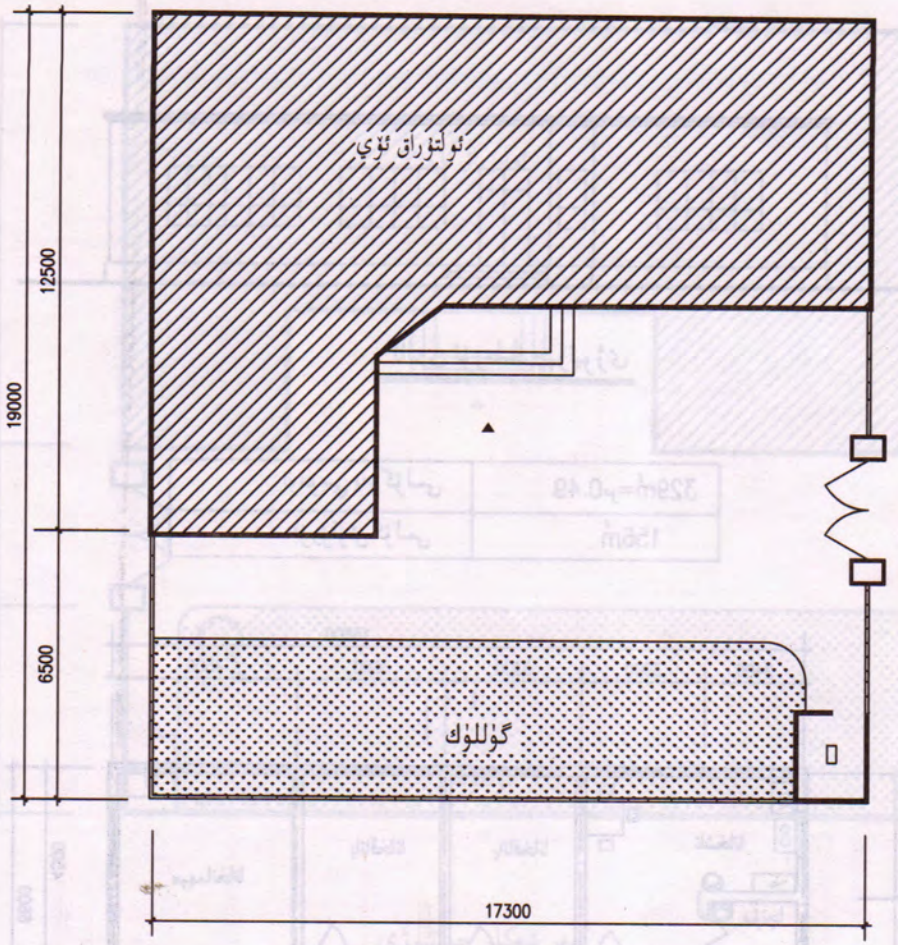

ئالدى ئۆرىلىك چىرتيوژى

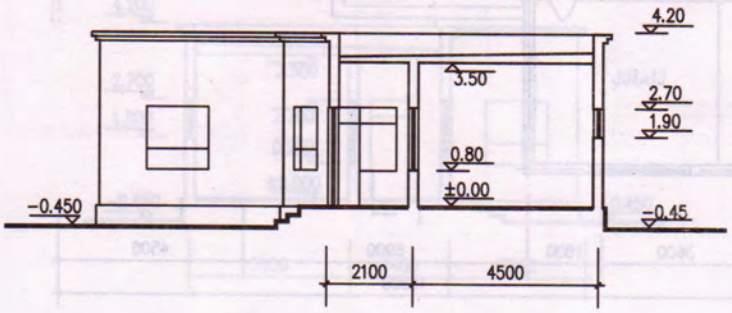
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	329m²=مو0.49
قۇرۇلۇش كۆلىمى	156m²

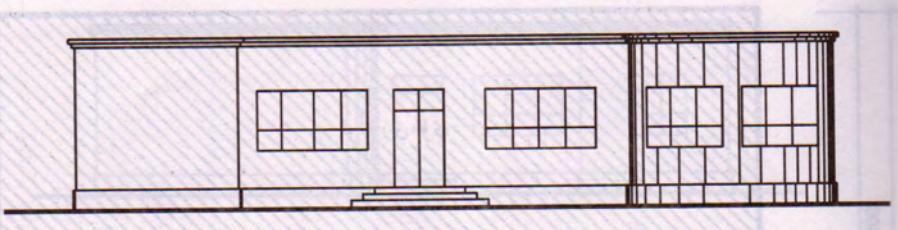
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

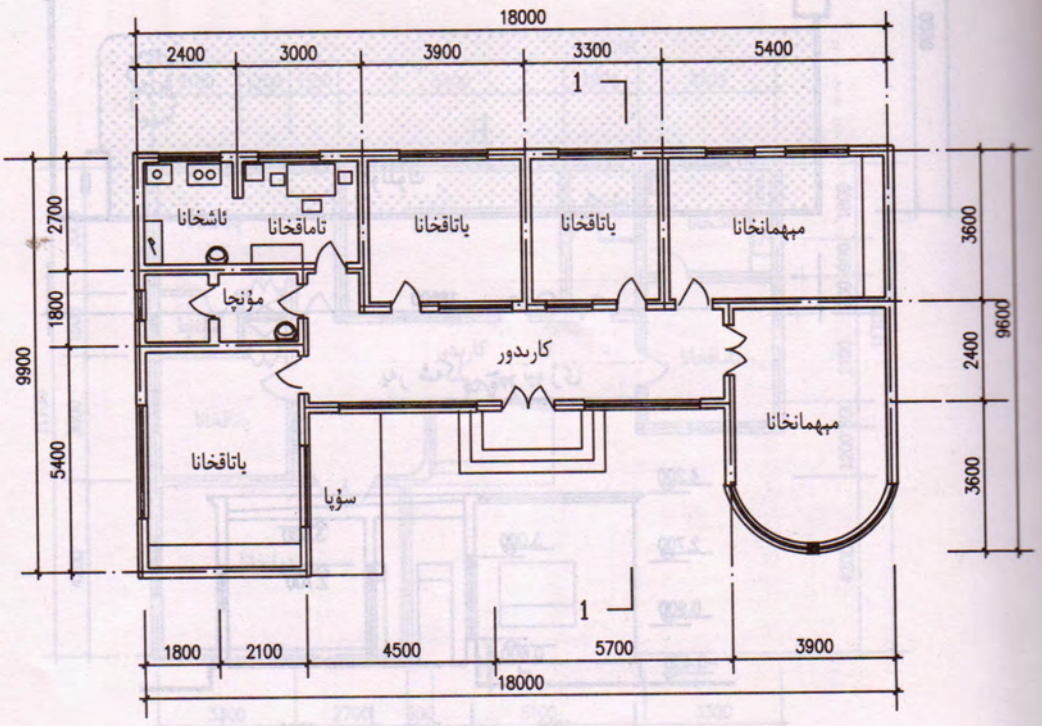

I-I كەسمە يۈز چېرتيوژى

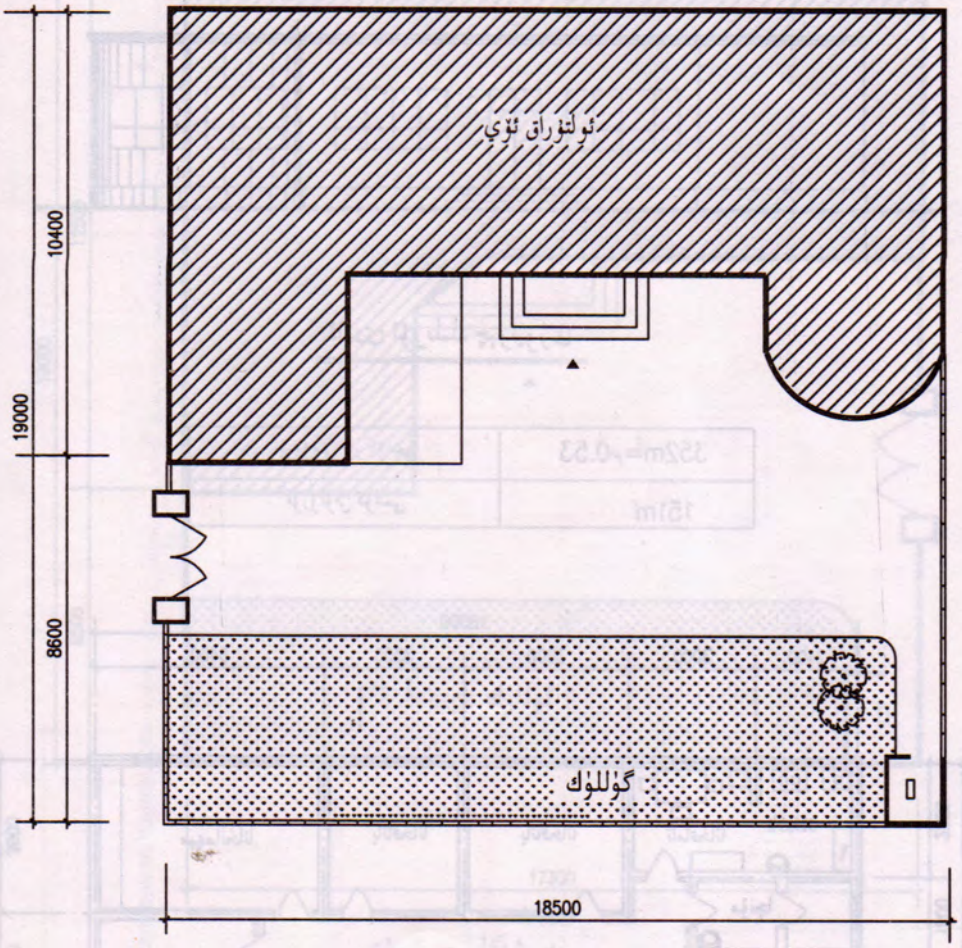

ئالدى ئۆرىلىك چېرتيوژى

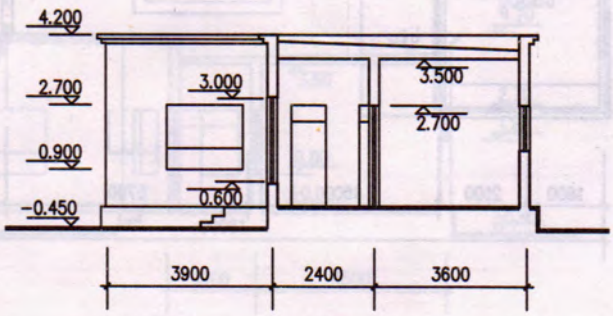
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	352m²=مو0.53
قۇرۇلۇش كۆلىمى	151m²

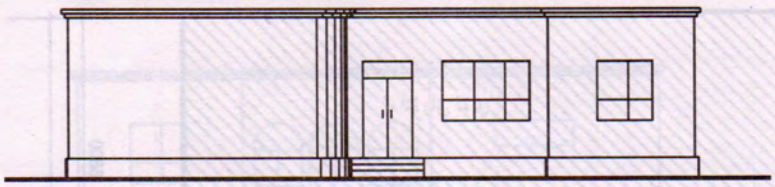
تەكشى يۈز چېرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

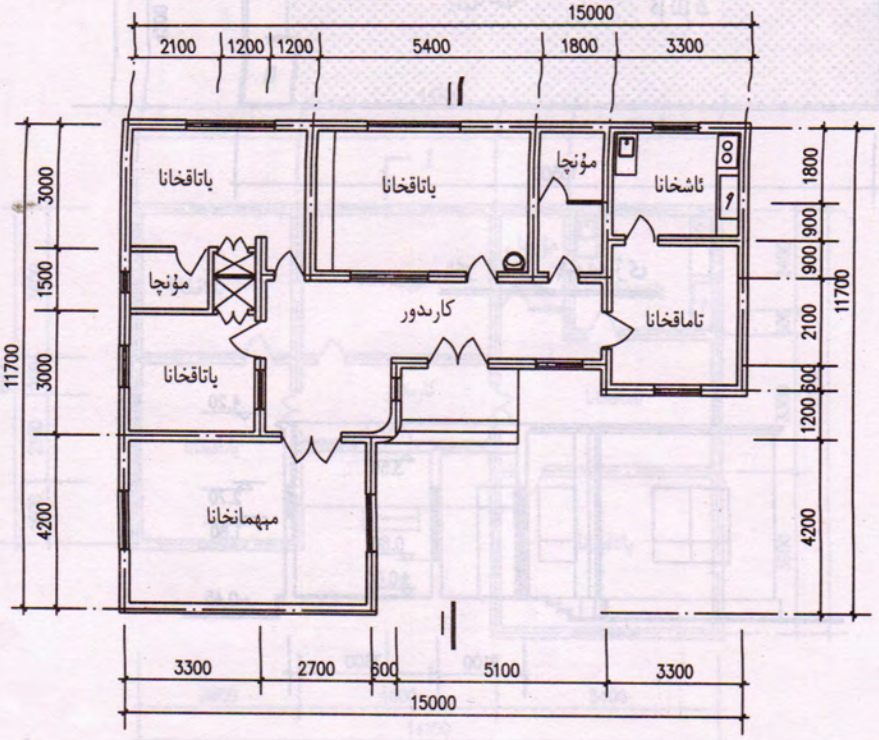

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

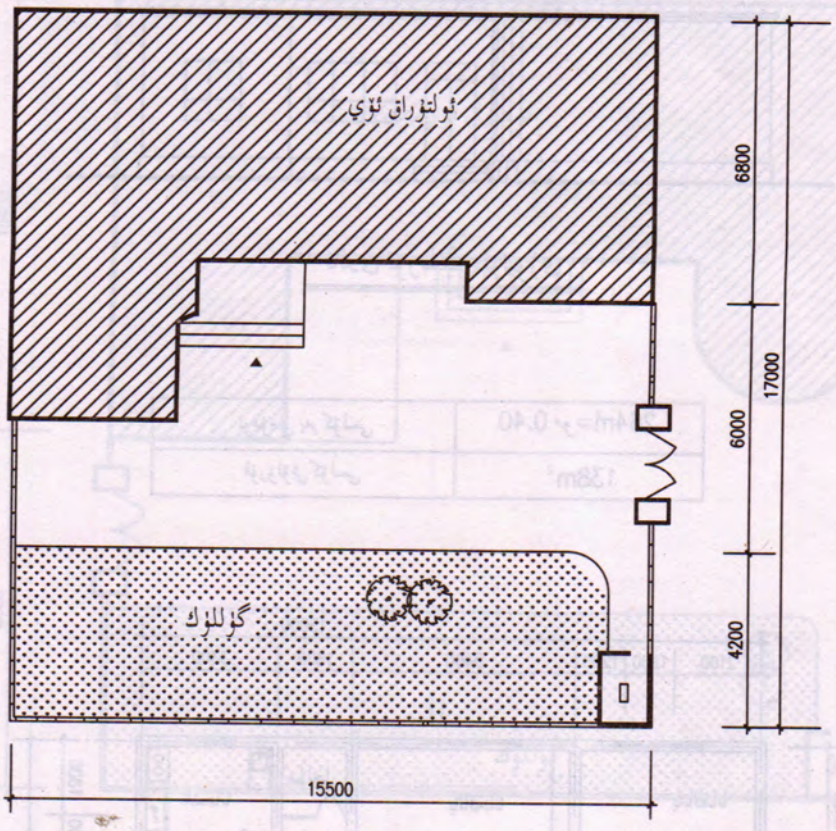

ئالدى ئۆرىلىش چىرتيوژى

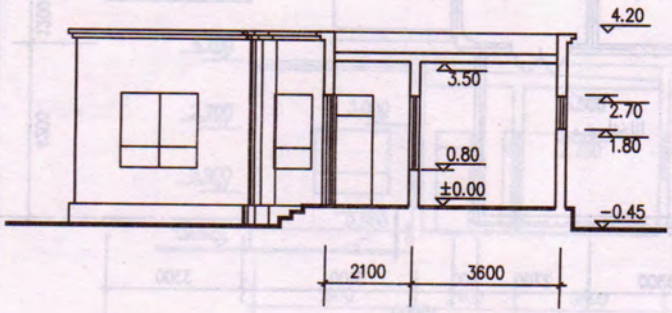
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	0.40 مو=264㎡
قۇرۇلۇش كۆلىمى	138m²

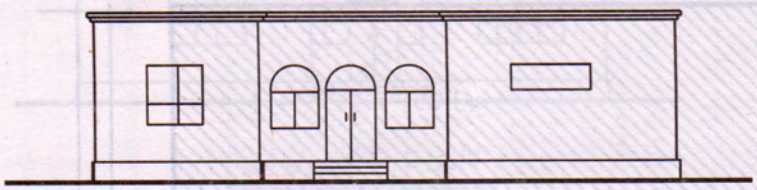
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

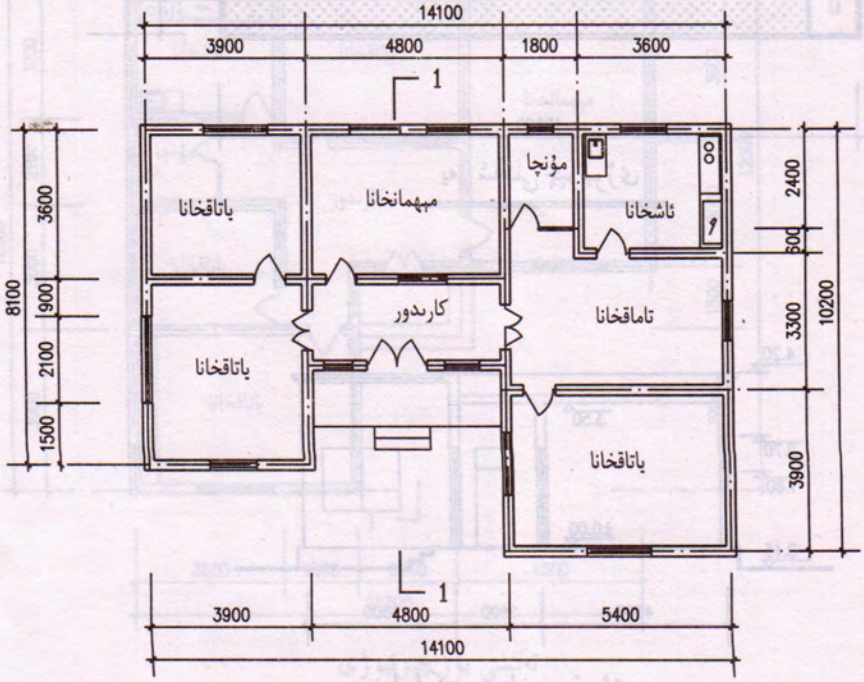

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

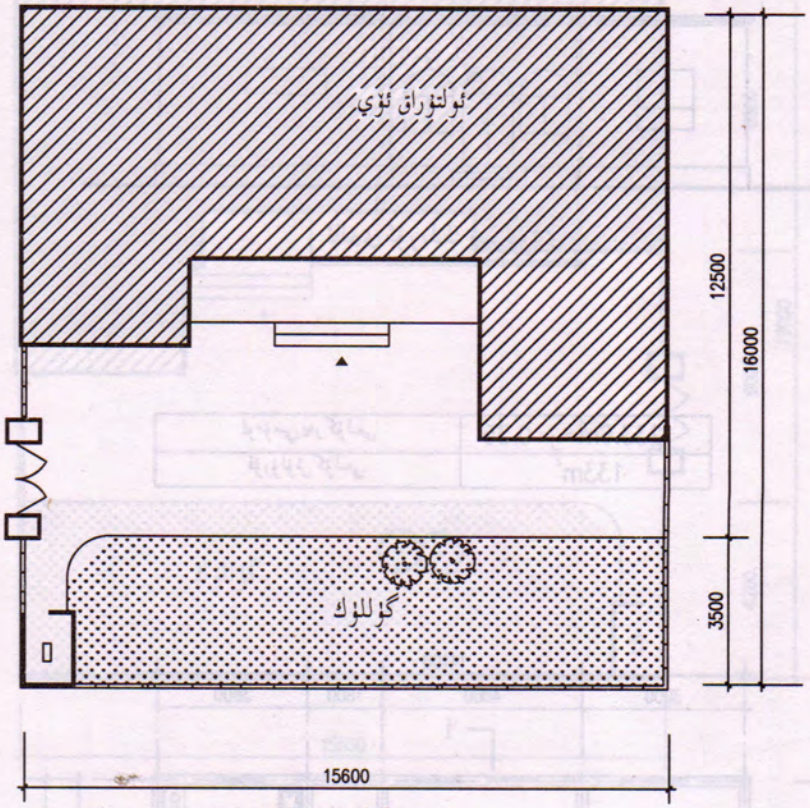

ئالدى ئۆرىلىش چىرتيوژى

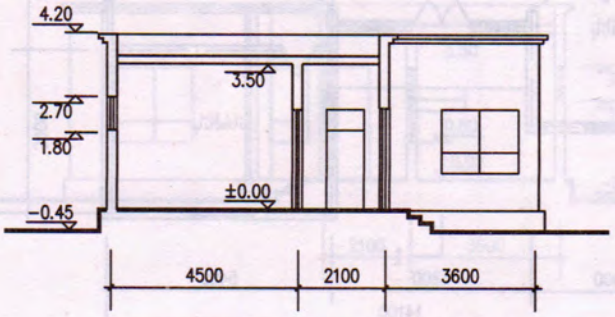
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	233.6m²=مو 0.35
قۇرۇلۇش كۆلىمى	133m²

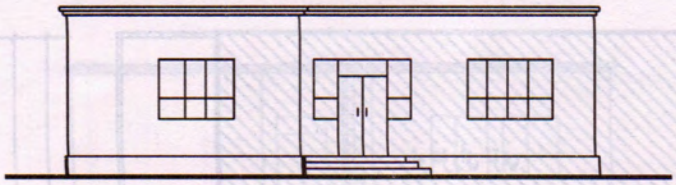
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

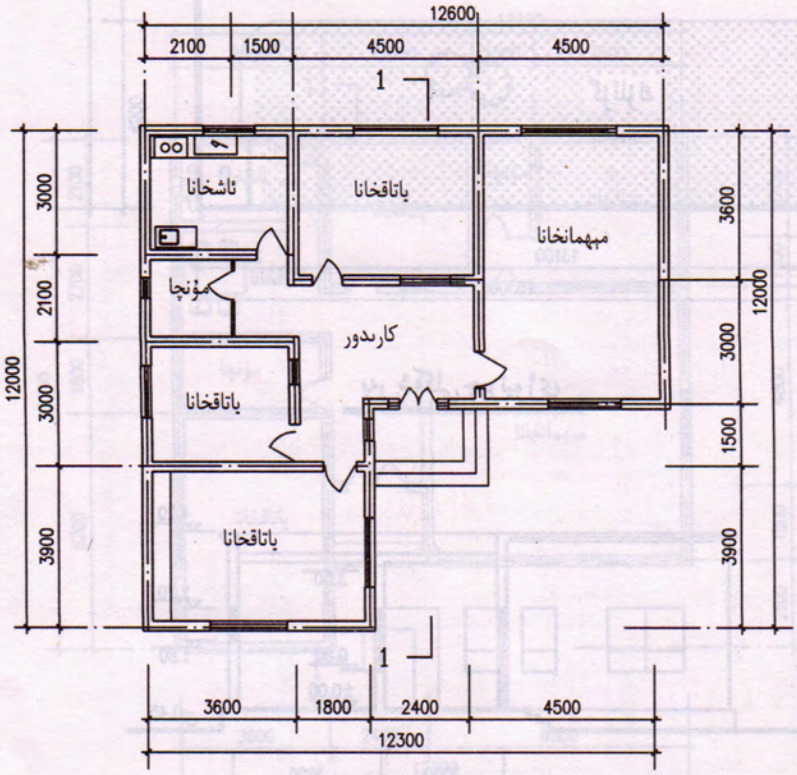

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

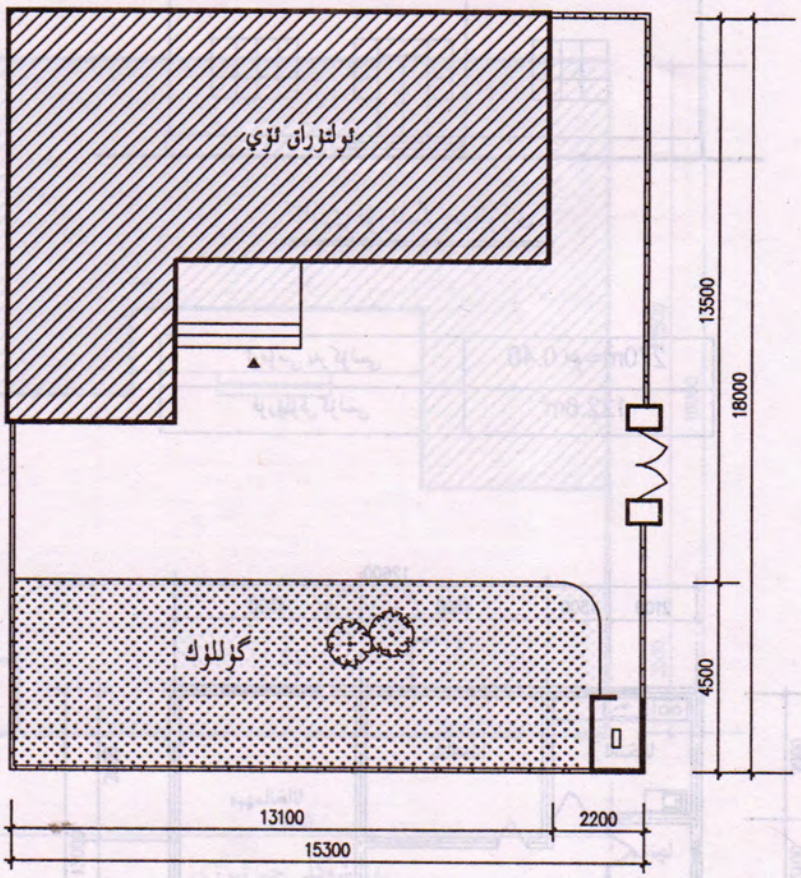

ئالدى ئۆرىلىك چىرتيوژى

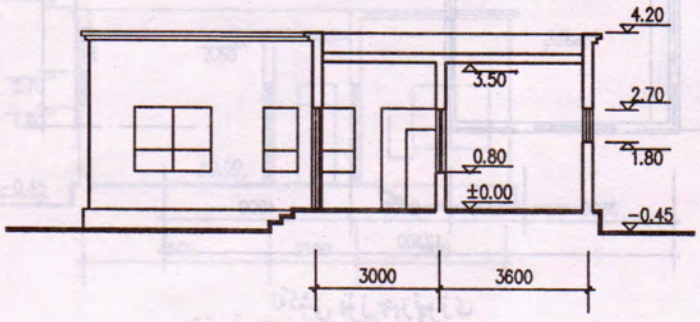
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	270m²=0.40 مو
قۇرۇلۇش كۆلىمى	122.8m²

تەكشى يۈز چىرتيوژى

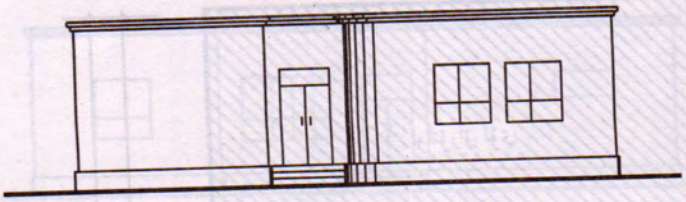

يەر شەكلى چېرتيوژى

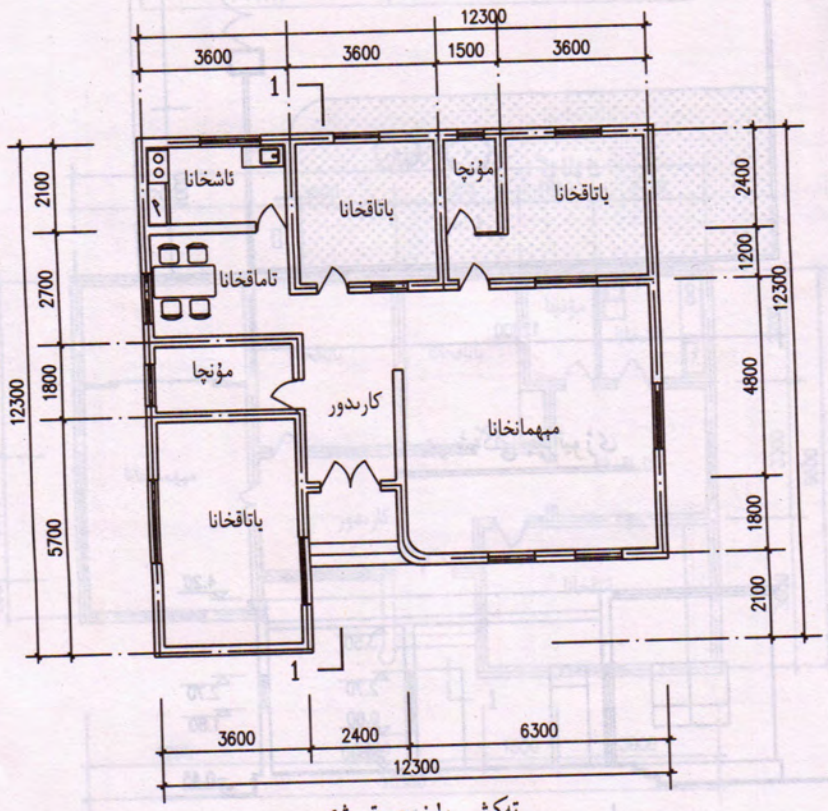
ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

ئۇيغۇر كىتاب توربېكىتى www.uyghurkitap.com

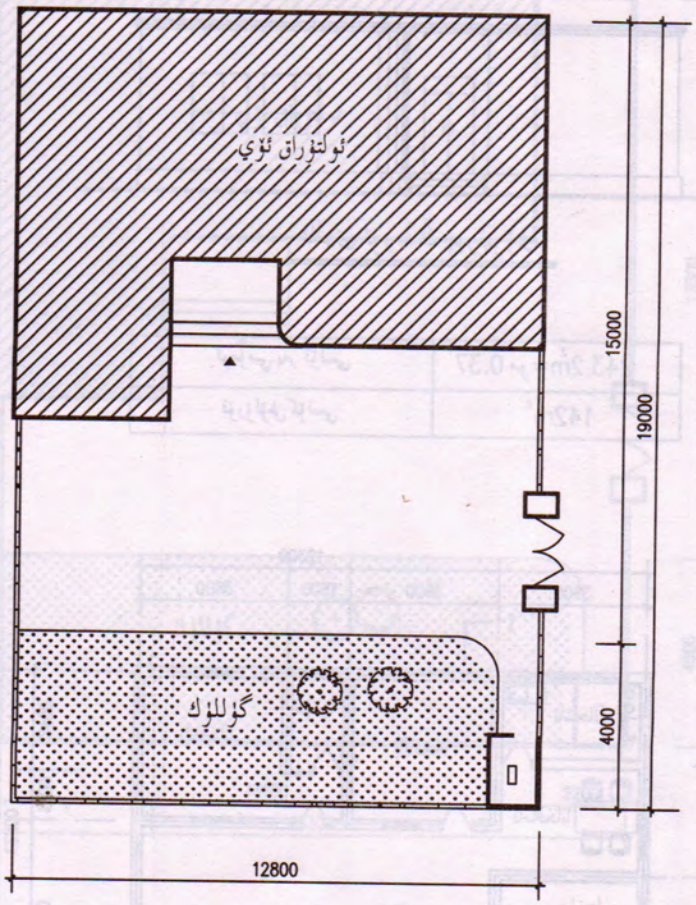

ئالدى ئۆرىلىك چىرتىۋژى

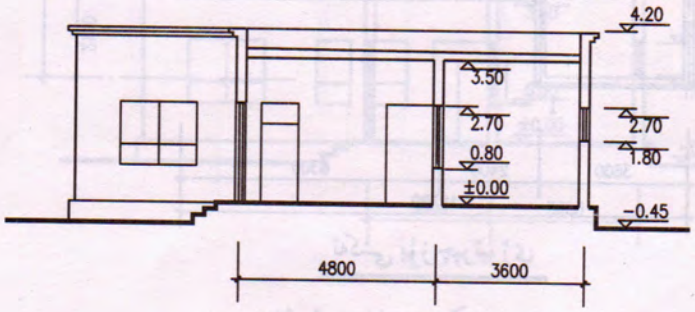
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	0.37 مو=243.2㎡
قۇرۇلۇش كۆلىمى	142m²

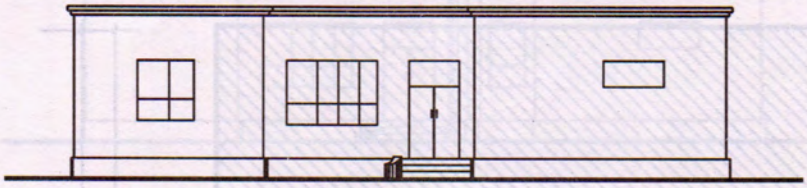
تەكشى يۈز چىرتىۋژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

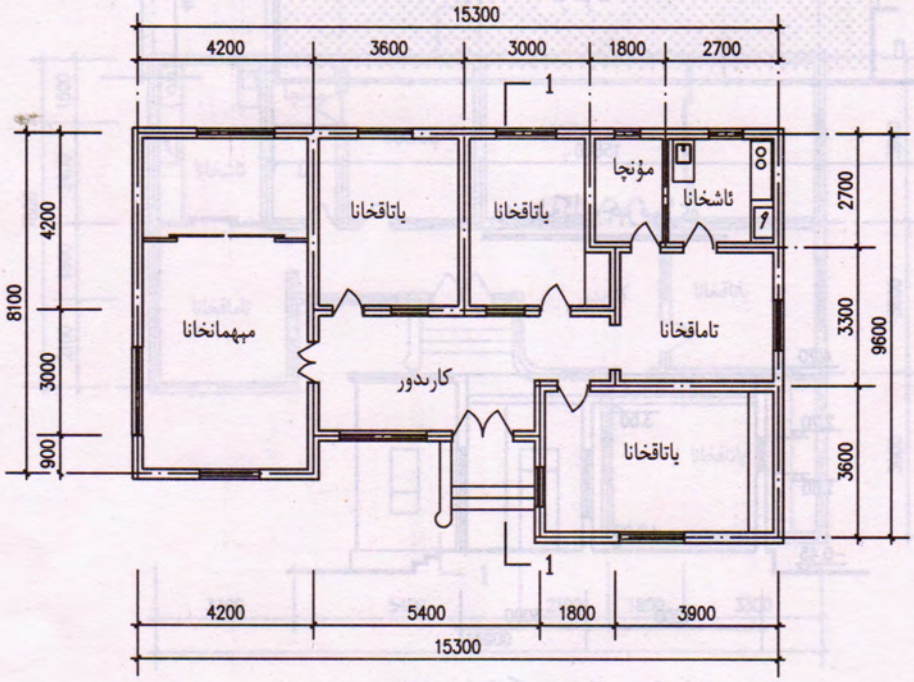

I-I كەسمە يۈز چېرتيوژى

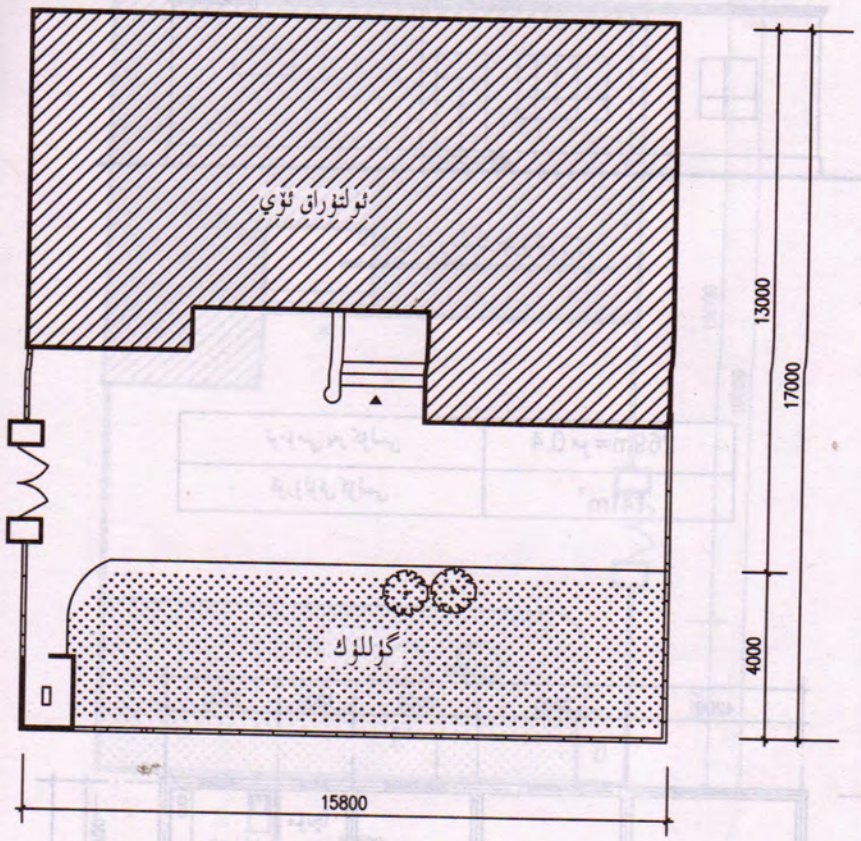

ئالدى ئۆرىلىش چىرتيوژى

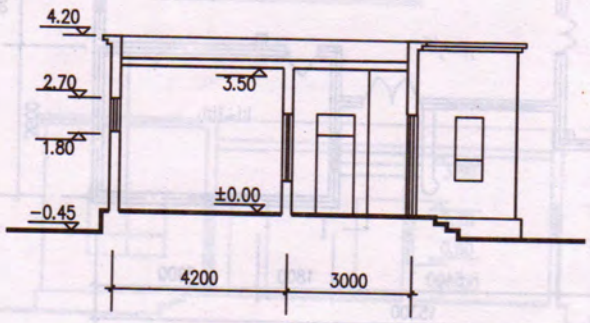
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	0.4 مو=269m²
قۇرۇلۇش كۆلىمى	141m²

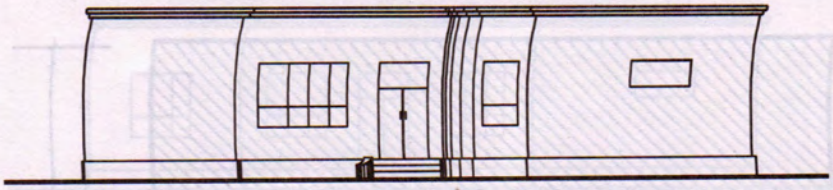
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

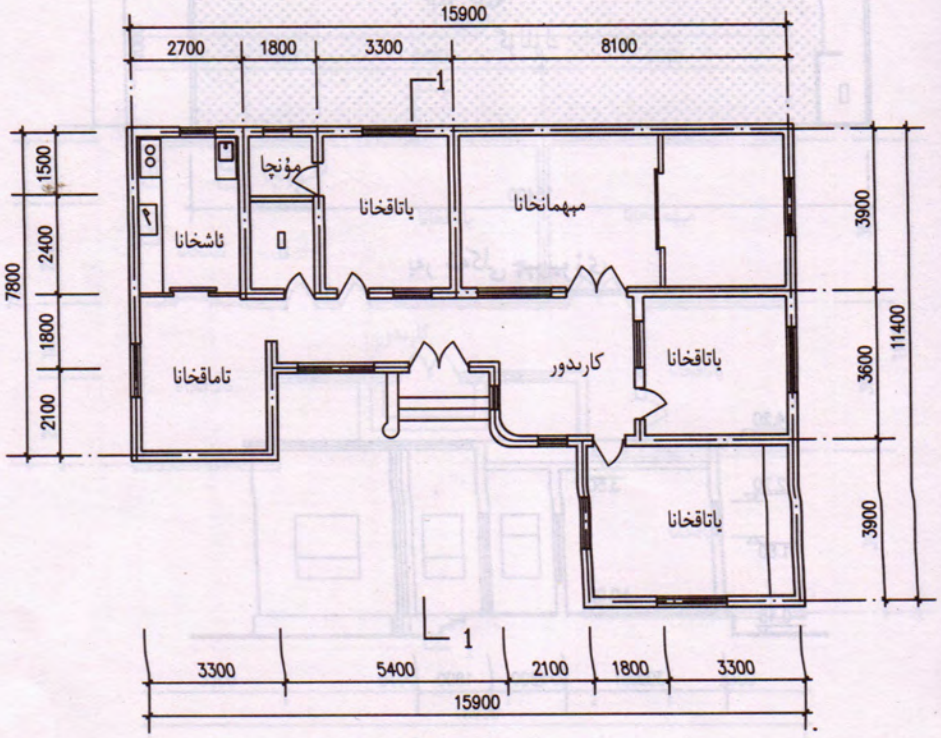

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

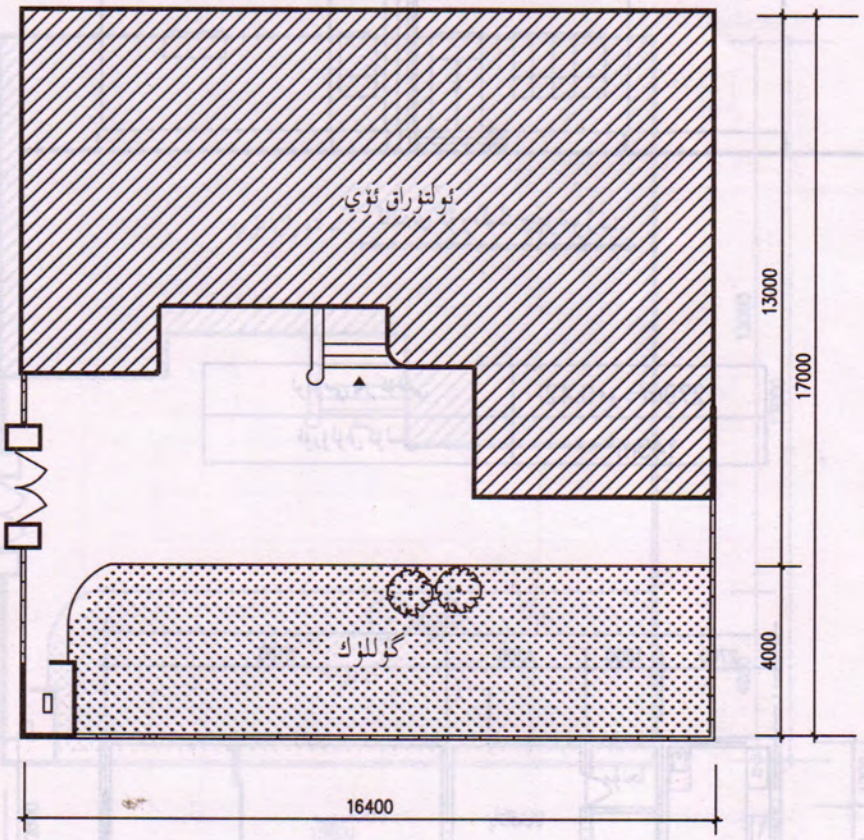

ئالدى ئۆرىلىك چىرتيوژى

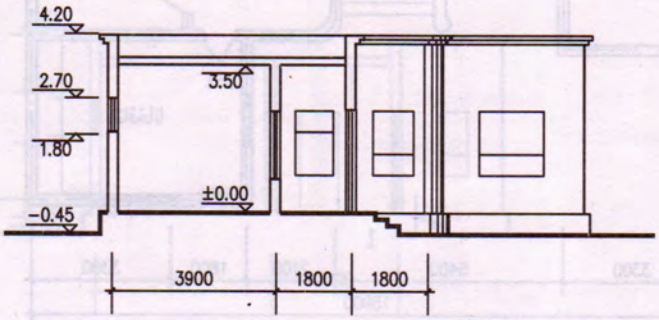
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	279m²= مو 0.42
قۇرۇلۇش كۆلىمى	145m²

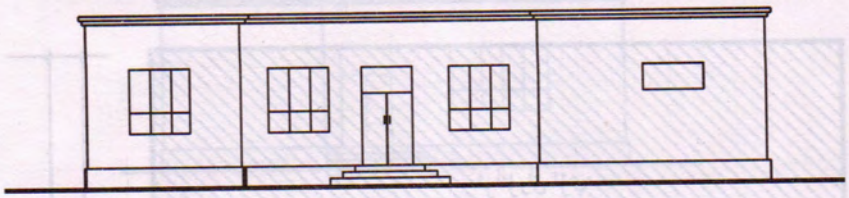
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

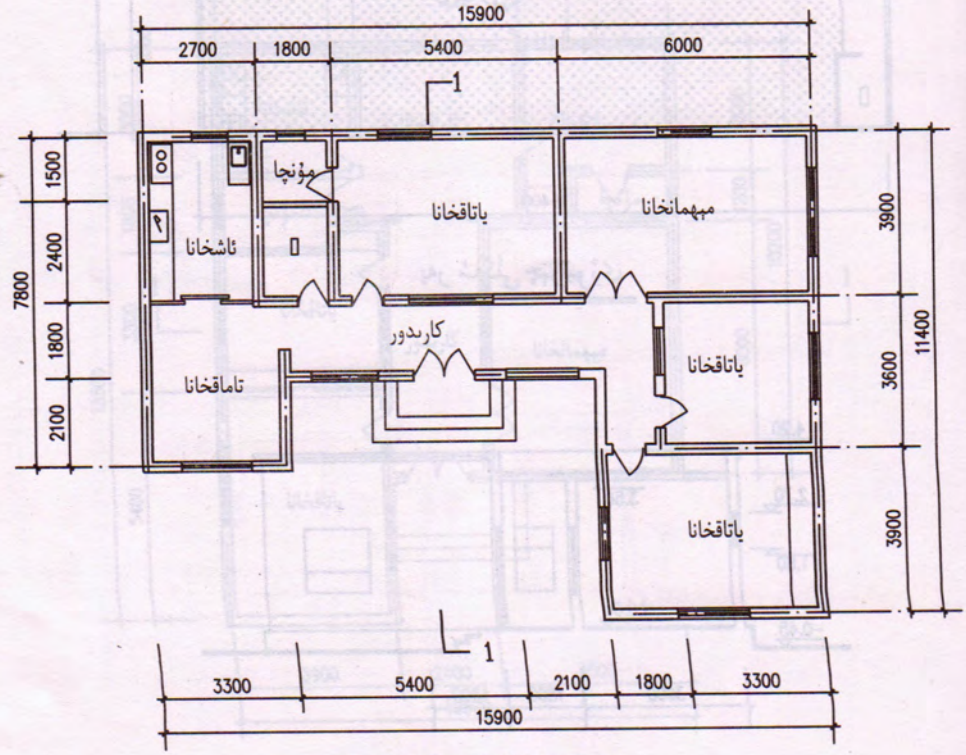

I-I كەسمە يۈز چېرتيوژى

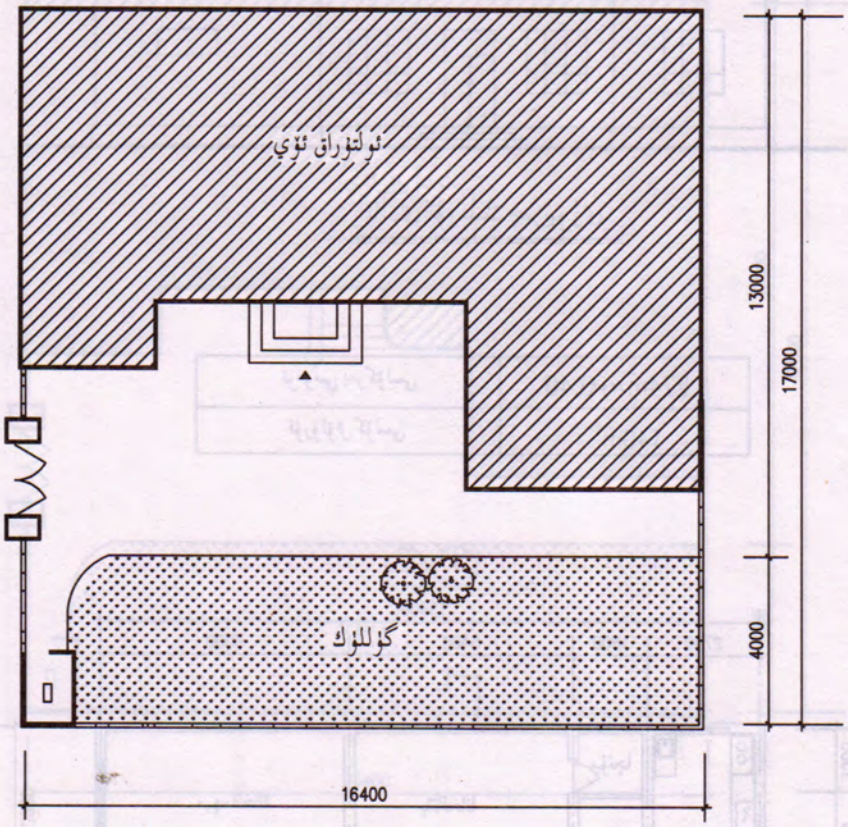

ئالدى ئۆرىلىك چىرتيوژى

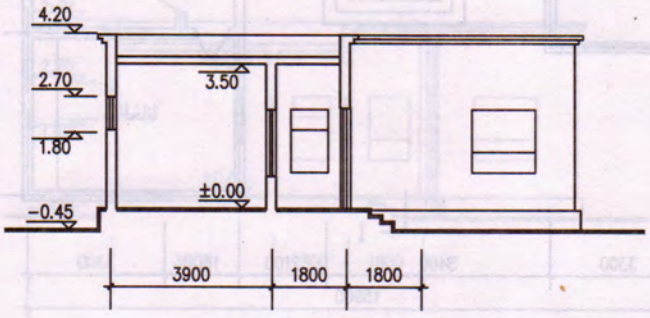
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	274m²=و0.40
قۇرۇلۇش كۆلىمى	140m²

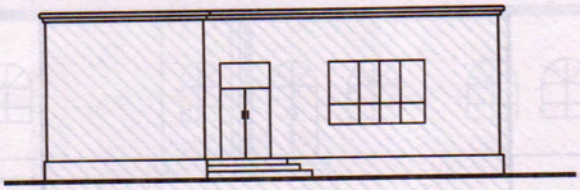
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

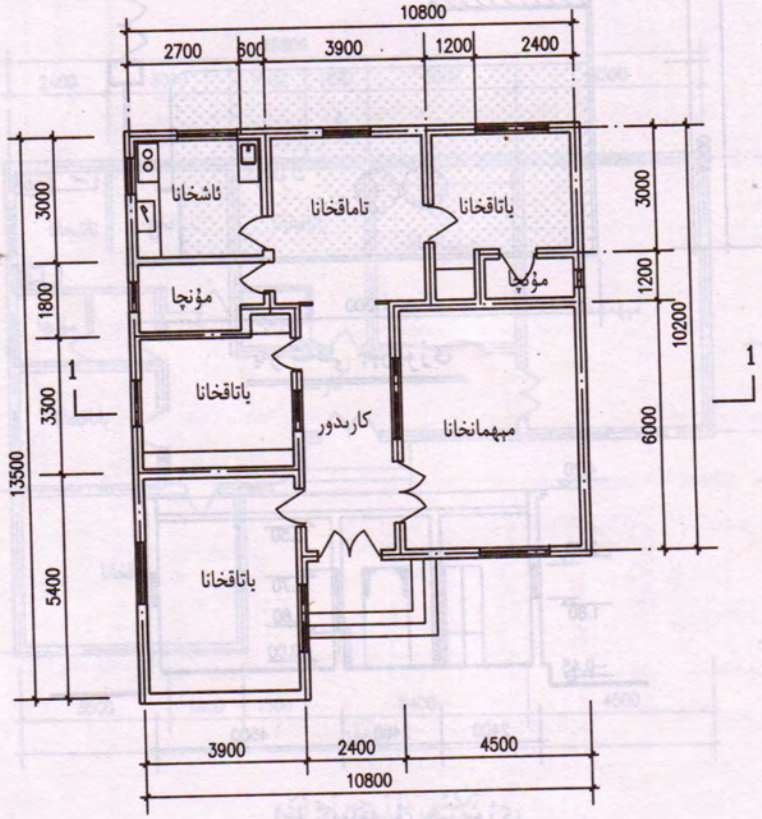

I-I كەسمە يۈز چېرتيوژى

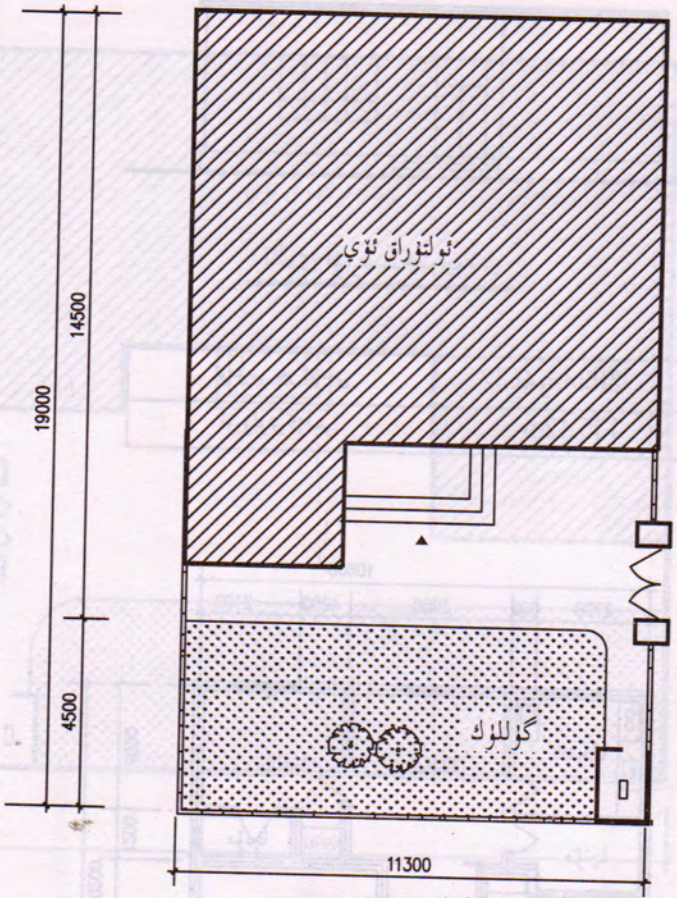

ئالدى ئۆرىلىش چىرتيوژى

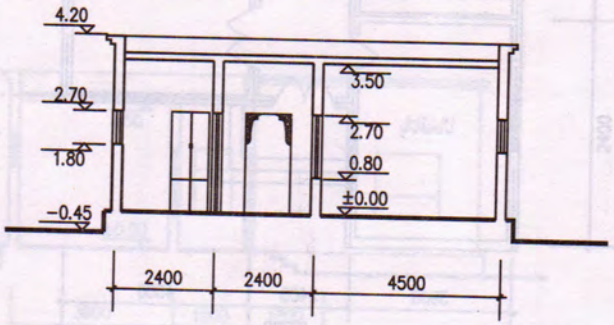
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	0.32مو=215㎡
قۇرۇلۇش كۆلىمى	135.42㎡

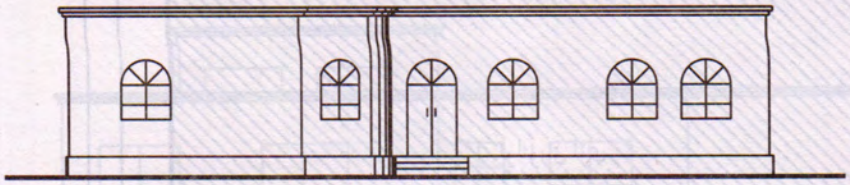
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چىرتيوژى

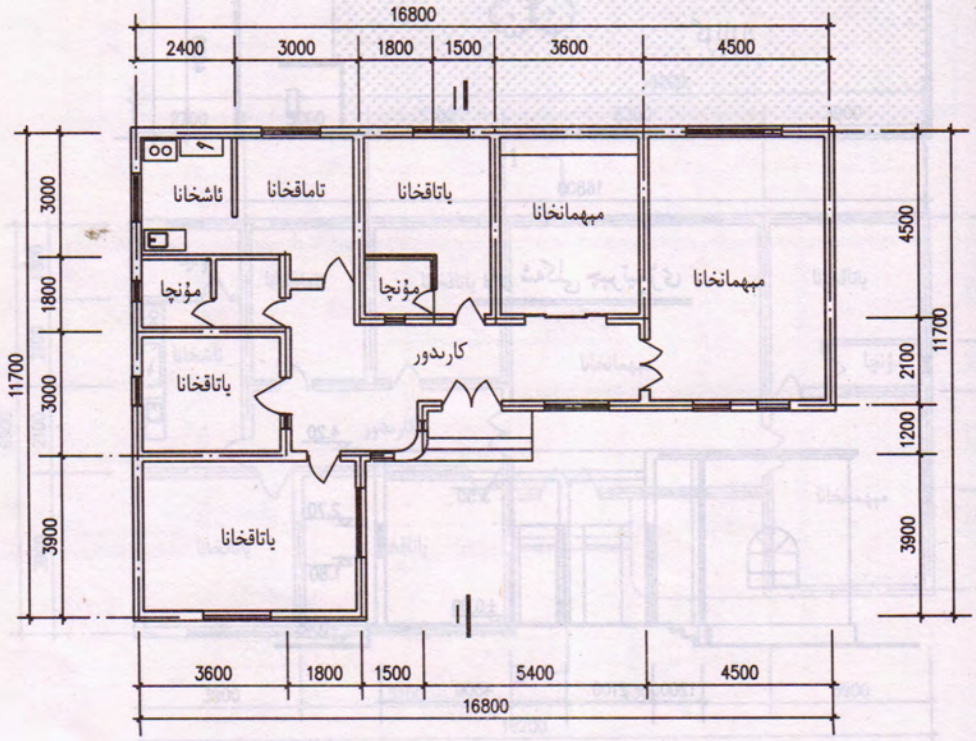

ا-ا كەسمە يۈز چىرتيوژى

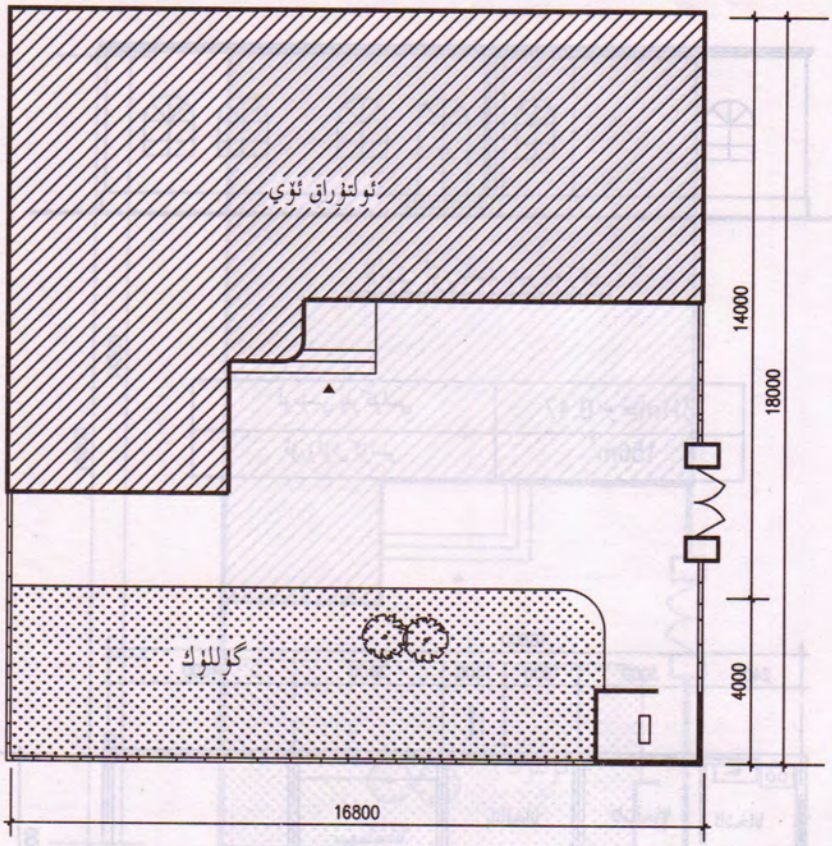

ئالدى ئۆرىلىك چىرتيوژى

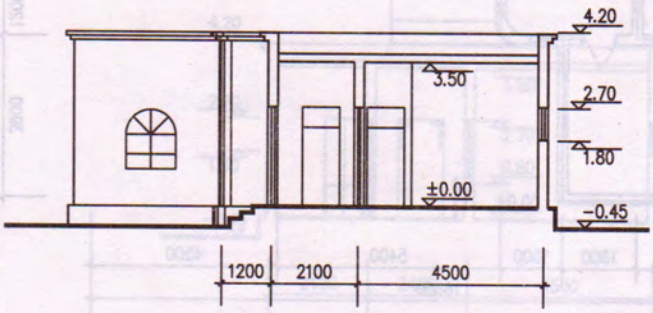
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	0.47 مو =311m²
قۇرۇلۇش كۆلىمى	156m²

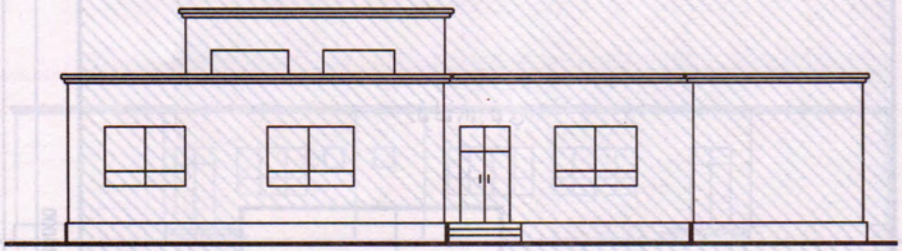
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چىرتيوژى

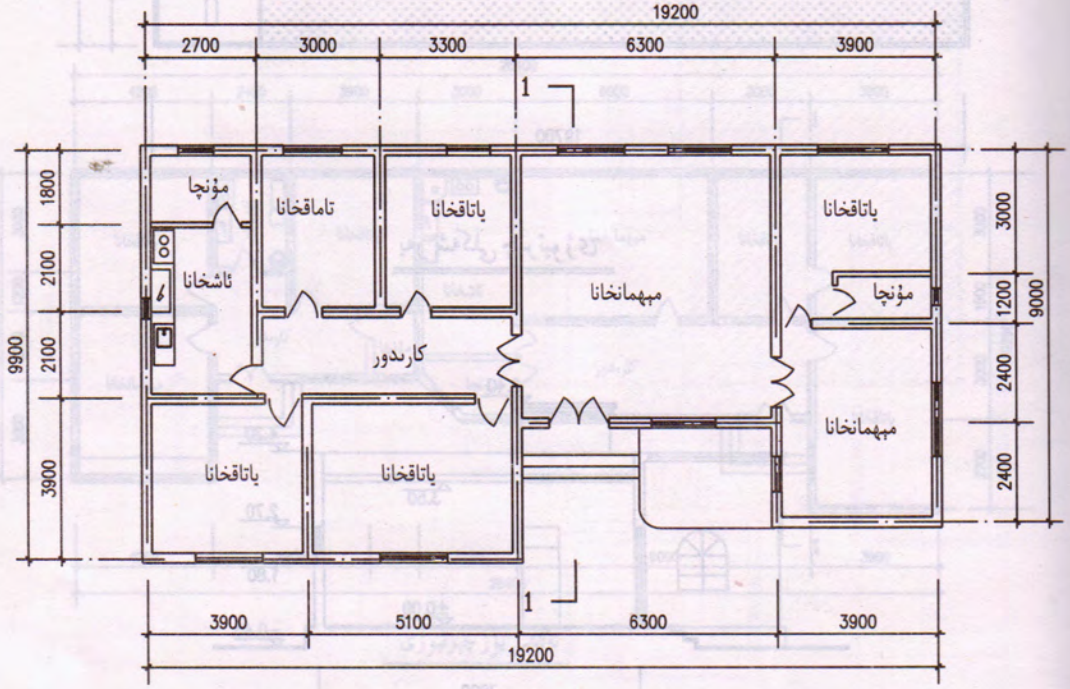

I-I كەسمە يۈز چىرتيوژى

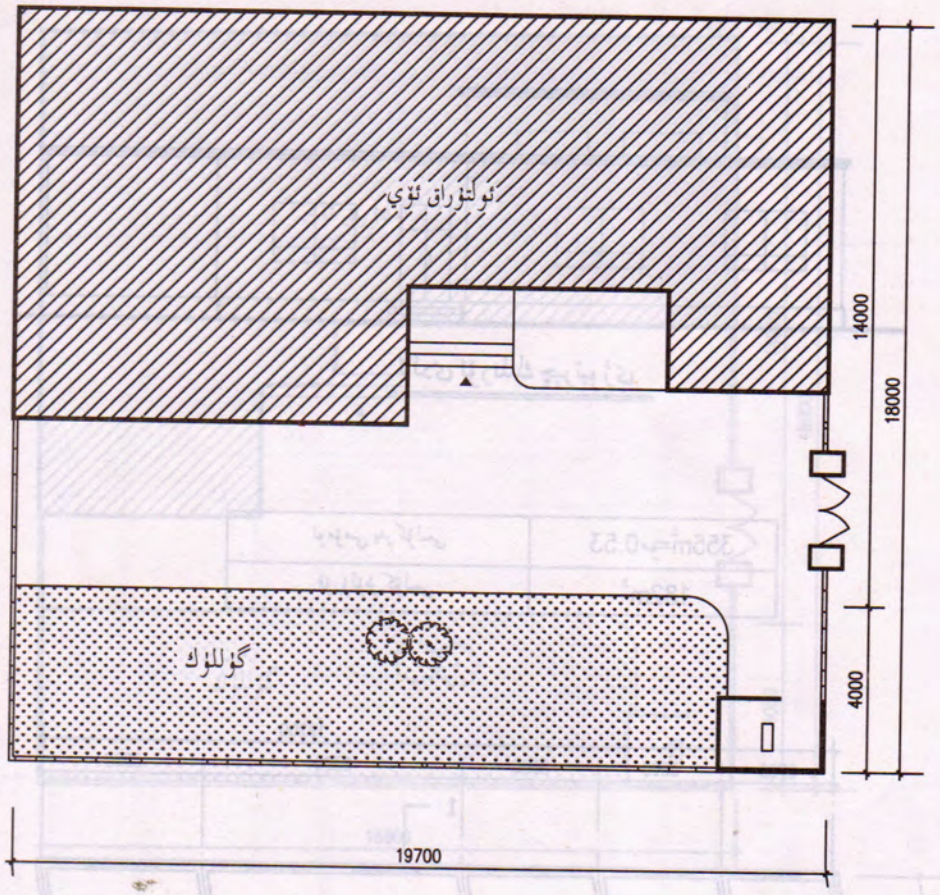

ئالدى ئۆرىلىك چېرتيوژى

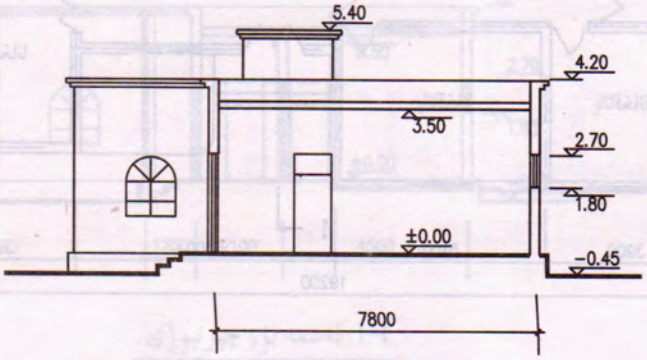
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	355m²=مو0.53
قۇرۇلۇش كۆلىمى	182m²

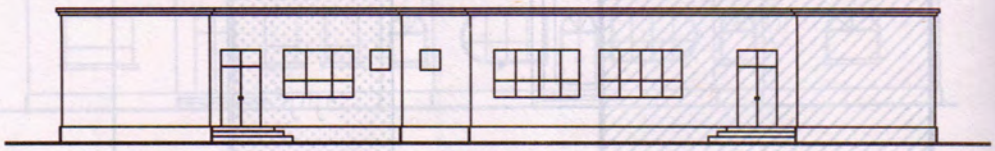
تەكشى يۈز چېرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

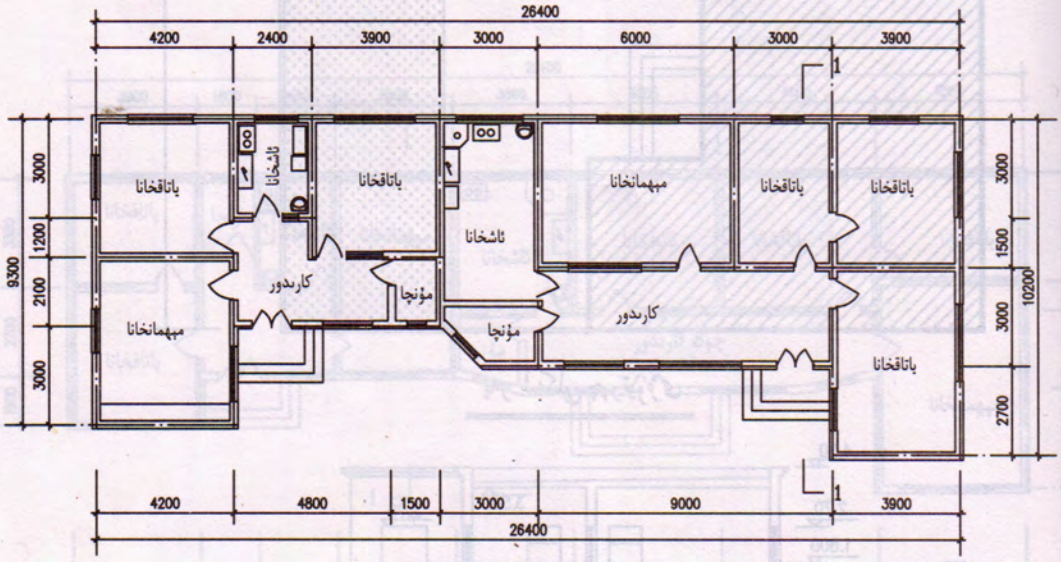

I-I كەسمە يۈز چېرتيوژى

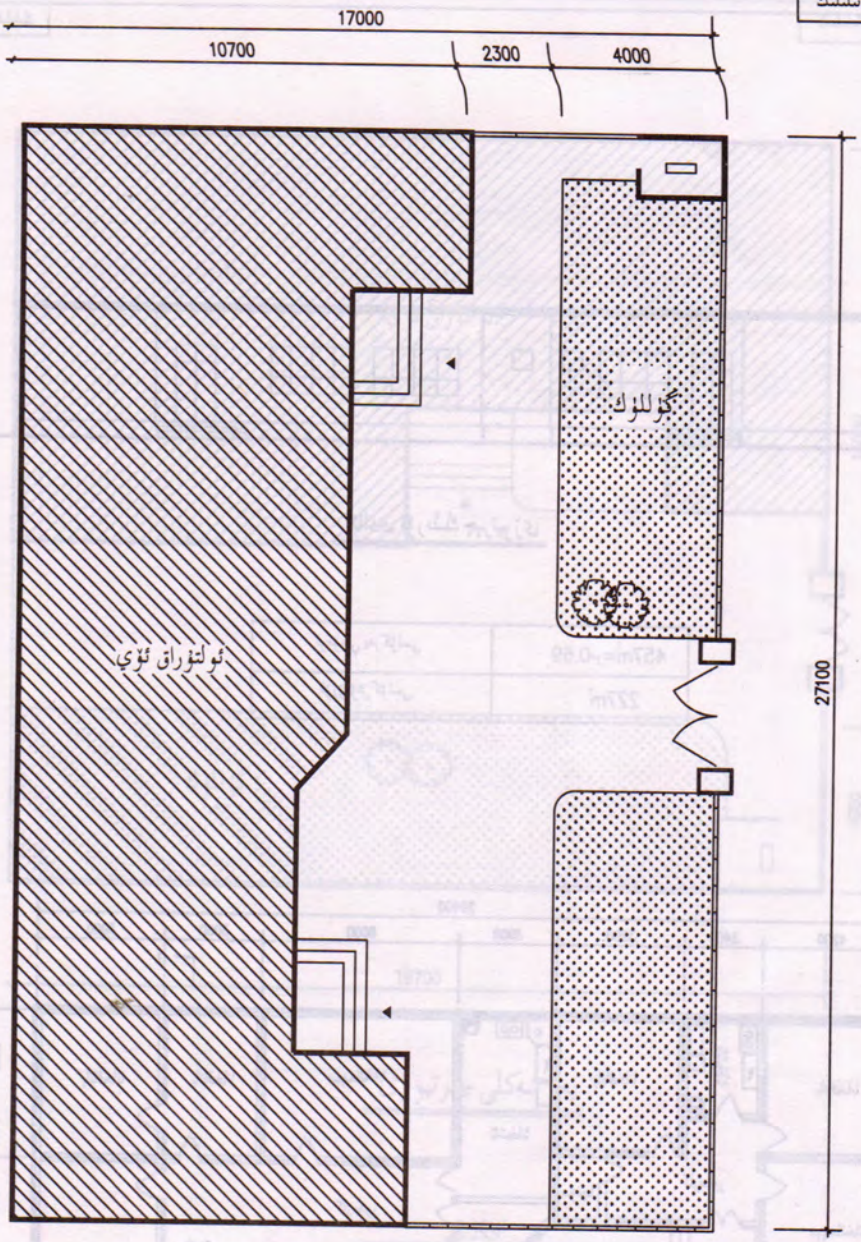
ئالدى ئۆرىلىش چىرتيوژى

ئومۇمىي يەر كۆلىمى	457m²=مو0.69
قۇرۇلۇش كۆلىمى	227m²

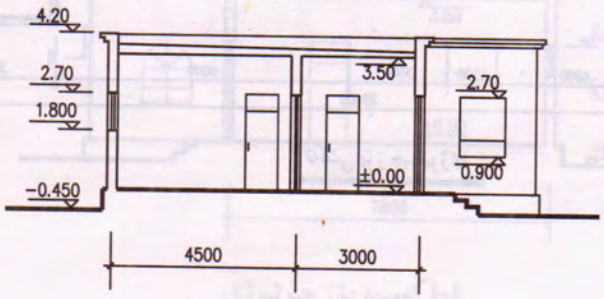

تەكشى يۈز چىرتيوژى

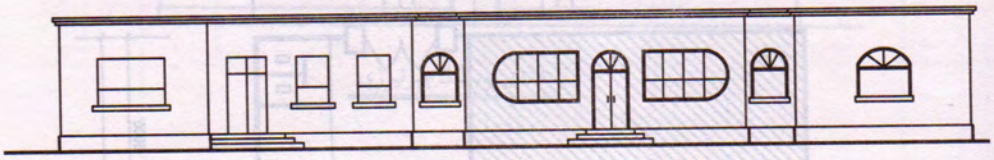
ئەككى ئائىلىلىك	17-B

يەر شەكلى چېرتيوژى

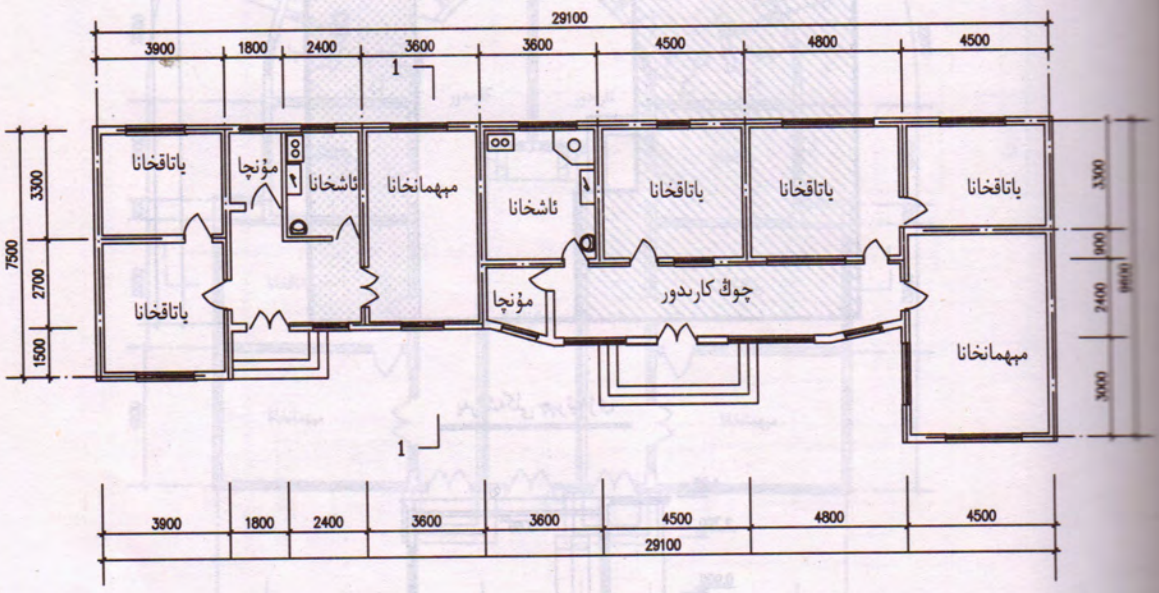

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

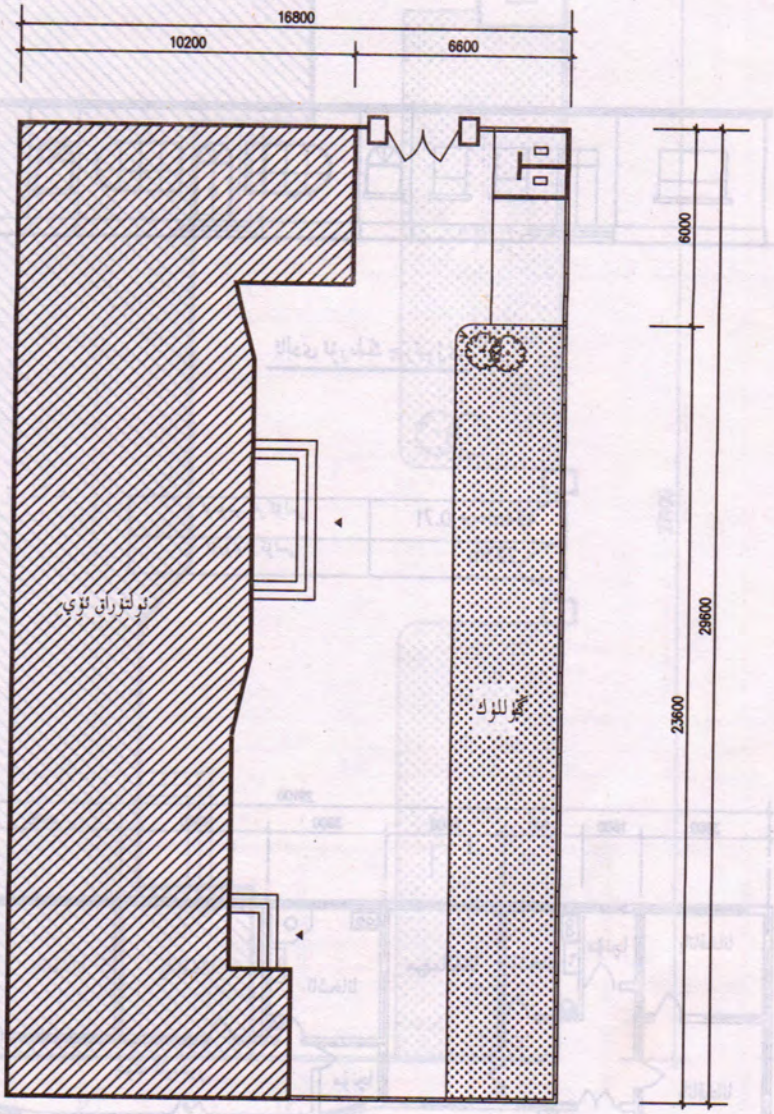

ئالدى ئۆرىلىك چېرتيوژى

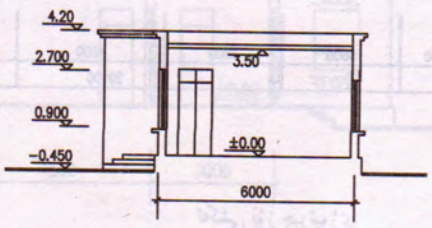
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	474m²=مو 0.71
ئۆرۈلۈش كۆلىمى	223m²

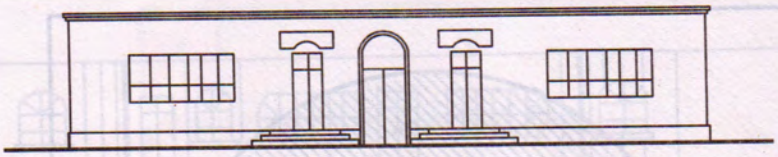
تەكشى يۈز چېرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

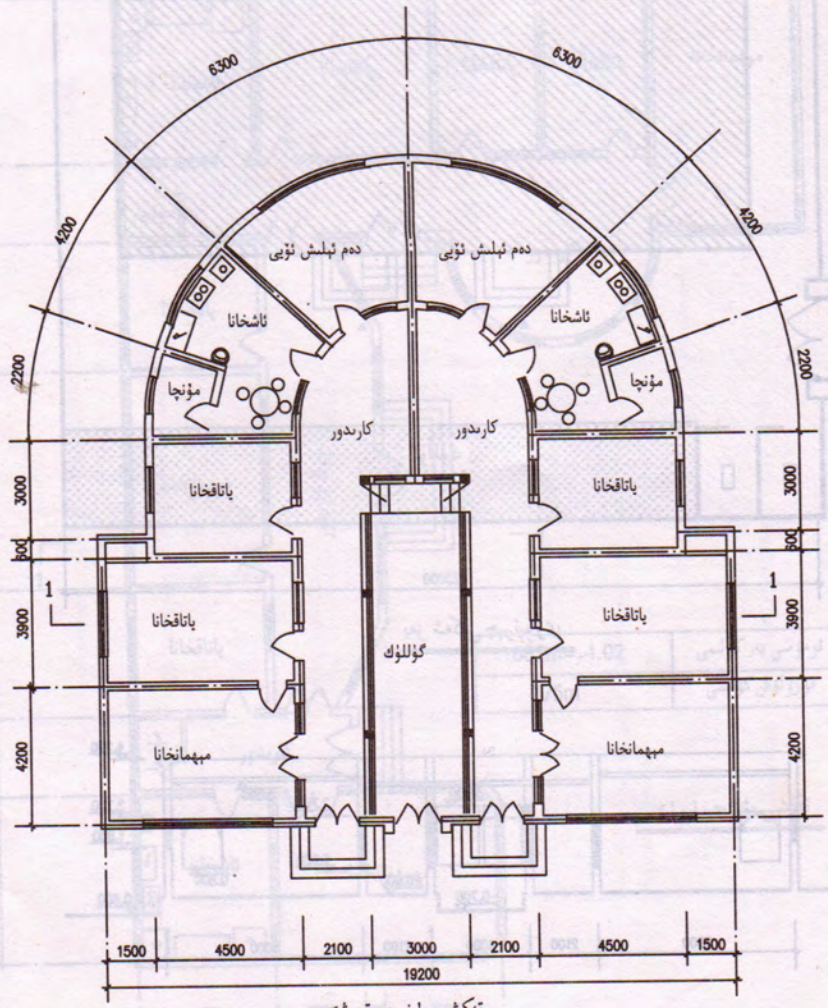

I-I كەسمە يۈز چېرتيوژى

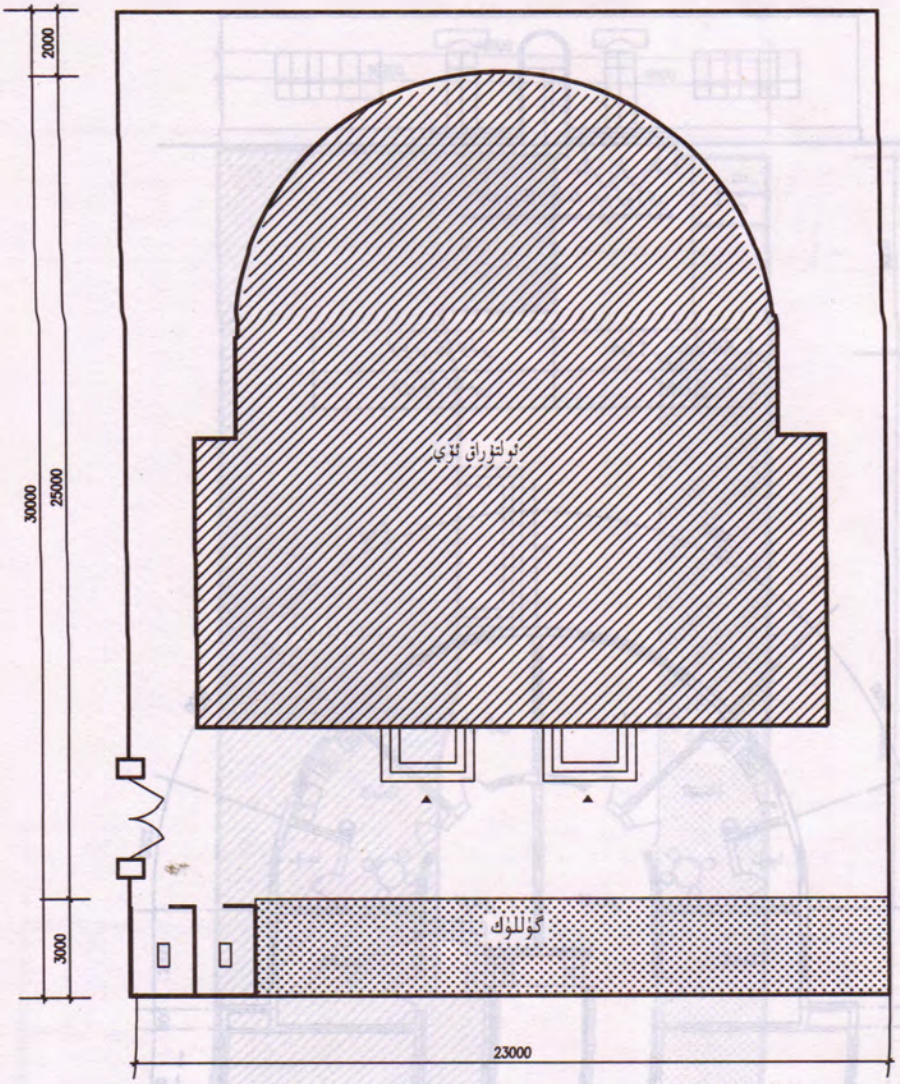

ئالدى ئۆرىلىك چېرتيوژى

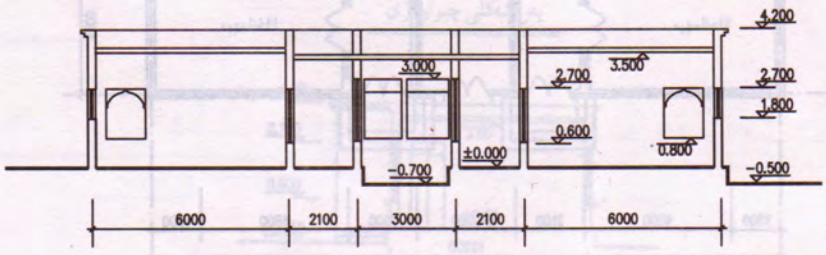
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	1.04مو =690m²
قۇرۇلۇش كۆلىمى	311m²

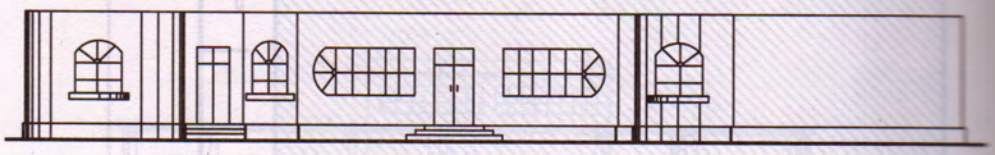
تەكشى يۈز چېرتيوژى

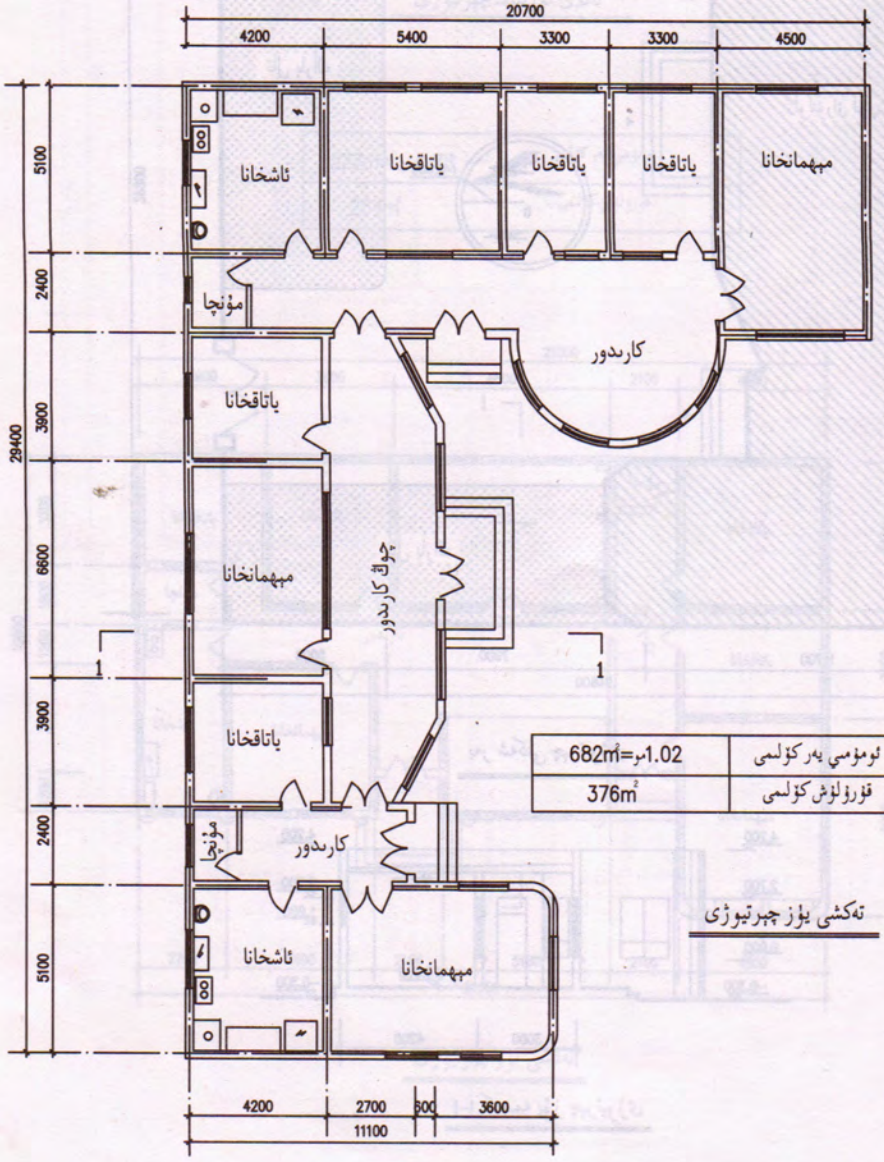
يەر شەكلى چېرتيوژى

I-I كەسمە يۈز چېرتيوژى

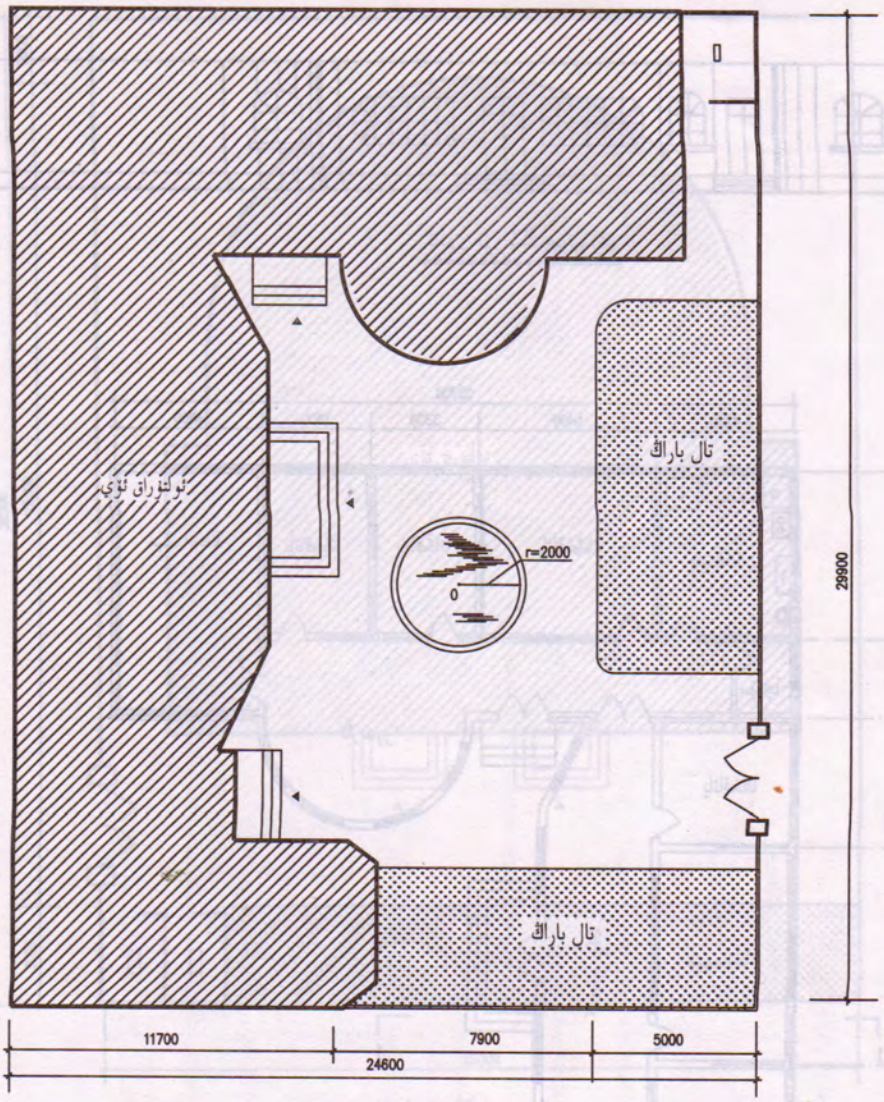

ئالدى ئۈرلىك چېرتيوژى

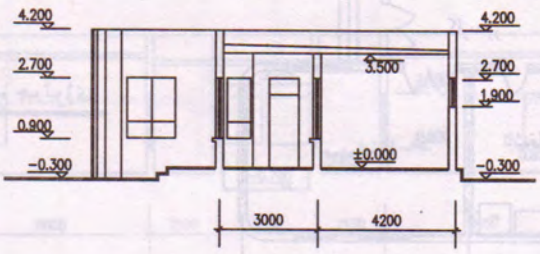

ئومۇمىي يەر كۆلىمى	682m²=ېر1.02
قۇرۇلۇش كۆلىمى	376m²

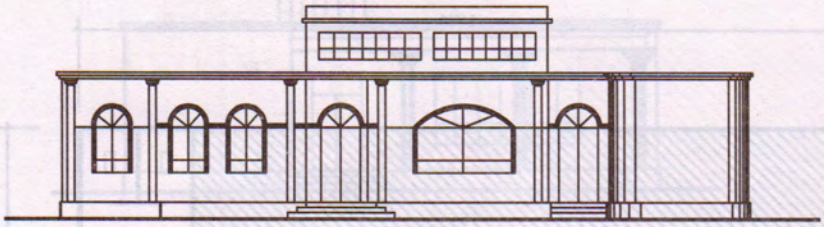
تەكشى يۈز چېرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

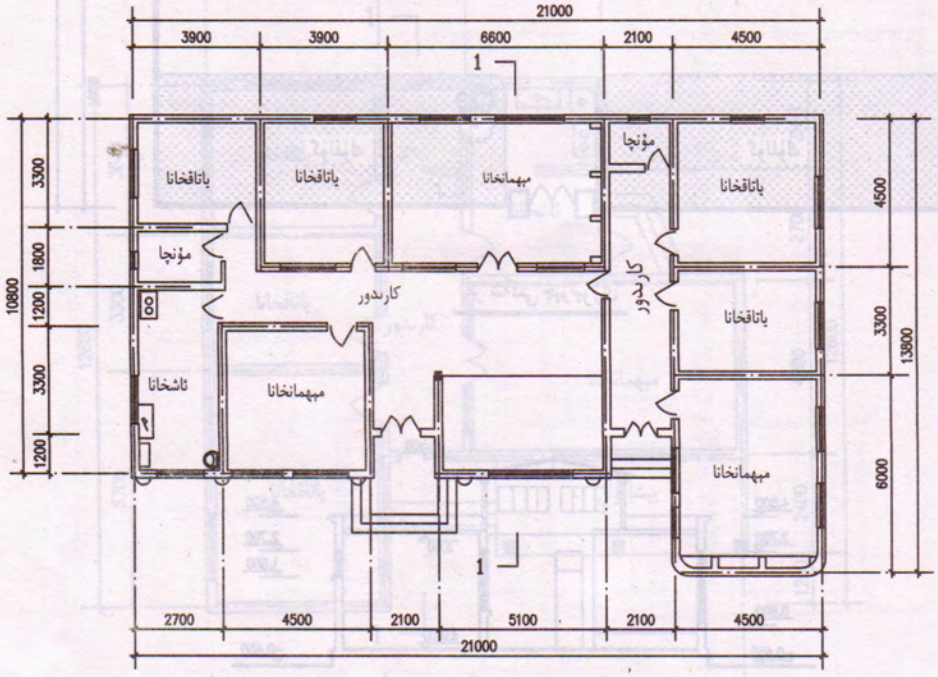

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

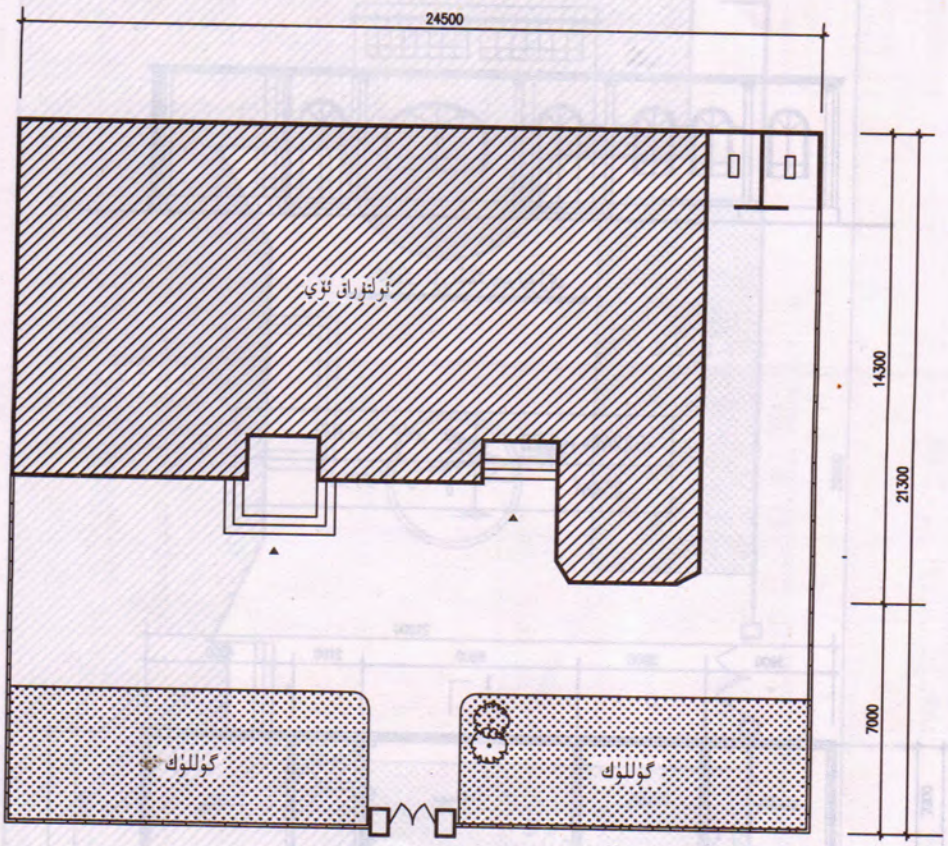

ئالدى ئۆرلىك چىرتيوژى

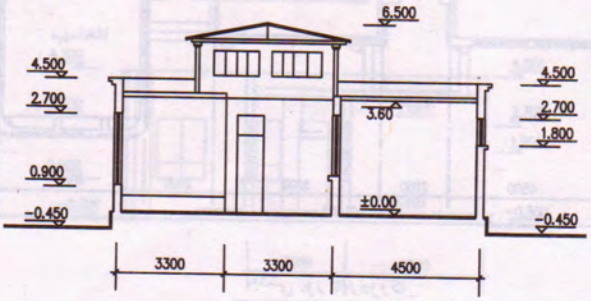
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	522㎡= مو 0.78
قۇرۇلۇش كۆلىمى	254㎡

تەكشى يۈز چىرتيوژى

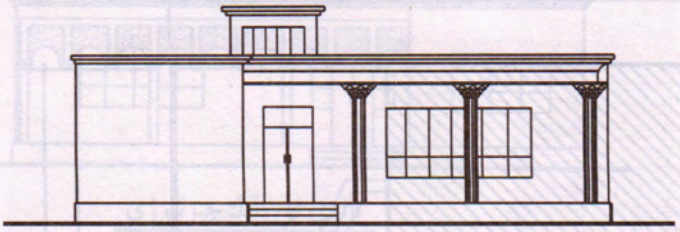

يەر شەكلى چېرتيوژى

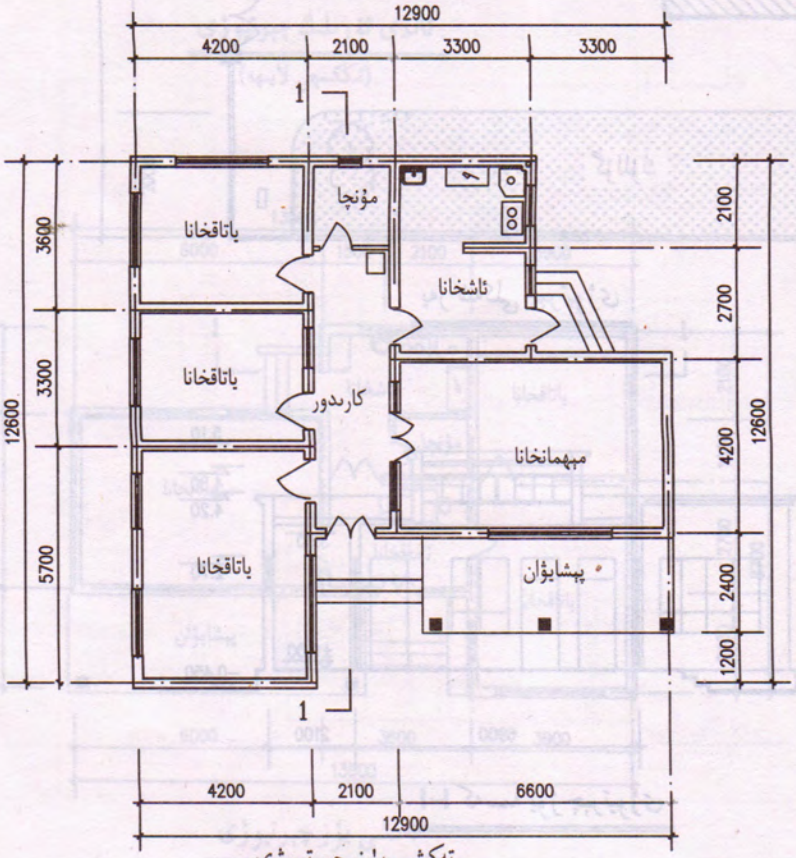
I-I كەسمە يۈز چېرتيوژى

C . تىپ

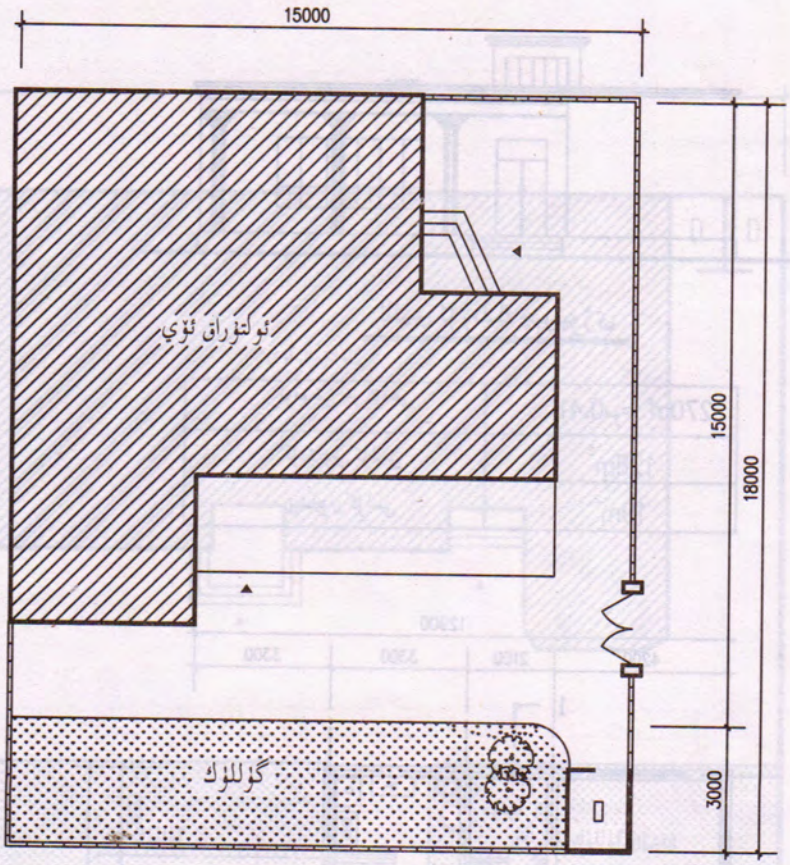

ئالدى ئۆرىلىش چىرتيوژى

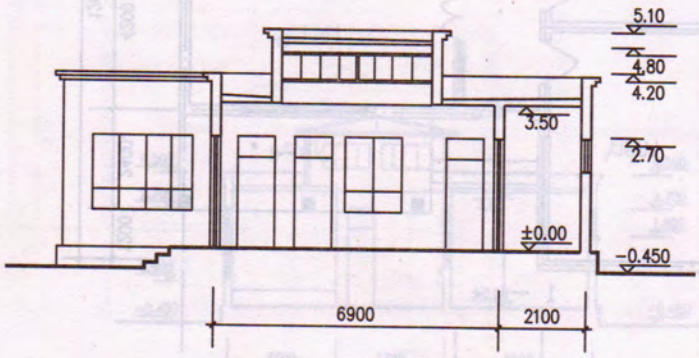
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	270m² =مو0.41
قۇرۇلۇش كۆلىمى	128m²
پىشايۋان كۆلىمى	19m²

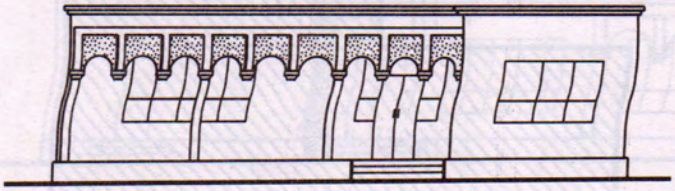
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

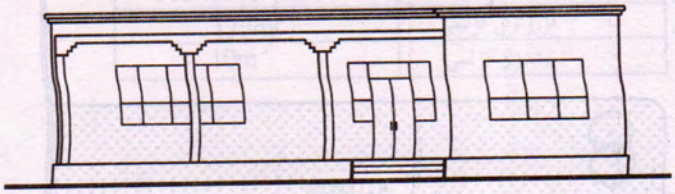

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

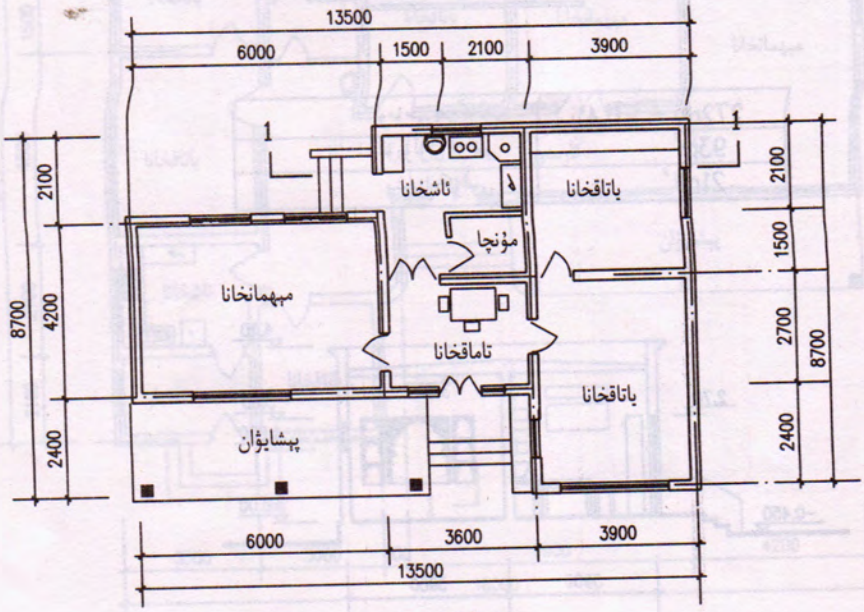
ئالدى ئۆرىلىك چېرتيوژى

(بىرىنچى لايىھە)

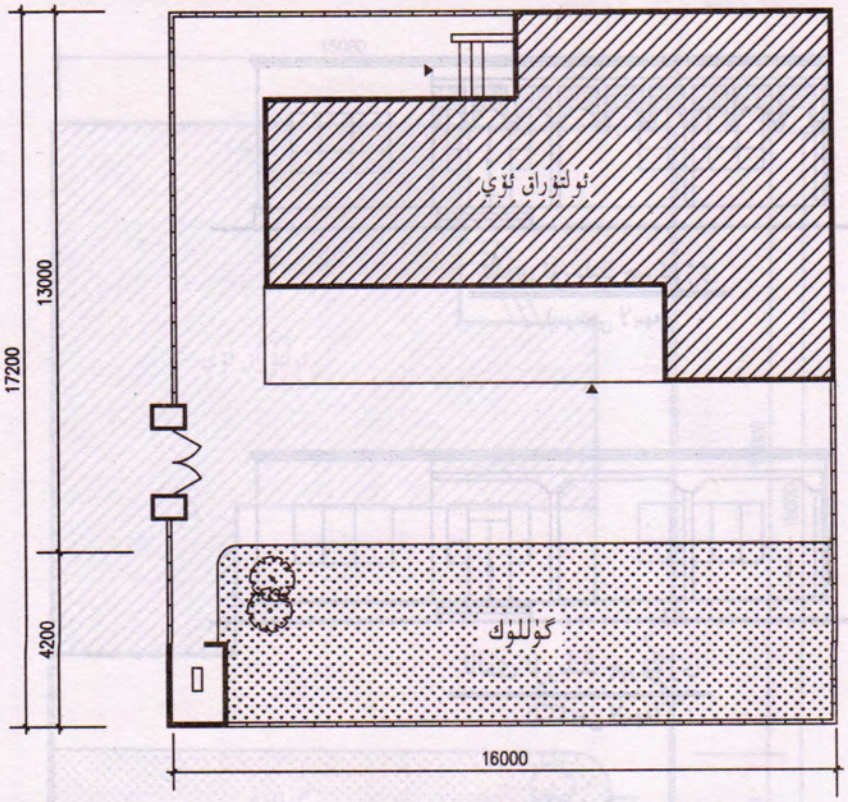

ئالدى ئۆرىلىك چېرتيوژى

(ئىككىنچى لايىھە)

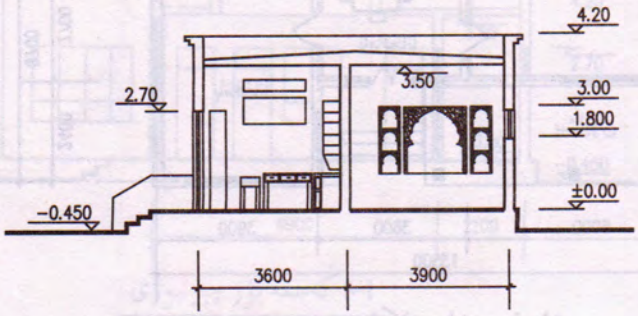

تەكشى يۈز چېرتيوژى

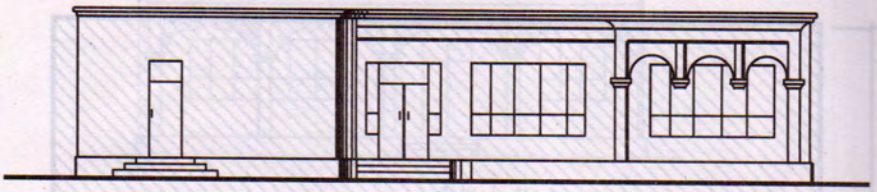

يەر شەكلى چېرتيوژى

ئومۇمىي يەر كۆلىمى	272m² = مو 0.41
قۇرۇلۇش كۆلىمى	93m²
پىشايۋان كۆلىمى	21m²

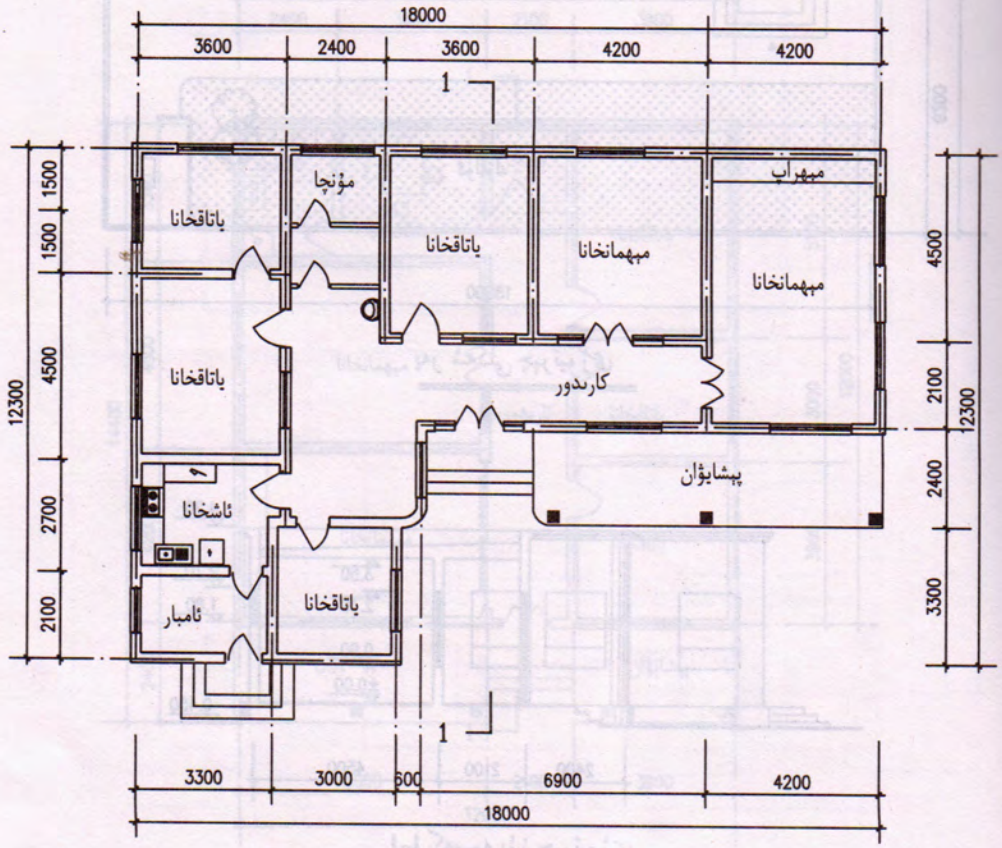

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

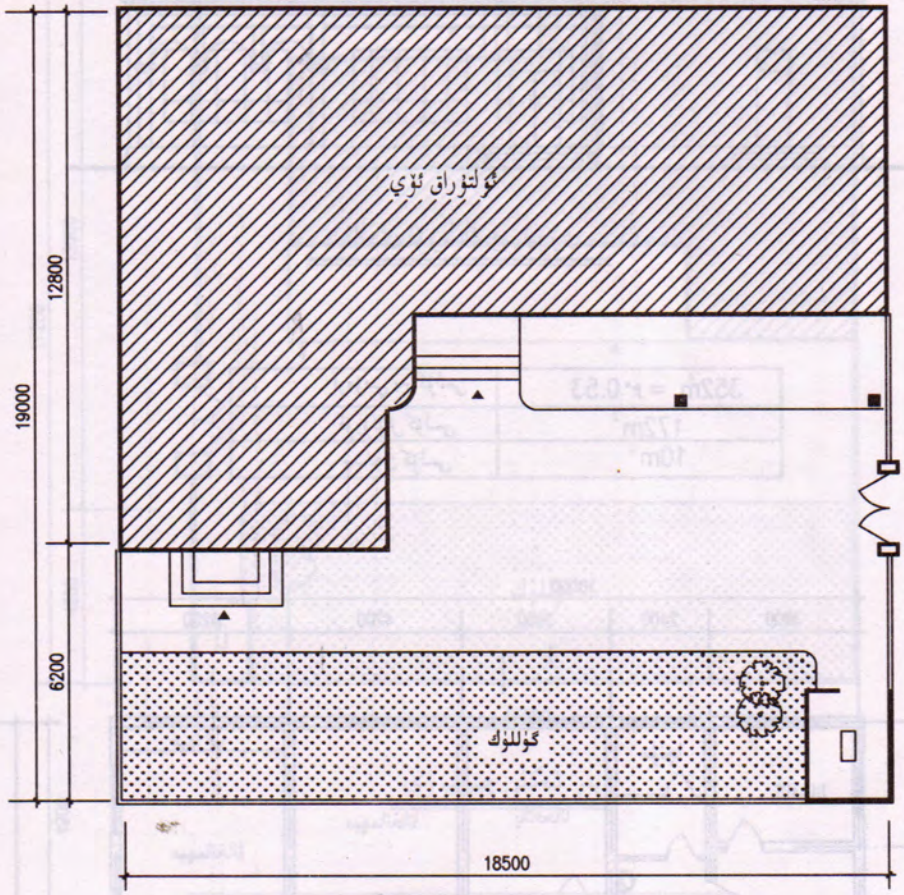

ئالدى ئۆرىلىش چىرتيوژى

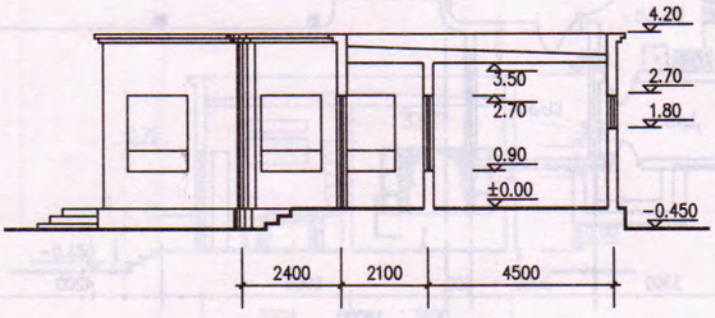
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	352m² = 0.53 مو
قۇرۇلۇش كۆلىمى	172m²
پىشايۋان كۆلىمى	10m²

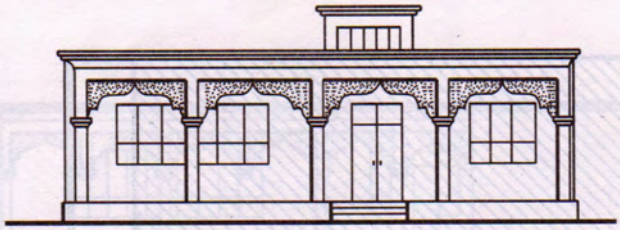
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چىرتيوژى

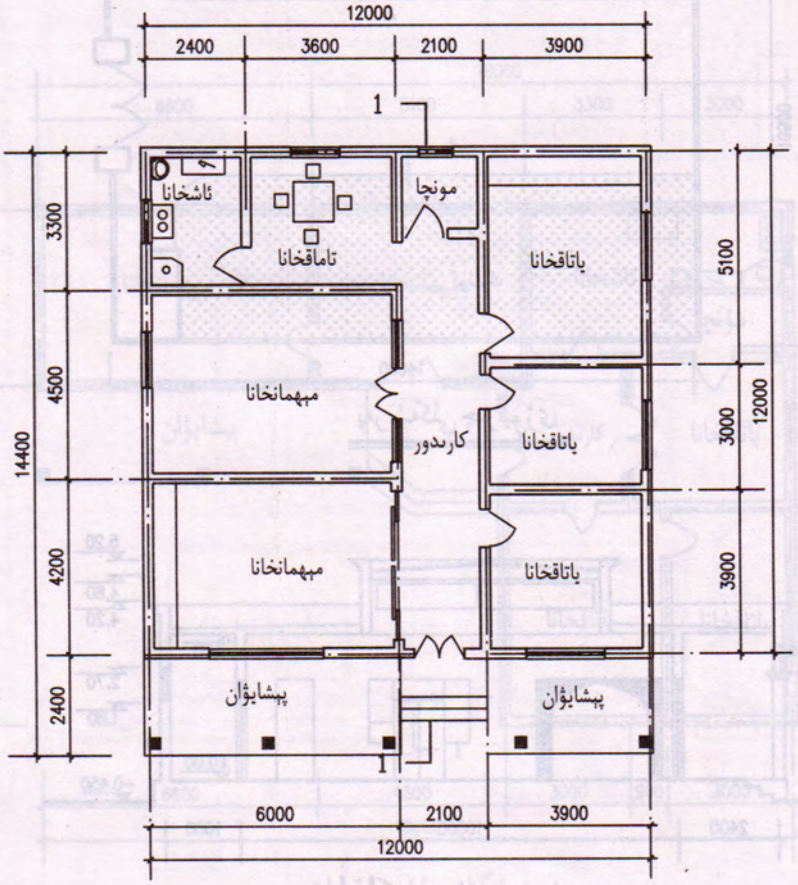

ا-ا كەسمە يۈز چىرتيوژى

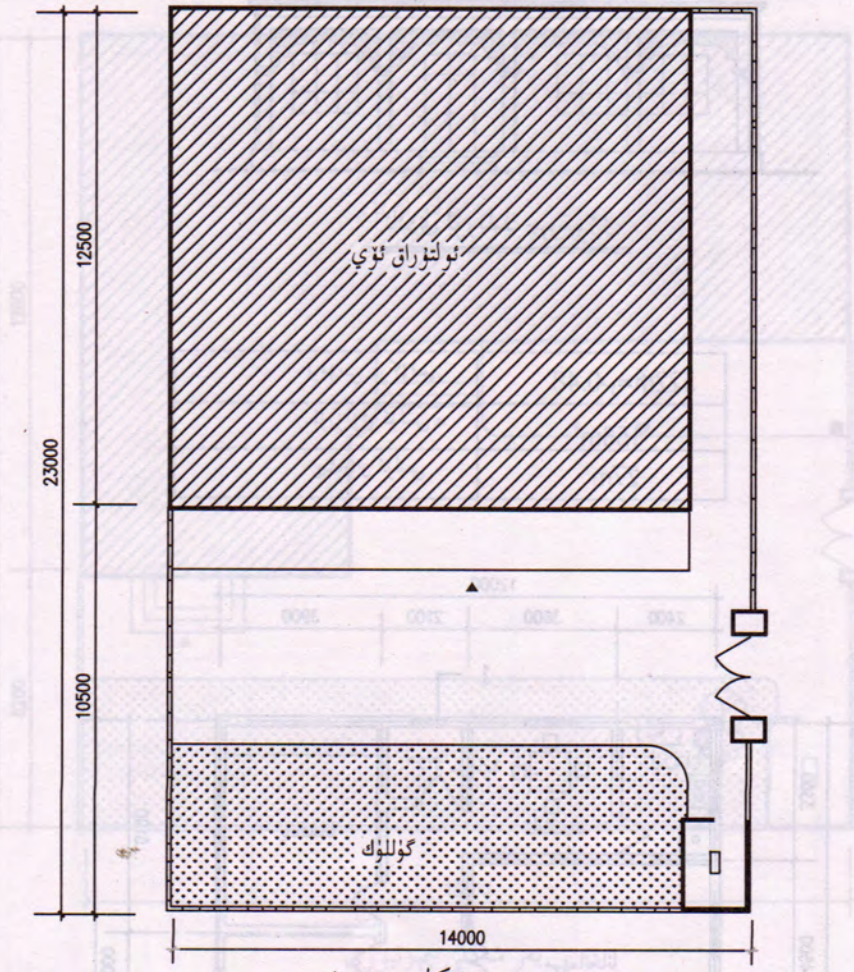

ئالدى ئۆرىلىش چىرتيوژى

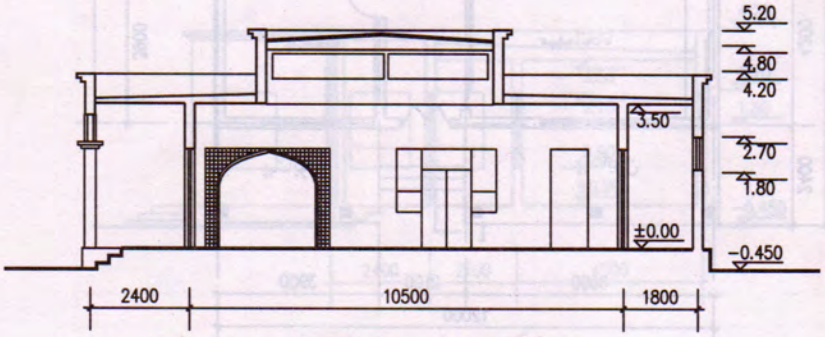
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	322㎡=و0.48
قۇرۇلۇش كۆلىمى	156m²
پىشايۋان كۆلىمى	27m²

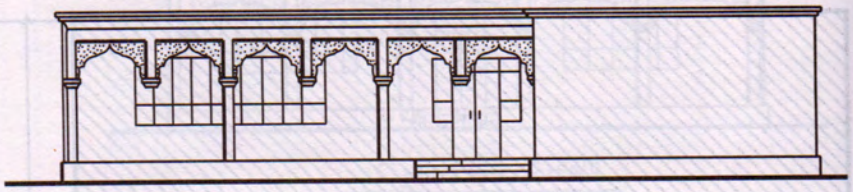
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

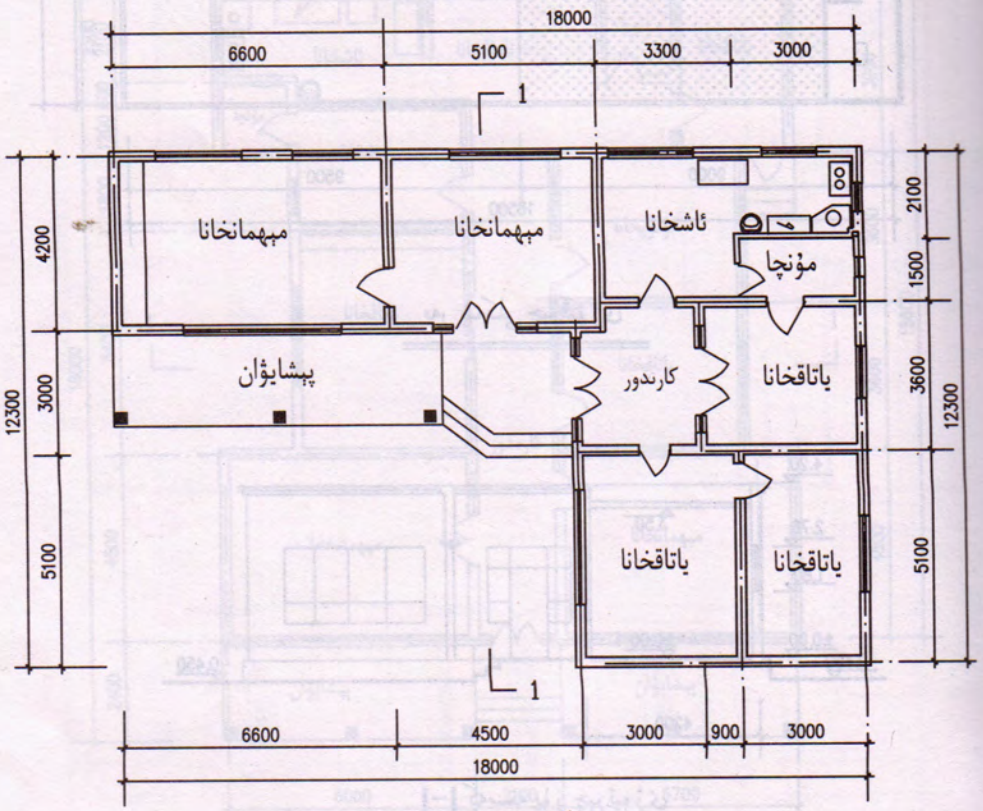

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

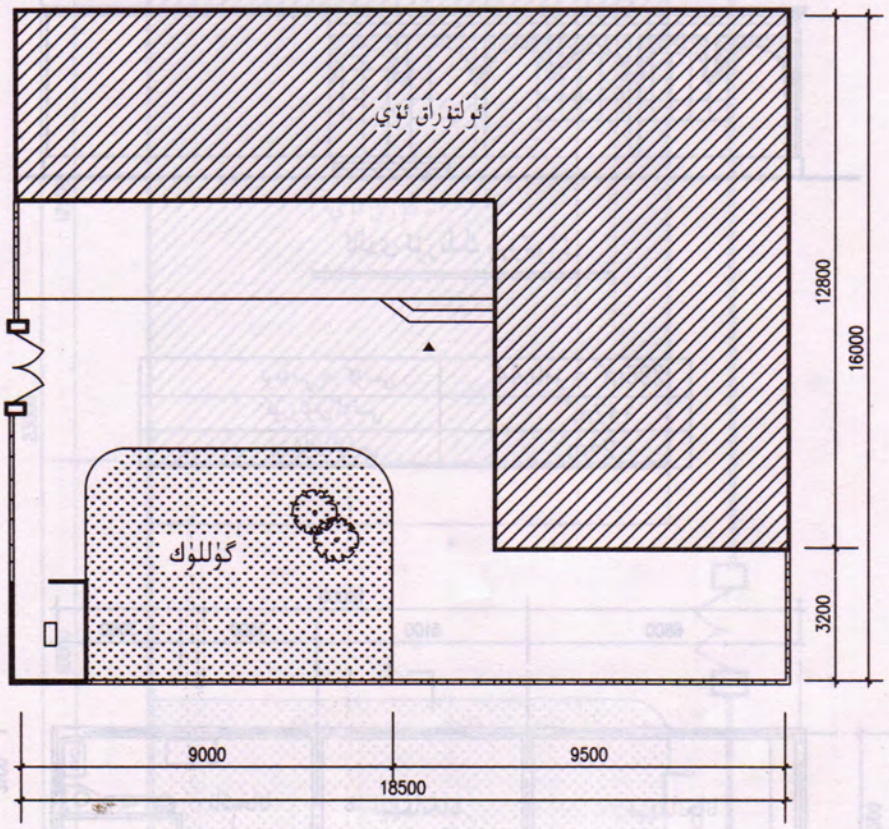

ئالدى ئۆرىلىك چېرتيوژى

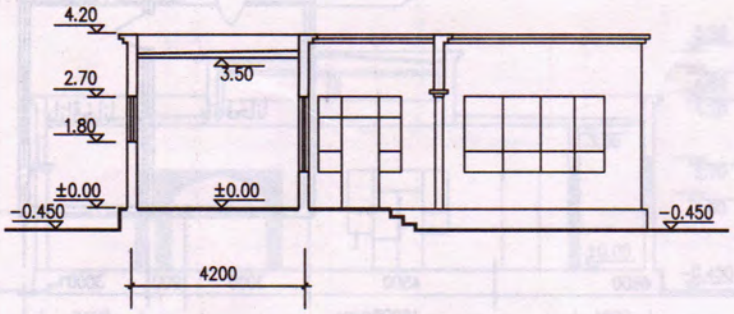
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	296m² = 0.44مو
قوزۇلۇش كۆلىمى	147m²
پىشايۋان كۆلىمى	24m²

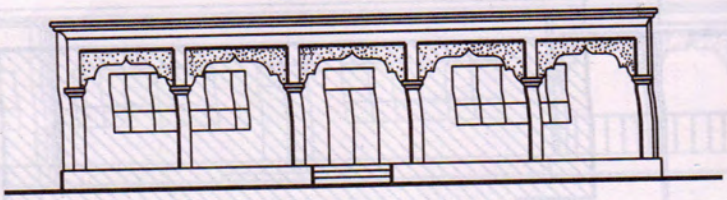
تەكشى يۈز چېرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

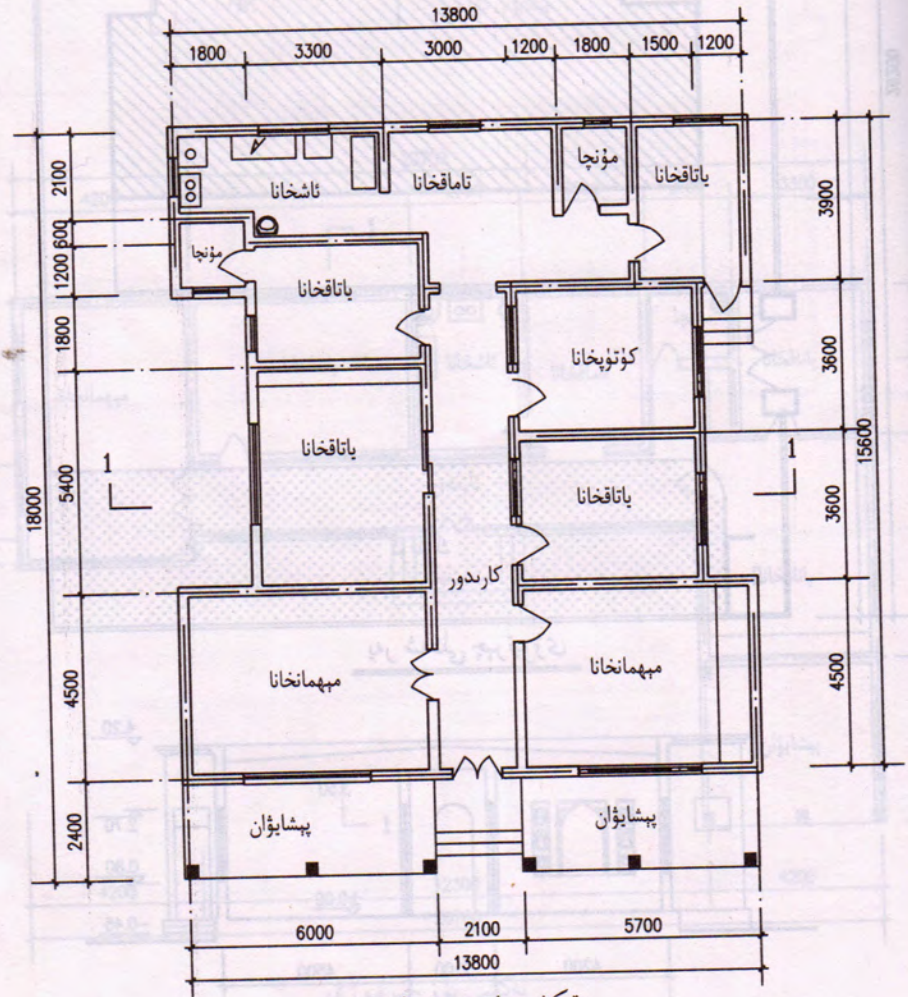

I-I كەسمە يۈز چېرتيوژى

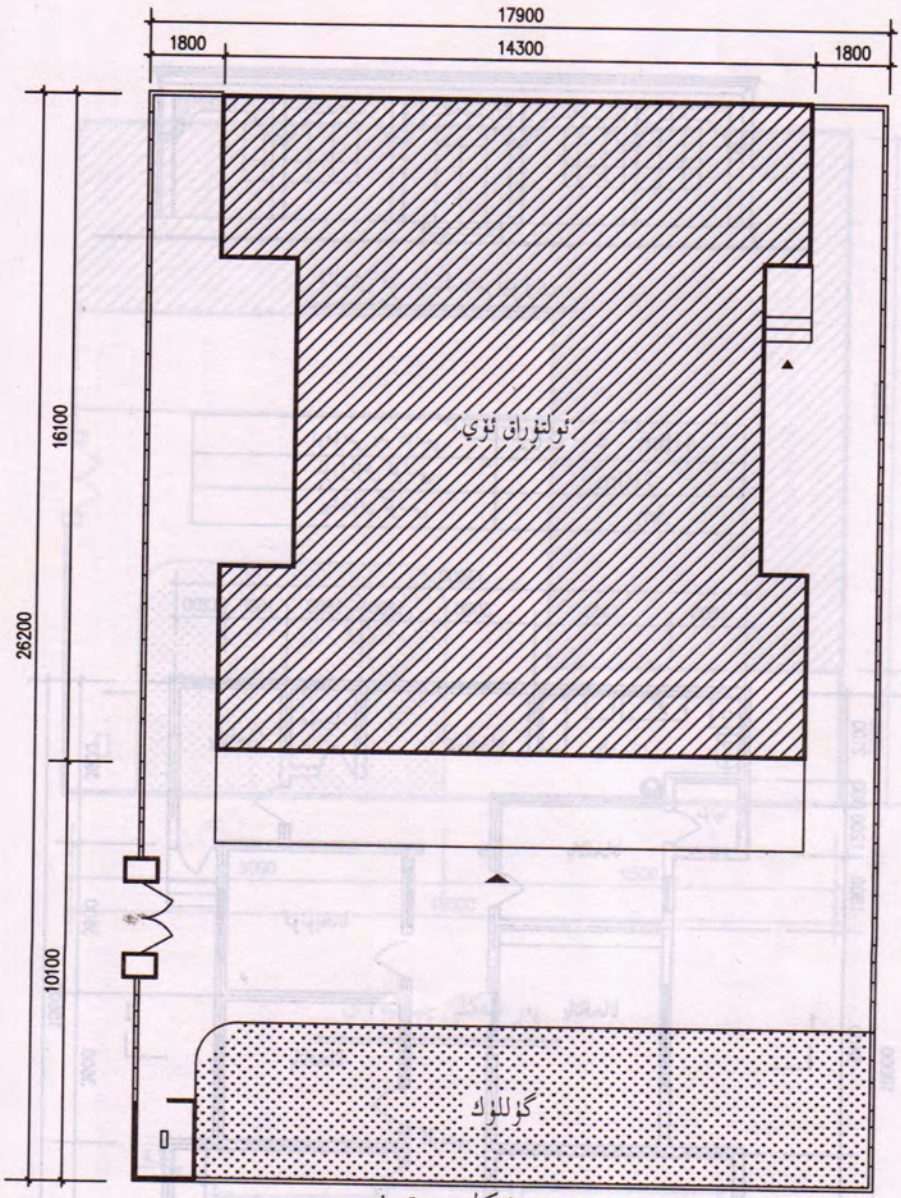

ئالدى ئۆرىلىك چىرتيوژى

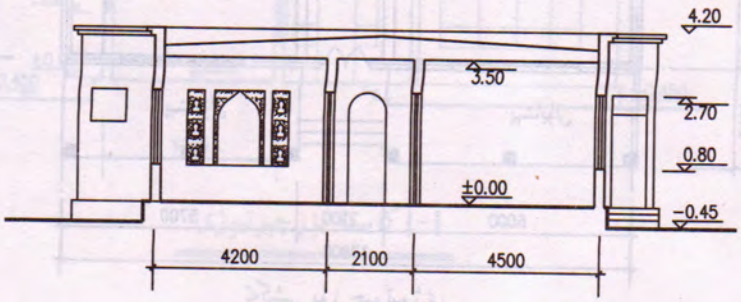
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	0.62 مو = 416m²
قۇرۇلۇش كۆلىمى	210m²
پىشايۋان كۆلىمى	3m²

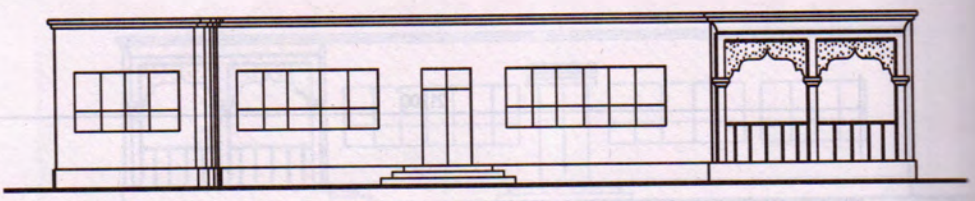
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چىرتيوژى

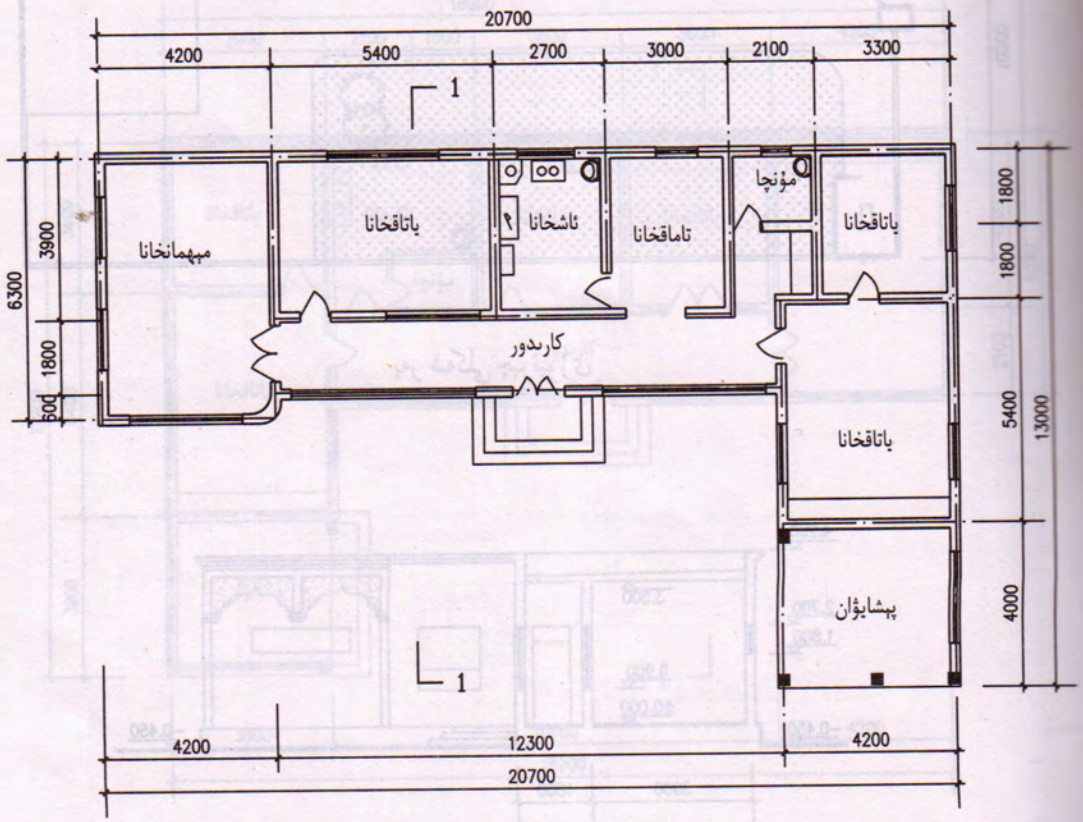

ا-اكەسمە يۈز چىرتيوژى

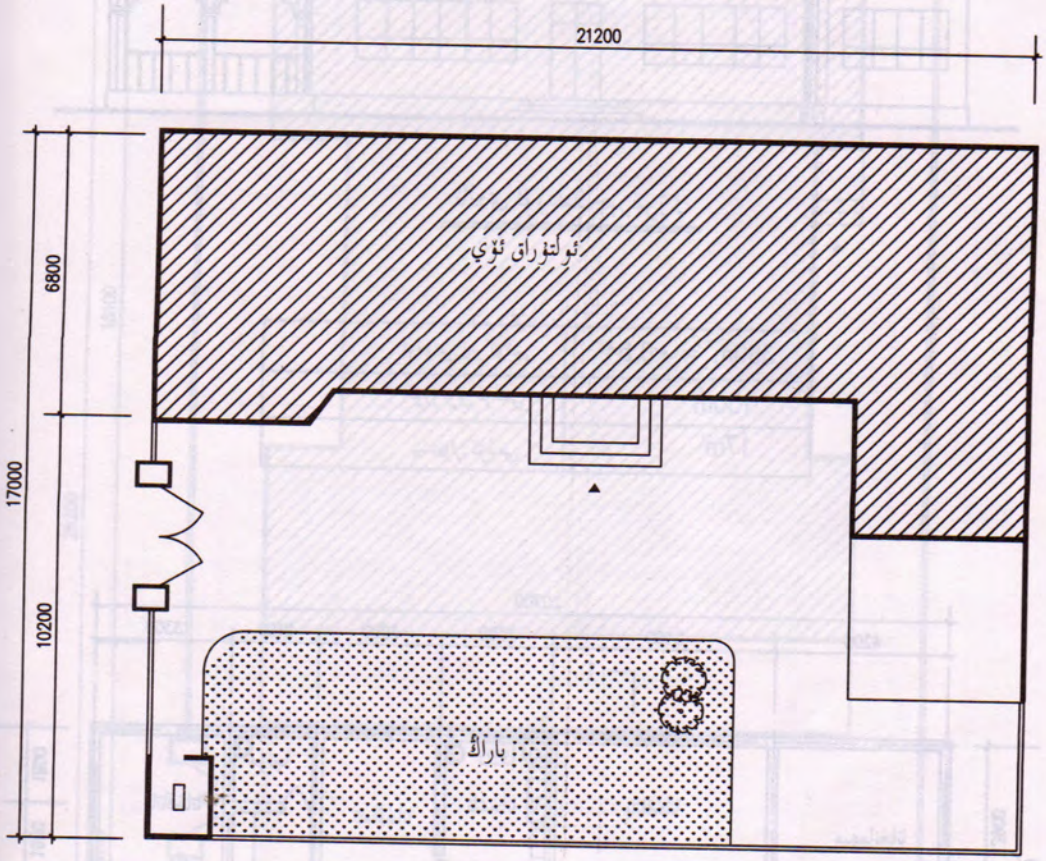

ئالدى ئۆرىلىك چېرتيوژى

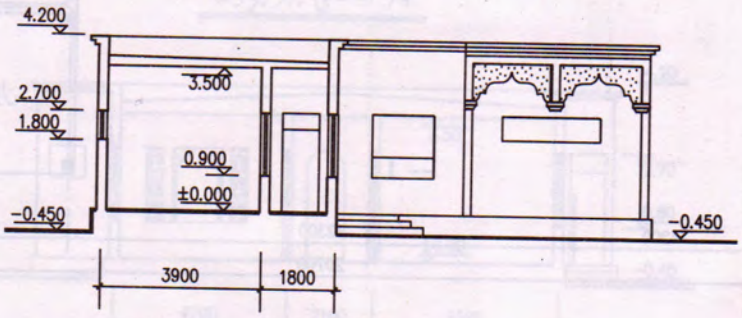
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	360m² = مو0.54
قۇرۇلۇش كۆلىمى	150m²
پىشايۋان كۆلىمى	17m²

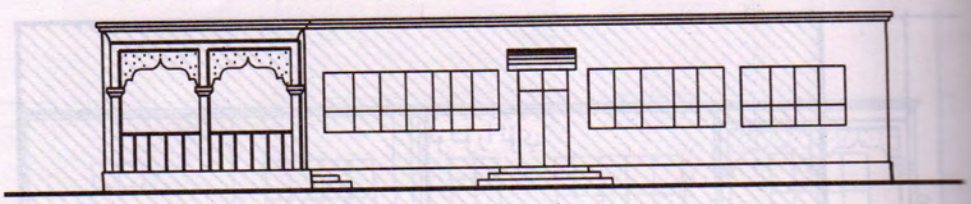
تەكشى يۈز چېرتيوژى

يەر شەكلى چىرتيوژى

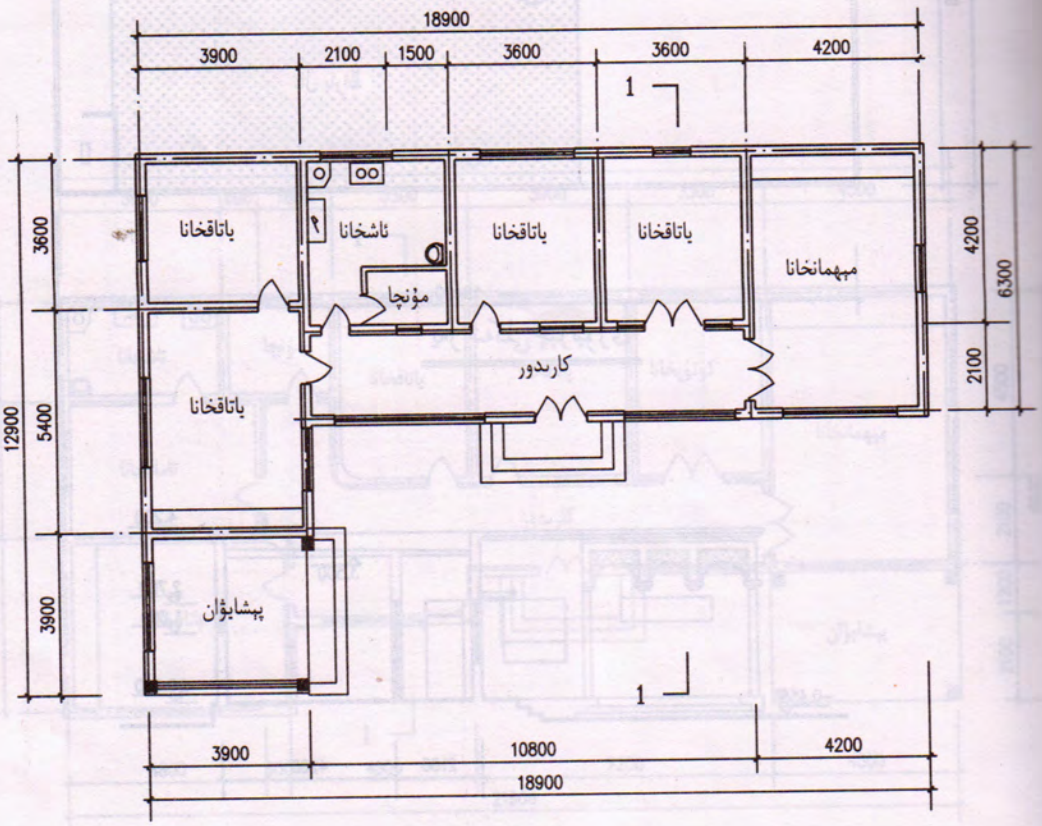

ا-ا كەسمە يۈز چىرتيوژى

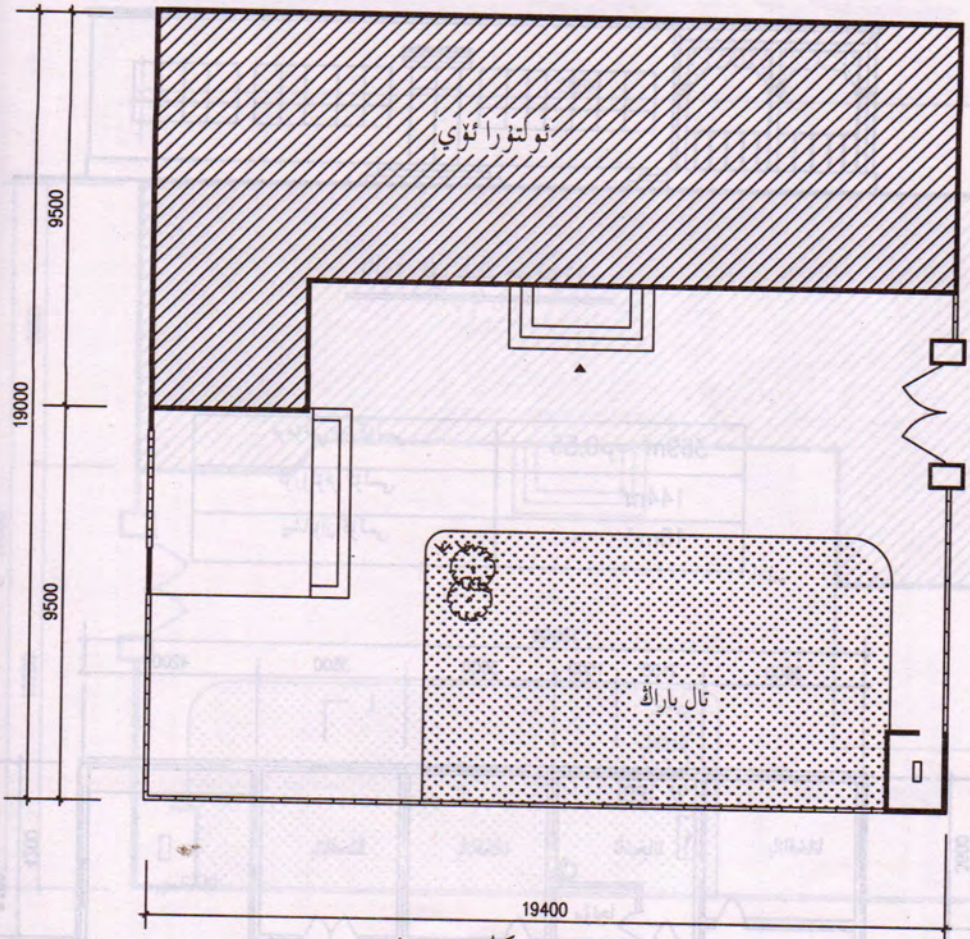

ئالدى ئۆرىلىك چېرتيوژى

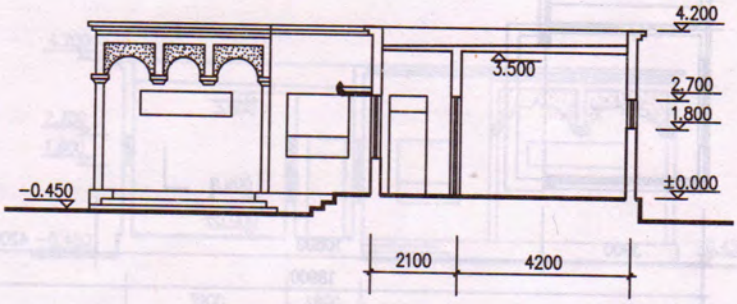
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	369m² =مو0.55
قۇرۇلۇش كۆلىمى	144m²
پىشايۋان كۆلىمى	16m²

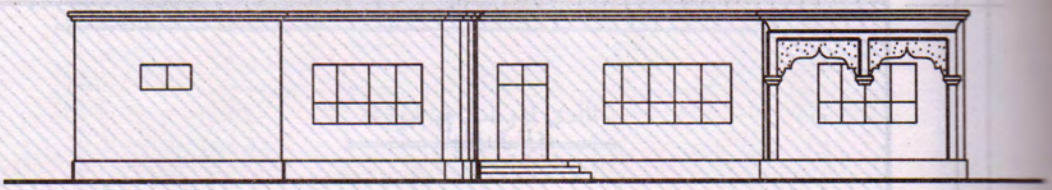
تەكشى يۈز چېرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

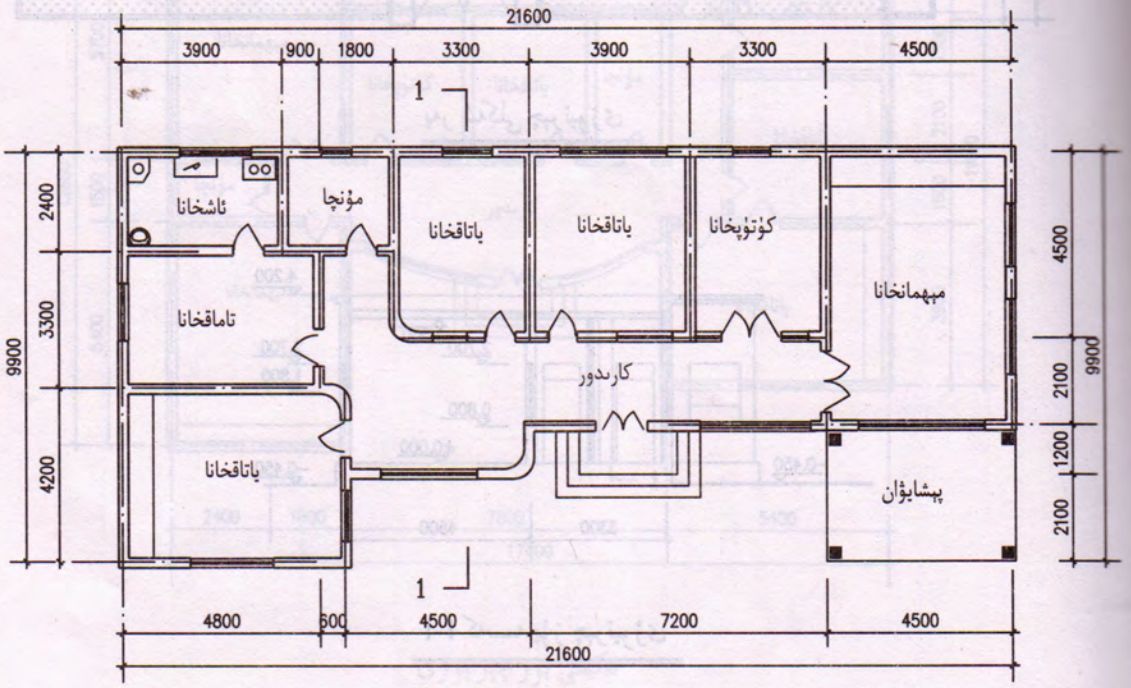

I-I كەسمە يۈز چېرتيوژى

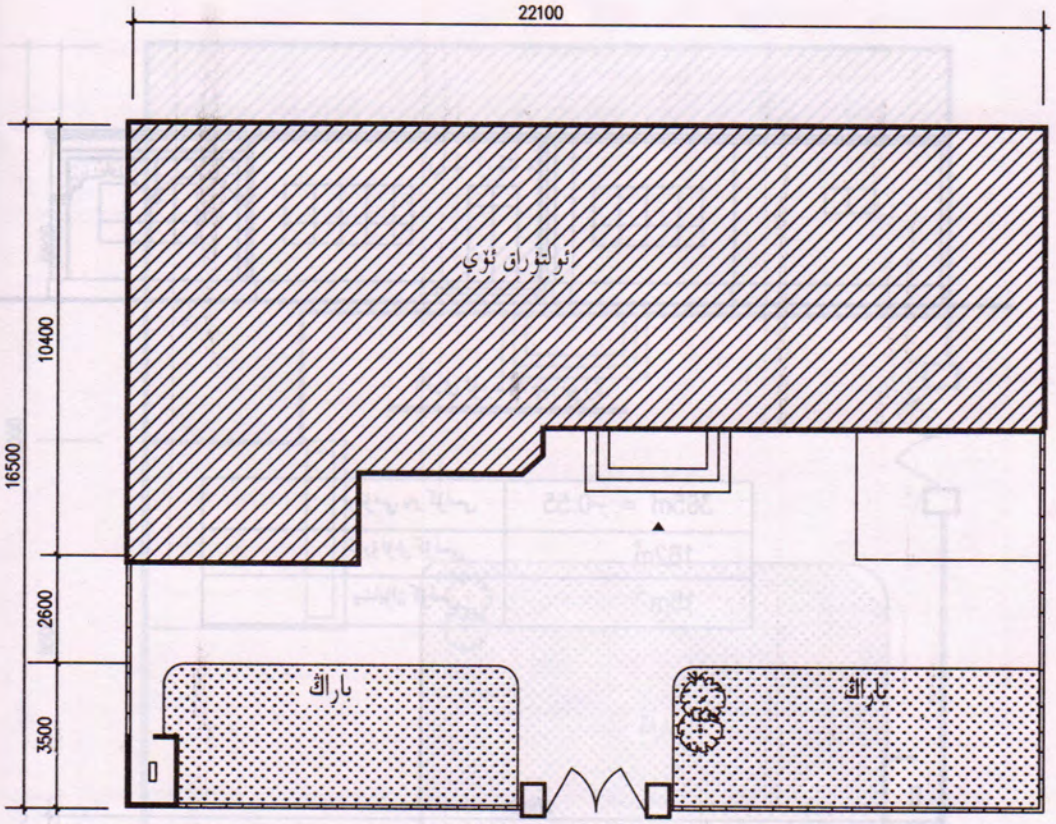

ئالدى ئۆرىلىك چىرتيوژى

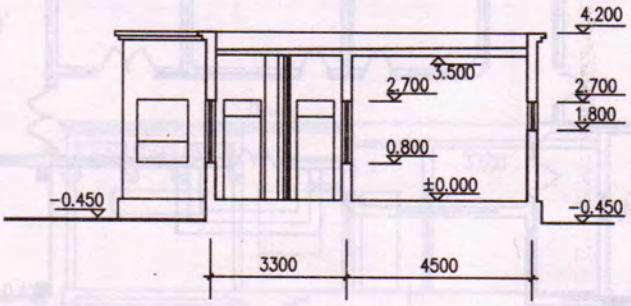
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	365m² = 0.55مو
قۇرۇلۇش كۆلىمى	182m²
پىشايۋان كۆلىمى	15m²

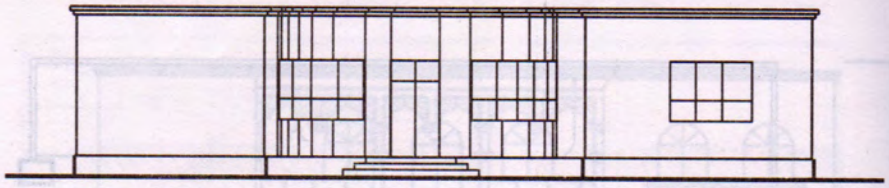
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چىرتيوژى

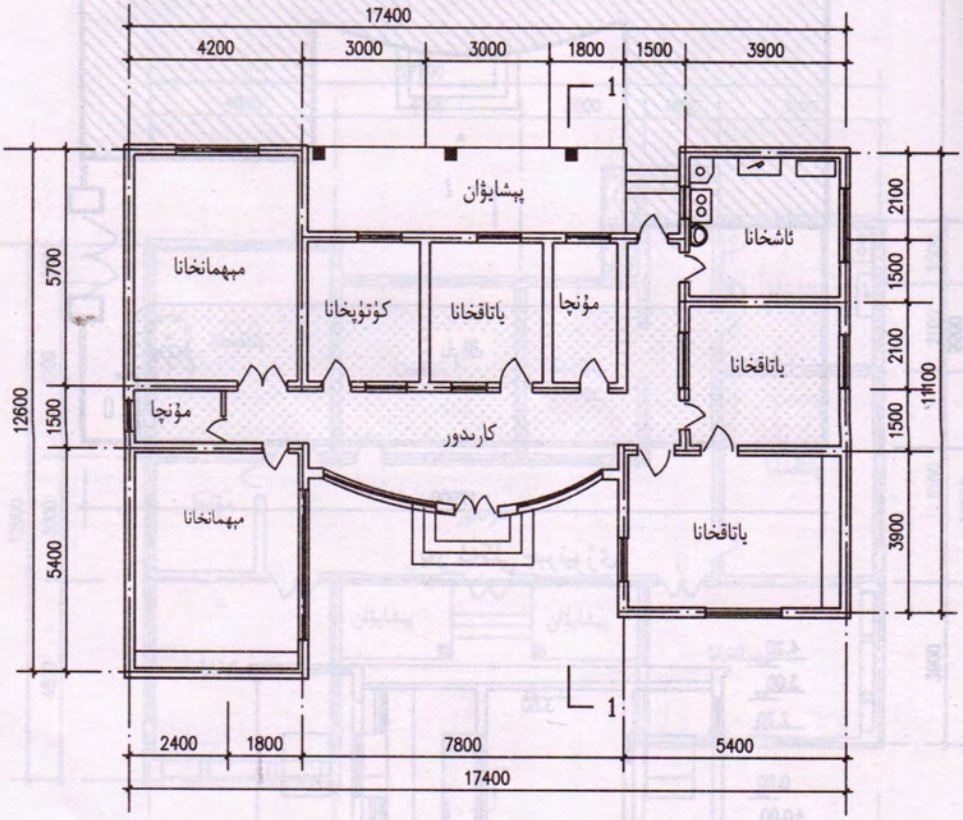

I-I كەسمە يۈز چىرتيوژى

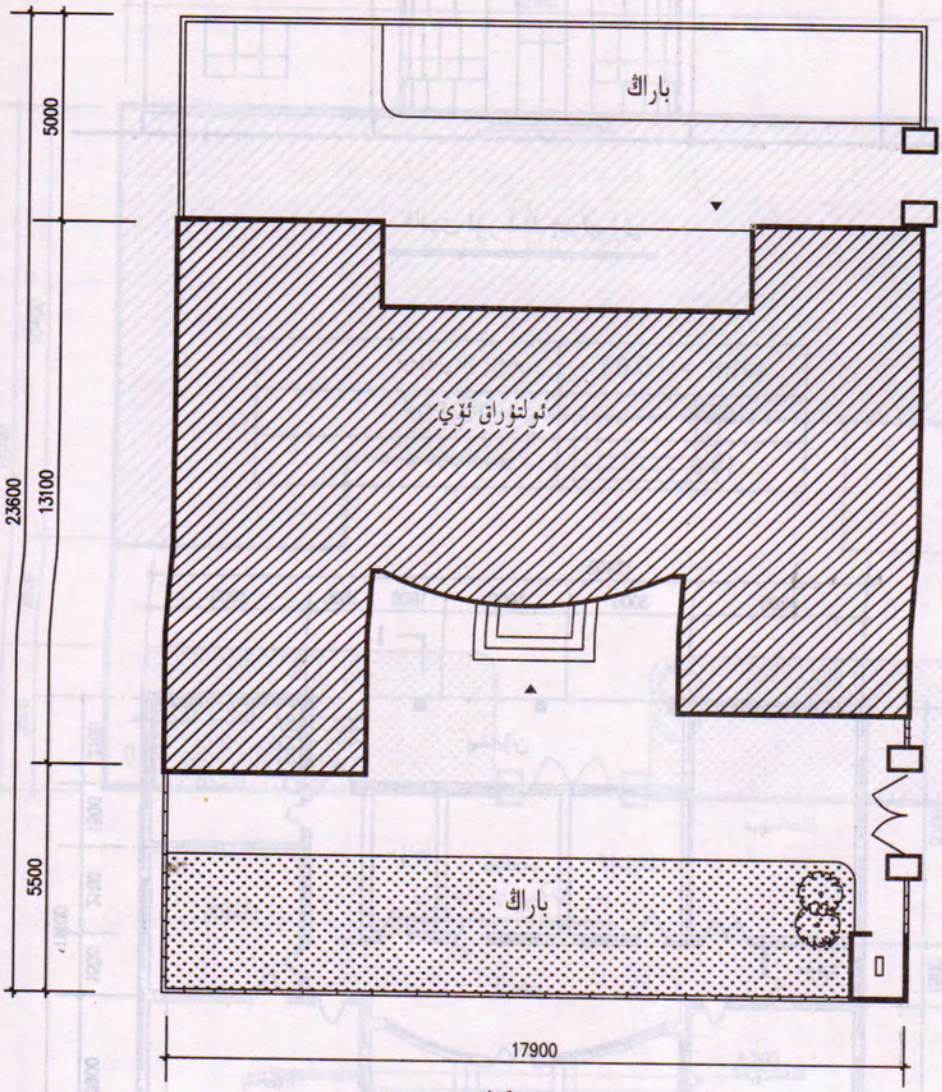

ئالدى ئۆرىلىك چىرتيوژى

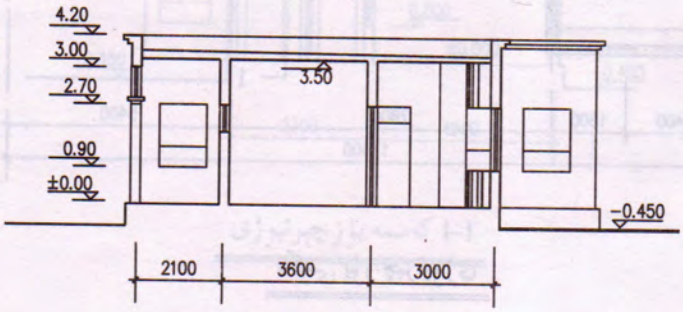
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	421m² = مو 0.63
قۇرۇلۇش كۆلىمى	168㎡
پىشايۋان كۆلىمى	19㎡

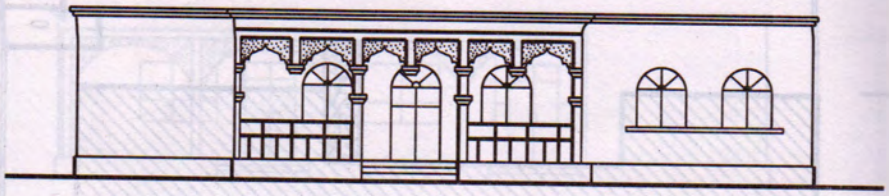
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چىرتيوژى

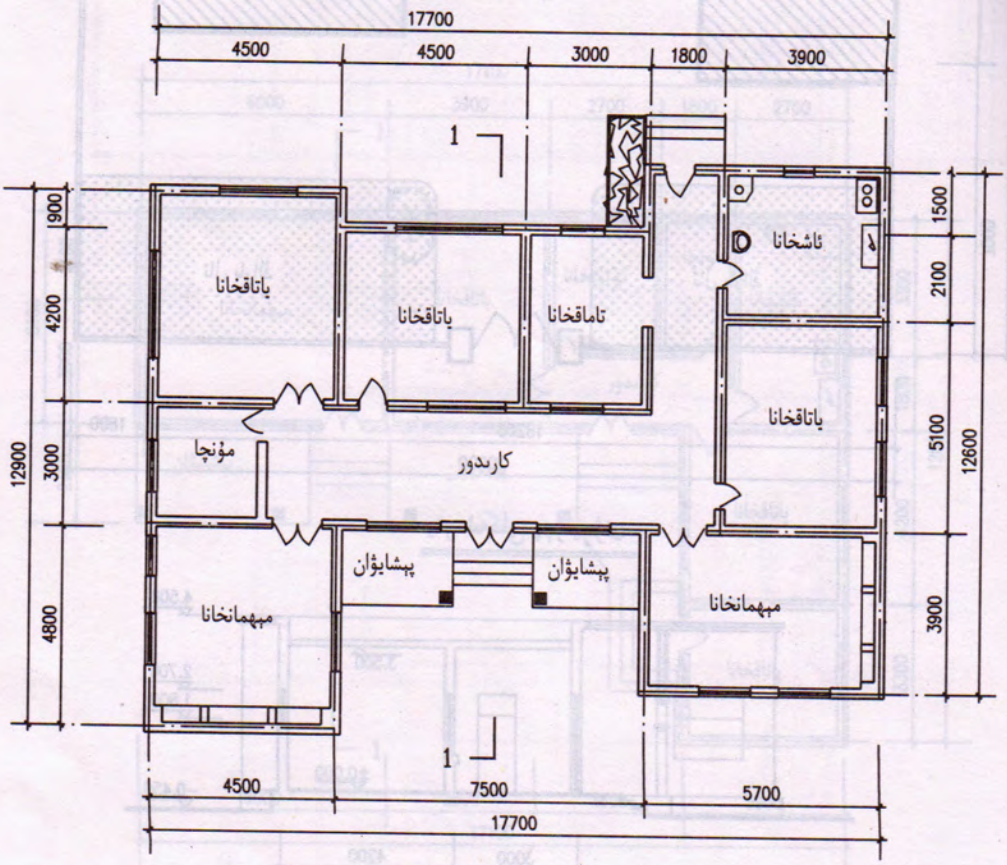

ا-ا كەسمە يۈز چىرتيوژى

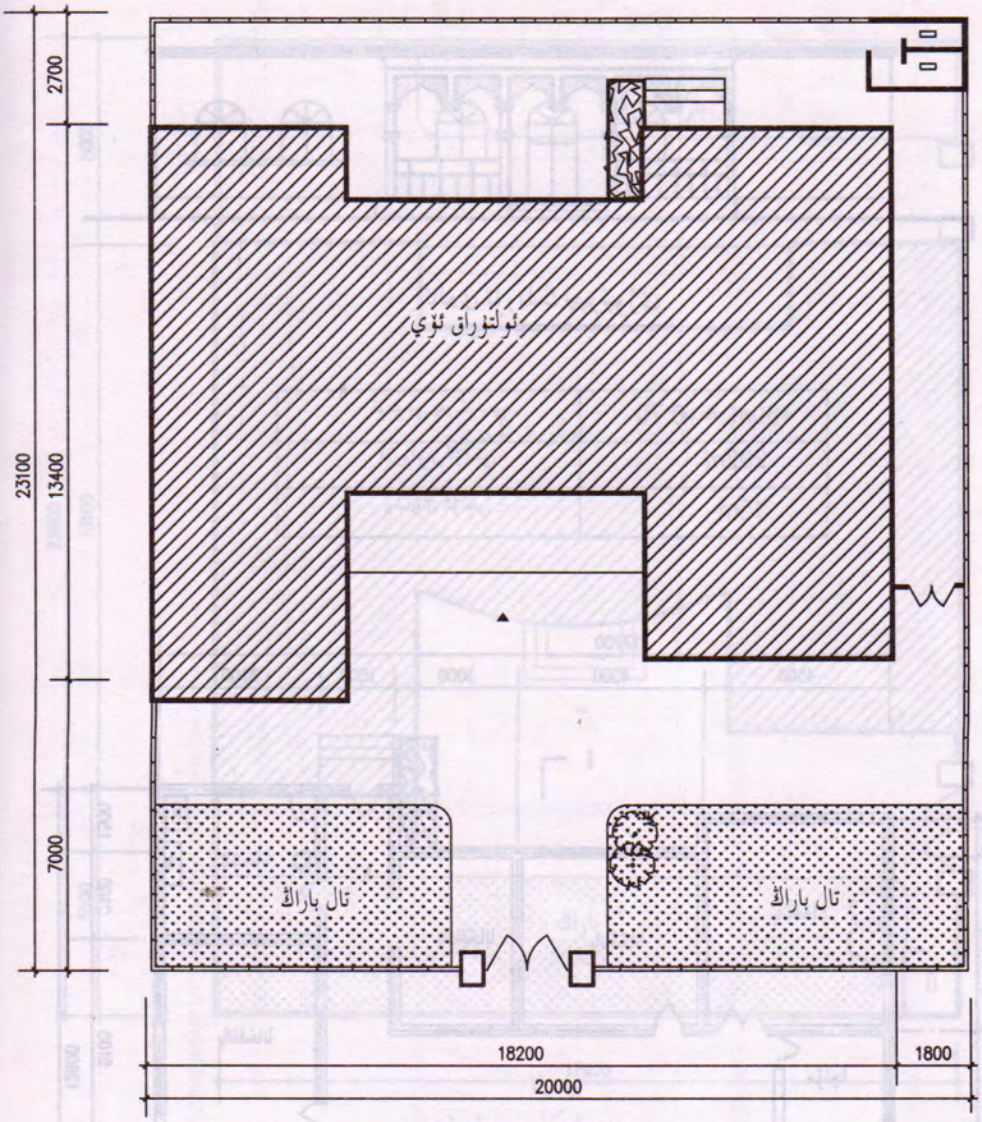

ئالدى ئۆرىلىك چېرتيوژى

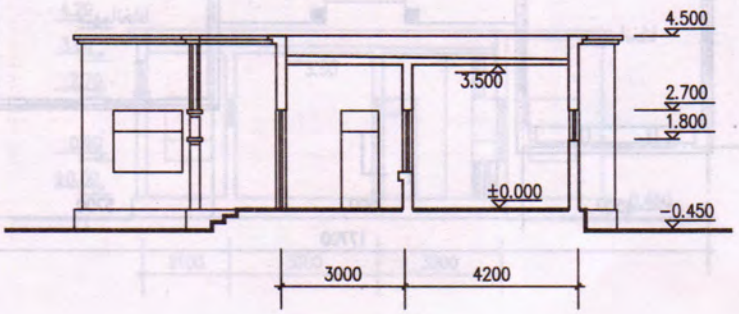
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	460㎡ =و0.70
قۇرۇلۇش كۆلىمى	202㎡
پېشايۋان كۆلىمى	15㎡

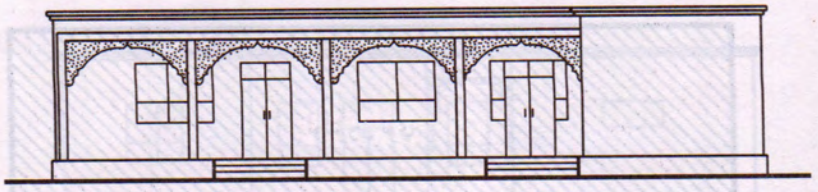
تەكشى يۈز چېرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

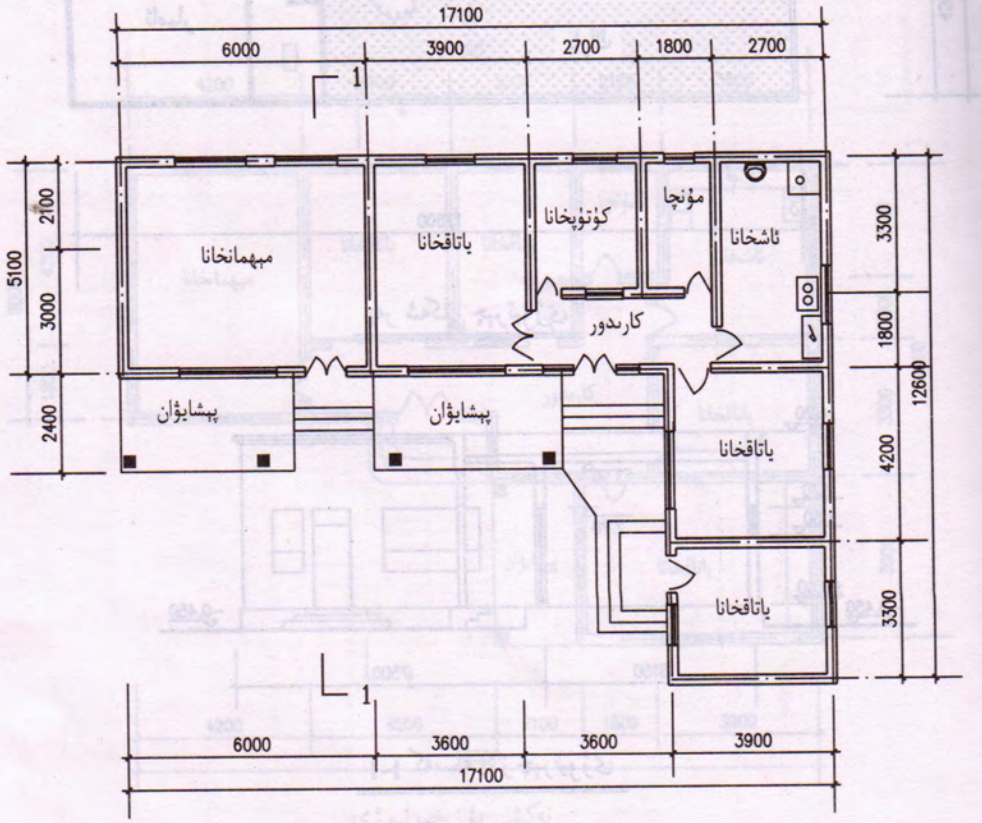

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

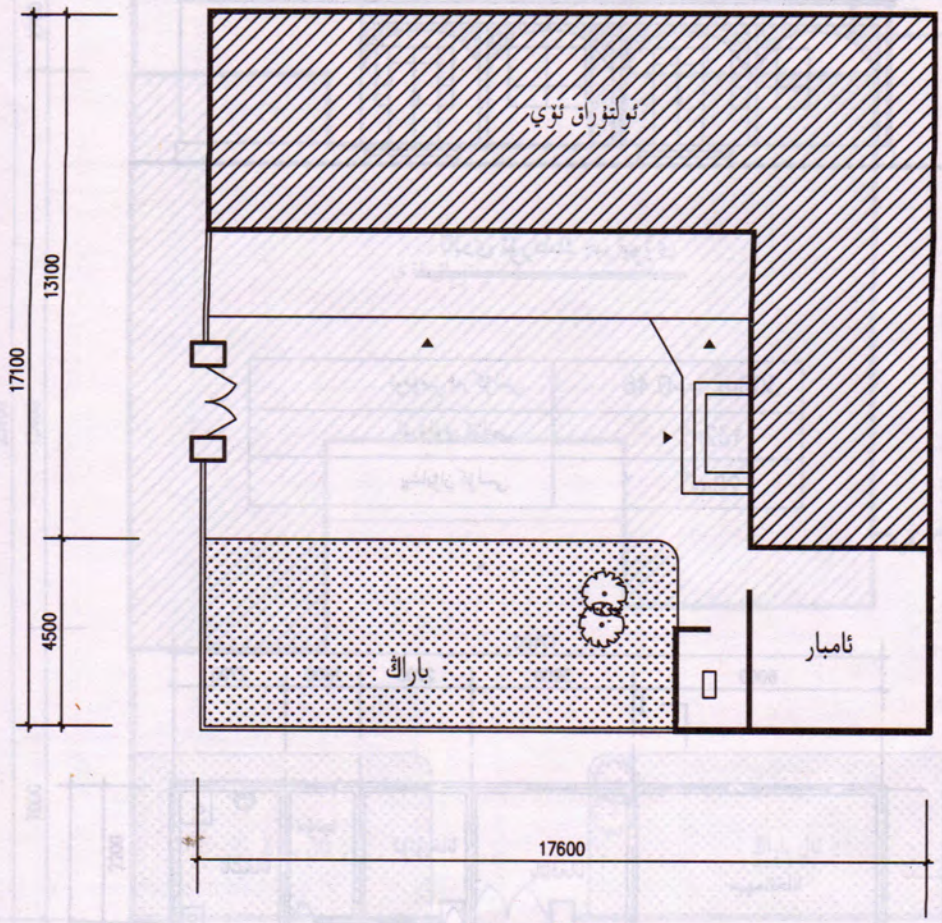

ئالدى ئۆرىلىك چىرتيوژى

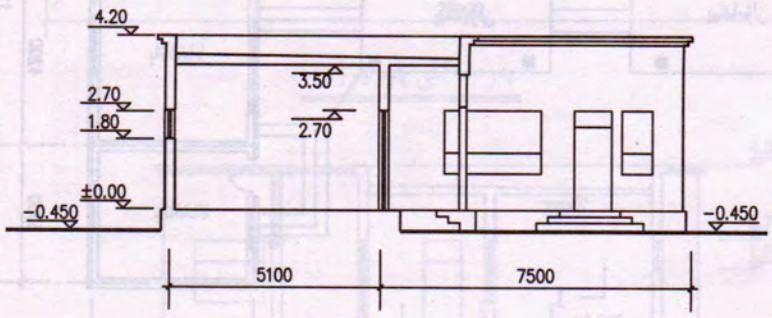
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	308m² =مو0.46
قۇرۇلۇش كۆلىمى	132m²
پىشايۋان كۆلىمى	28m²

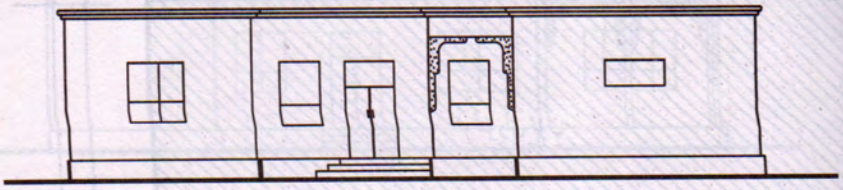
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

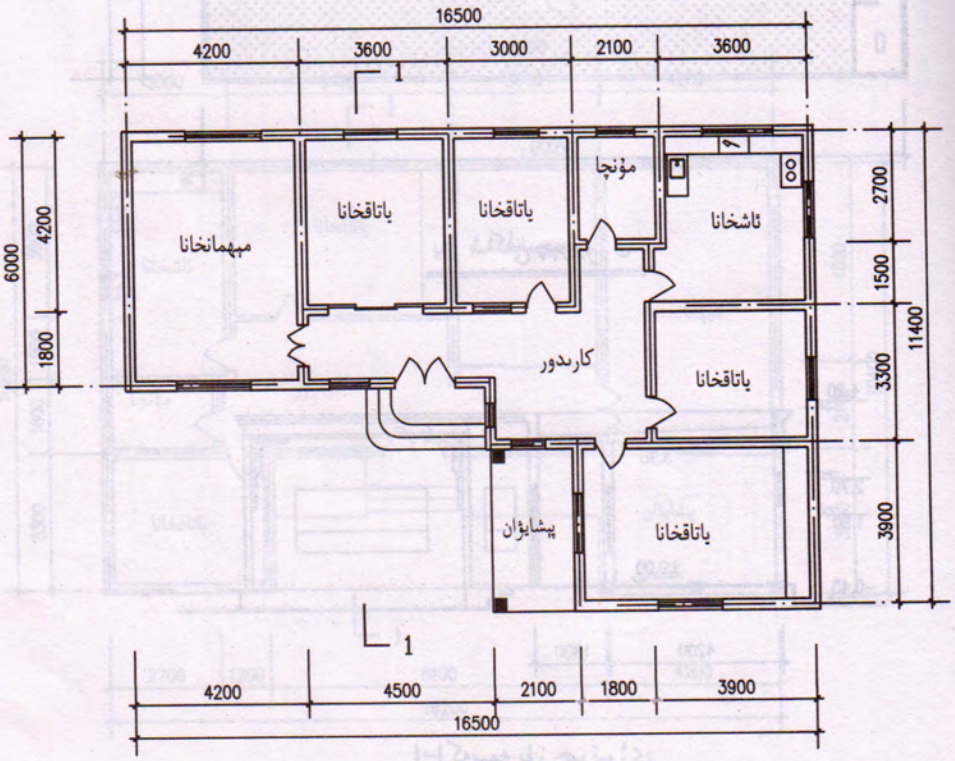

I-I كەسمە يۈز چېرتيوژى

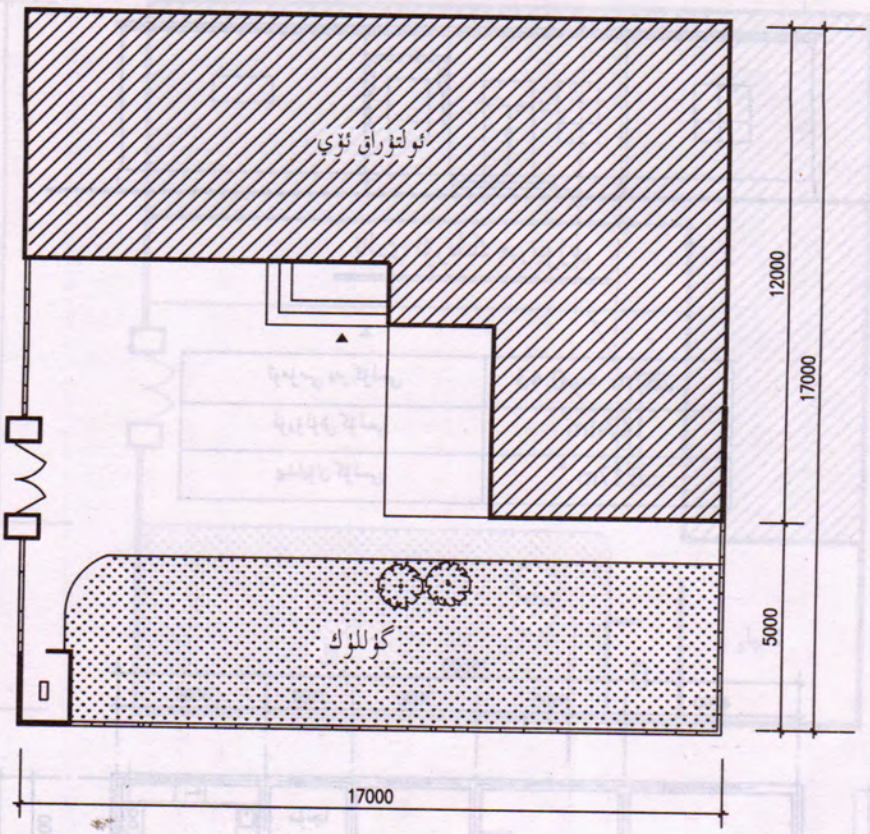

ئالدى ئۆرىلىك چىرتيوژى

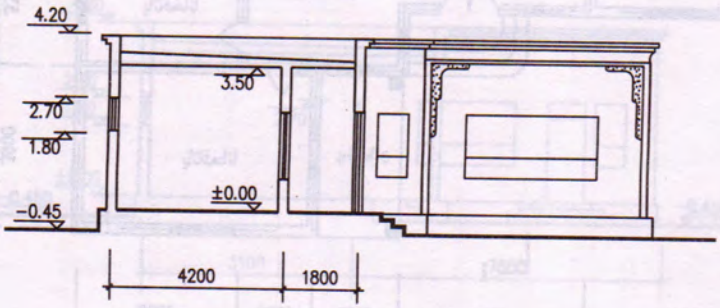
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	0.43مو=287m²
قۇرۇلۇش كۆلىمى	147.1m²
پىشايۋان كۆلىمى	8.17m²

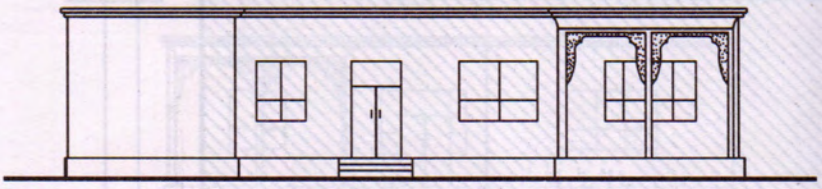
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

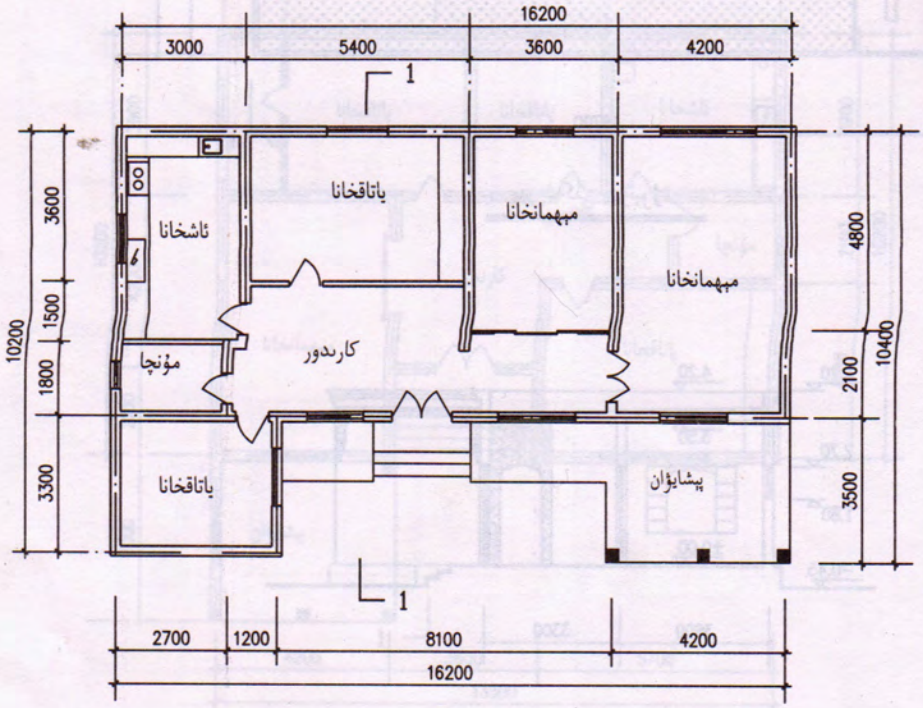

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

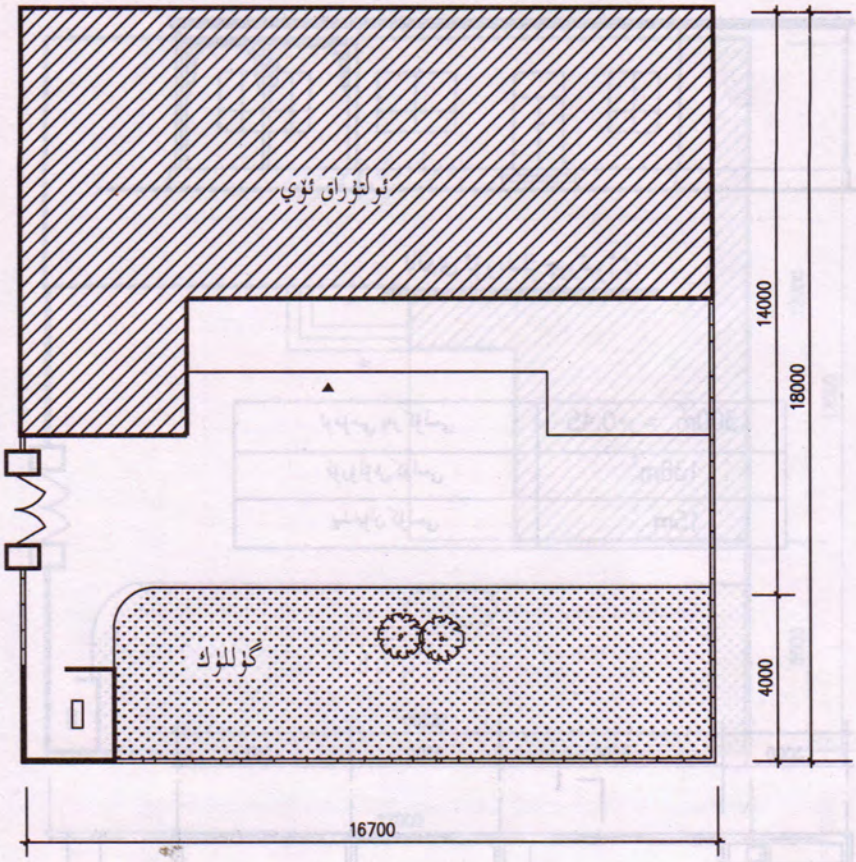

ئالدى ئۆرىلىك چىرتيوژى

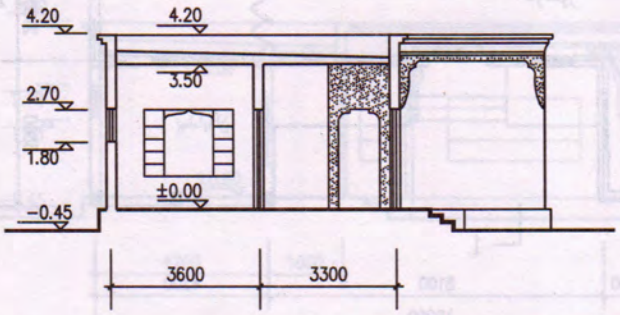
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	0.45مو = 300m²
قۇرۇلۇش كۆلىمى	138m²
پىشايۋان كۆلىمى	15m²

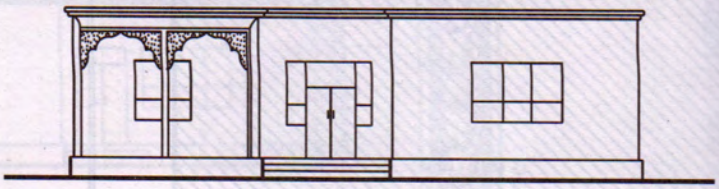
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

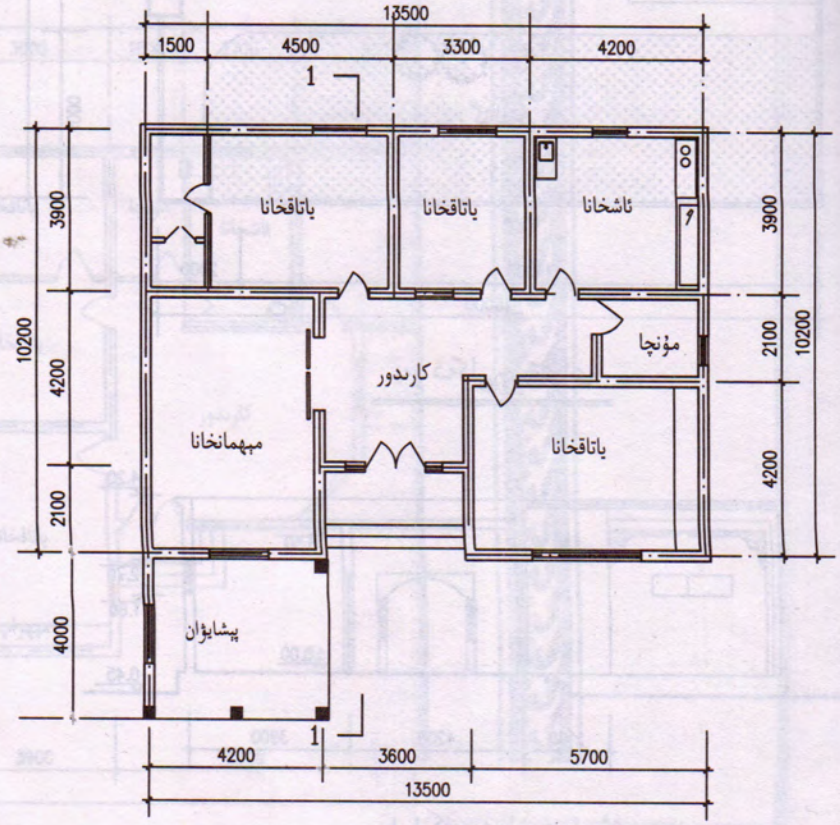

I-I كەسمە يۈز چېرتيوژى

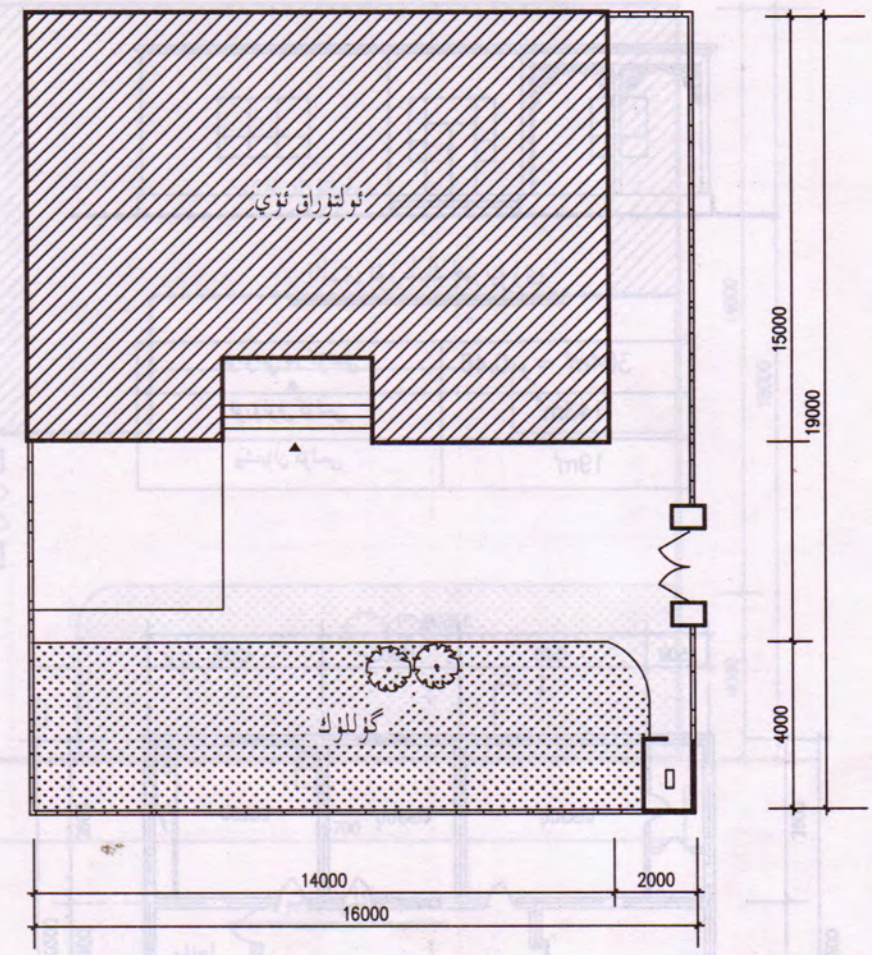

ئالدى ئۆرىلىك چېرتيوژى

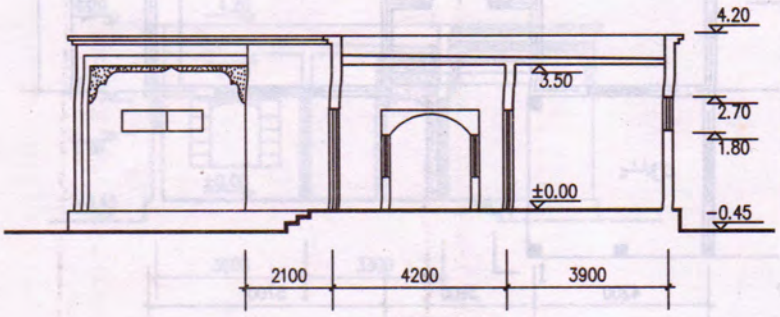
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	304m² = 0.46مو
قۇرۇلۇش كۆلىمى	143m²
پېشايۋان كۆلىمى	19m²

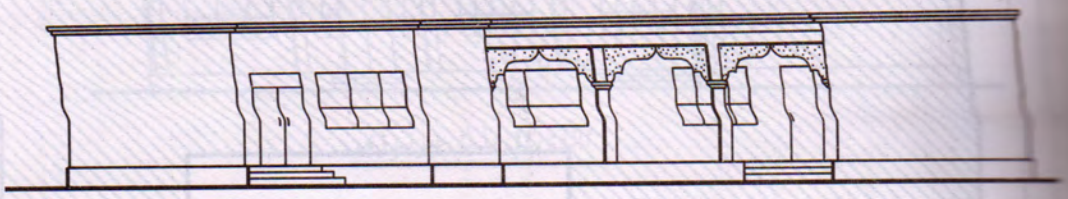
تەكشى يۈز چېرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

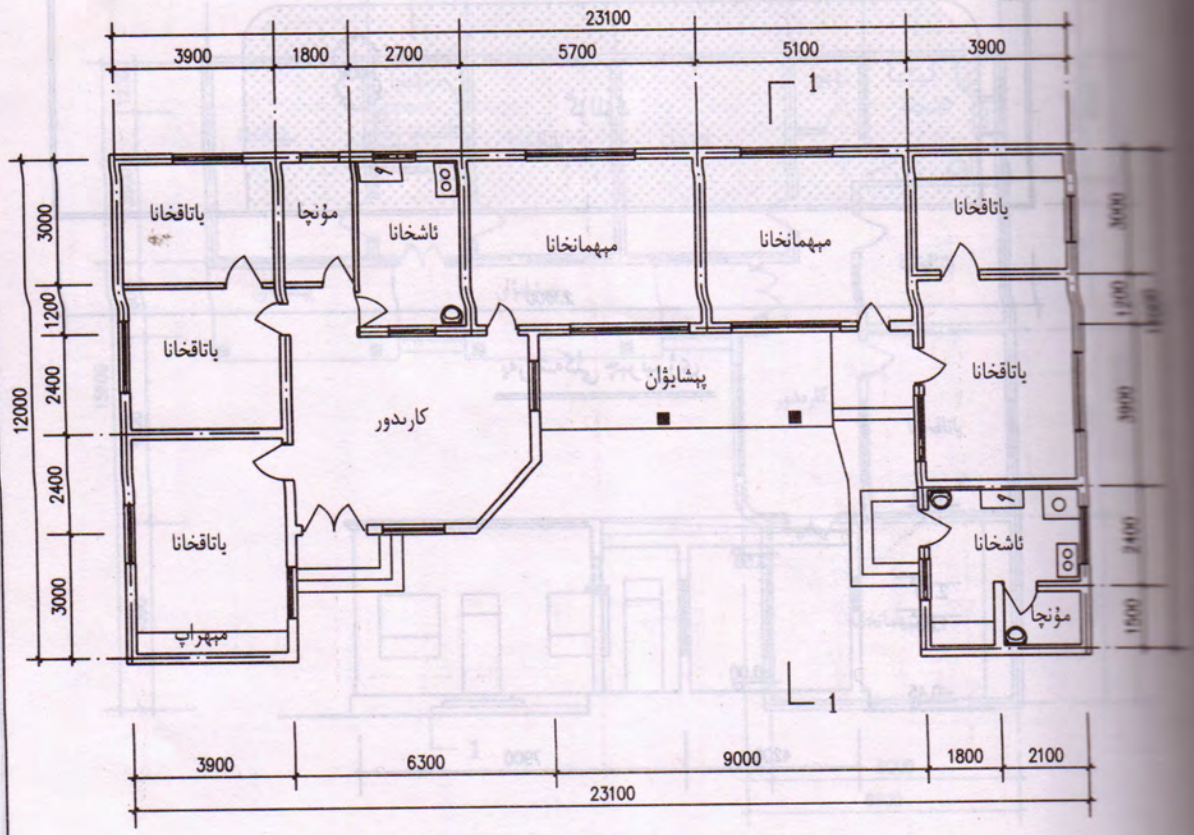

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

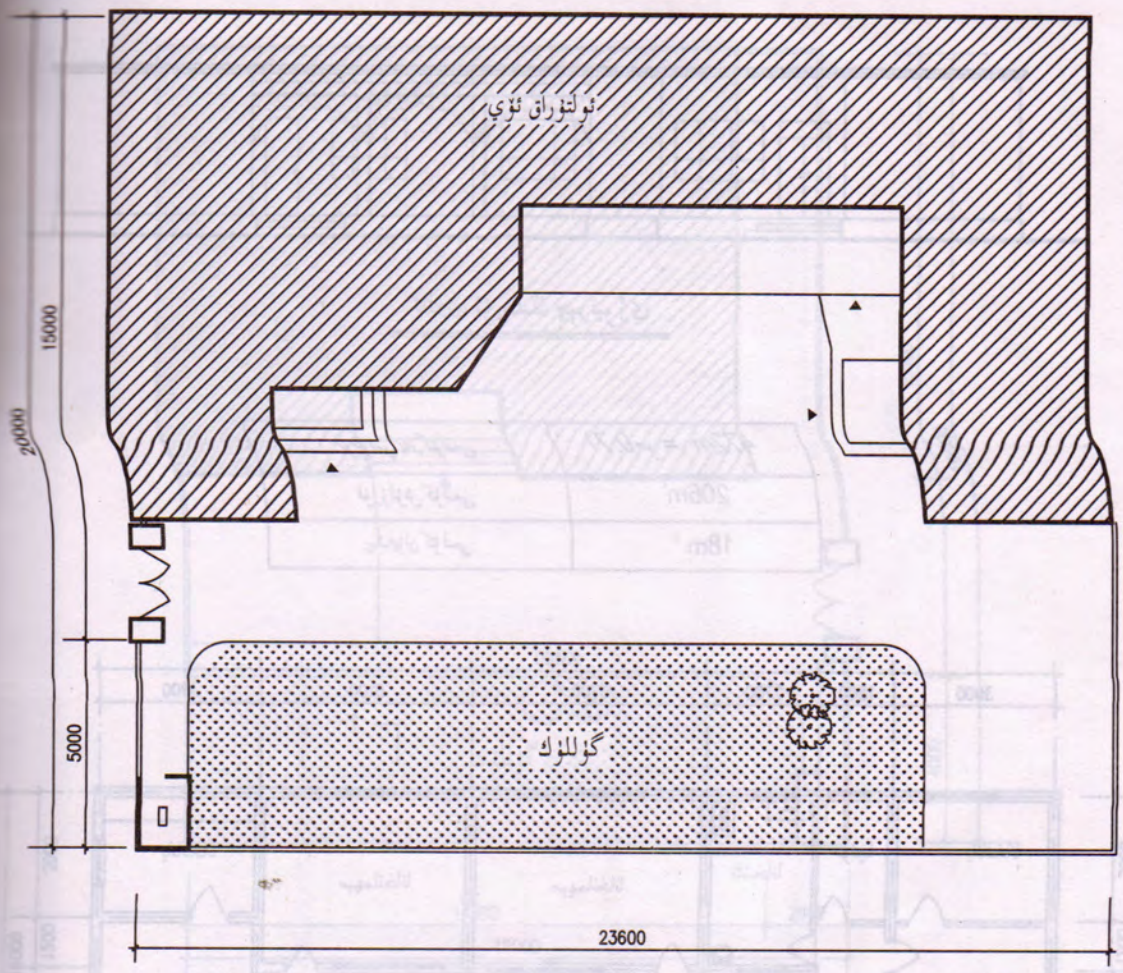

ئالدى ئۆرىلىك چىرتيوژى

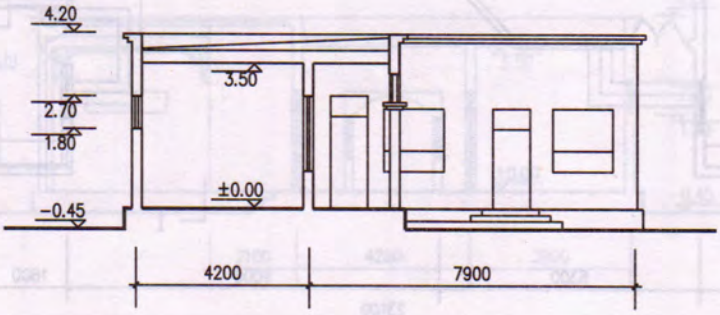
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	0.71مو = 472m²
قۇرۇلۇش كۆلىمى	206m²
پىشايۋان كۆلىمى	18m²

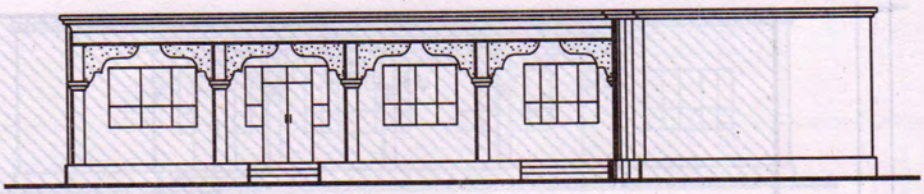
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

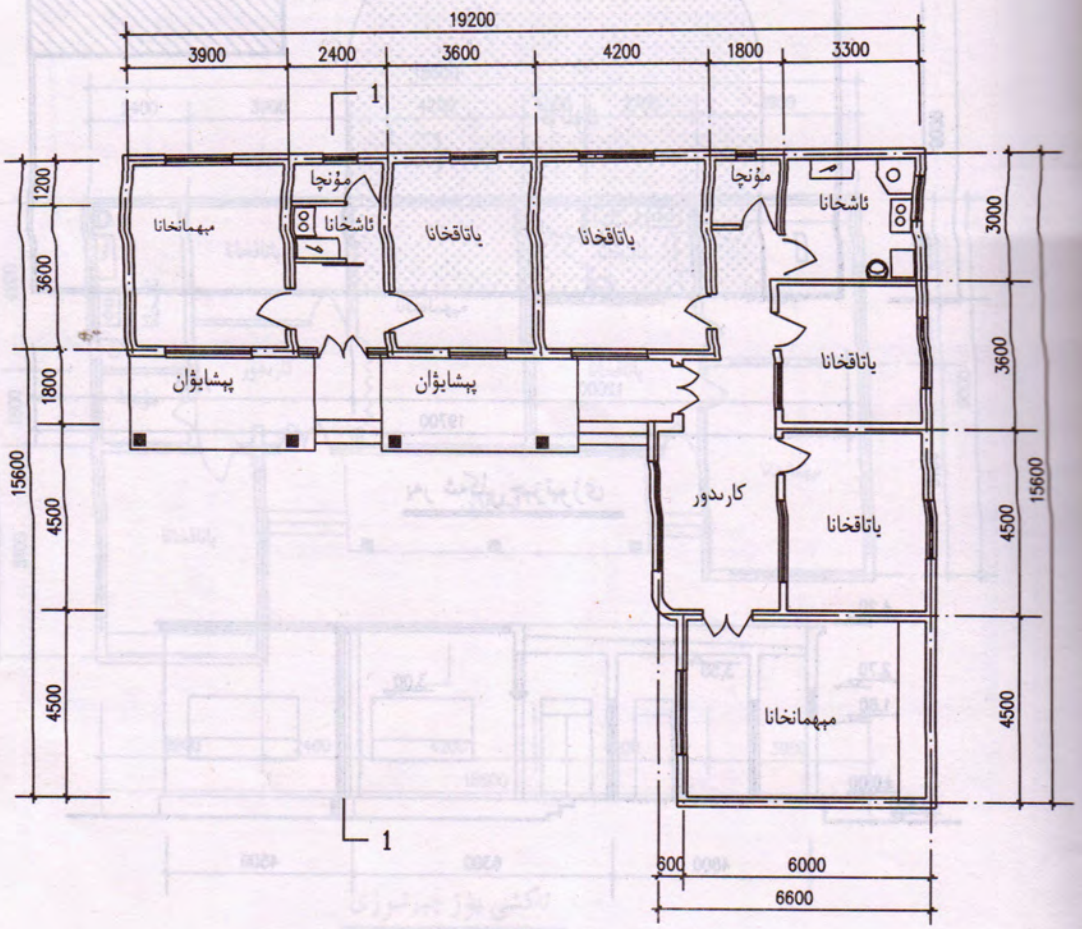

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

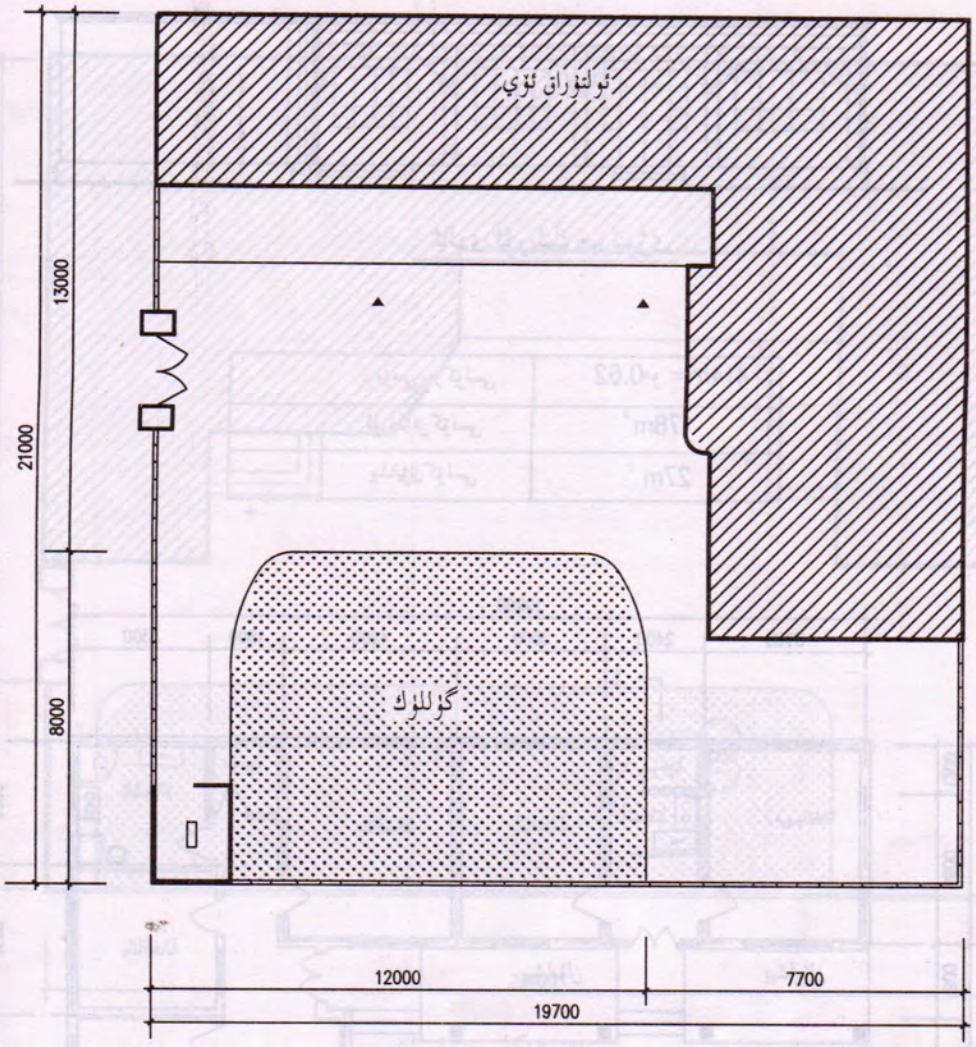

ئالدى ئۆرىلىك چىرتيوژى

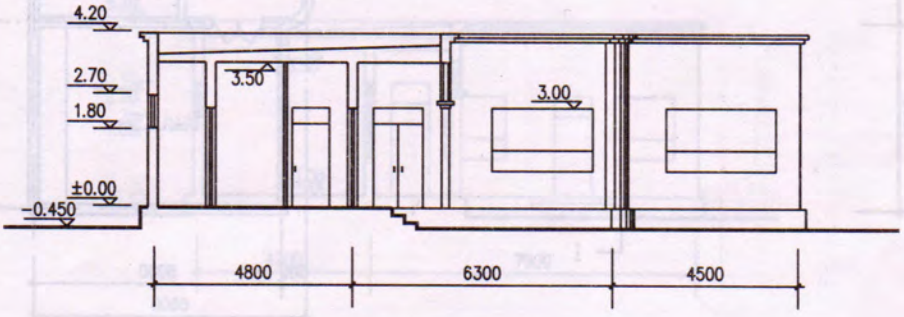
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	414m²= 0.62مو
قۇرۇلۇش كۆلىمى	178m²
پىشايۋان كۆلىمى	27m²

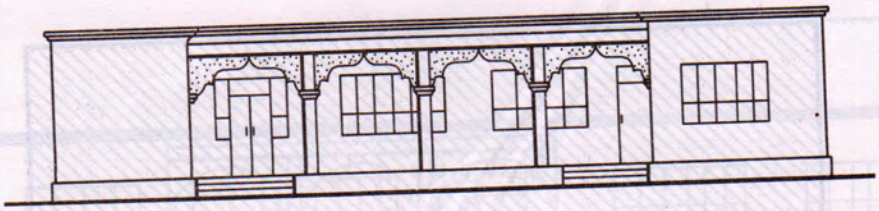
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

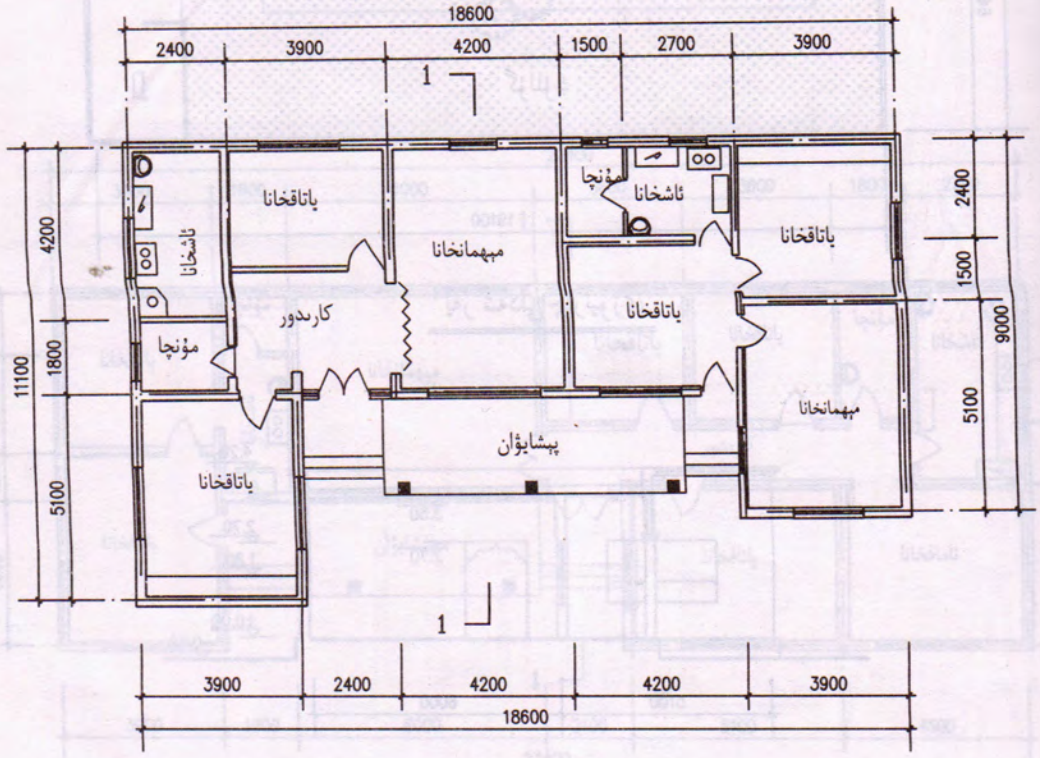

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

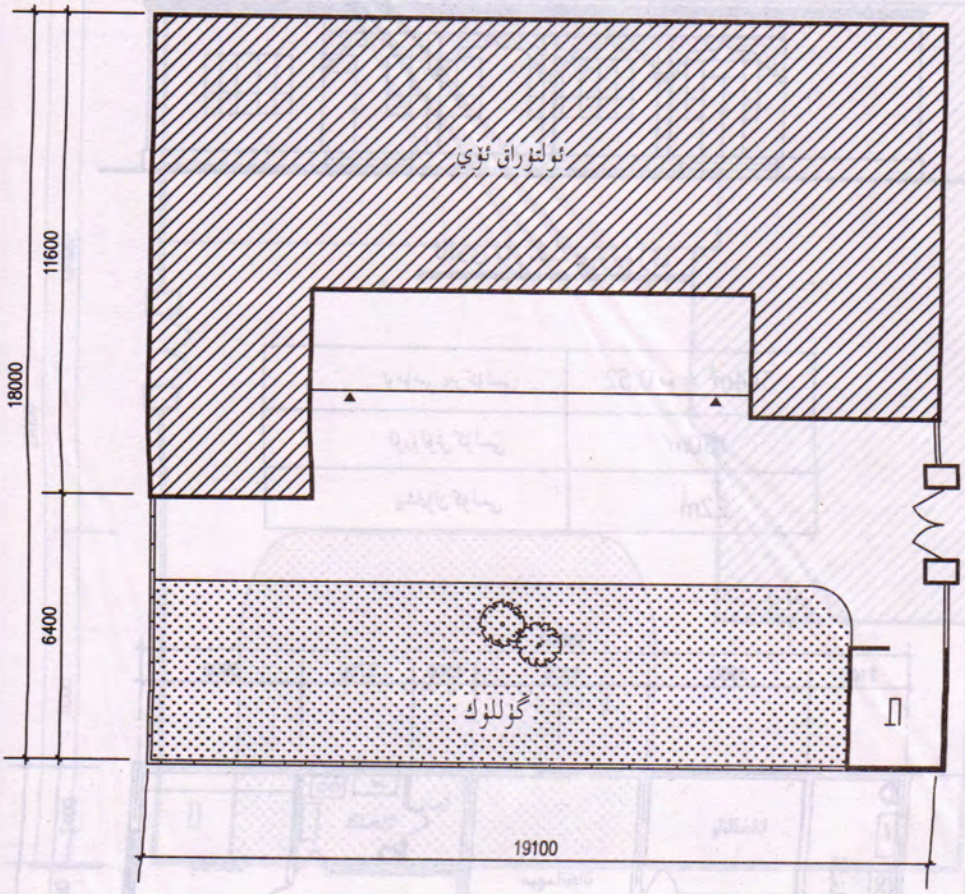

ئالدى ئۆرىلىك چىرتيوژى

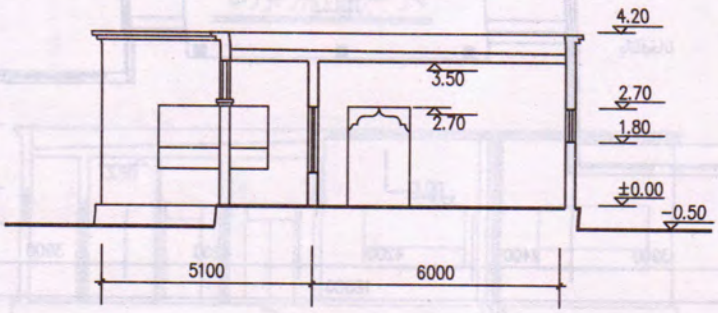
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	0.52 مو = 344m²
قۇرۇلۇش كۆلىمى	160m²
پېشايۋان كۆلىمى	22m²

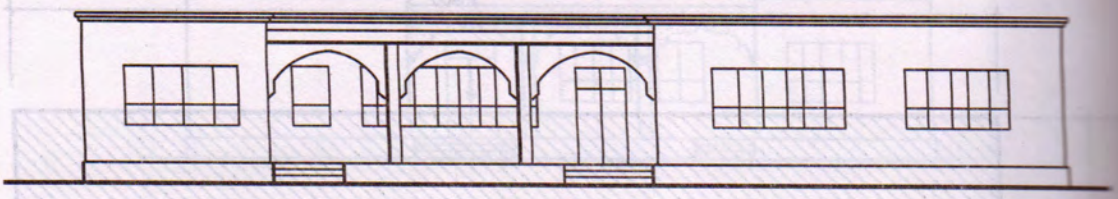
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

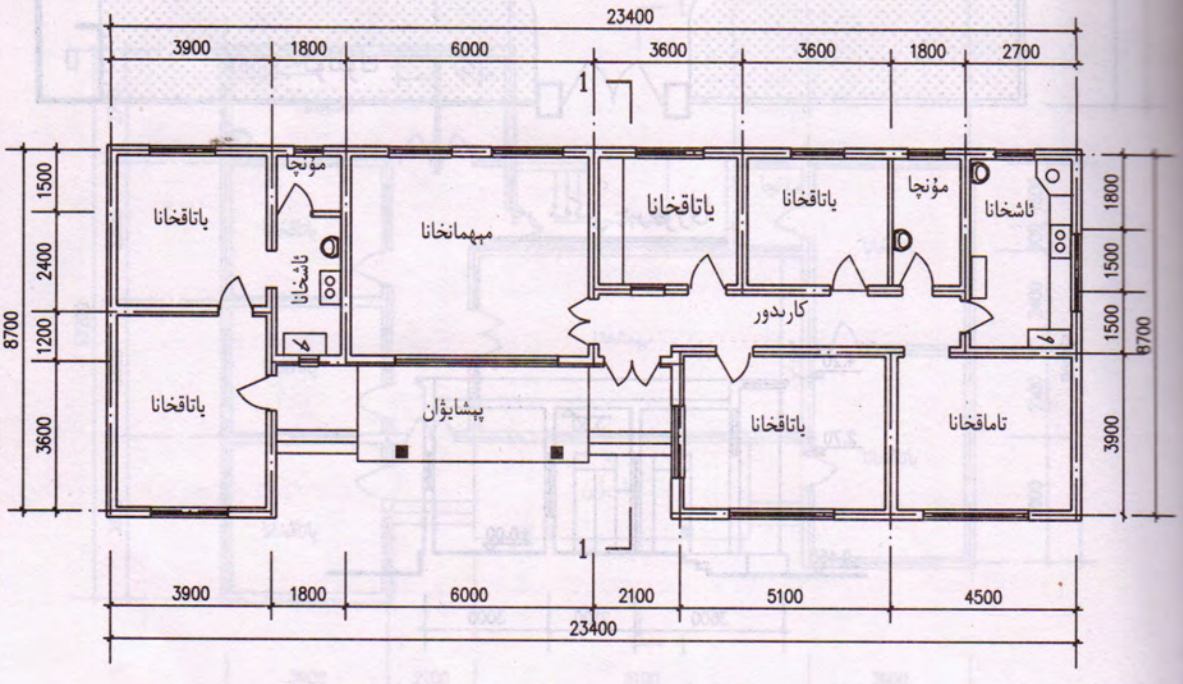

I–I كەسمە يۈز چېرتيوژى

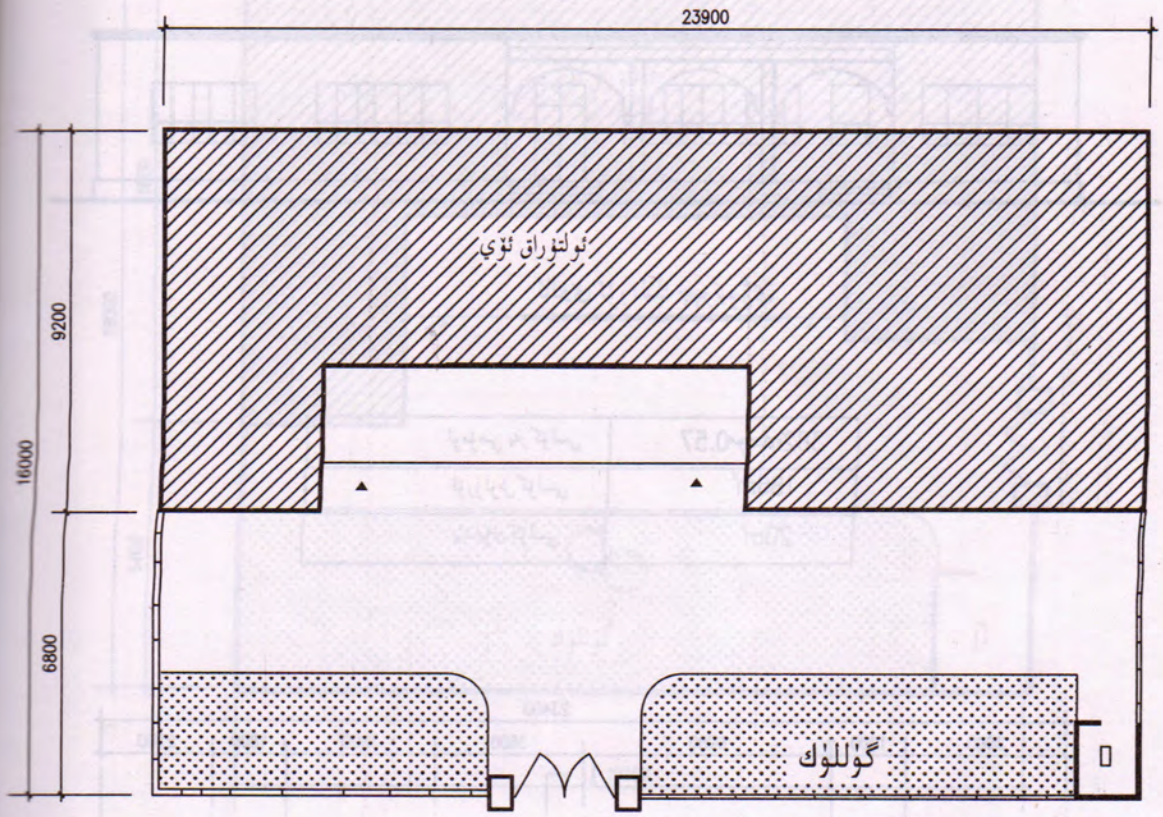

ئالدى ئۆرىلىك چىرتيوژى

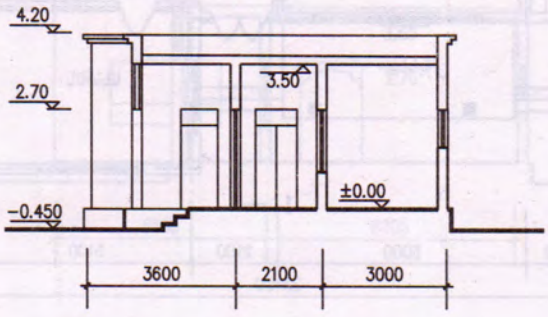
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	382m²=مو0.57
قۇرۇلۇش كۆلىمى	186m²
پىشايۋان كۆلىمى	20m²

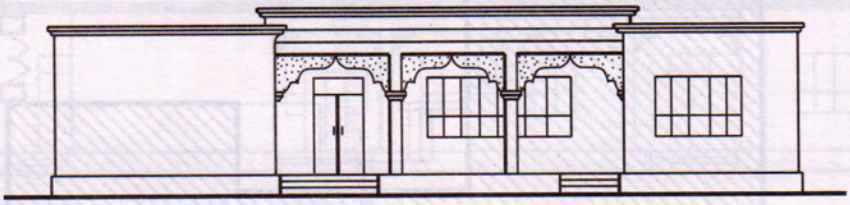
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چىرتيوژى

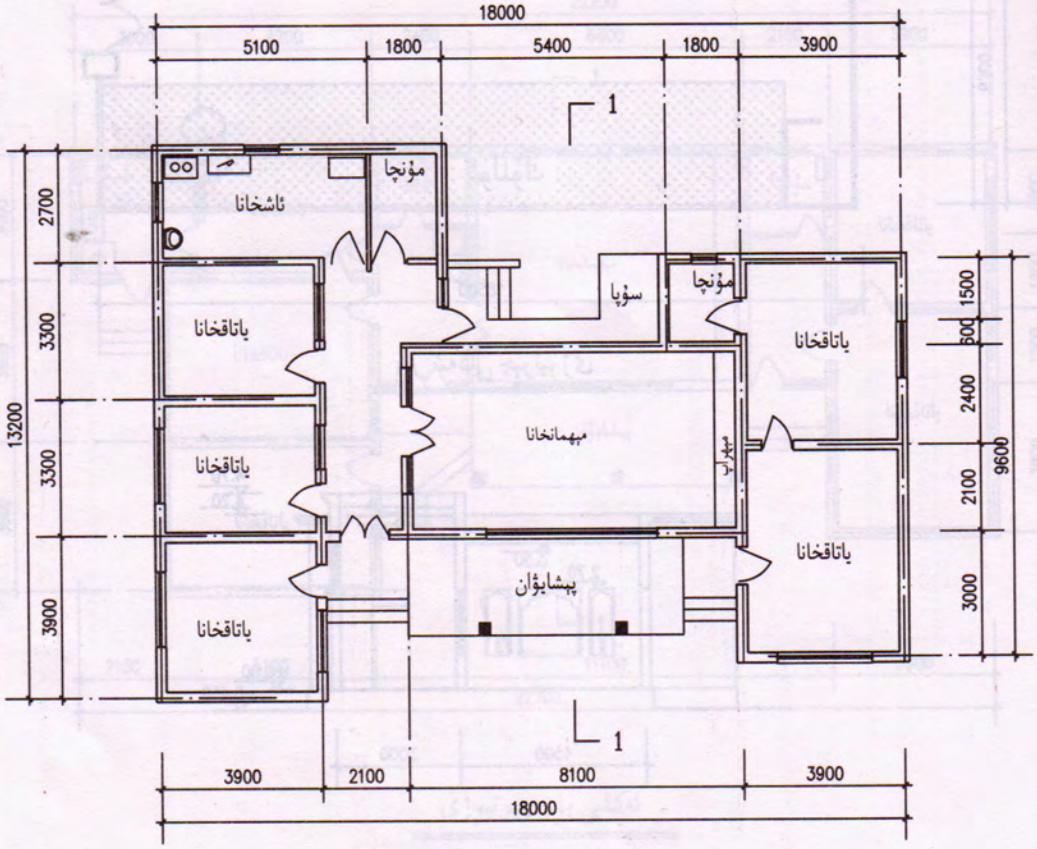

ا-ا كەسمە يۈز چىرتيوژى

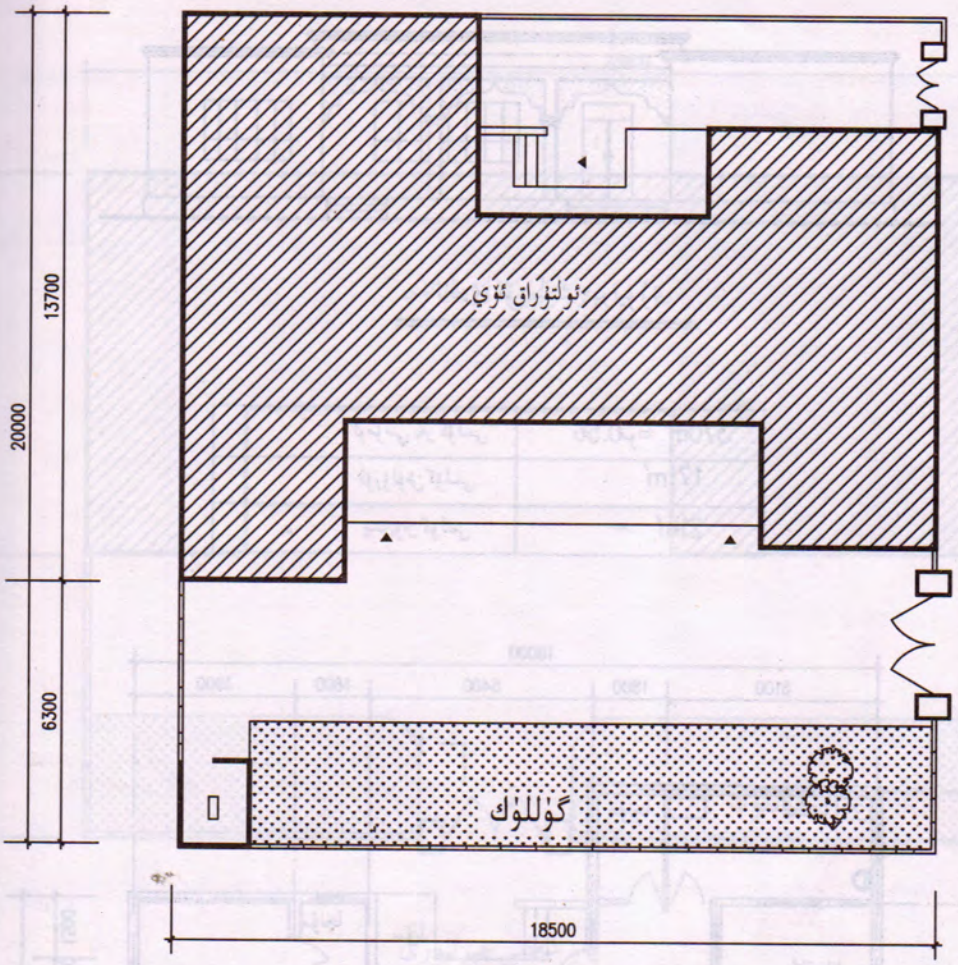

ئالدى ئۆرىلىك چېرتيوژى

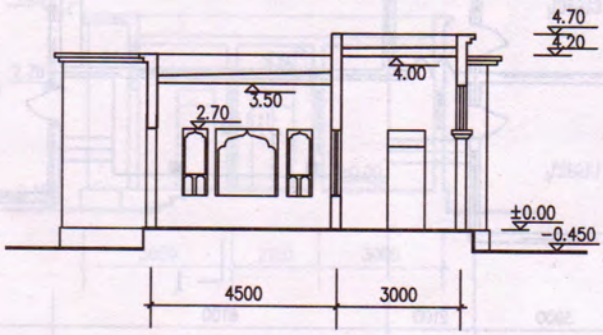
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	370m² =ﻣو0.56
قۇرۇلۇش كۆلىمى	171m²
پېشايۋان كۆلىمى	21m²

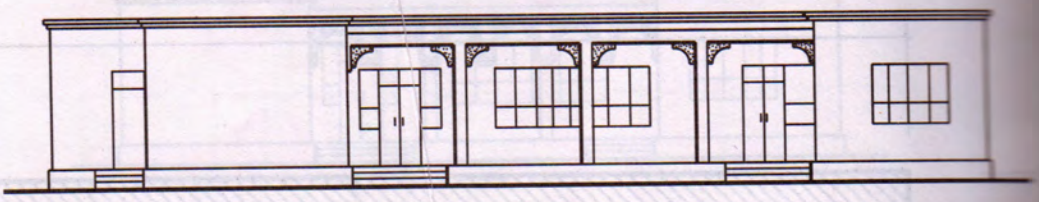
تەكشى يۈز چېرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

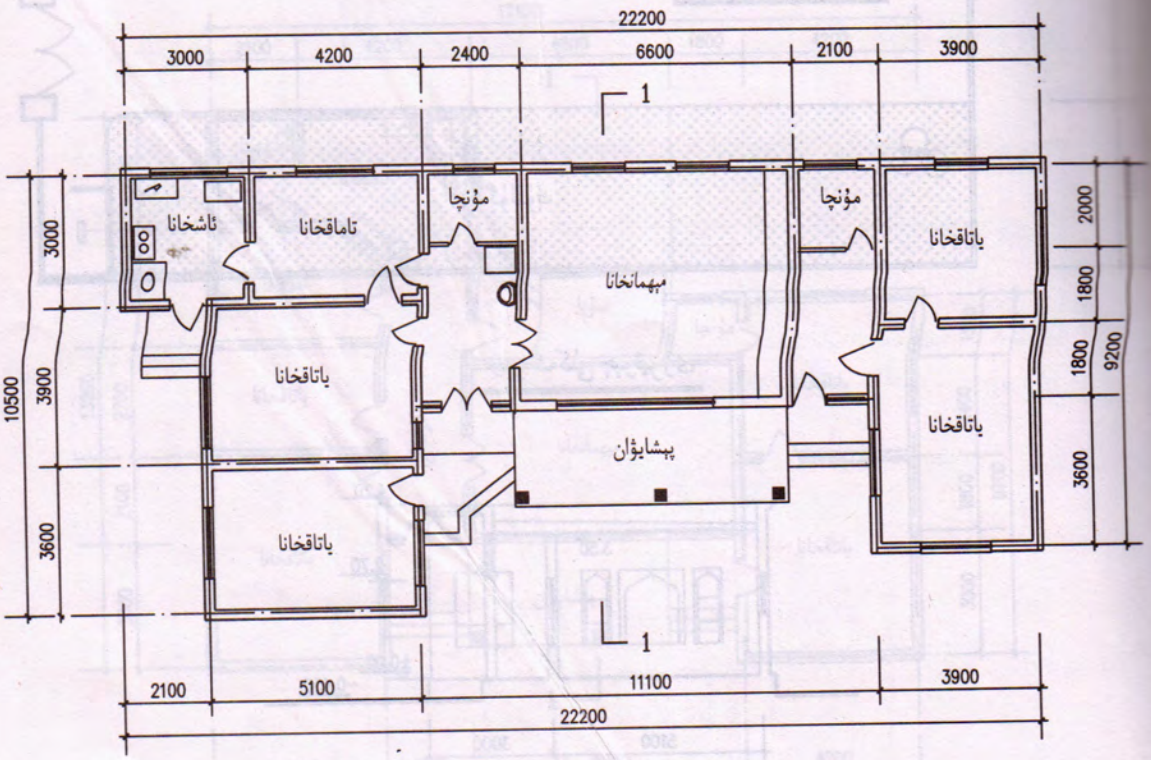

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

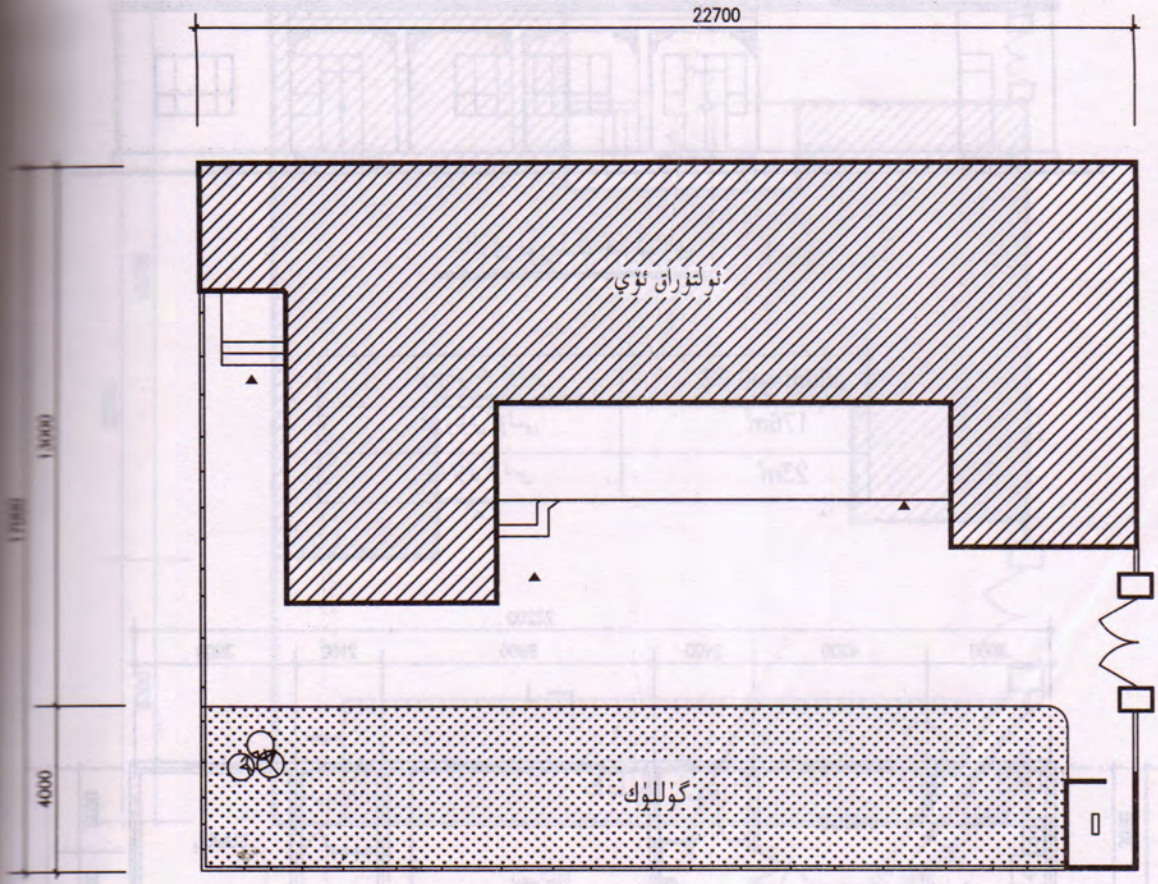

ئالدى ئۆرىلىك چىرتيوژى

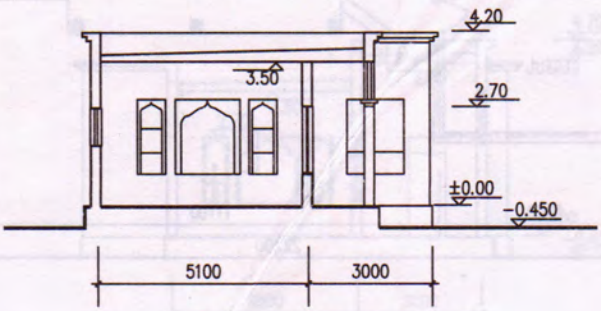
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	386m²=مو0.58
قۇرۇلۇش كۆلىمى	176m²
پىشايۋان كۆلىمى	23m²

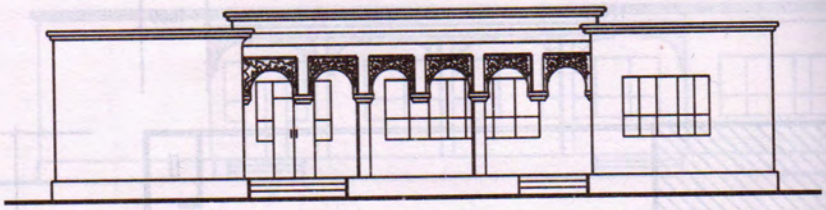
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

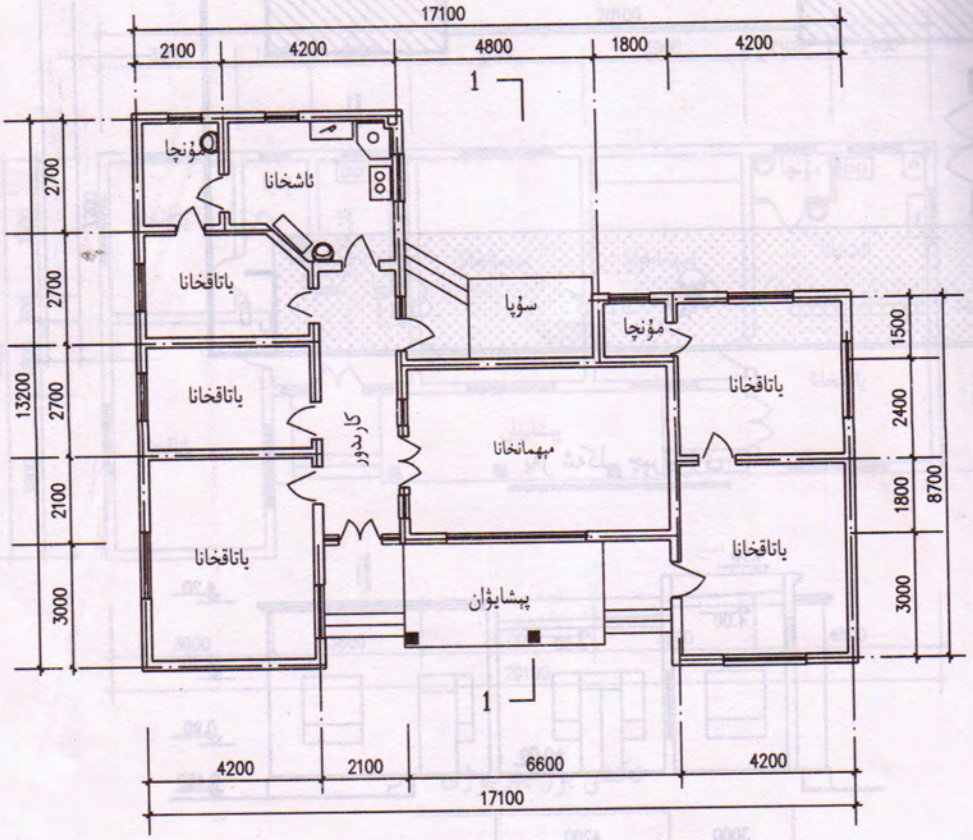

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

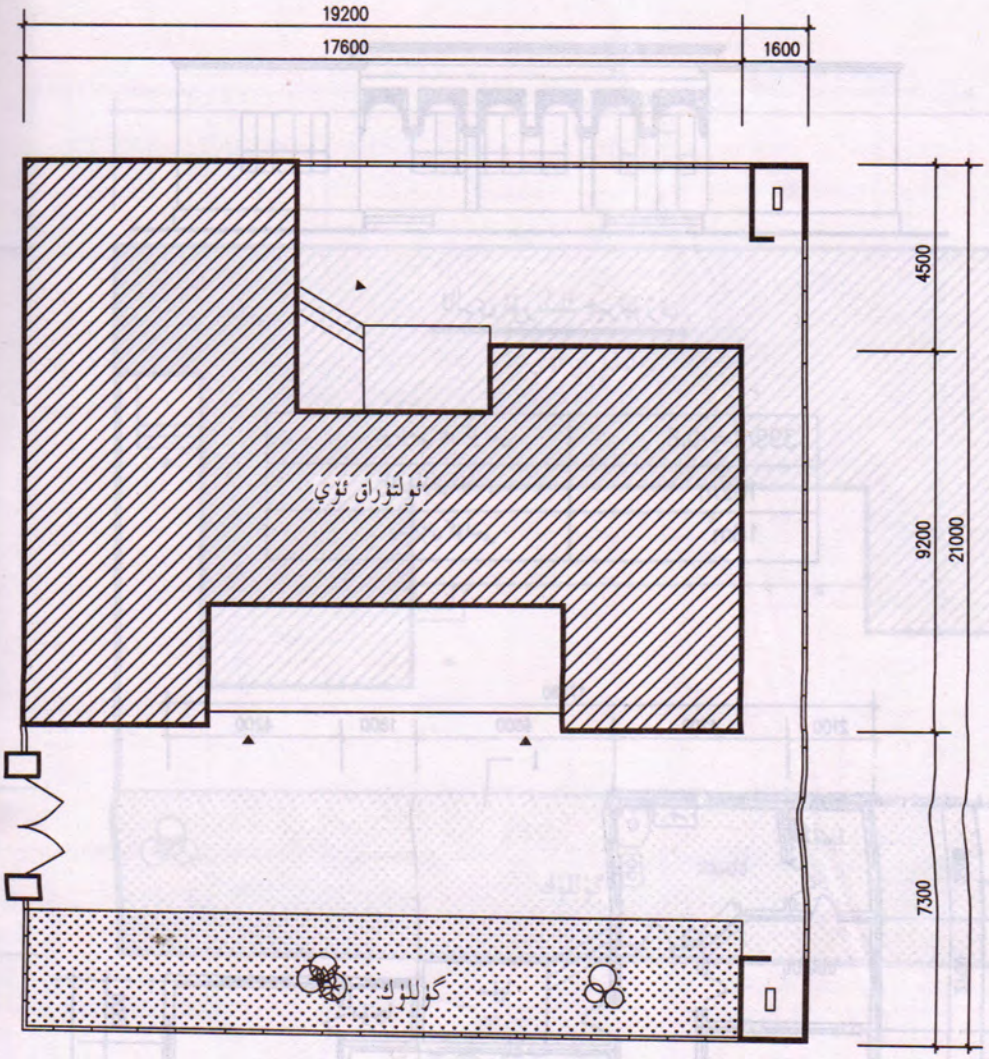

ئالدى ئۆرىلىك چىرتيوژى

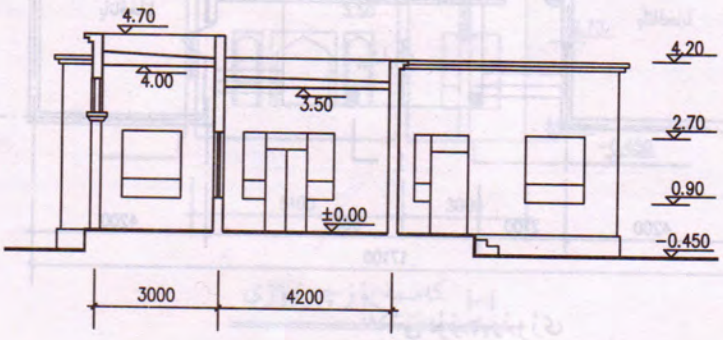
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	399m²=مو0.6
قۇرۇلۇش كۆلىمى	162m²
پىشايۋان كۆلىمى	18m²

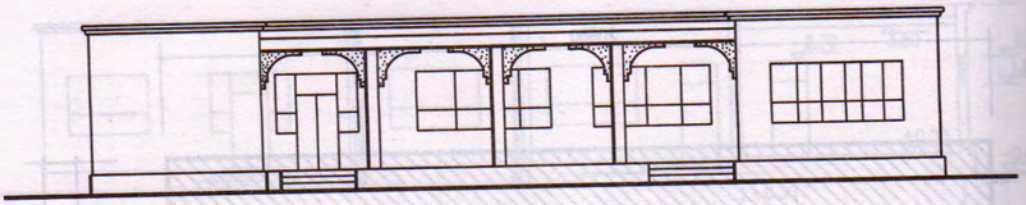
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

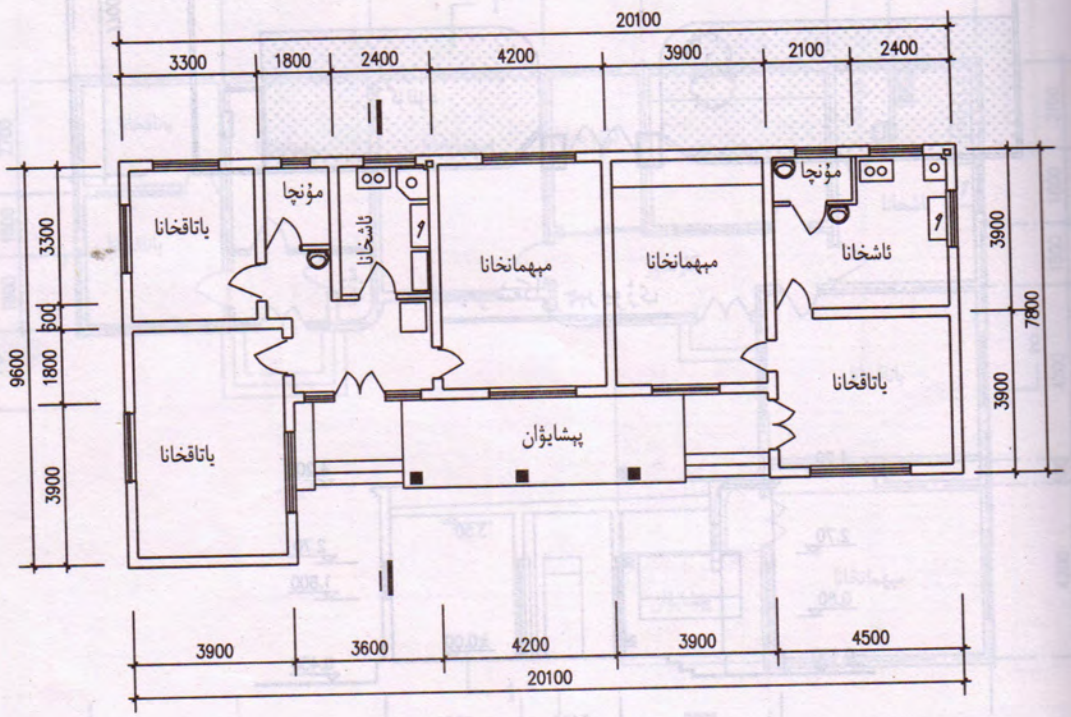

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

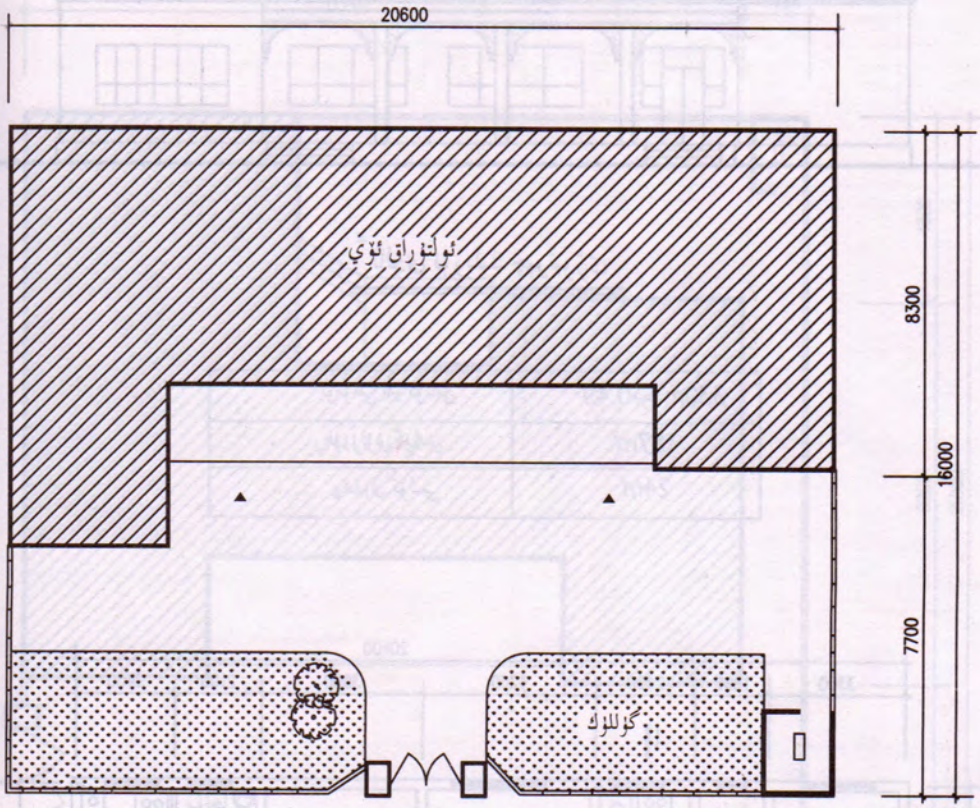

ئالدى ئۆرىلىك چىرتيوژى

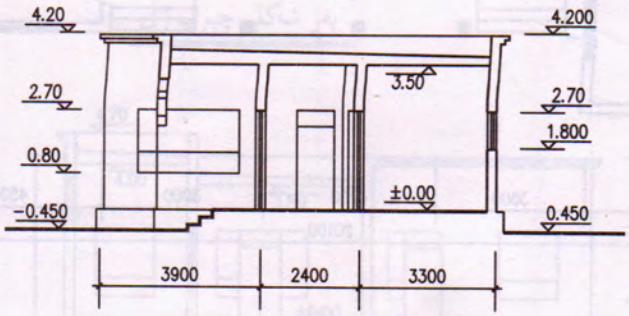
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	330m²=مو0.49
قۇرۇلۇش كۆلىمى	157m²
پېشايۋان كۆلىمى	24m²

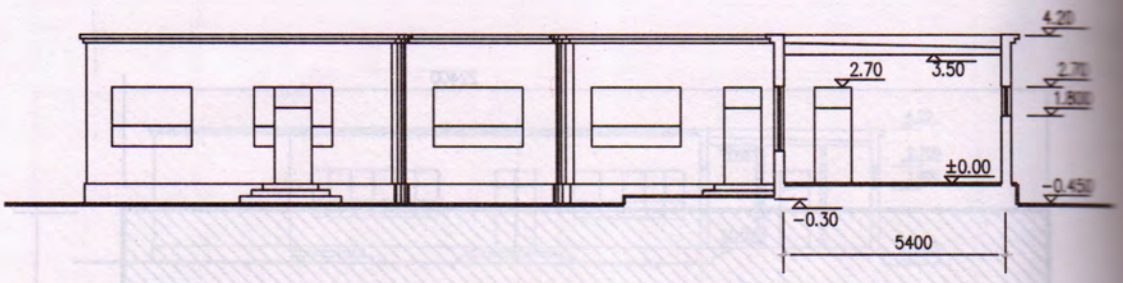
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

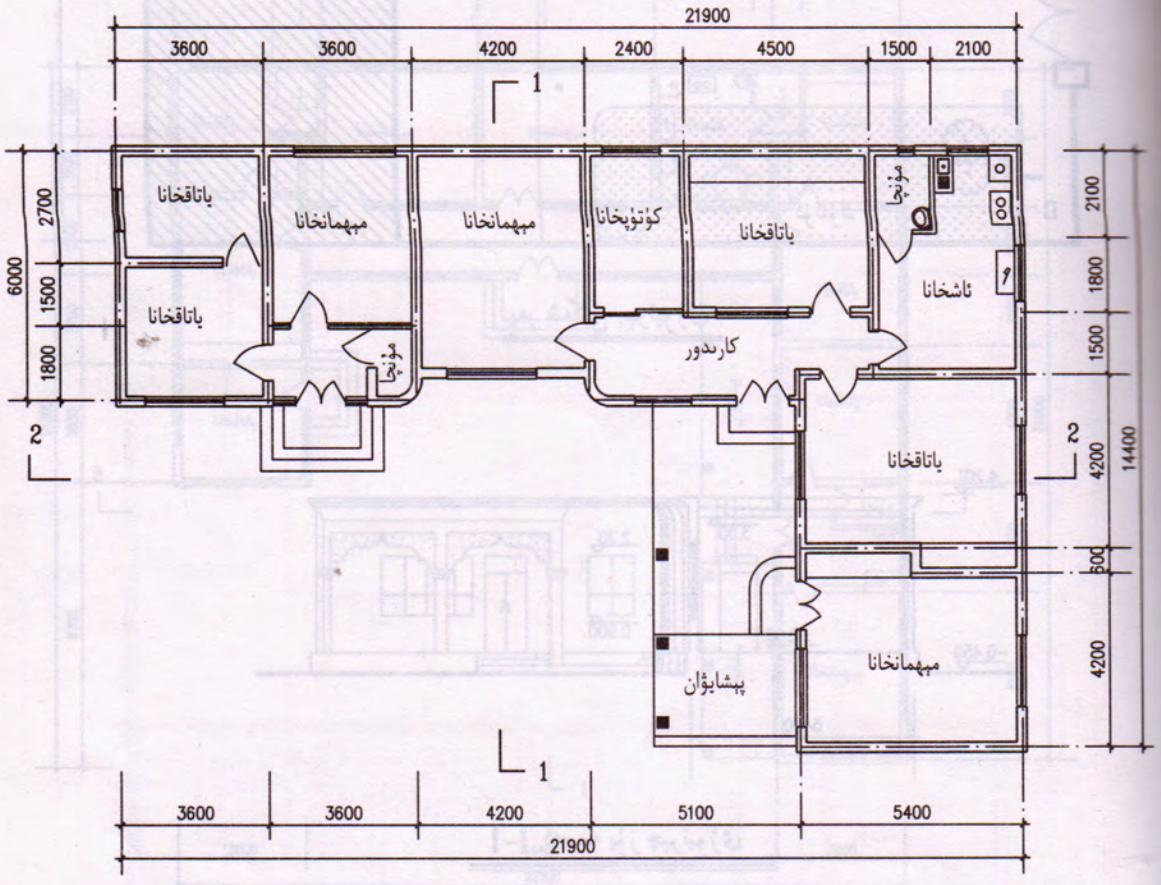

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

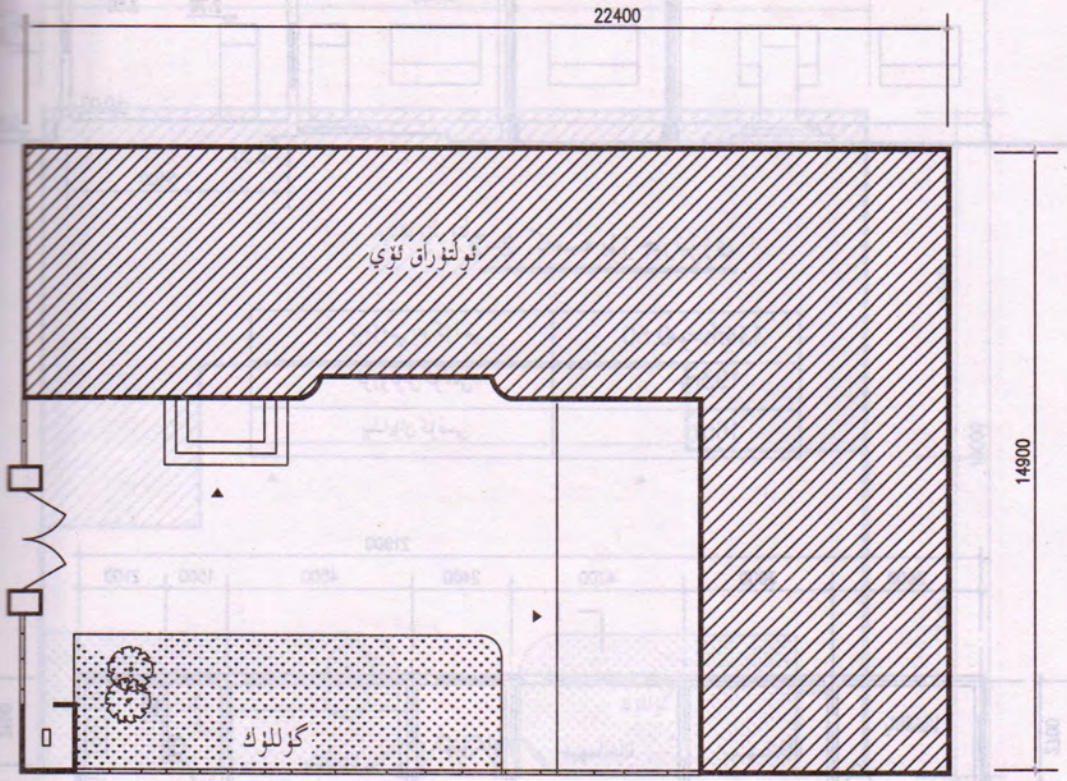

2-2 كەسمە يۈز چىرتيوژى

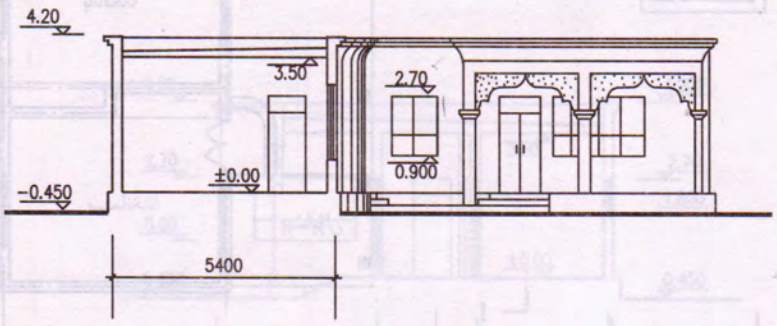
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	334㎡=مو0.50
قۇرۇلۇش كۆلىمى	193㎡
پىشايۋان كۆلىمى	16m²

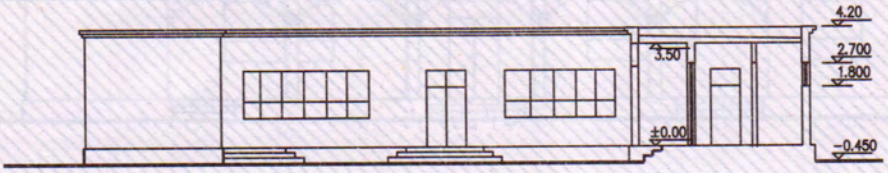
تەكشى يۈز چىرتيوژى

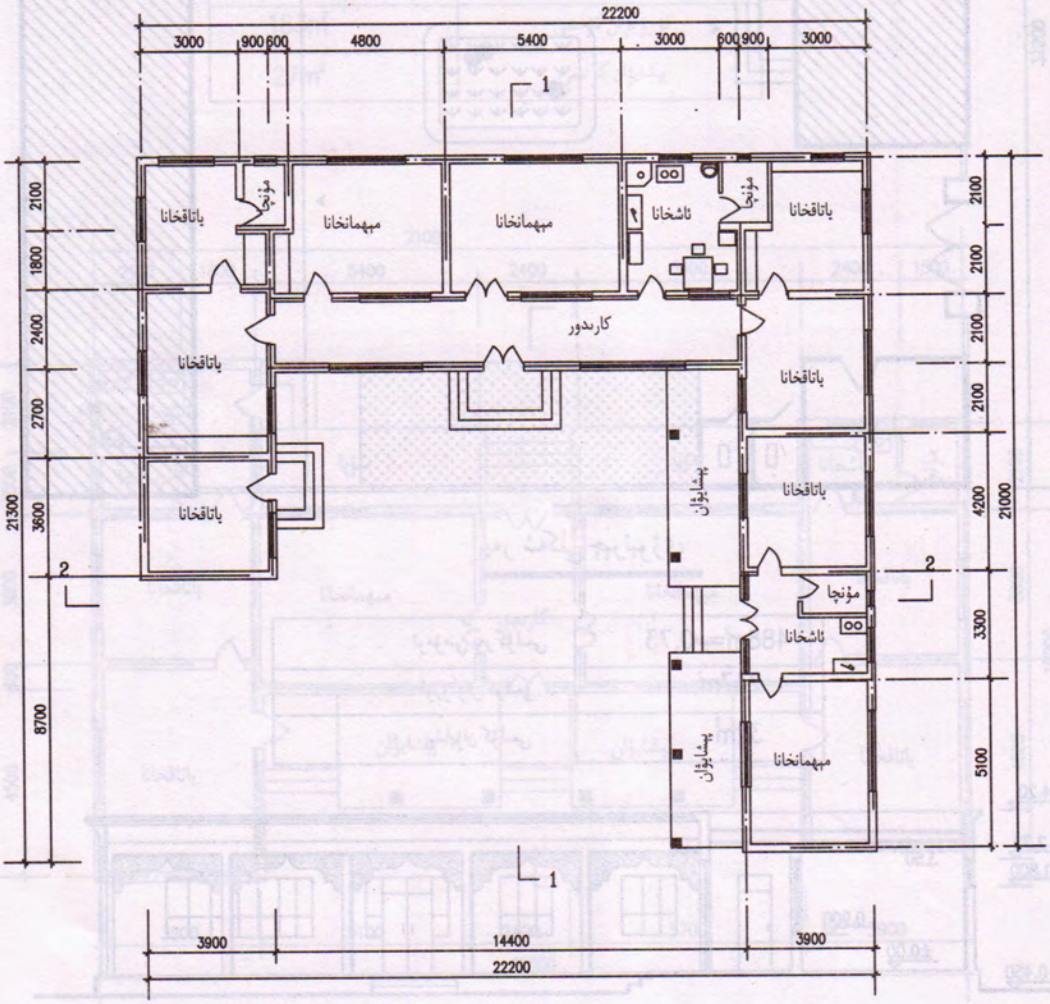
يەر شەكلى چېرتيوژى

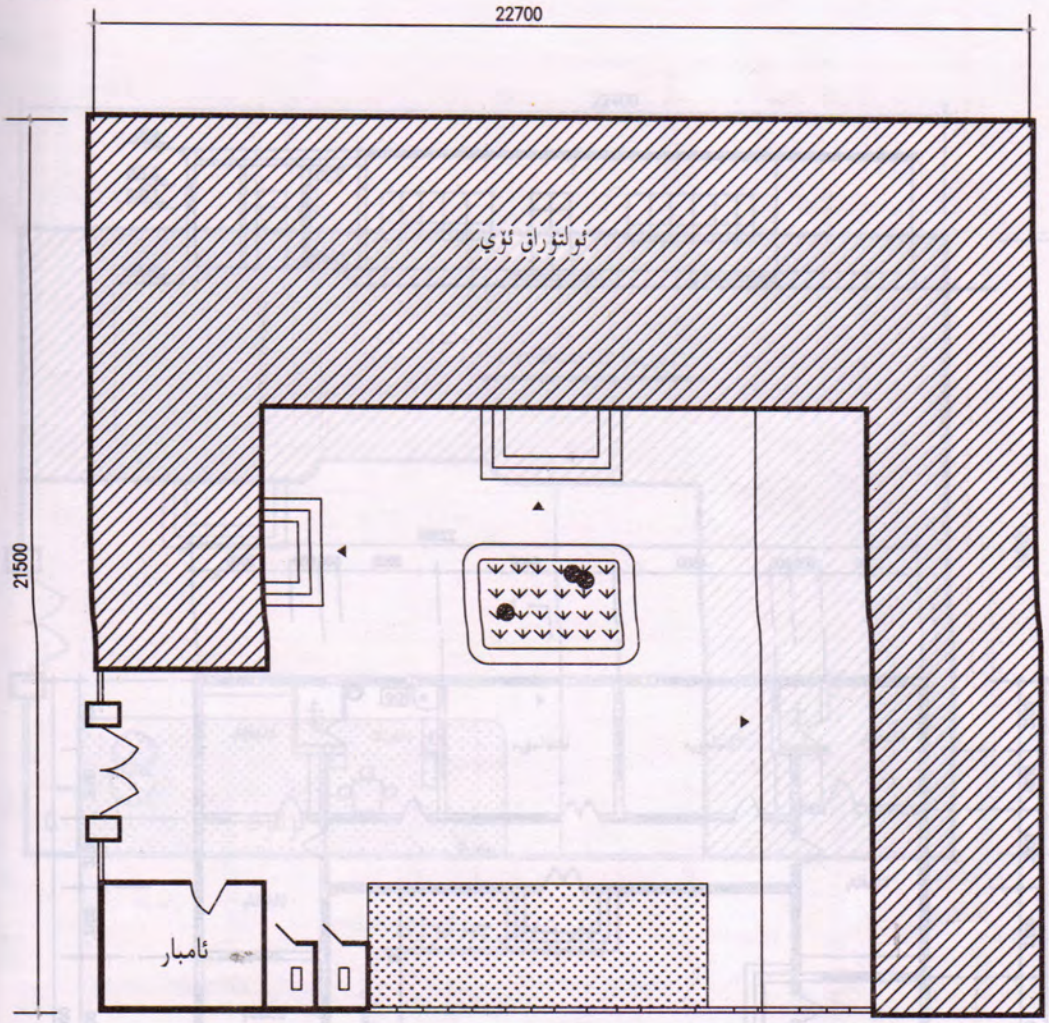
I-I كەسمە يۈز چېرتيوژى

2-2 كەسمە يۈز چېرتيوژى

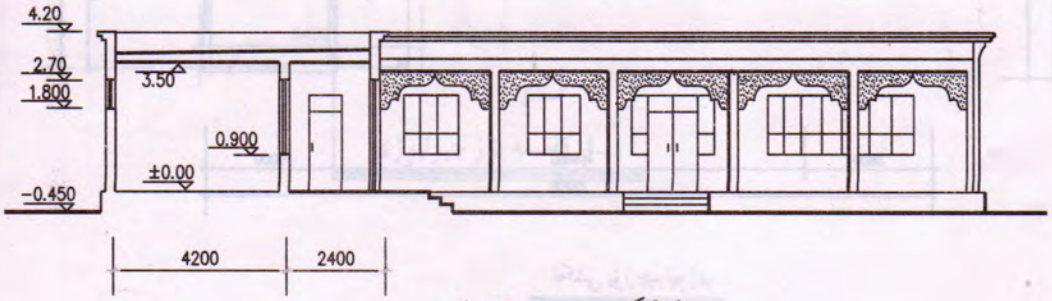

تەكشى يۈز چېرتيوژى

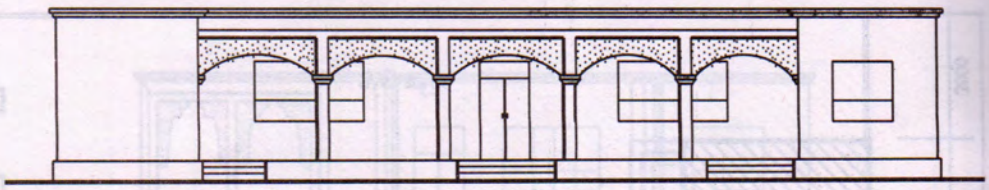

يەر شەكلى چېرتيوژى

ئومۇمىي يەر كۆلىمى	488m²=مو0.73
قۇرۇلۇش كۆلىمى	247m²
پېشايۋان كۆلىمى	32m²

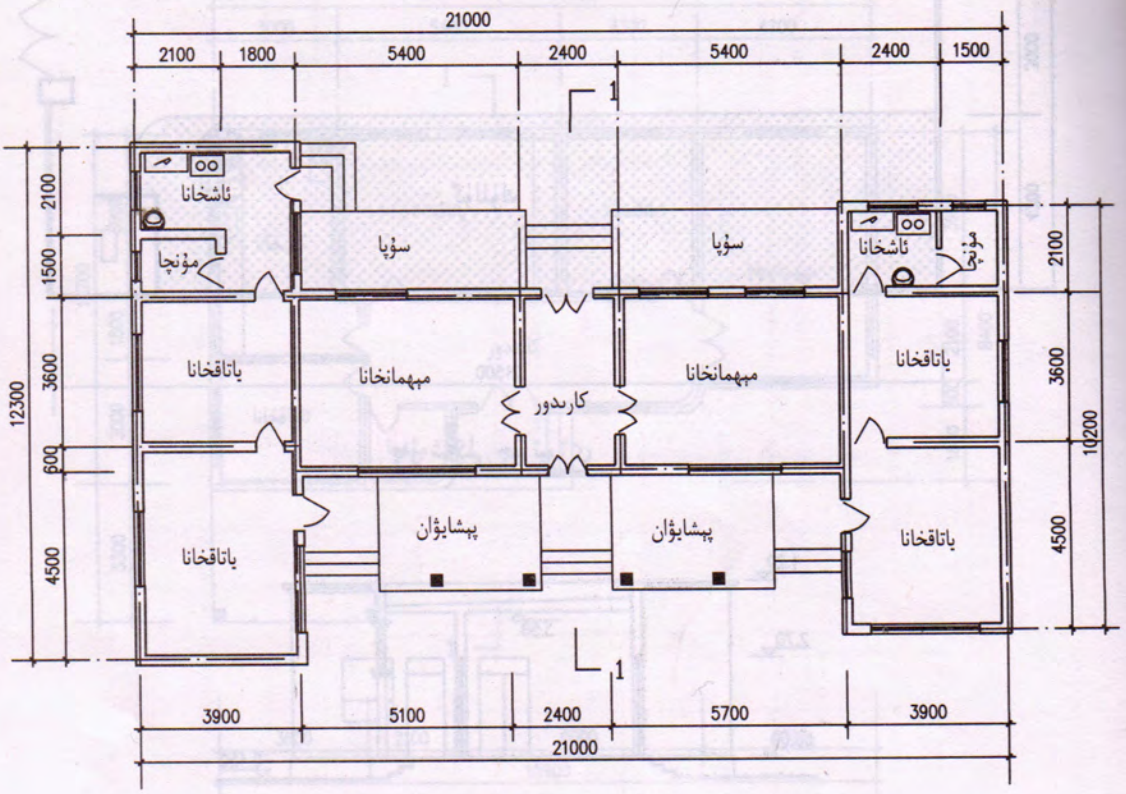

I-I كەسمە يۈز چېرتيوژى

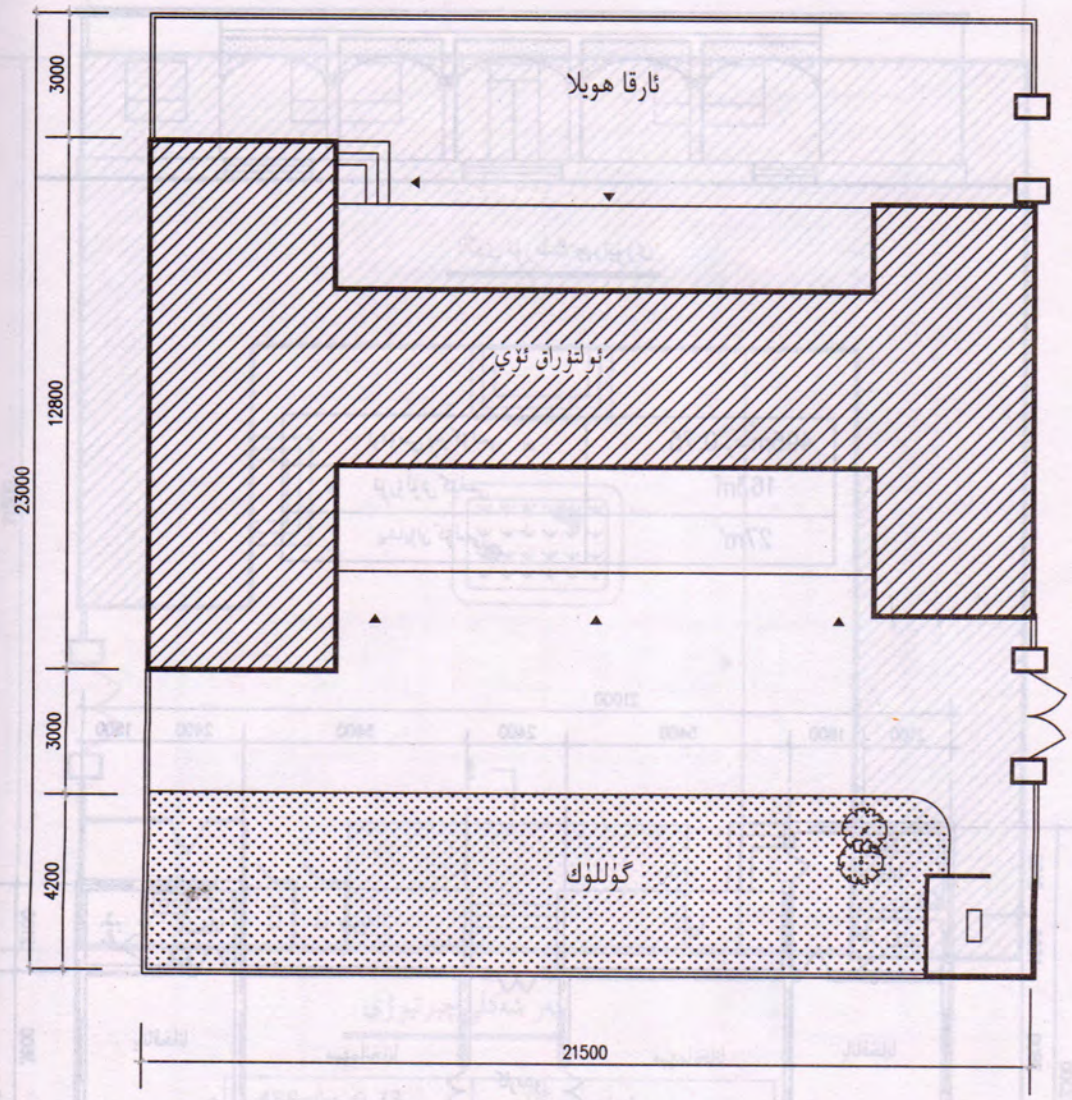

ئالدى ئۆرىلىك چىرتيوژى

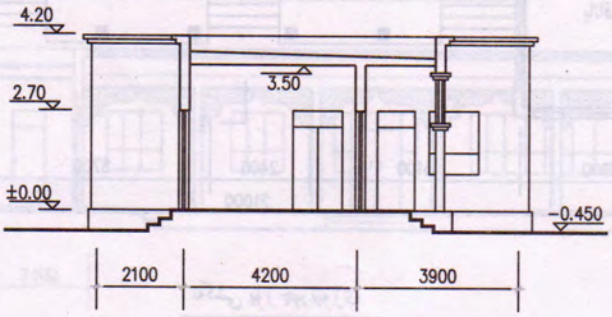
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	495m²=مو0.75
قۇرۇلۇش كۆلىمى	163m²
پىشايۋان كۆلىمى	27m²

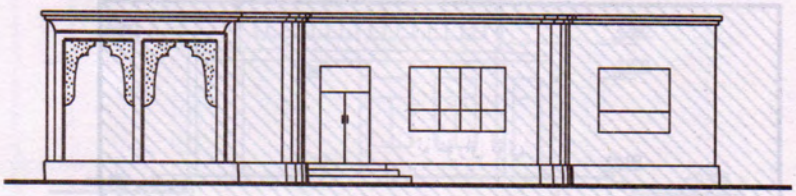
تەكشى يۈز چىرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

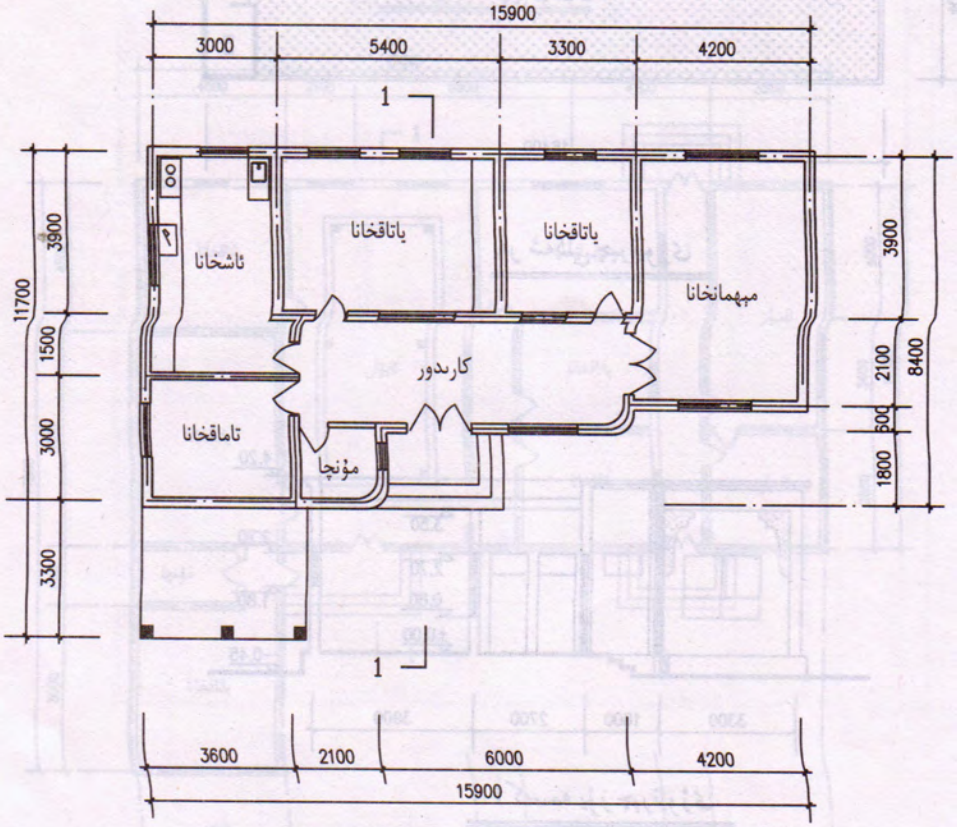

I-I كەسمە يۈز چېرتيوژى

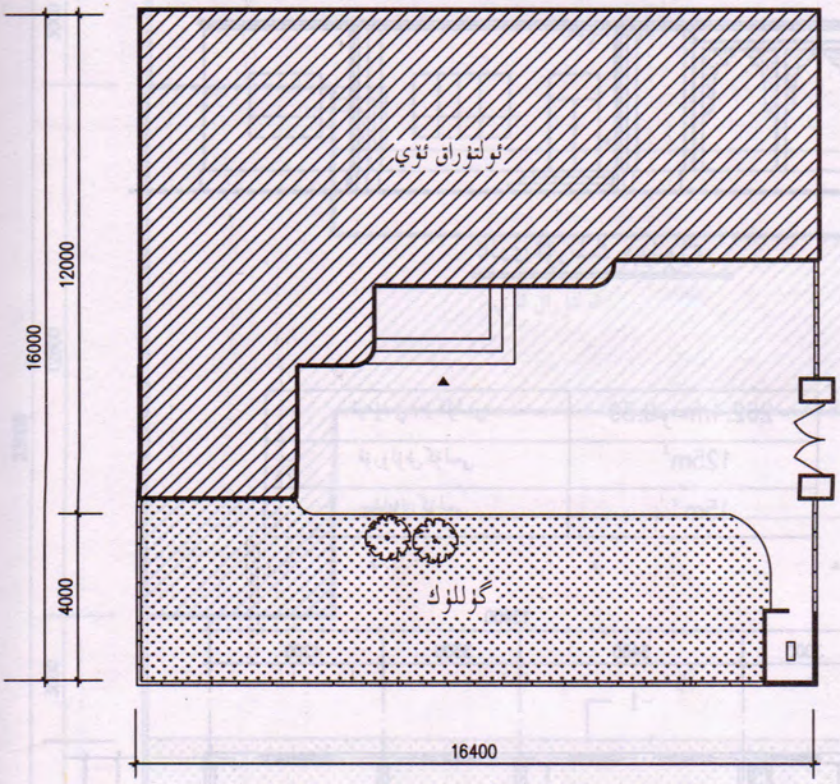

ئالدى ئۆرىلىك چېرتيوژى

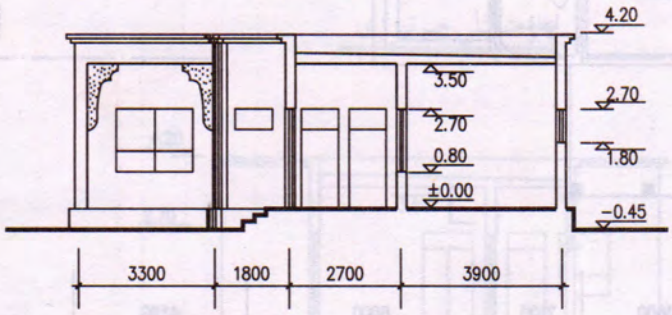
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	262.4㎡=و0.39
قۇرۇلۇش كۆلىمى	125m²
پىشايۋان كۆلىمى	15m²

تەكشى يۈز چېرتيوژى

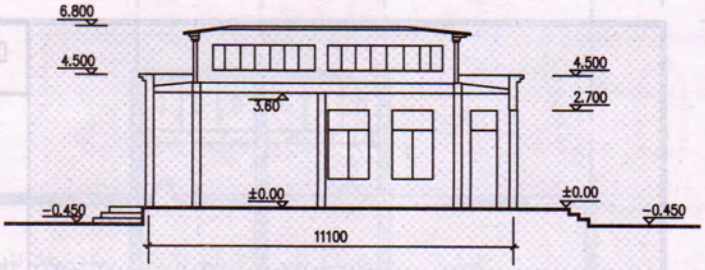

يەر شەكلى چىرتيوژى

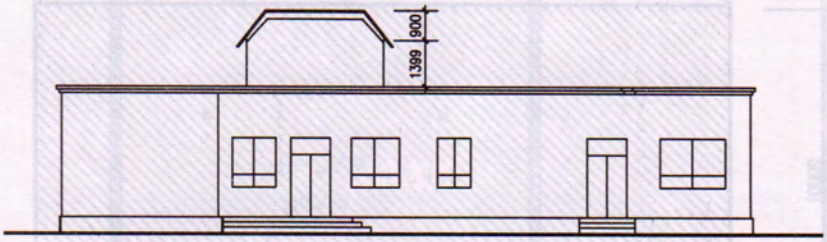

ا-ا كەسمە يۈز چىرتيوژى

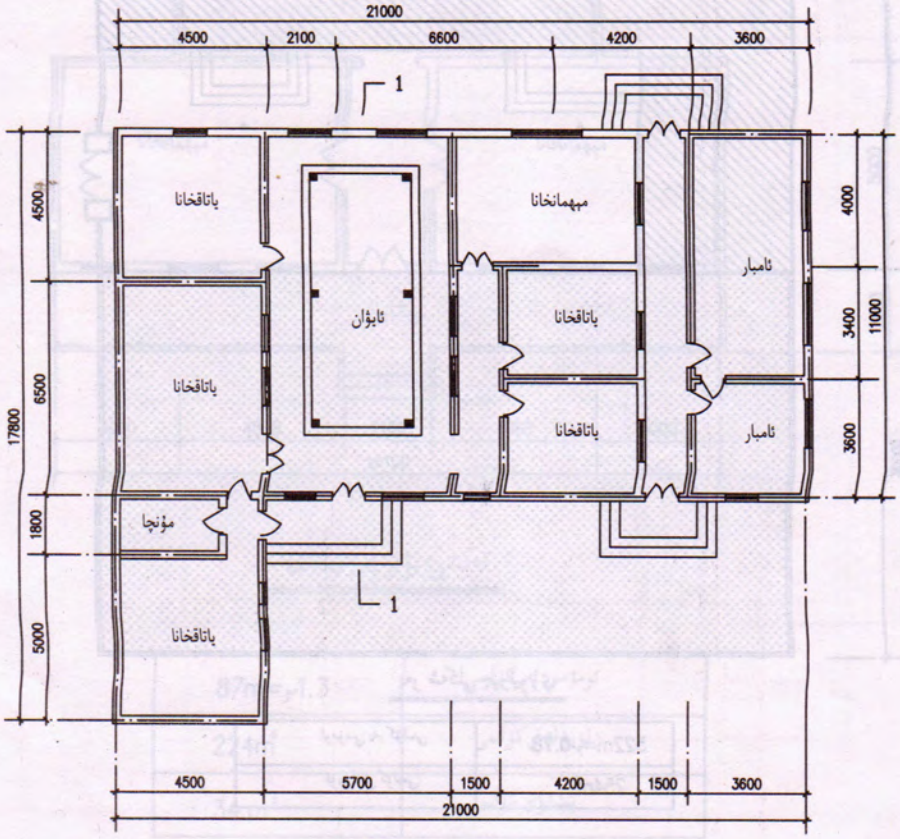
D . تىپ

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

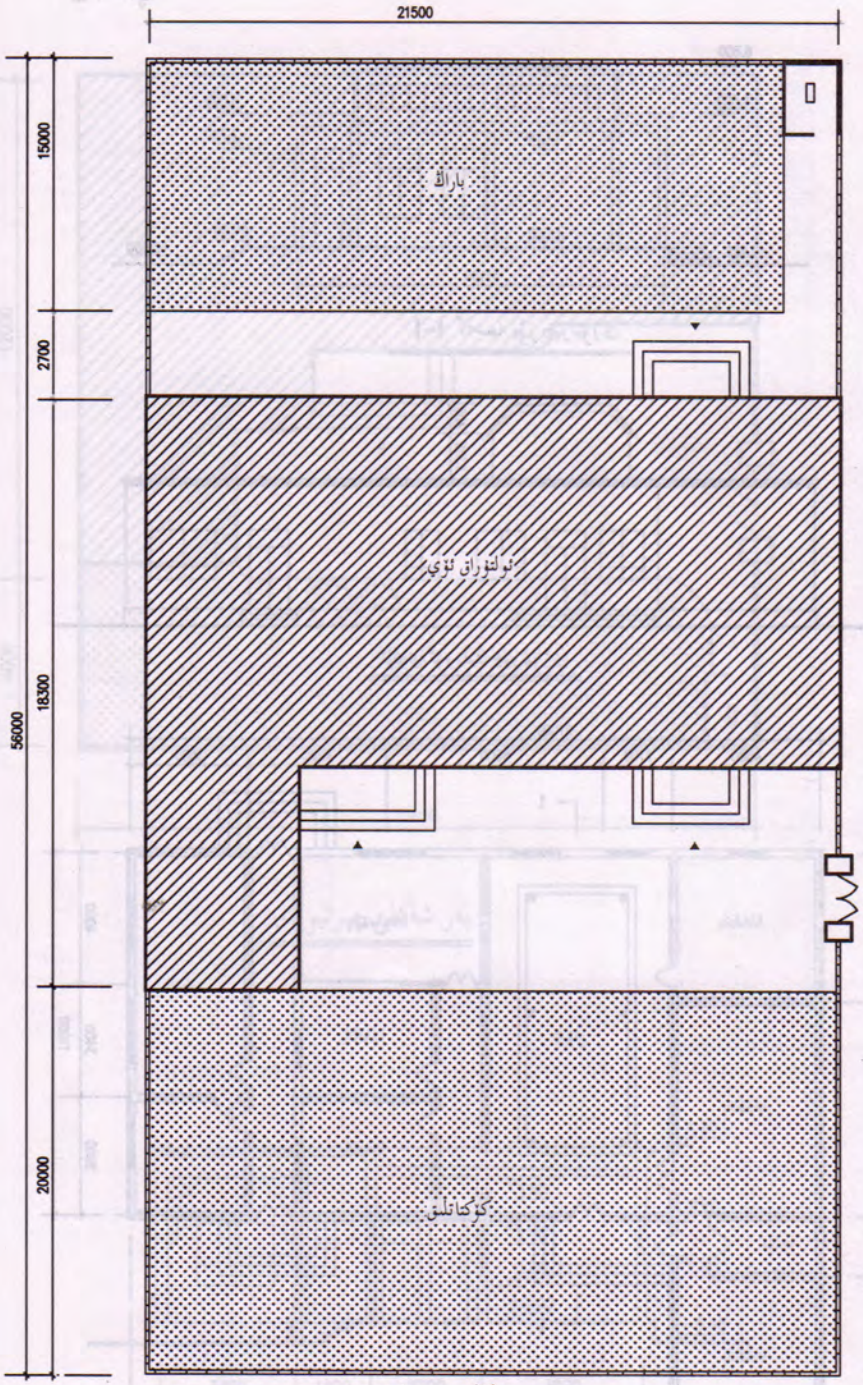

ئالدى ئۆرىلىك چېرتيوژى

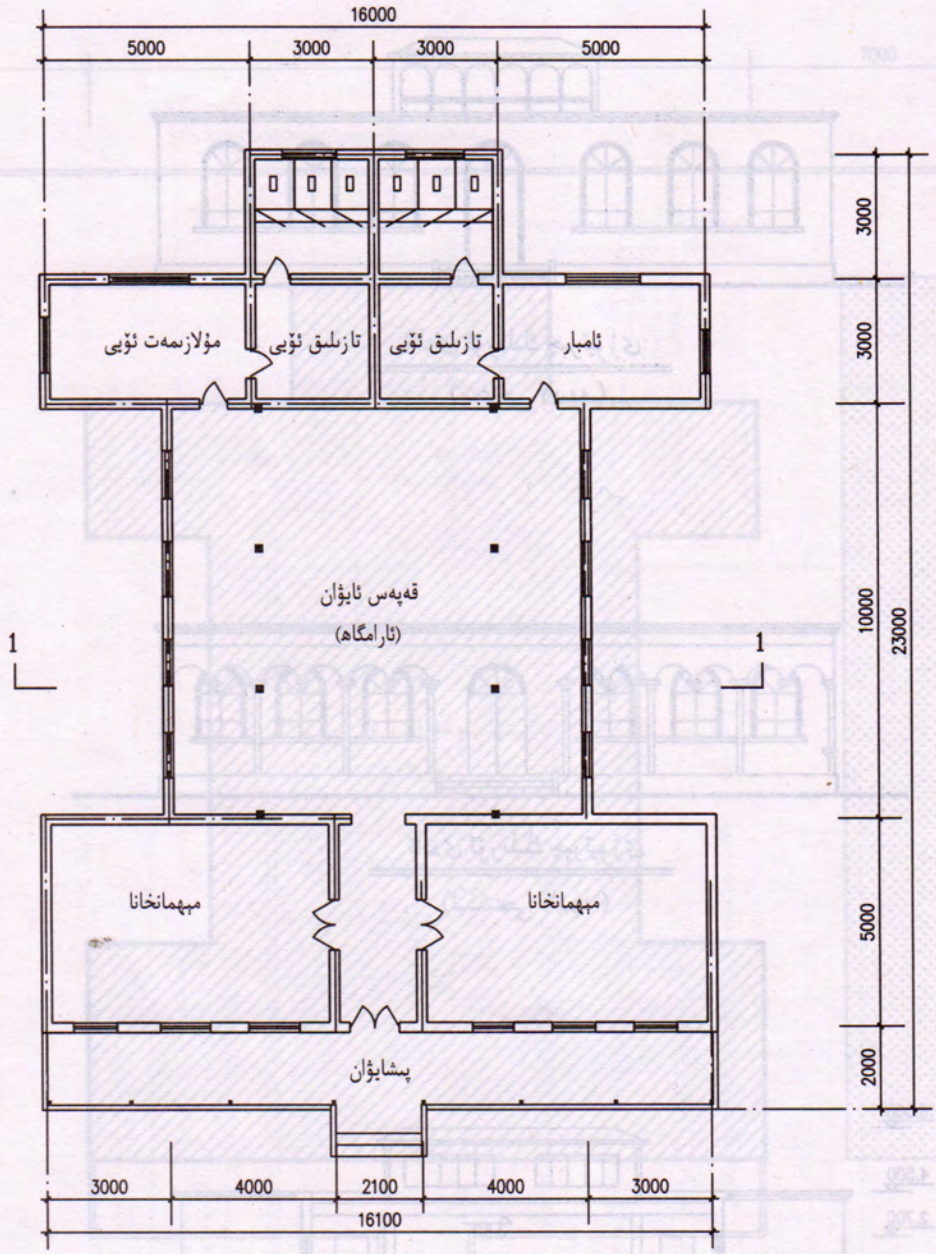
تەكشى يۈز چېرتيوژى

1-D	تىككى ئائىلىلىك

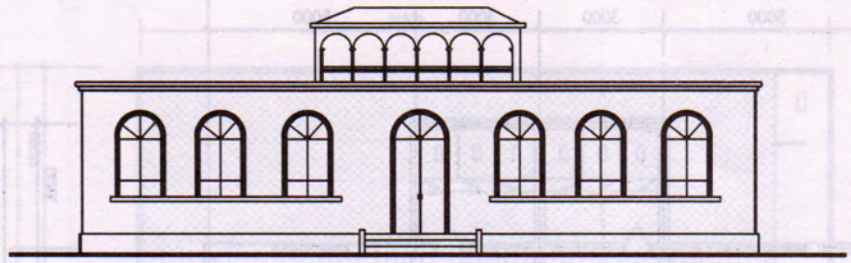
يەر شەكلى چېرتيوژى

ئومۇمىي يەر كۆلىمى	522m²=ر0.78
قۇرۇلۇش كۆلىمى	254m²

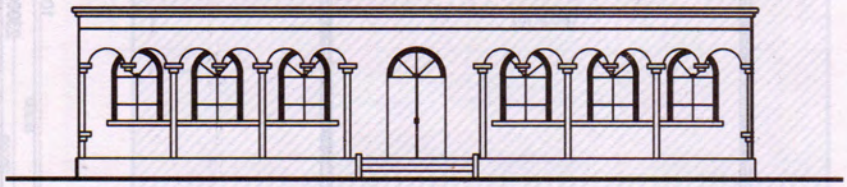
تەكشى يۈز چېرتيوژى

ئومۇمىي يەر كۆلىمى	87㎡=مو1.3
قۇرۇلۇش كۆلىمى	224m²
پىشايۋان كۆلىمى	34.m²

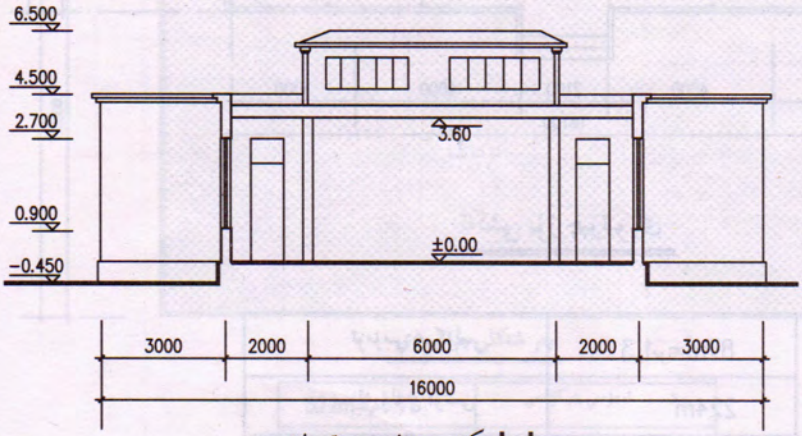
ئالدى ئۆرىلىك چېرتيوژى

(بىرىنجى لايىھە)

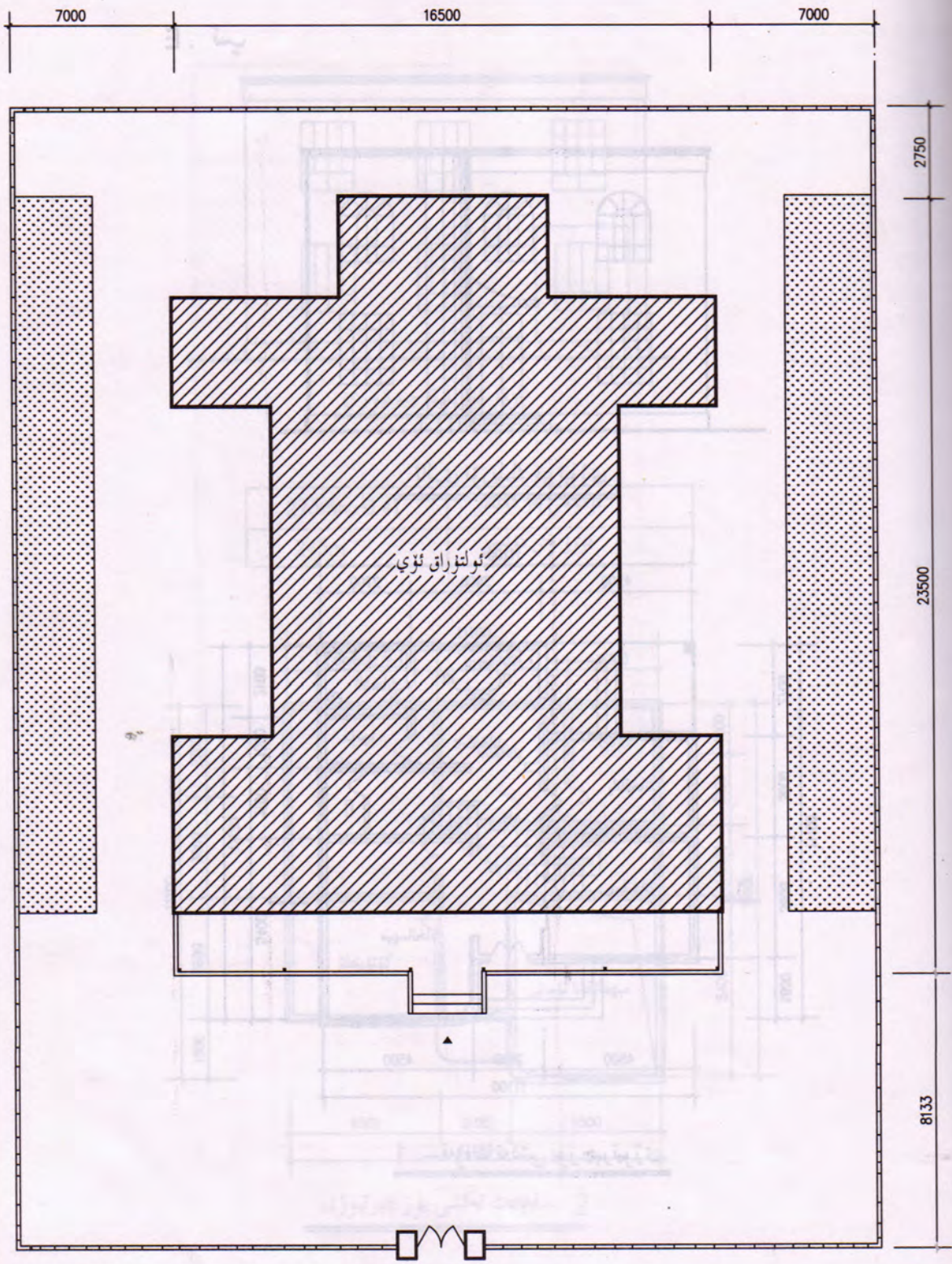
ئالدى ئۆرىلىك چېرتيوژى

(ئىككىنجى لايىھە)

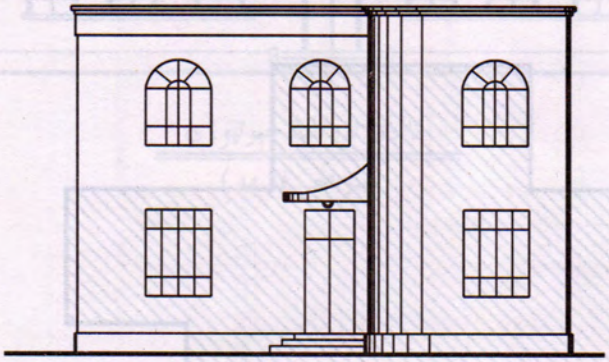
I-I كەسمە يۈز چېرتيوژى

ئۇيغۇر كىتاب توربېكىتى
www.uyghurkitap.com

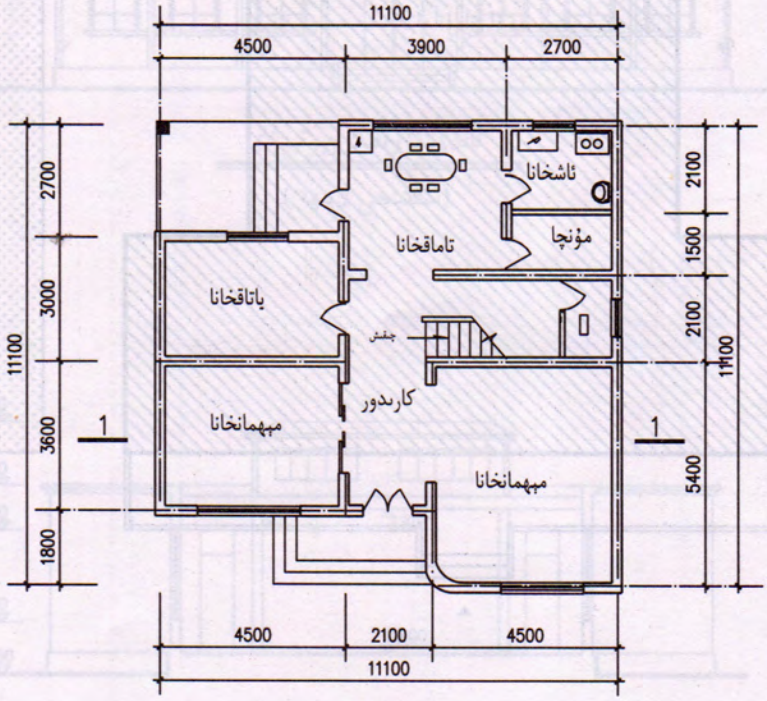

يەر شەكلى چېرتيوژى

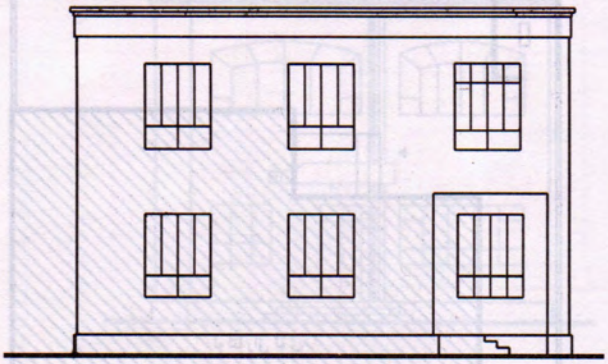
E . تىپ

ئالدى ئۆرىلىش چىرتيوژى

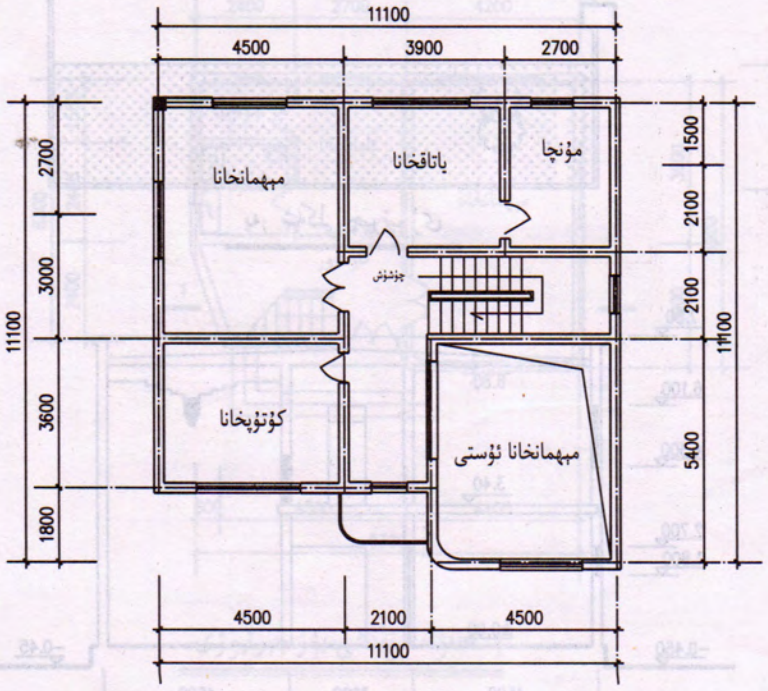

1 ــ قەۋەت تەكشى يۈز چىرتيوژى

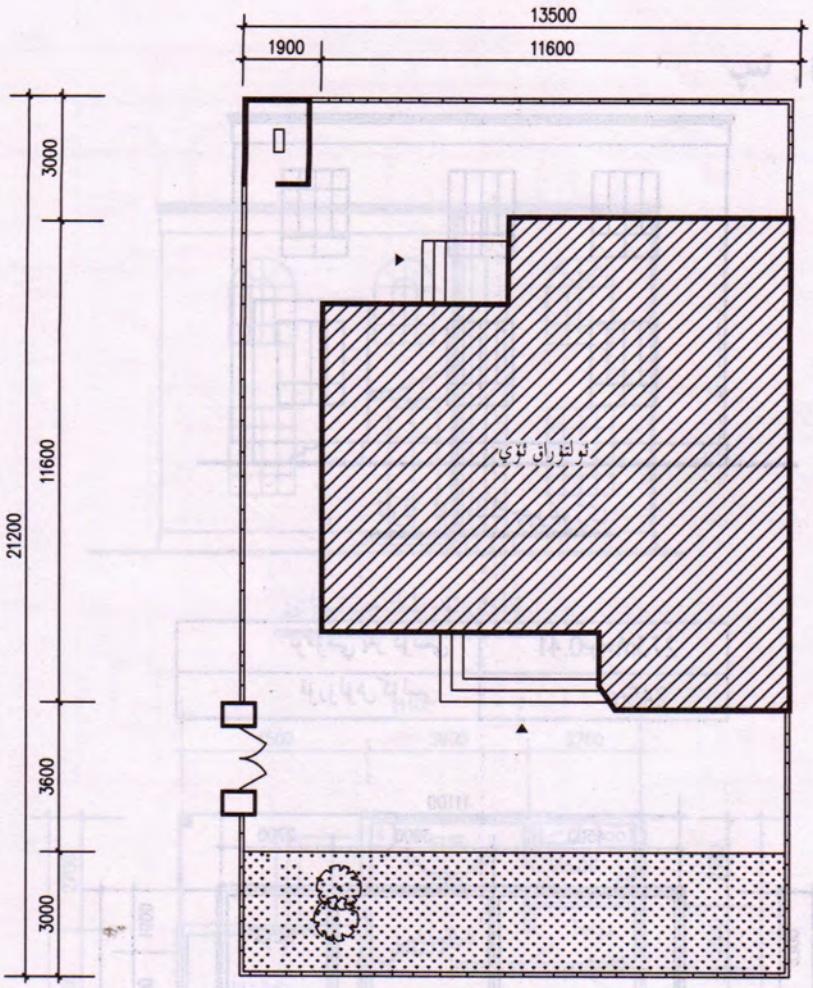

ئارقا ئۆرىلىك چېرتيوژى

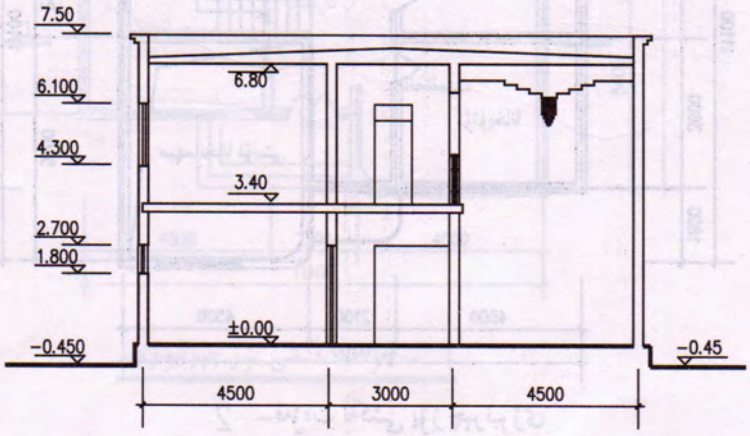
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	273m²=مو0.41
قۇرۇلۇش كۆلىمى	245m²

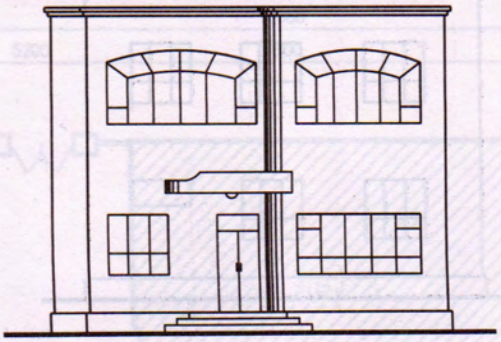
2 —قەۋەت تەكشى يۈز چېرتيوژى

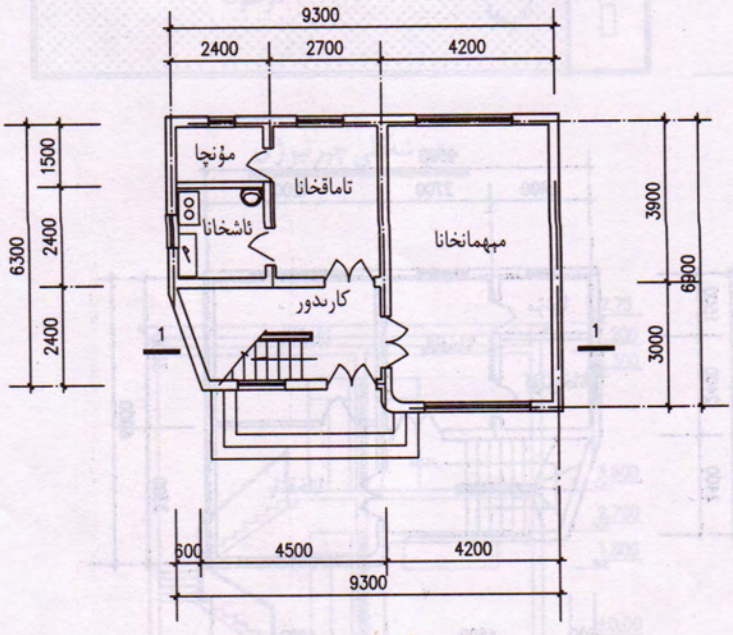
يەر شەكلى چېرتيوژى

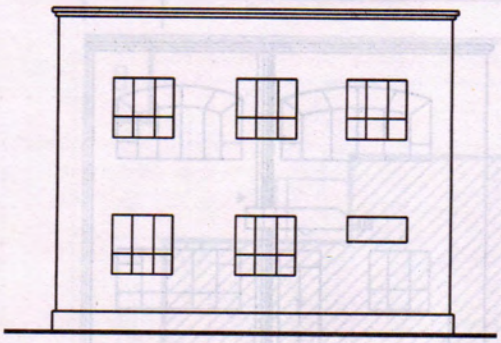
I-I كەسمە يۈز چېرتيوژى

ئالدى ئۆرىلىش چىرتيوژى

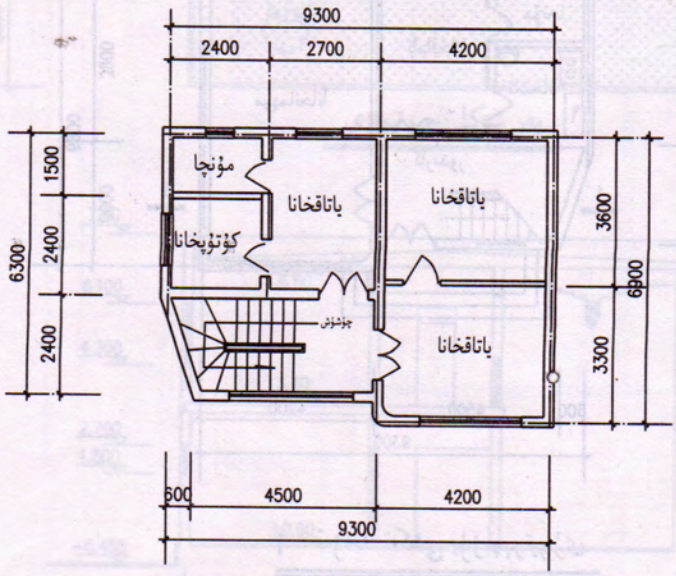

1– قەۋەت تەكشى يۈز چىرتيوژى

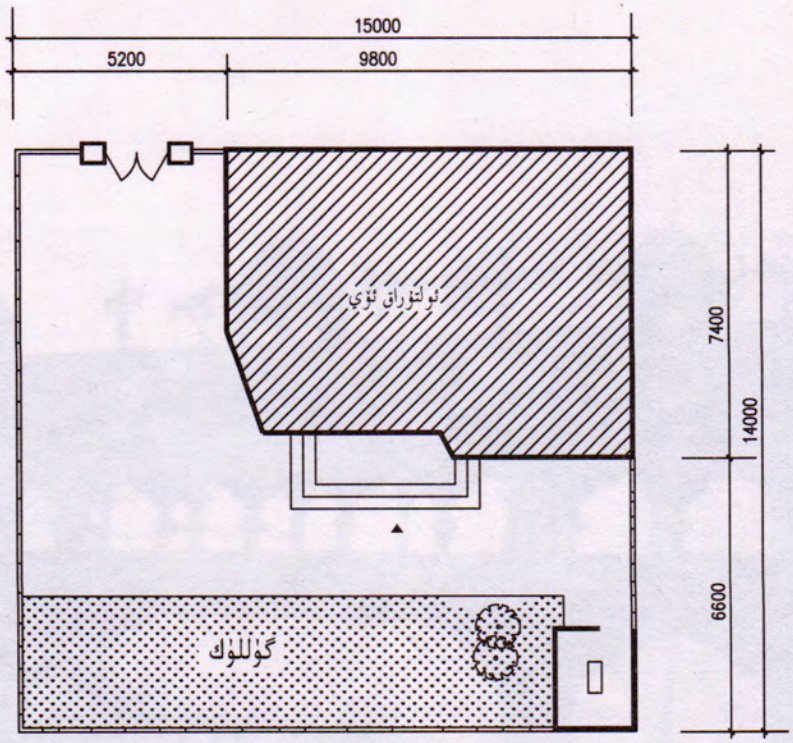

ئارقا ئۆرىلىك چېرتيوژى

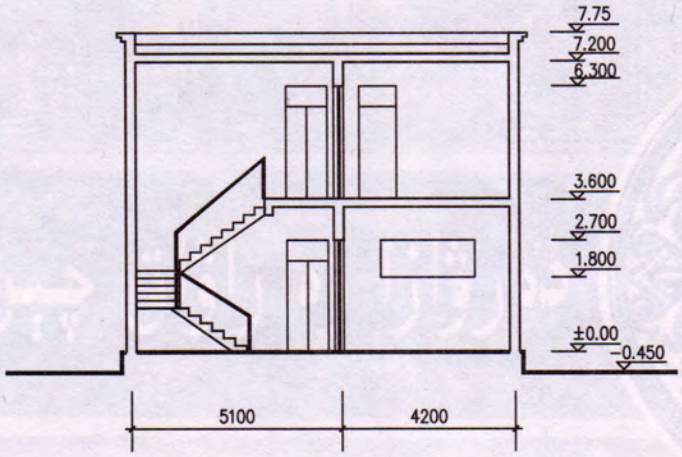
ئومۇمىي يەر كۆلىمى	210m²=ىر0.32
قۇرۇلۇش كۆلىمى	138㎡

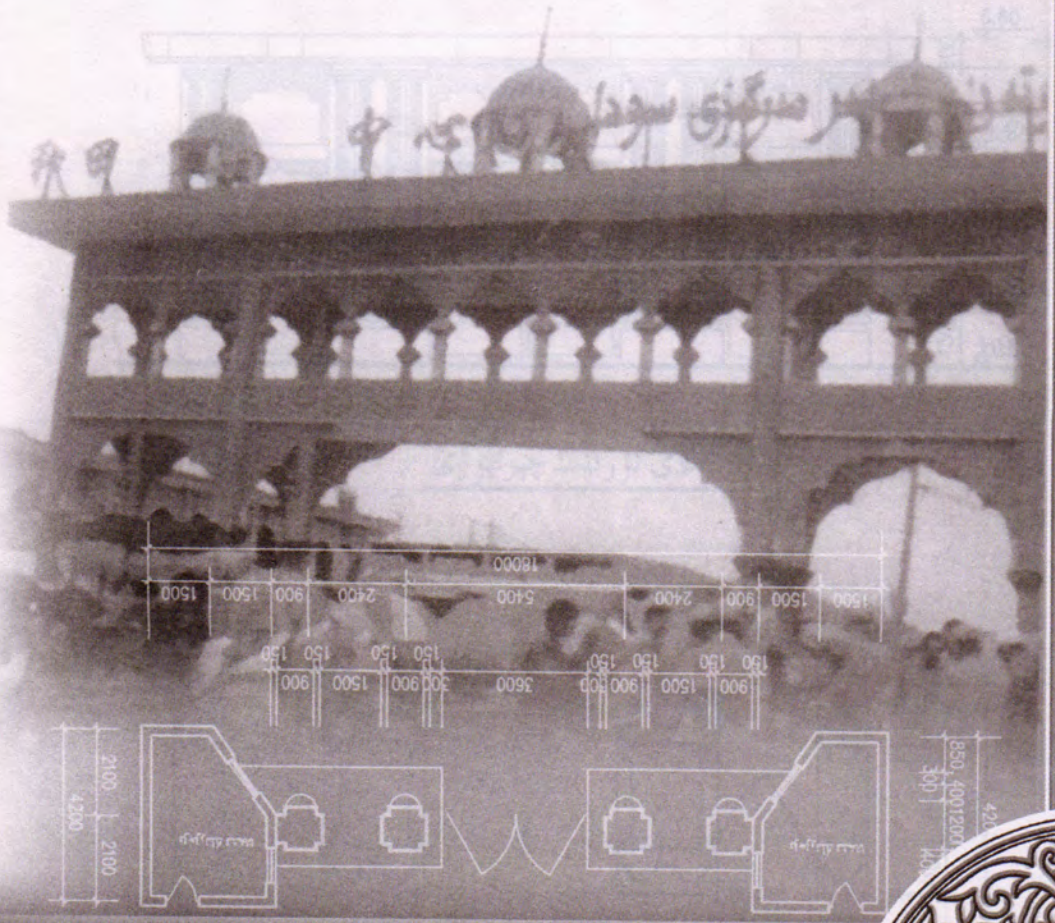
2 – قەۋەت تەكشى يۈز چېرتيوژى

يەر شەكلى چېرتيوژى

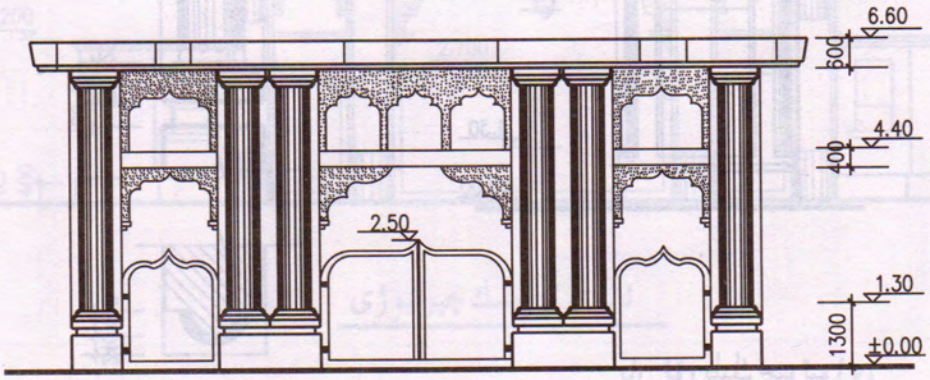

ا-ا كەسمە يۈز چېرتيوژى

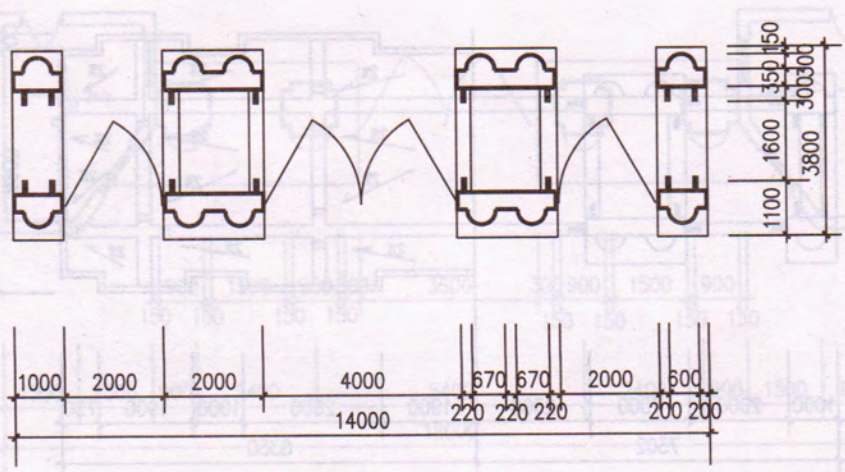

دەرۋازا ۋە راۋاق چېرتيوژلىرى

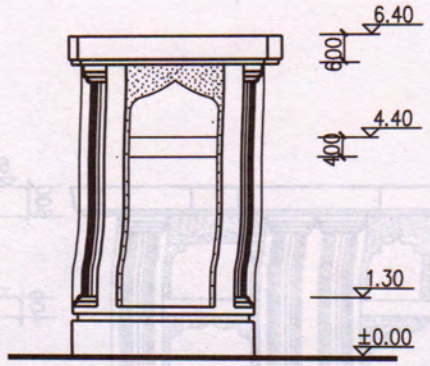
F . تىپ

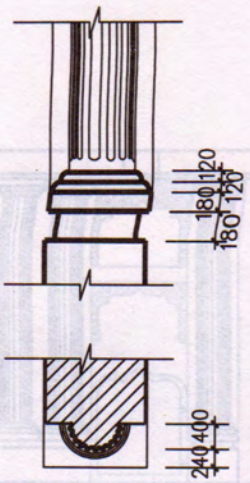
ئالدى ئۆرىلىك چېرتيوژى

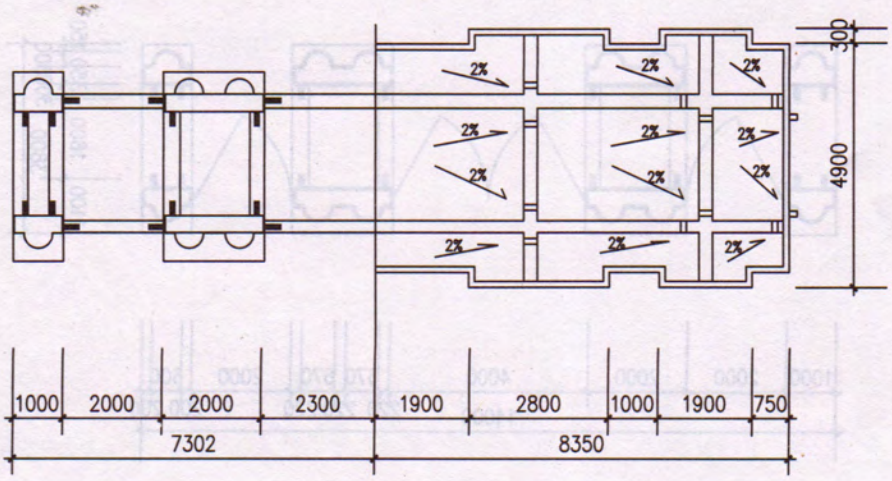
تەكشى يۈز چېرتيوژى

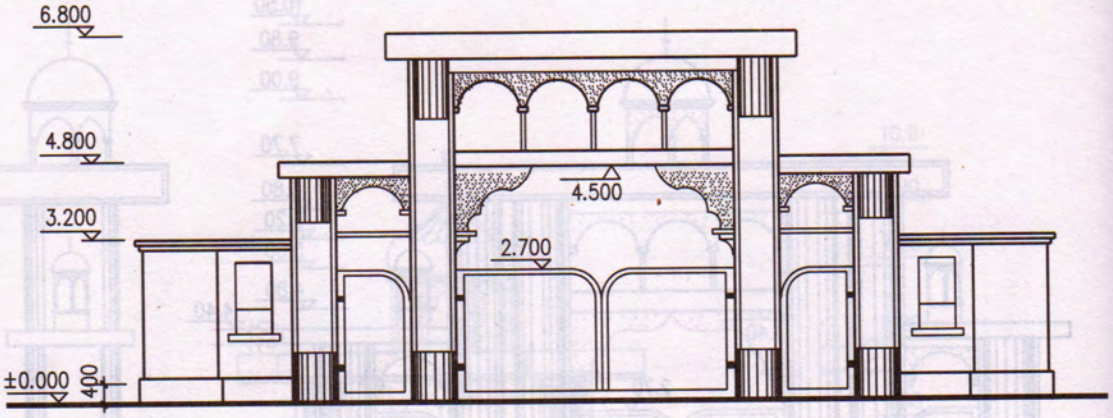
يان ئۆرىلىك چىرتيوژى

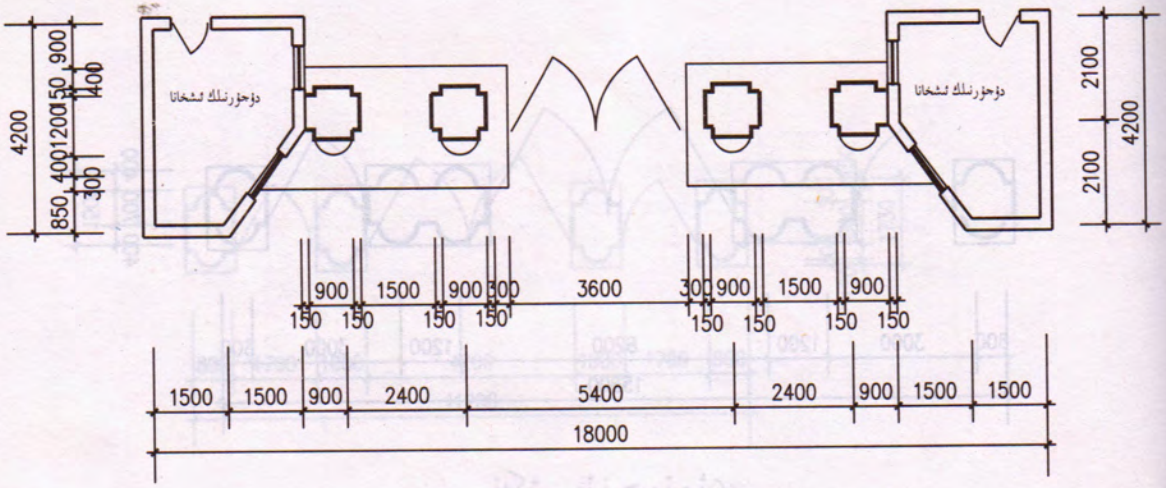
تۈۋرۈك چوڭايتىلما چىرتيوژى

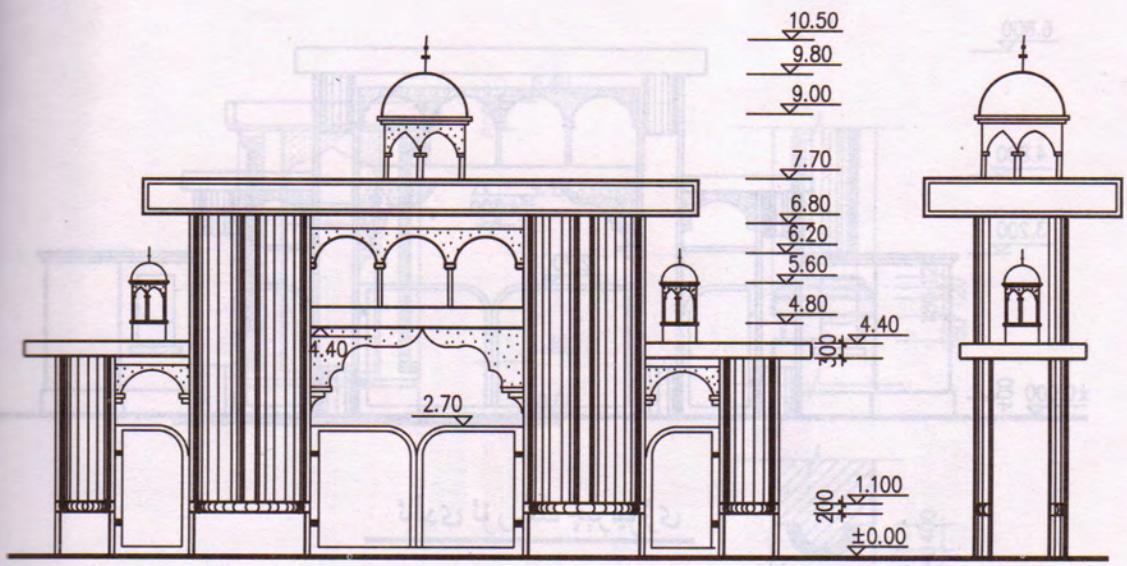
دەرۋازا ئۈستى‌كۆرۈنۈشى ۋە ئۈستى ئەگمە كەسمىسى

ئالدى ئۆرىلىك چىرتيوژى

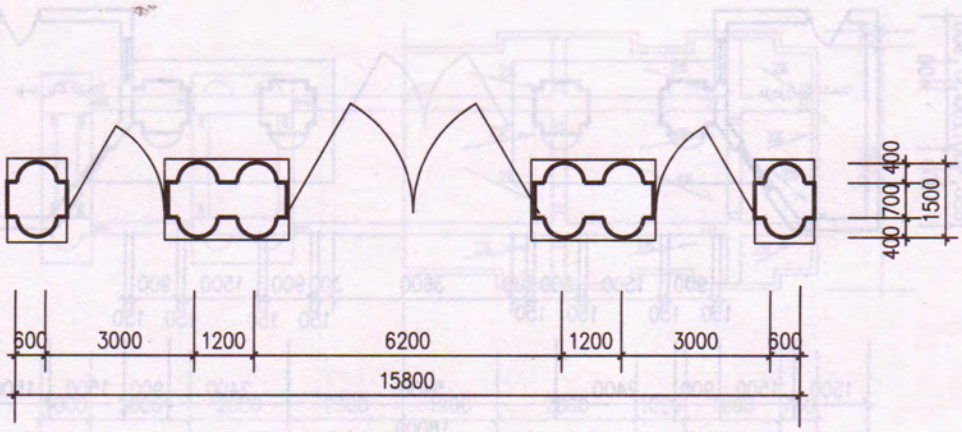

تەكشى يۈز چىرتيوژى

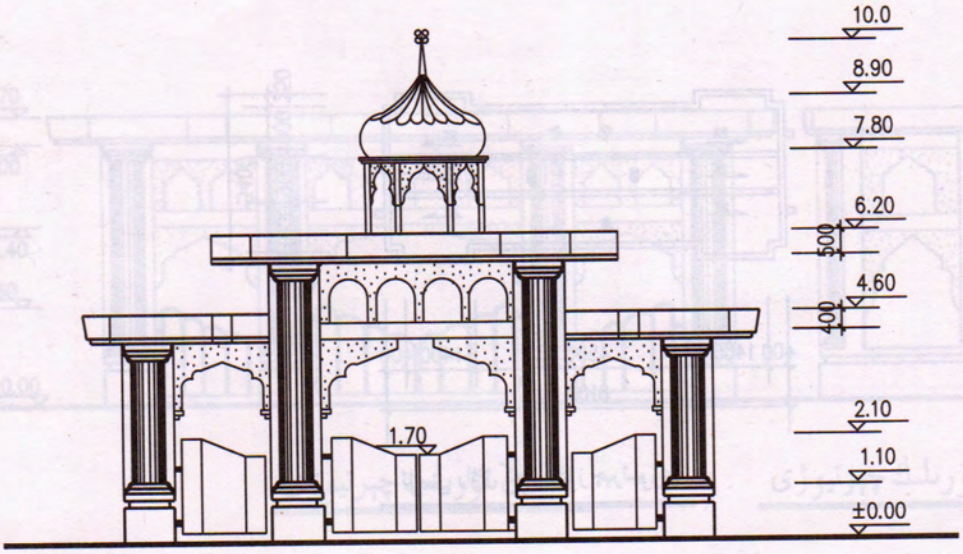

يان ئۆرىلىك چېرتيوژى

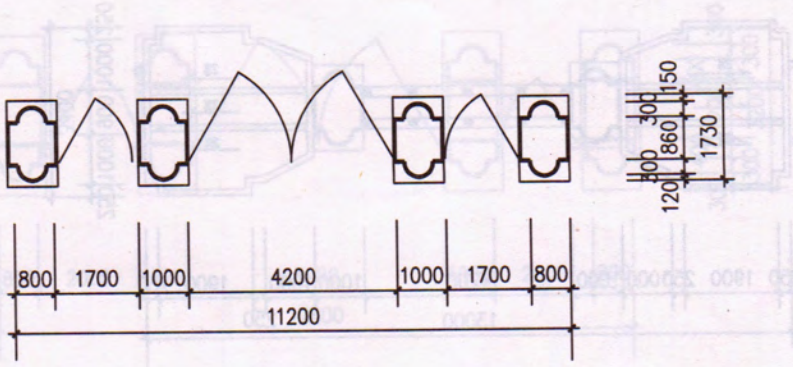
ئالدى ئۆرىلىك چېرتيوژى

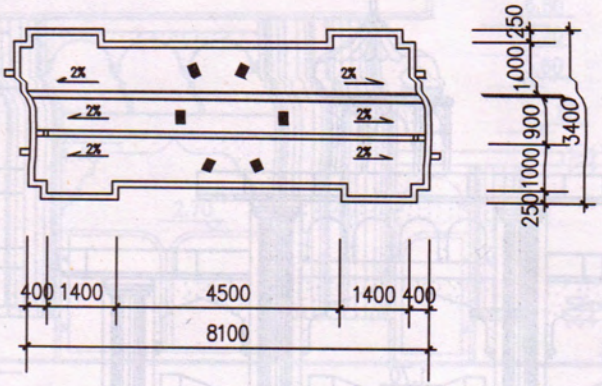
تەكشى يۈز چېرتيوژى

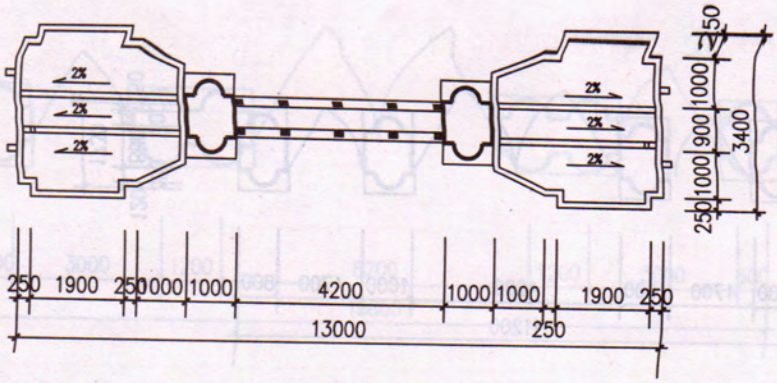
ئالدى ئۆرىلىش چېرتيوژى

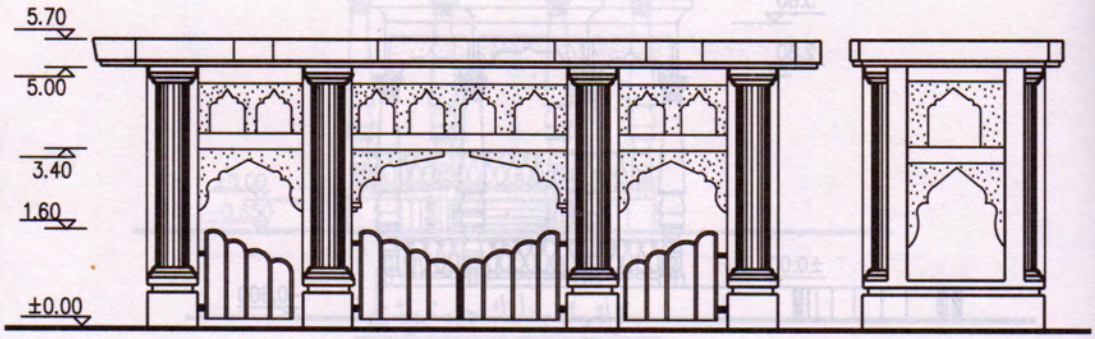
تەكشى يۈز چېرتيوژى

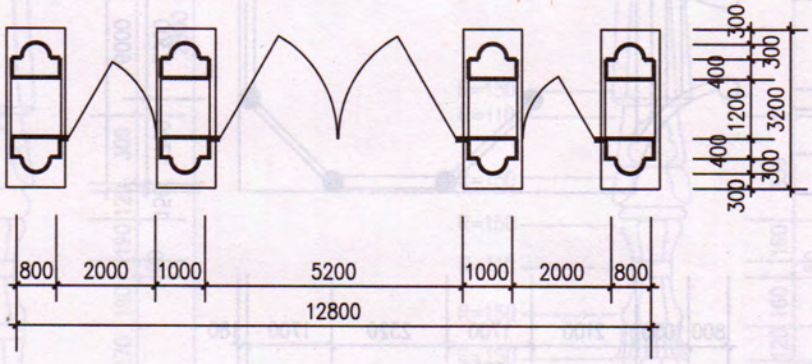
ئۇستى راۋاق كەسمە يۈز چېرتىيوژى

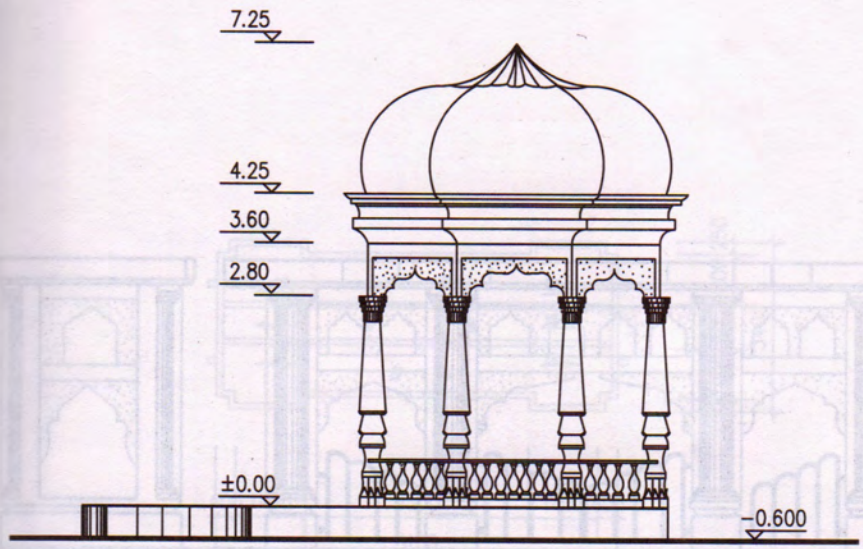
ئۇستى ئەگمە كەسمە يۈز چېرتىيوژى

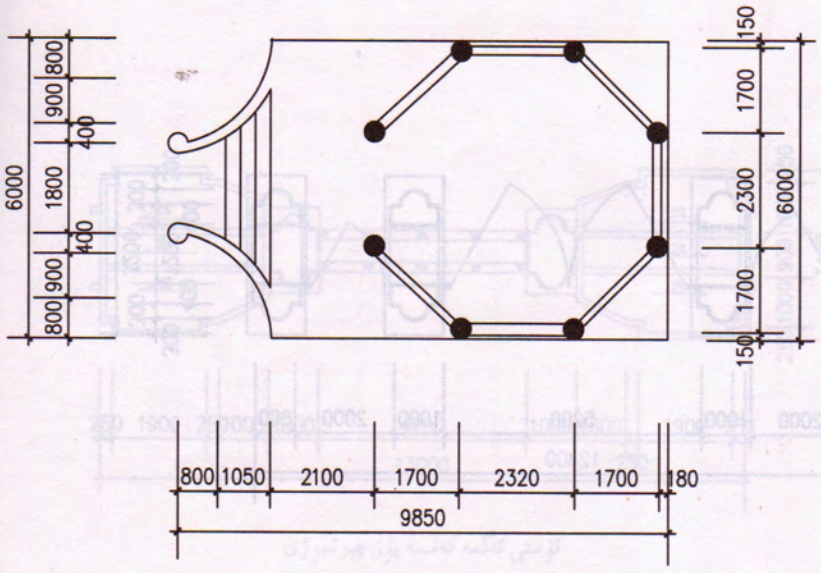
يان ئۆرىلىك چېرتيوژى ئالدى ئۆرىلىك چېرتيوژى

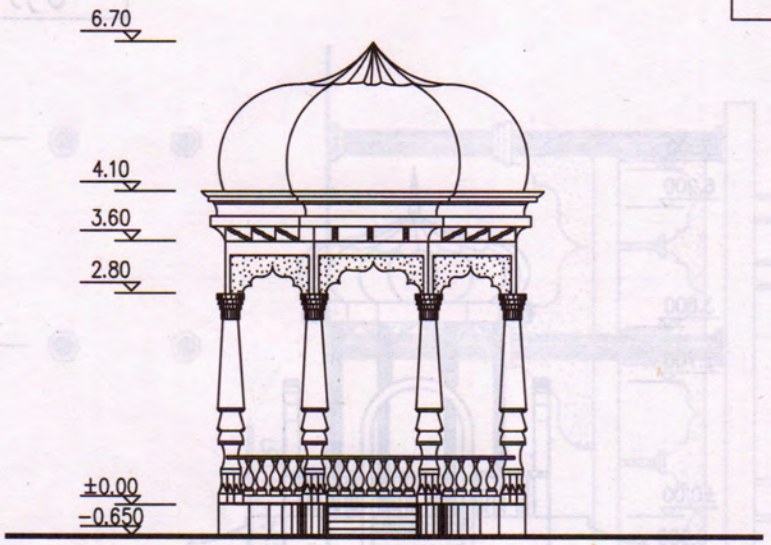
تەكشى يۈز چېرتيوژى

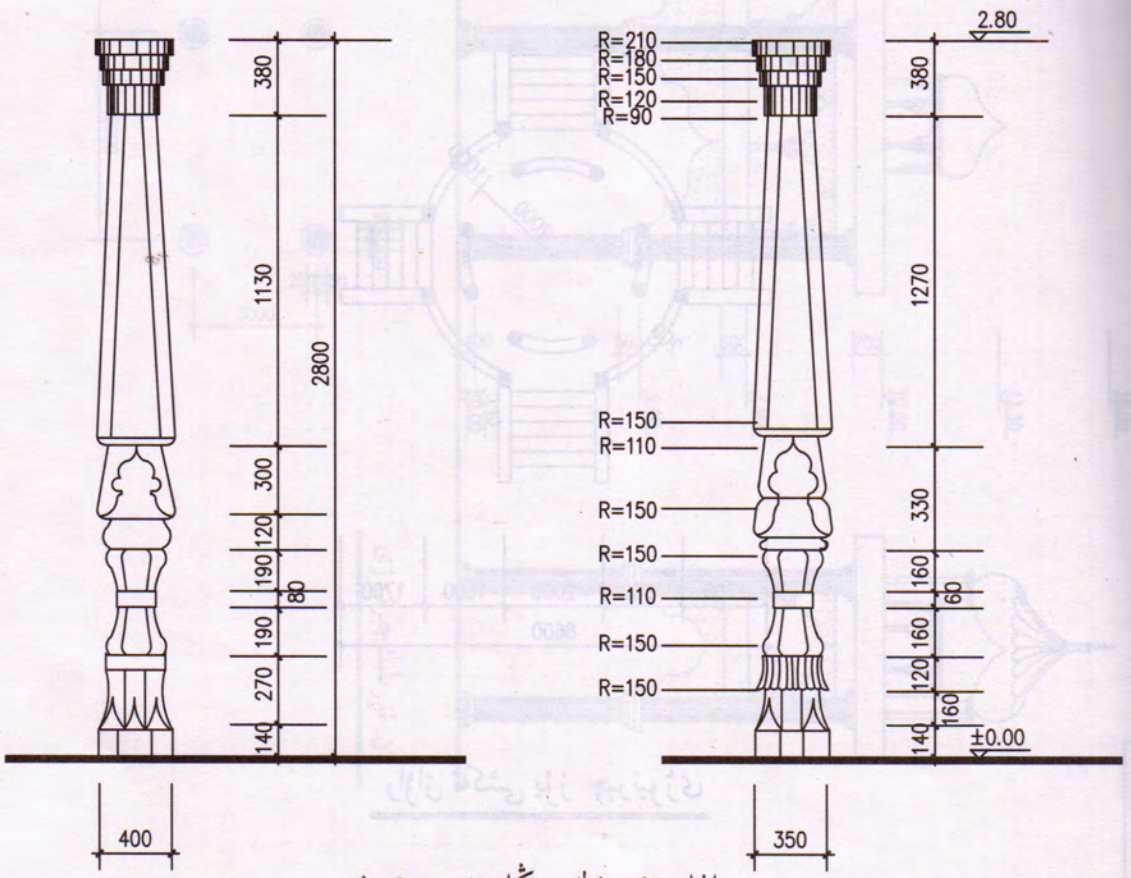
راۋاق ئۆرىلىك چىرتيوژى

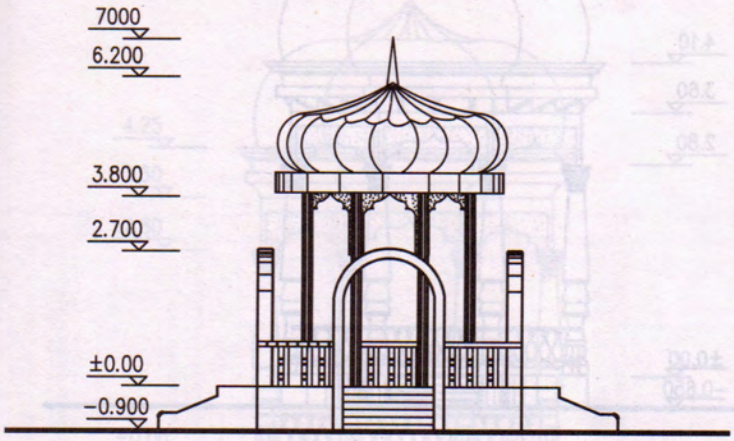
راۋاق تۆز يۈز چىرتيوژى

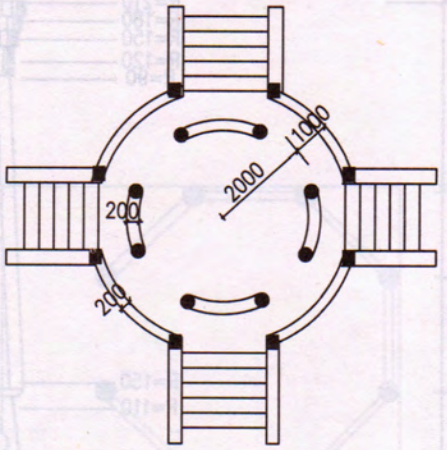
راۋاق ئۆرىلىك چىرتيوژى

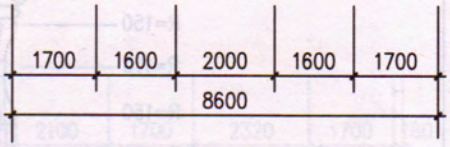

ياغاچ تۈۋرۈك چوڭايتىش چىرتيوژى

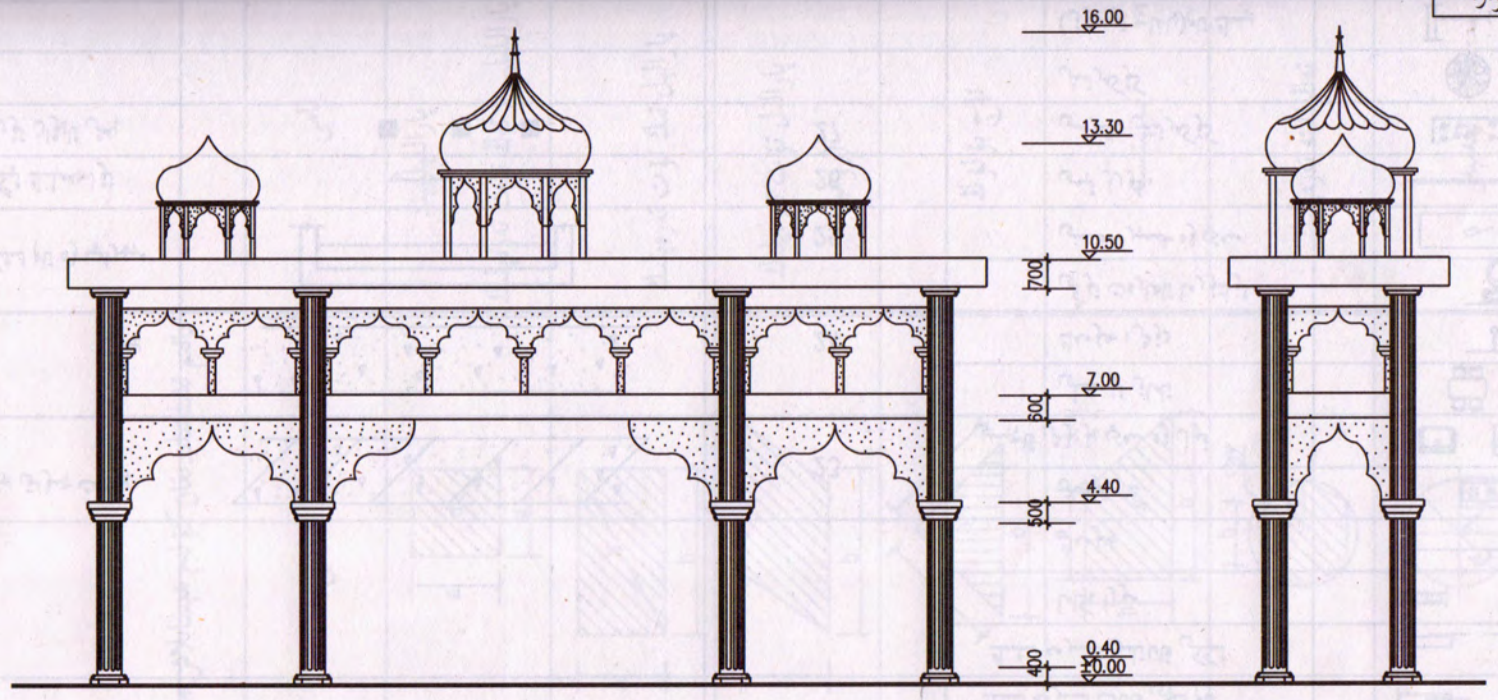

راۋاق ئالدى ئۆرىلىش چىرتيوژى

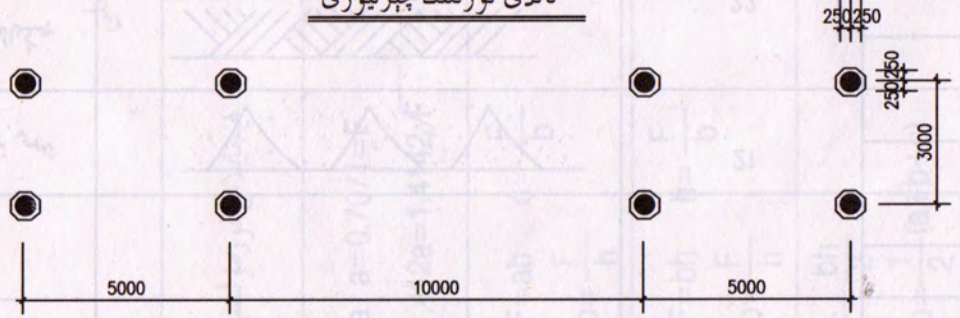

راۋاق تەكشى يۈز چىرتيوژى

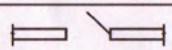
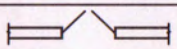
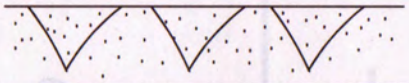
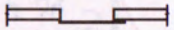
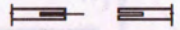
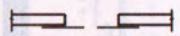
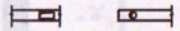
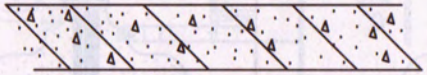
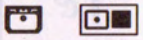
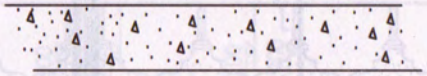
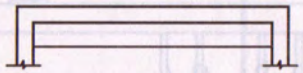
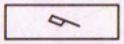
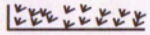
ئالدى ئۆرىلىك چېرتيوژى

يان ئۆرىلىك چېرتيوژى

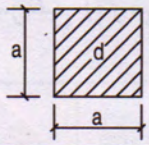
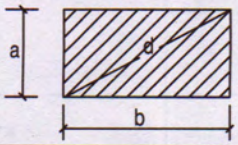
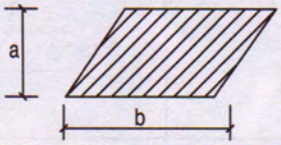
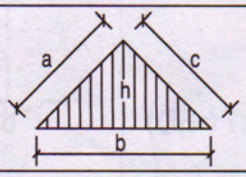
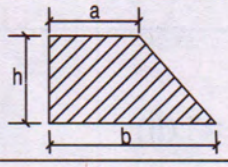
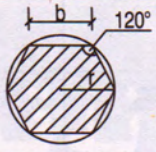
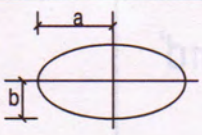
تەكشى يۈز چېرتيوژى

شەرتلىك بەلگىلەر جەدۋىلى

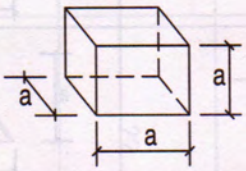
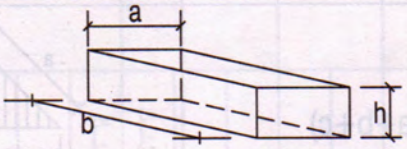
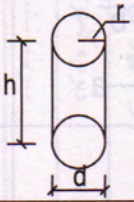
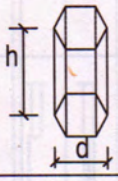
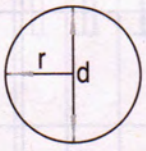
رەت نومۇرى	شەرتلىك بەلگىلەر	ئىزاھاتى	رەت نومۇرى	شەرتلىك بەلگىلەر	ئىزاھاتى
1		بىر قاناتلىق ئىشىك			
2		قوش قاناتلىق ئىشىك			
3		ئىشىك كامېرى	21		تەبىي تۇپراق
4		قورۇ دەرۋازىسى			
5		دېرىزە كامېرى			
6		سىرىلما ئىشىك	22		چىكىدالغان توپا
7		تام ئىچى قانات ئىتتىرمە ئىشىك			
8		ئىككى قاناتلىق ئىتتىرمە ئىشىك			
9		مورا ،كاما			
10		جۈمەك			
11		گاز ئوچاق	23		پولات چۇڭ بېتۇن
12		قول ۋە سەي يۇيۇش قاچسى			
13		تاماق ئۈستىلى	24		بېتۇن
14		دۇش، جۈمەك			
15		ئولتۇرما تاھارەت تۇڭى	25		مېھراپ ۋە تام ئىشكاپ
16		سەي ۋە خىمبرتاختىسى			
17		قورۇ تېمى	26		ئۆلچەملىك ئېگىزلىك بەلگىسى
18		كۆكەرتىش دائىرسى	27		پەش ئايۇان تۇرۇكى
19		كۆكەرتىش			
20		يېنىك تام(ياغاچ توسۇق)			

ئۇيغۇر كىتاب توربېكىتى
www.uyghurkitap.com

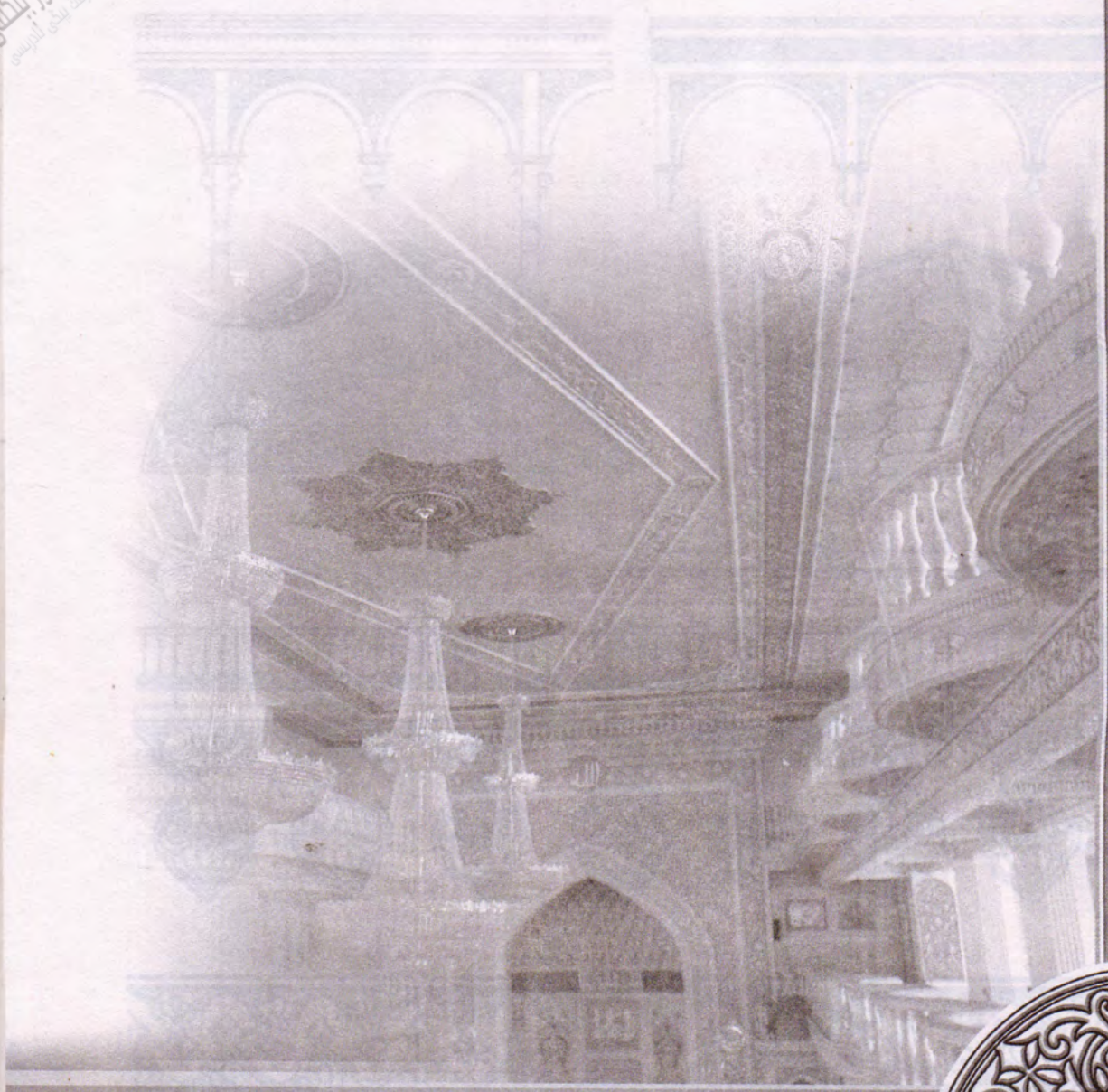
دائىم ئشلىتىلىدىغان كۆلەم ھېسابلاش جەدۋىلى

نامى	شەكلى	ھېسابلاش فورمۇلىسى
پارالليلېپىد (پارالليلېپىد تەك تۆت تەرەپلىك)		$F=a\ \ a=0.7071=F$ $d=1.412a=1.4142\sqrt{F}$
پارالېل تىك تۆت تەرەپلىك		$F=ab \quad d=\frac{F}{b}$ $b=\frac{F}{h}$
پارالېل تۆتِ تەرەپلىك (رومبا)		$F=bh \quad h=\frac{F}{b}$ $b=\frac{F}{h}$
ئۈچ بۇلۇڭ		$F=\frac{bh}{2}$ $b=\frac{1}{2}(a+b+c)$
تىراپىتسىيە		$F=\frac{a+b}{2}h \quad h=\frac{2F}{a+b}$ $a=\frac{2F}{h}b \quad b=\frac{2F}{h}a$
تەك ئالتە تەرەپلىك		$R=a=1.1547r$ $F=3.4641r$ $r=0.86603a$
چەمبەر		$F=\pi RL \quad \pi=3.14$ $F=2\pi R$
ئېللىپس		$F=\pi ab$ $2p=\pi\sqrt{2(a+b)}$

دائىم پايدىلىنىدىغان جىسىملارنىڭ ھەجمى ۋە سىرتقى يۈزىنى ھېسابلاش فورمۇلىسى جەدۋىلى

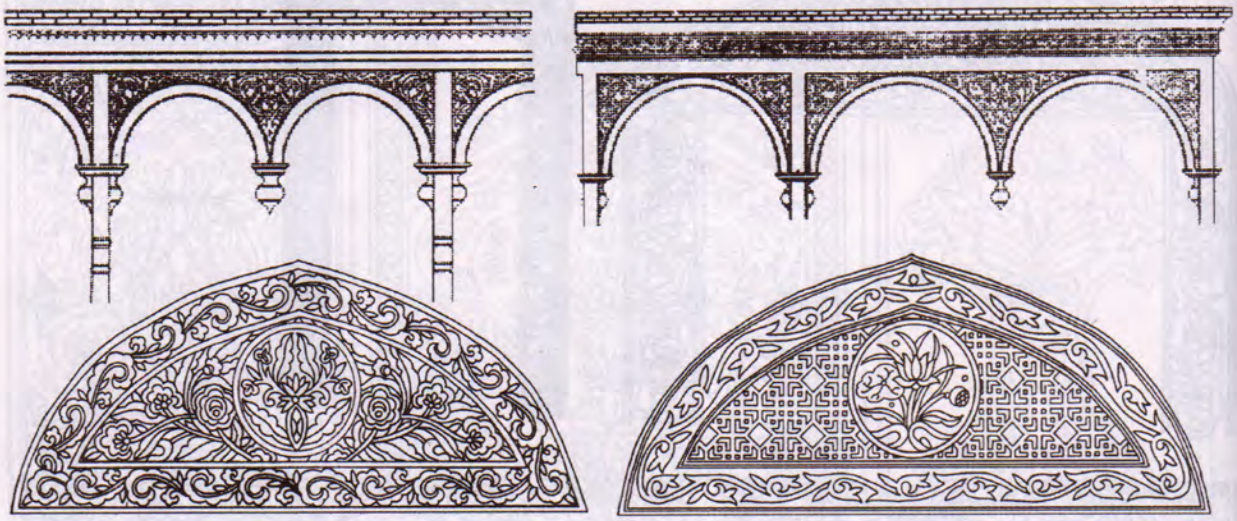
نامى	شەكلى	ھېسابلاش فورمۇلىسى	
		سىرتقى يۈزى	ھەجمى
كۇب		$S=6a^2$	$V=a^2$
تىك تۆت تەرەپلىك		$S=2(ah+bh+ab)$	$V=abh$
سىلىندىر		$M=\pi 2rh=\pi dh$	$V=\pi rh=\frac{d\pi^2 h}{4}$
ئالته قىرلىق تۈۋرۈك		$S=5.1962a^2+6ah$	$V=2.5981a^2h$
شار		$S=4\pi r^2=\pi d^2$	$V=\frac{4\pi r^2}{3}=\frac{\pi d^2}{4}$

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

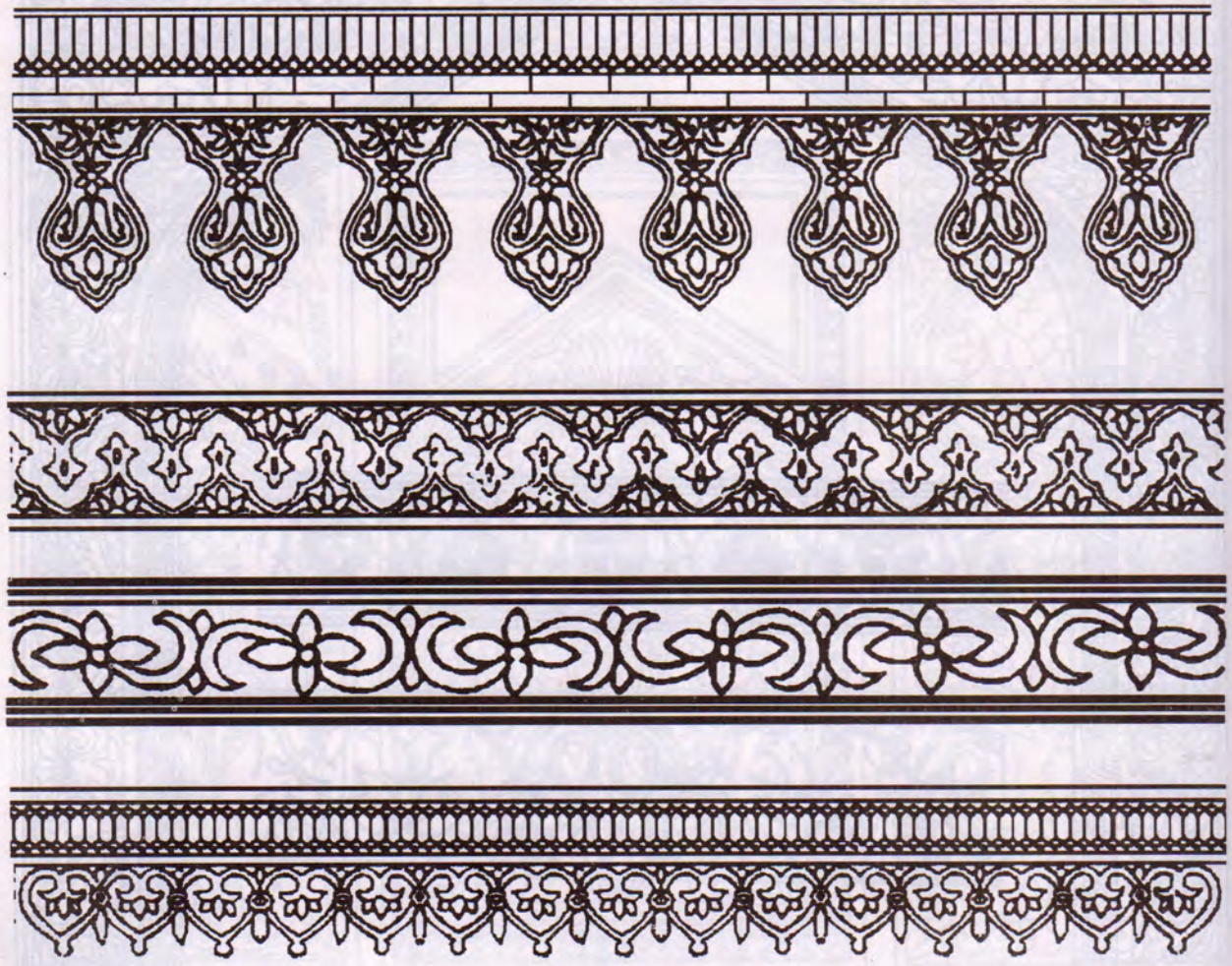

نەقشلەر

ئەگمىلەر

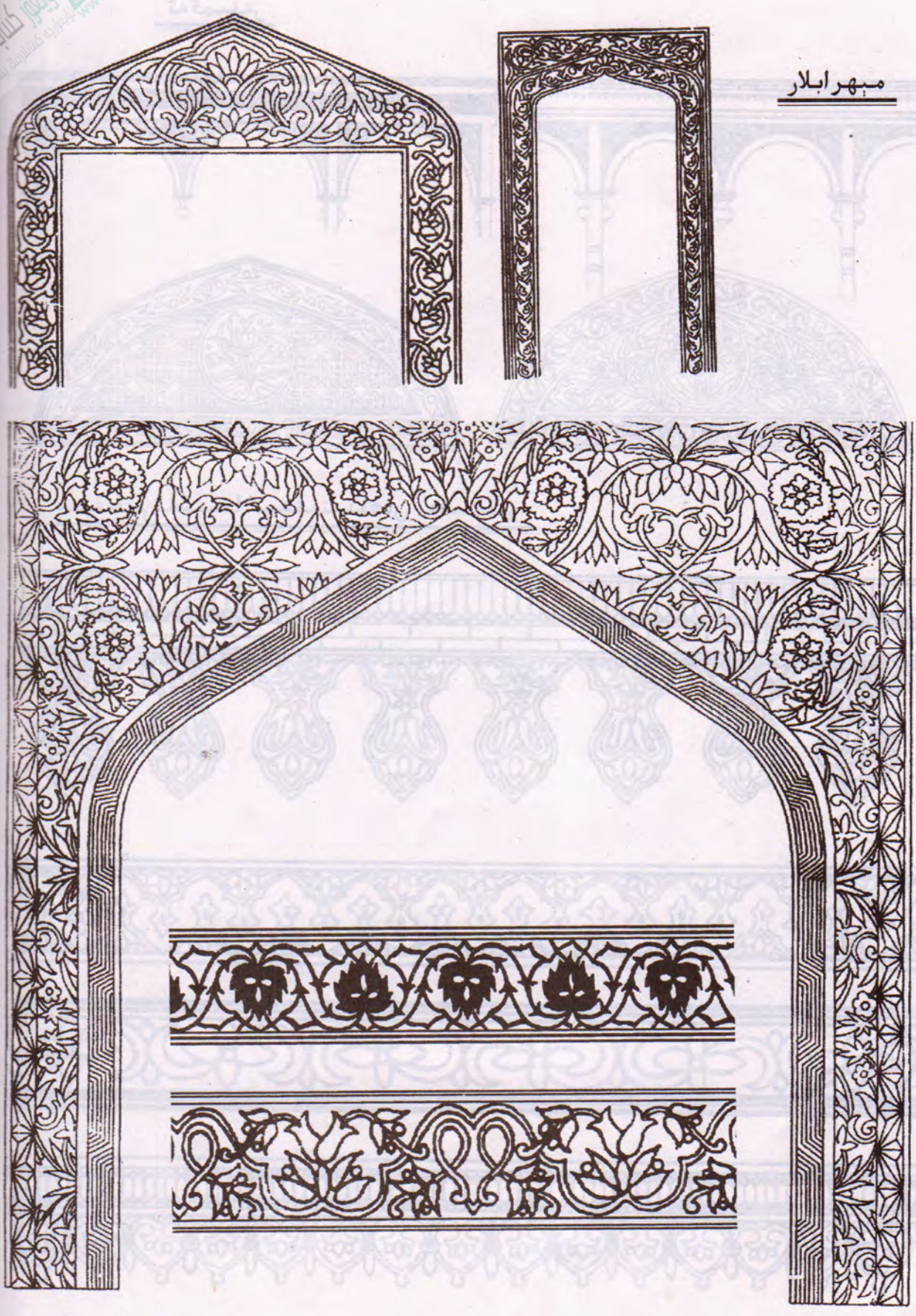

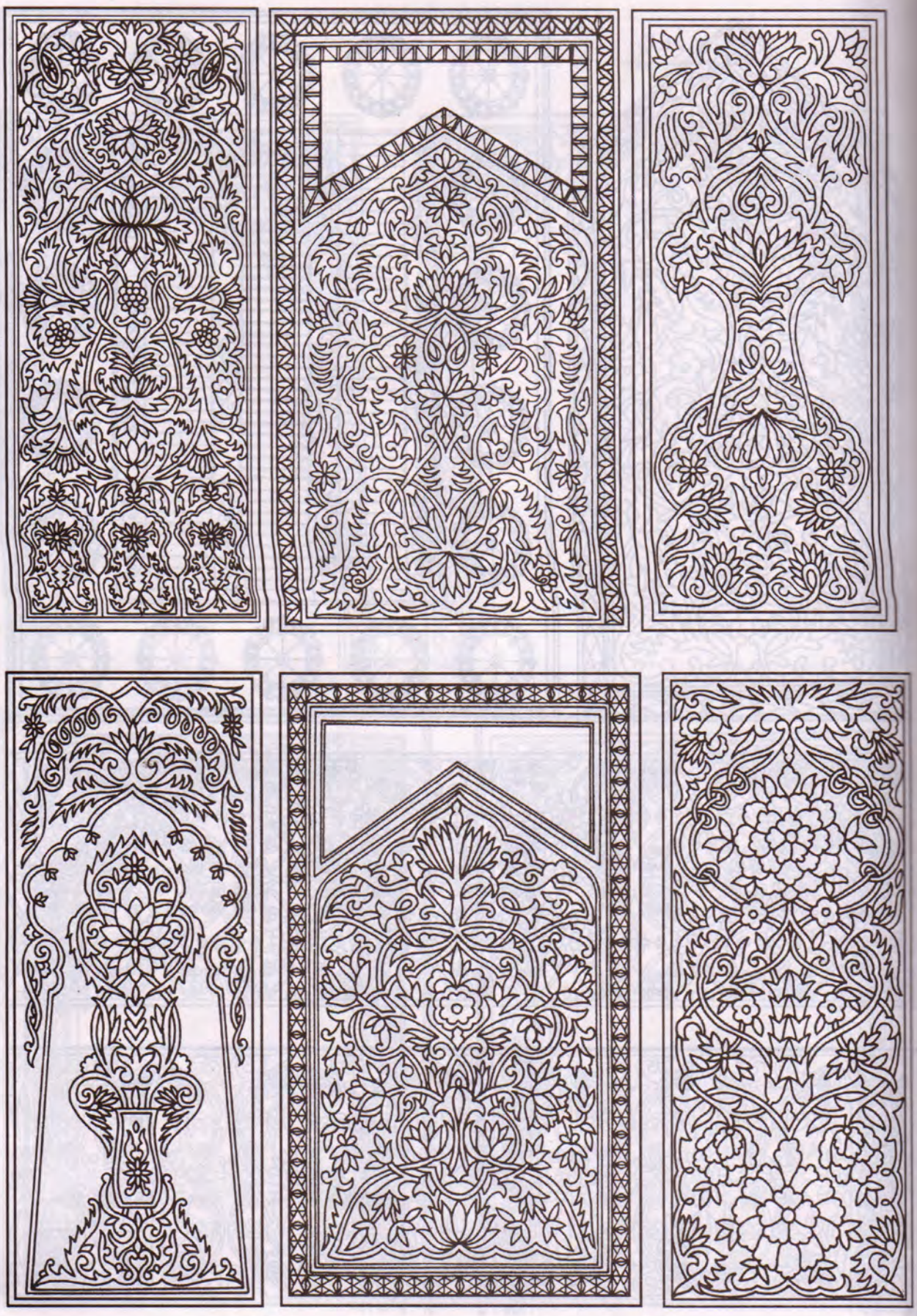
سەيقەلەم ئاستىغا ئىشلىنىدىغان نەقىشلەر

ئۇيغۇر كىتاب توربېكىتى
www.uyghurkitap.com

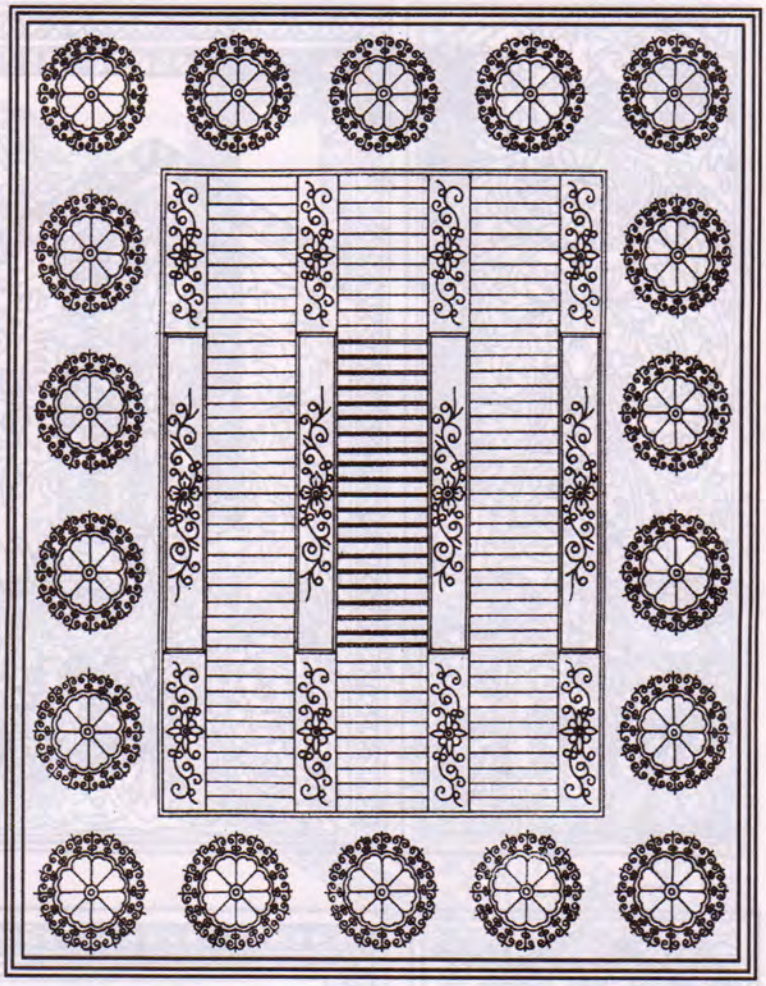
مېھرابلار

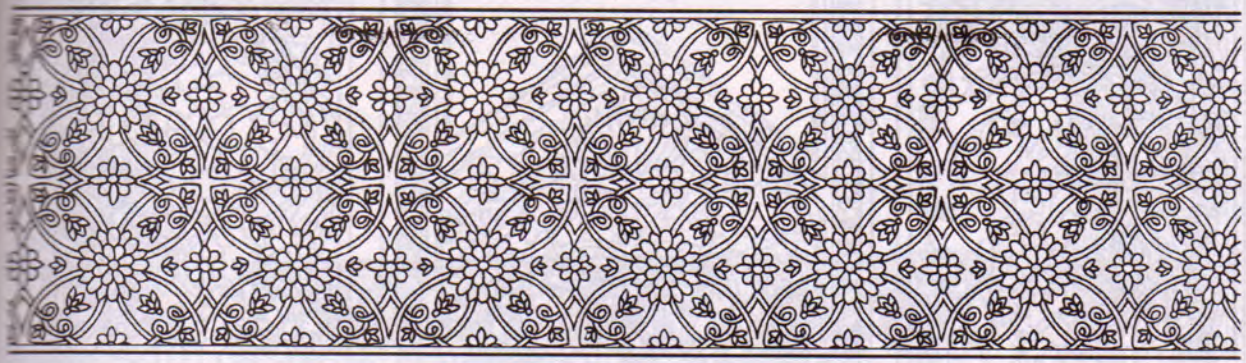

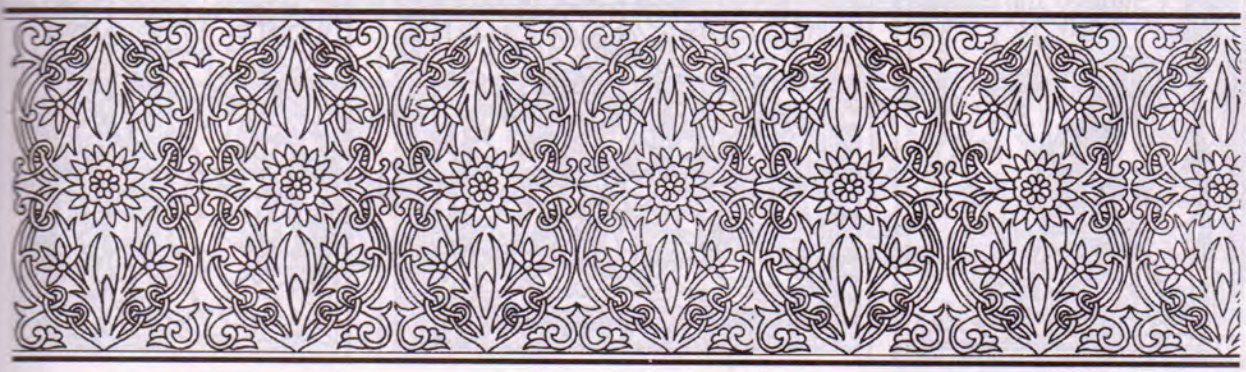

ئۇيغۇر كىتاب توربېكىتى
www.uyghurkitap.com

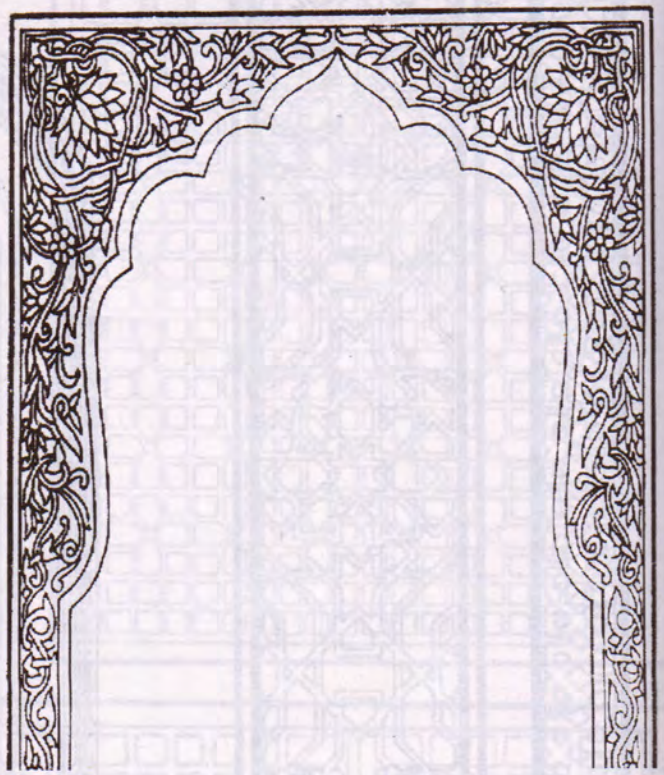

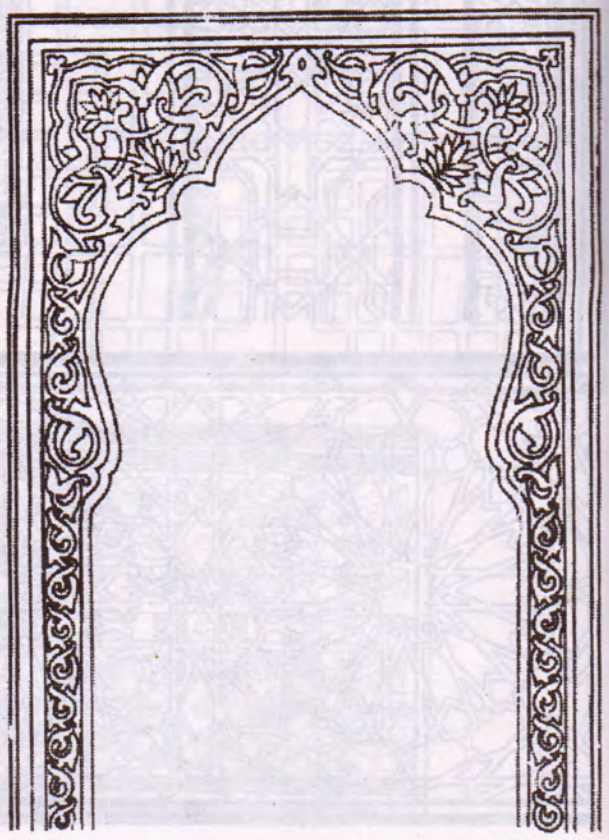

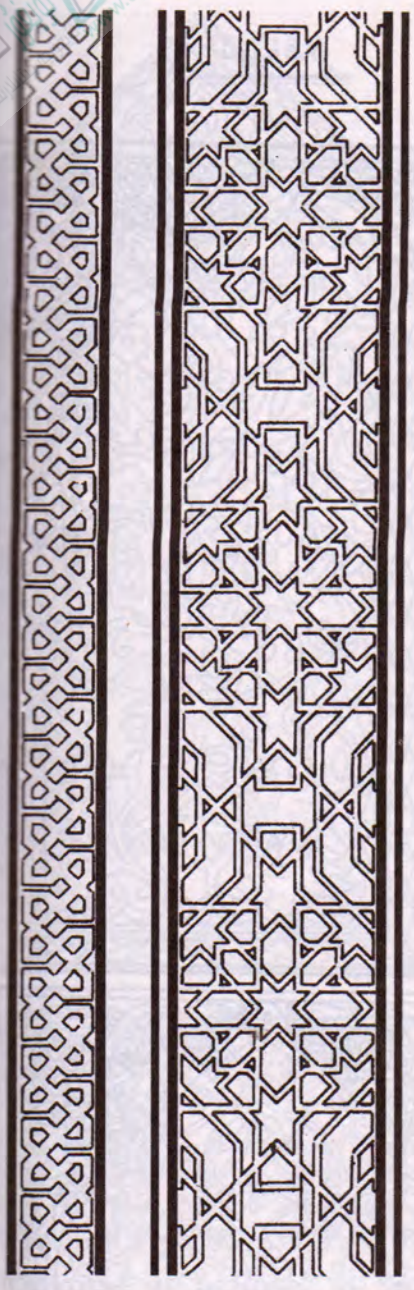

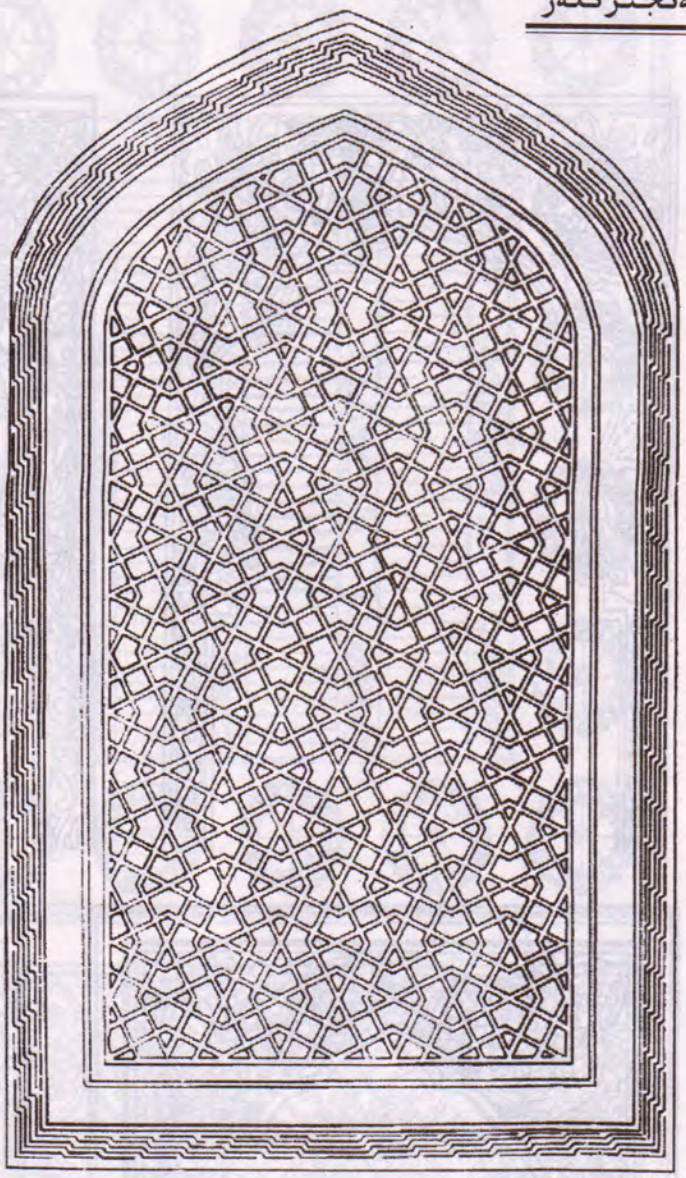

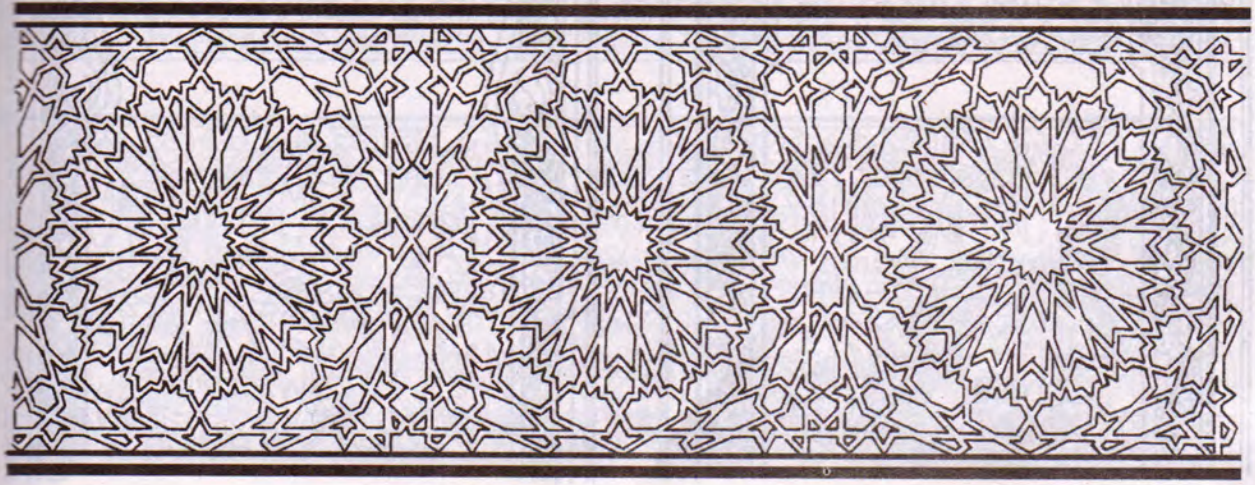

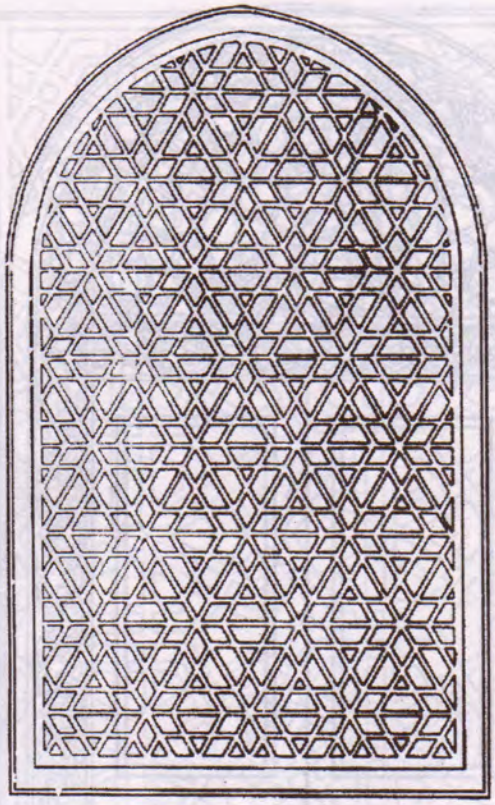
www.uyghurkitap.com

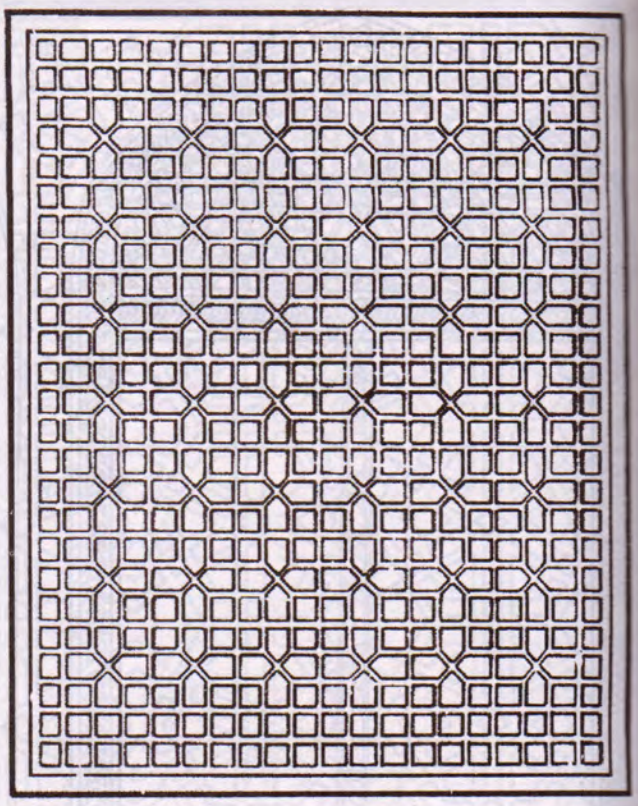
پەنجىرىلەر

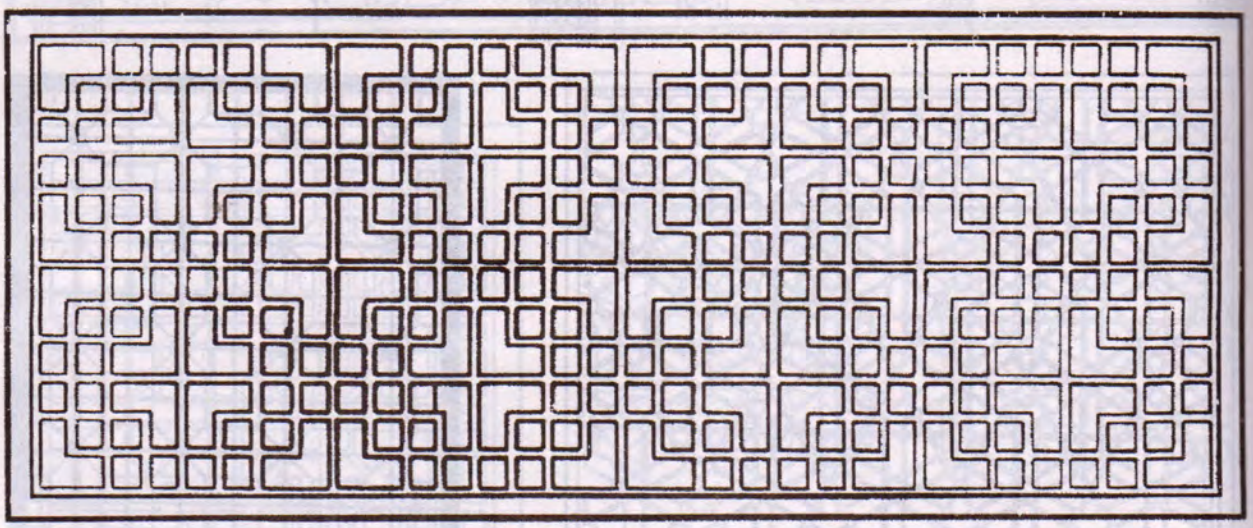

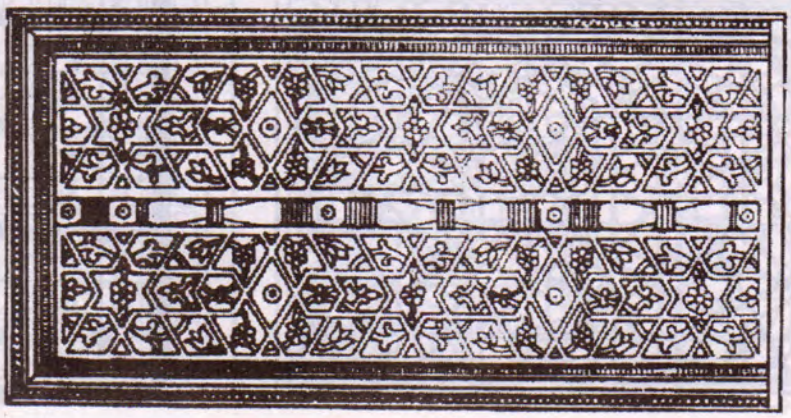

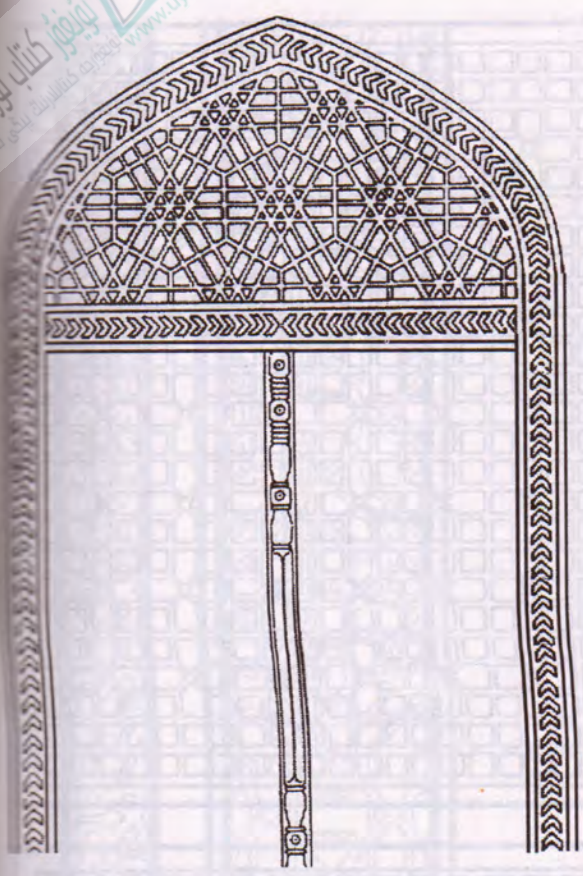

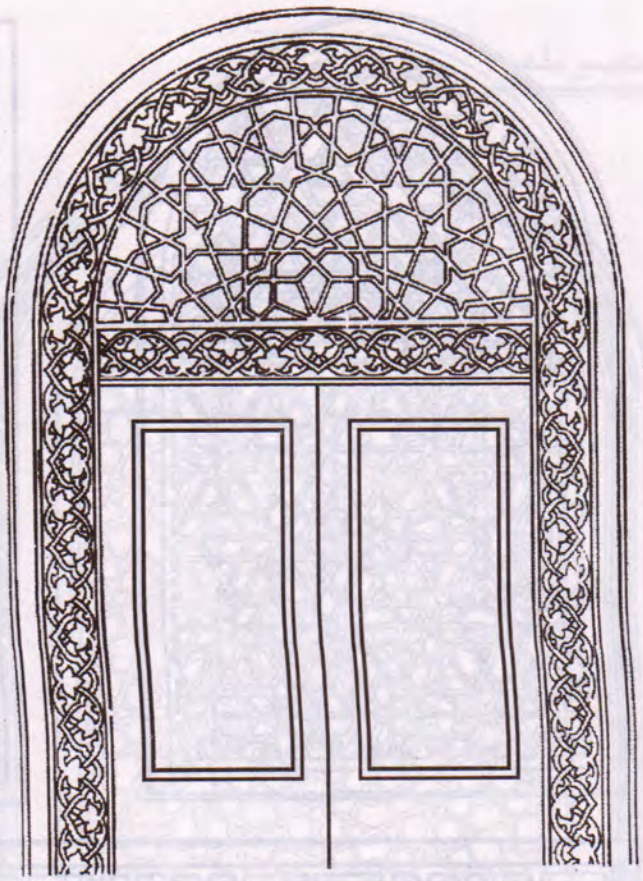

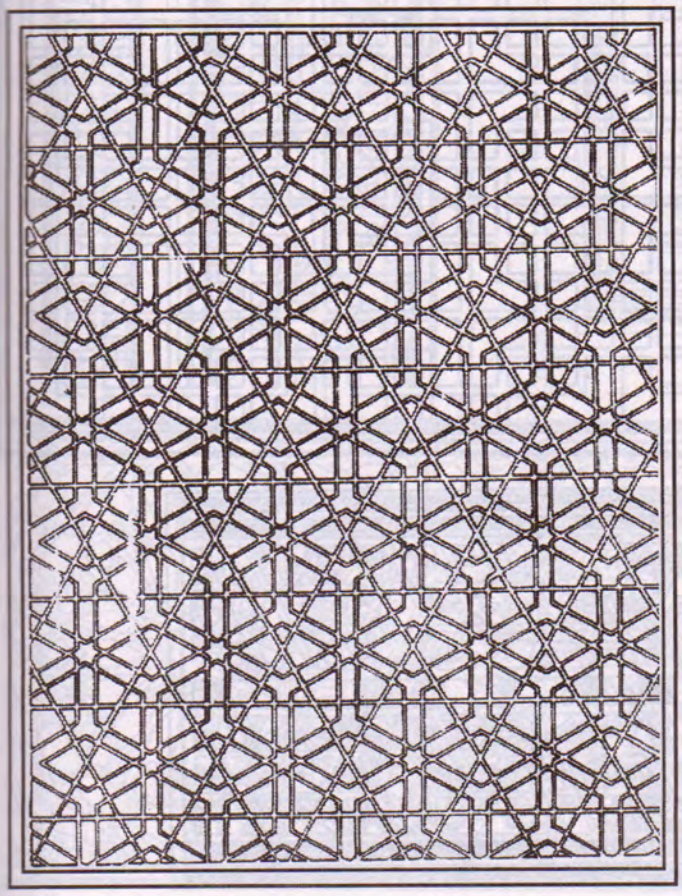

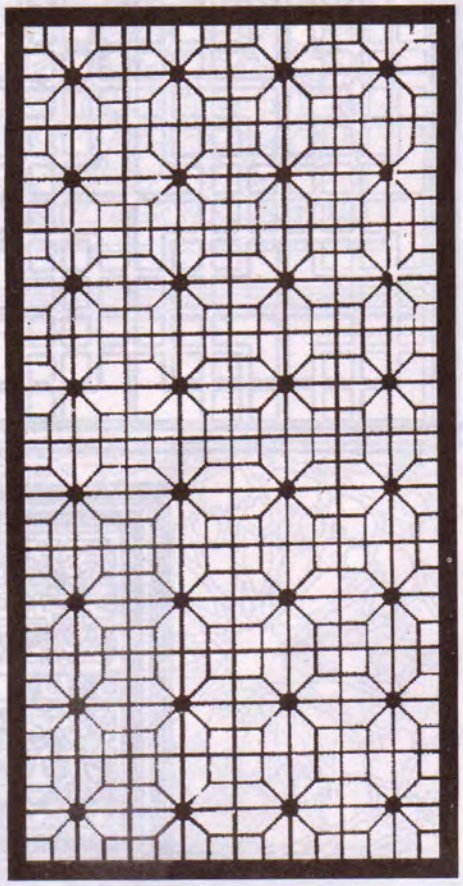

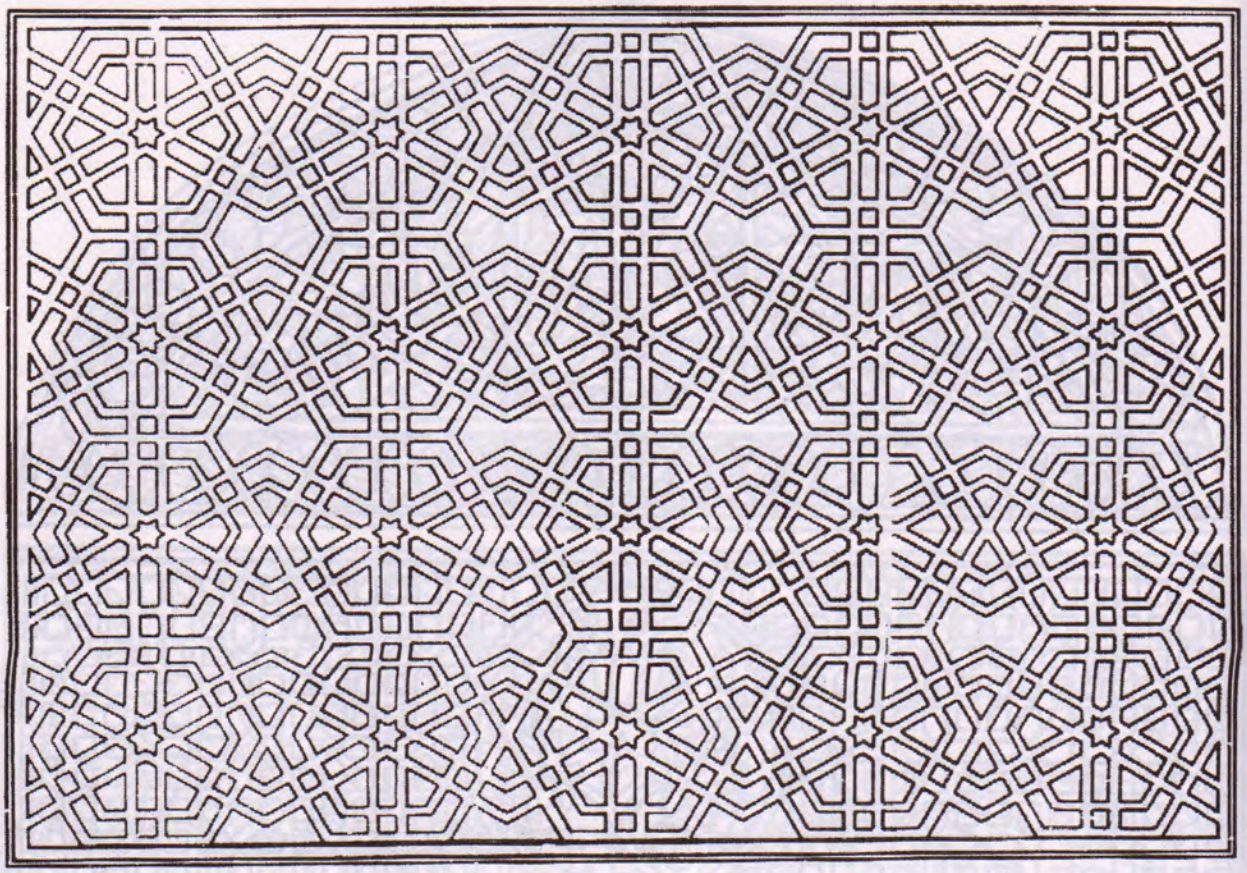
ئۇيغۇر كىتاب توربېكىتى
www.uyghurkitap.com

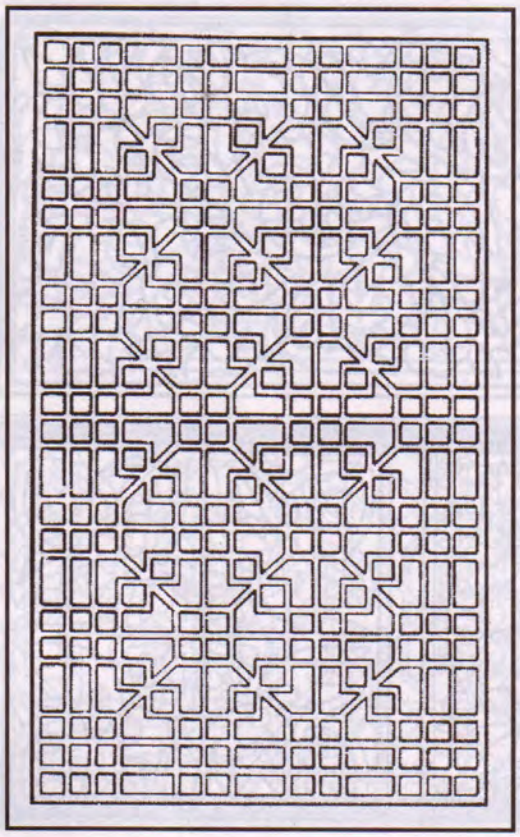

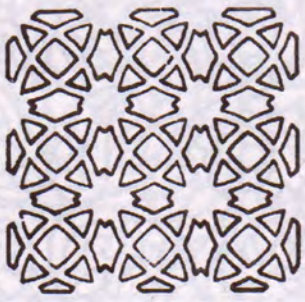

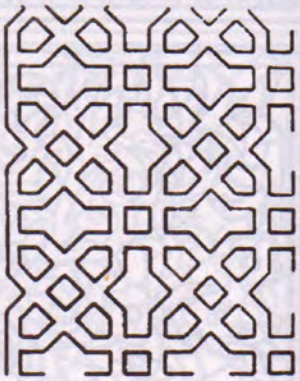

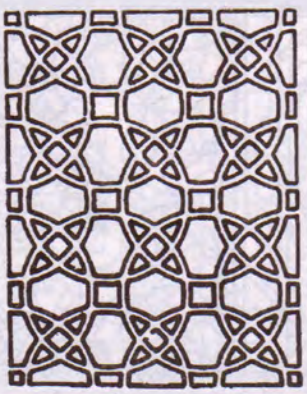

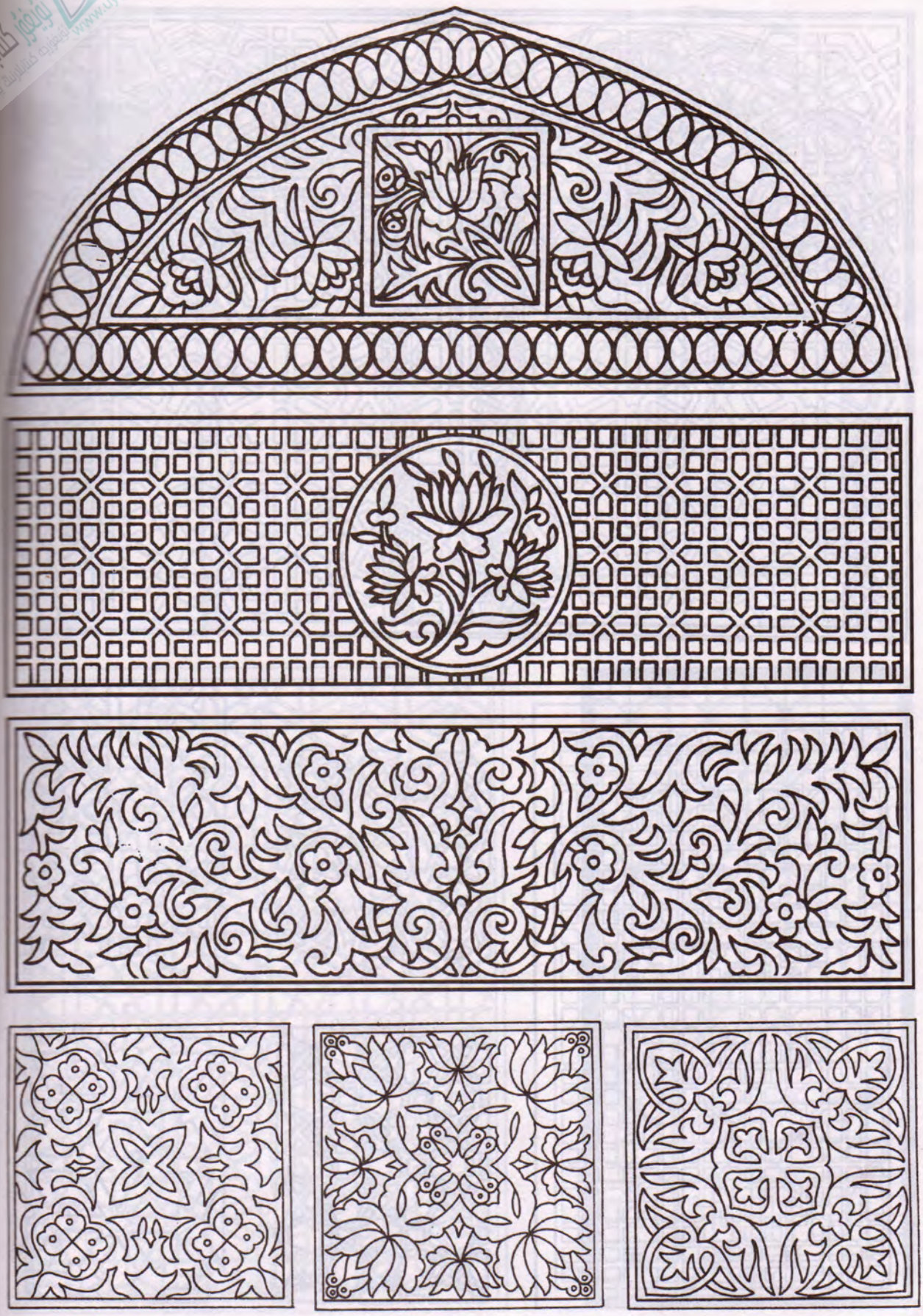

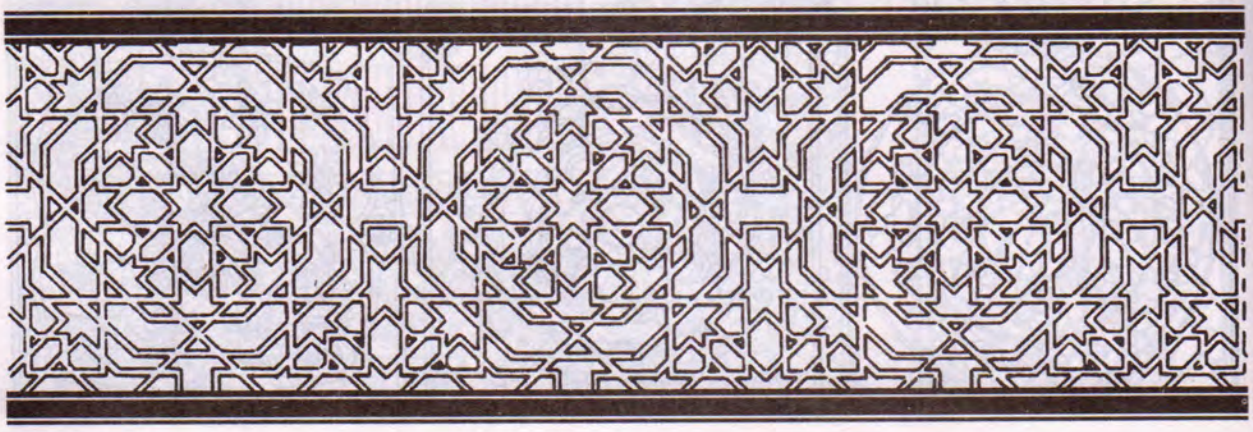
ئۇيغۇر كىتاب توربېكىتى
www.uyghurkitap.com

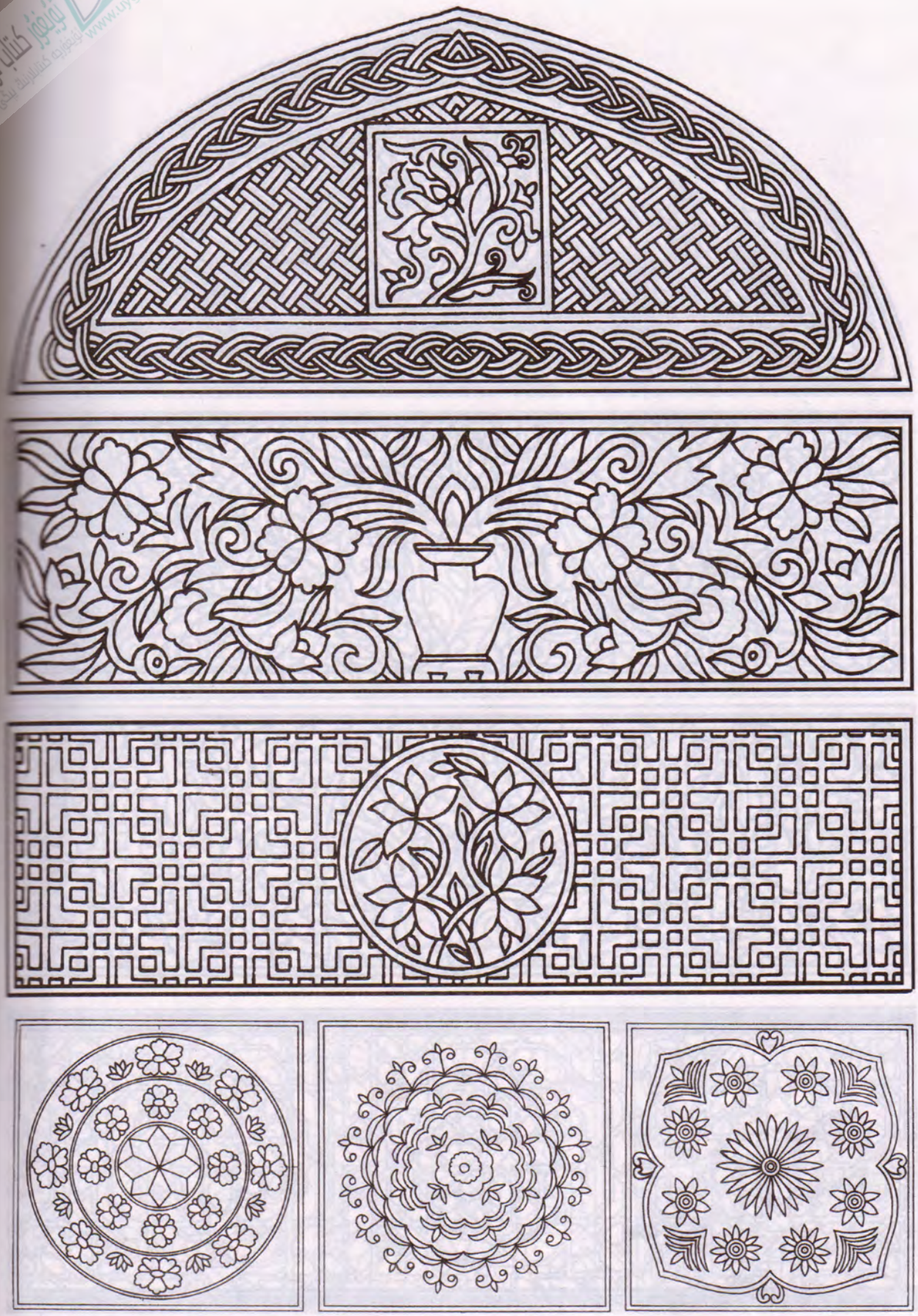

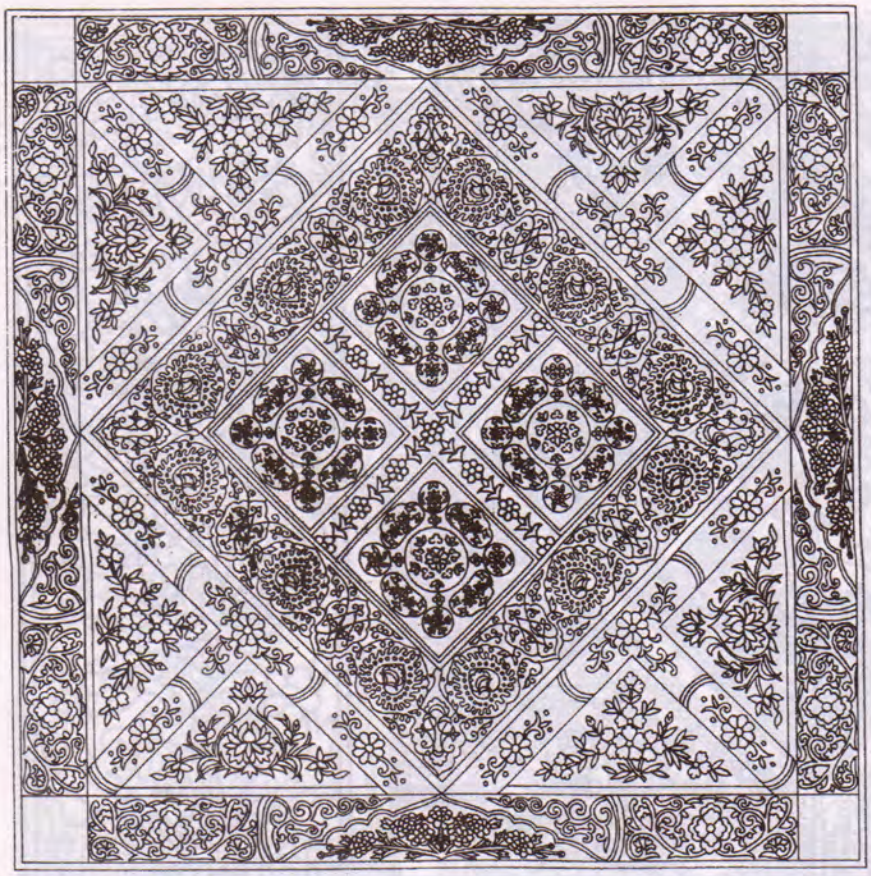

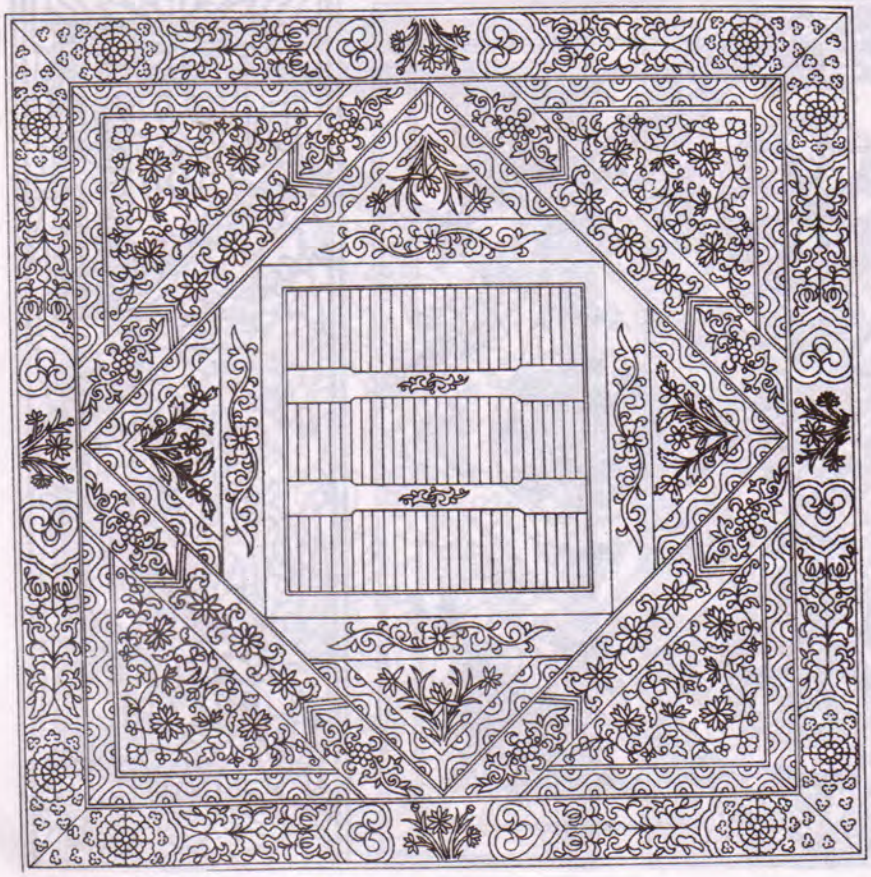

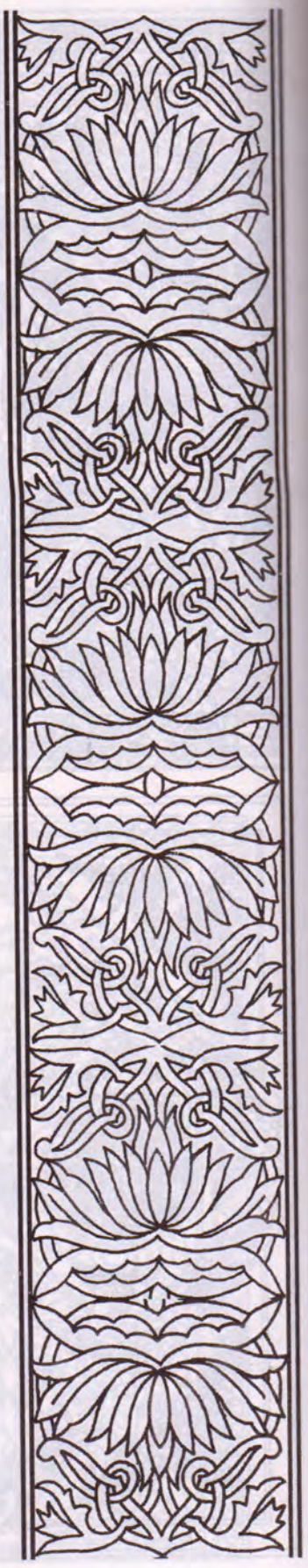

ئۇيغۇر كىتاب توربېكىتى
www.uyghurkitap.com

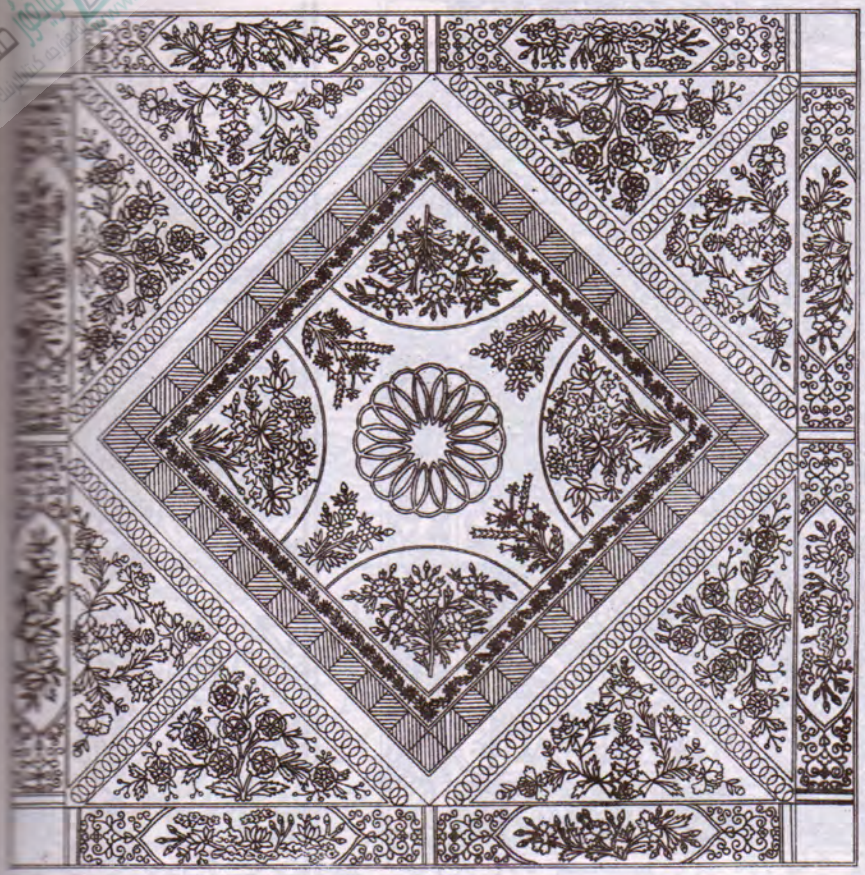

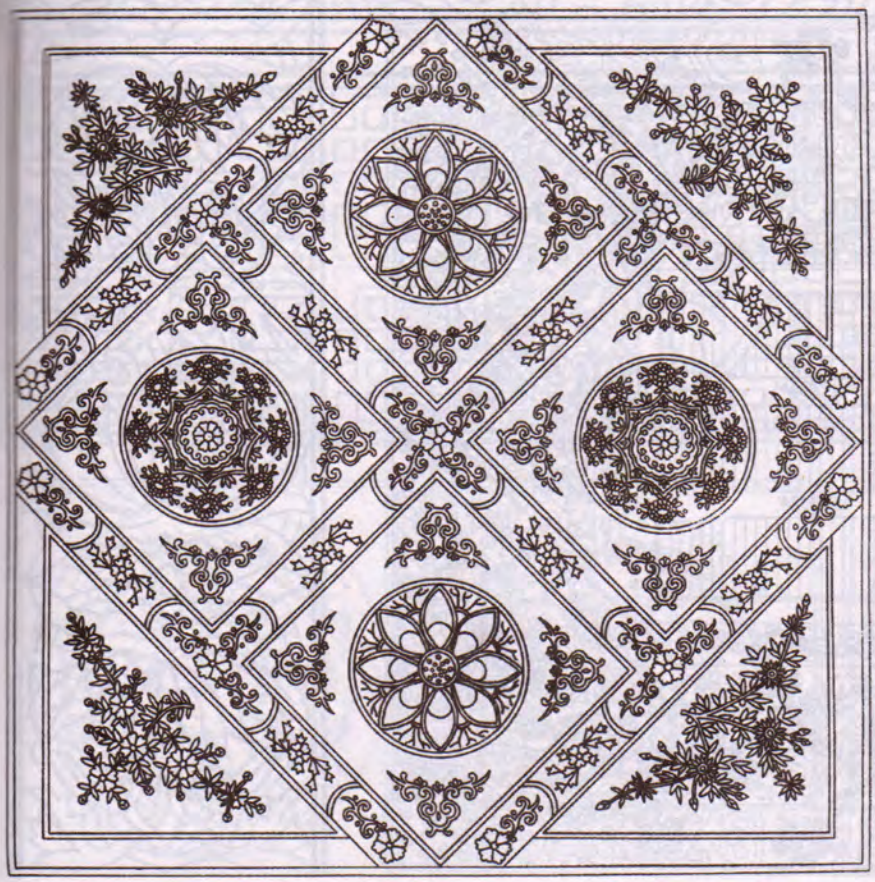

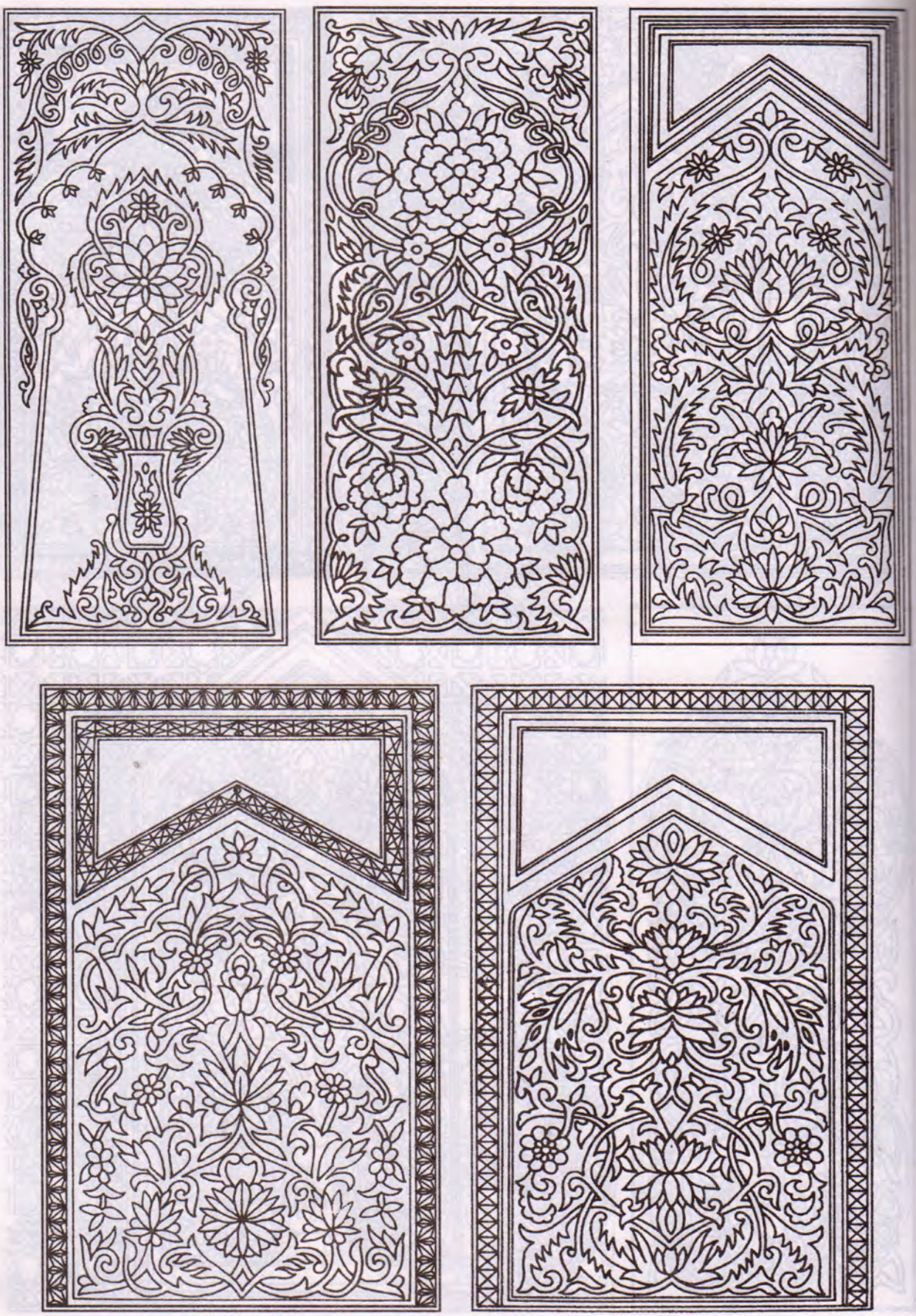

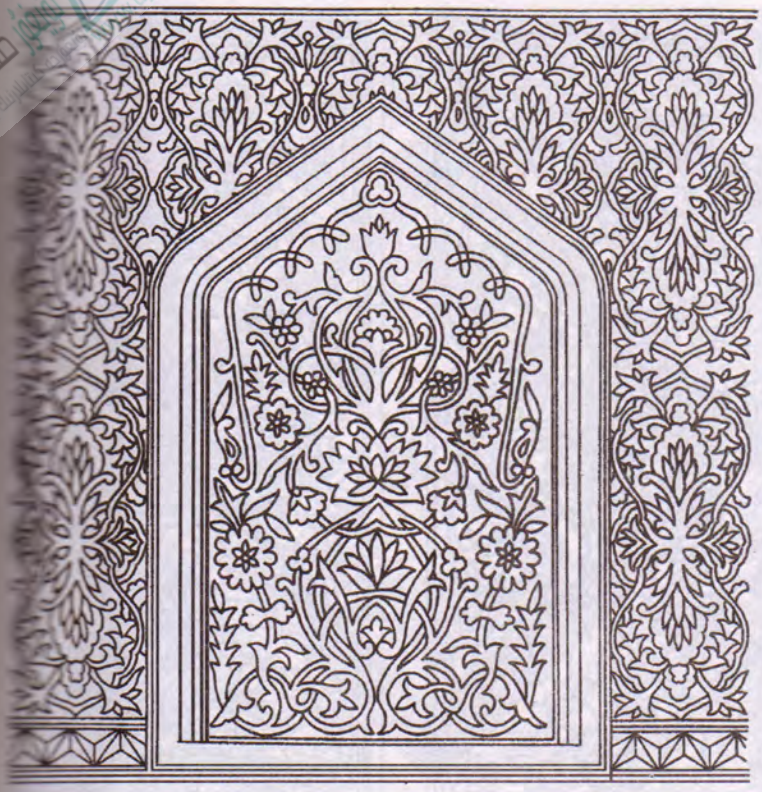
ئۇيغۇر كتاب توربىتى
www.uyghurkitap.com

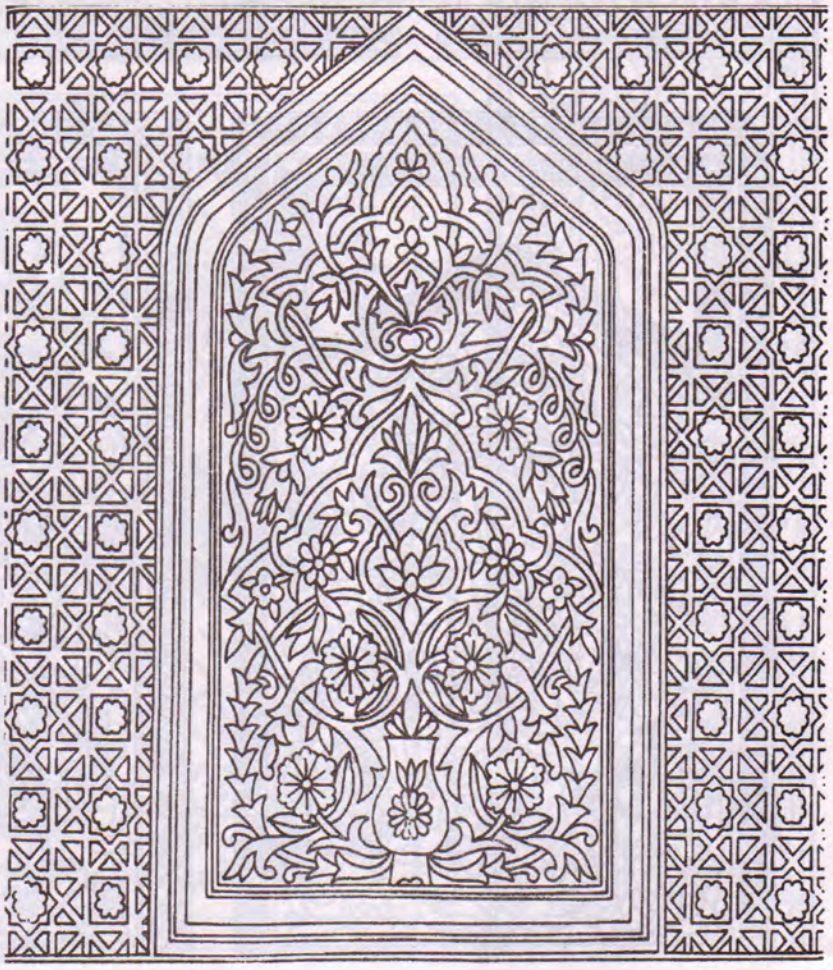

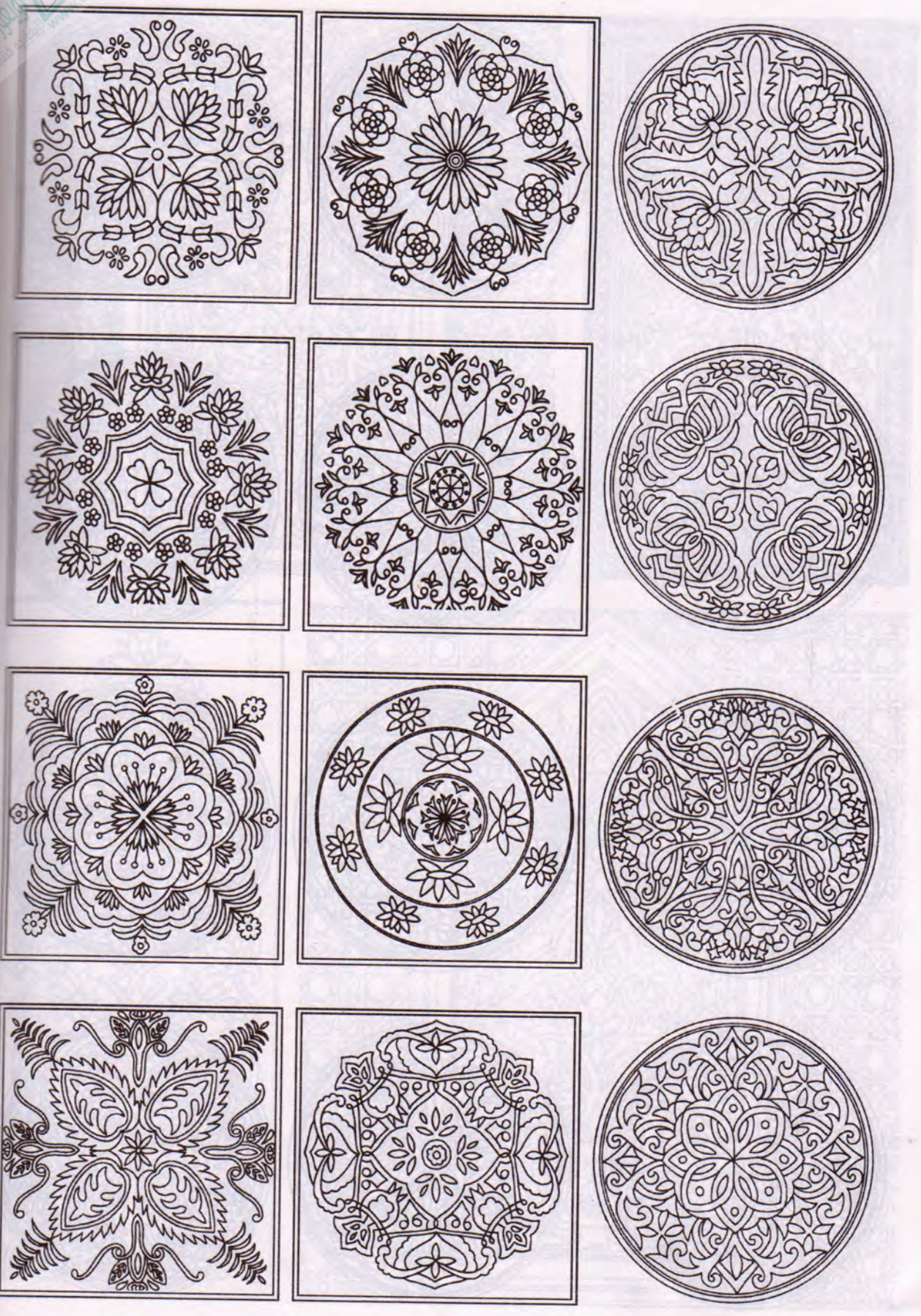

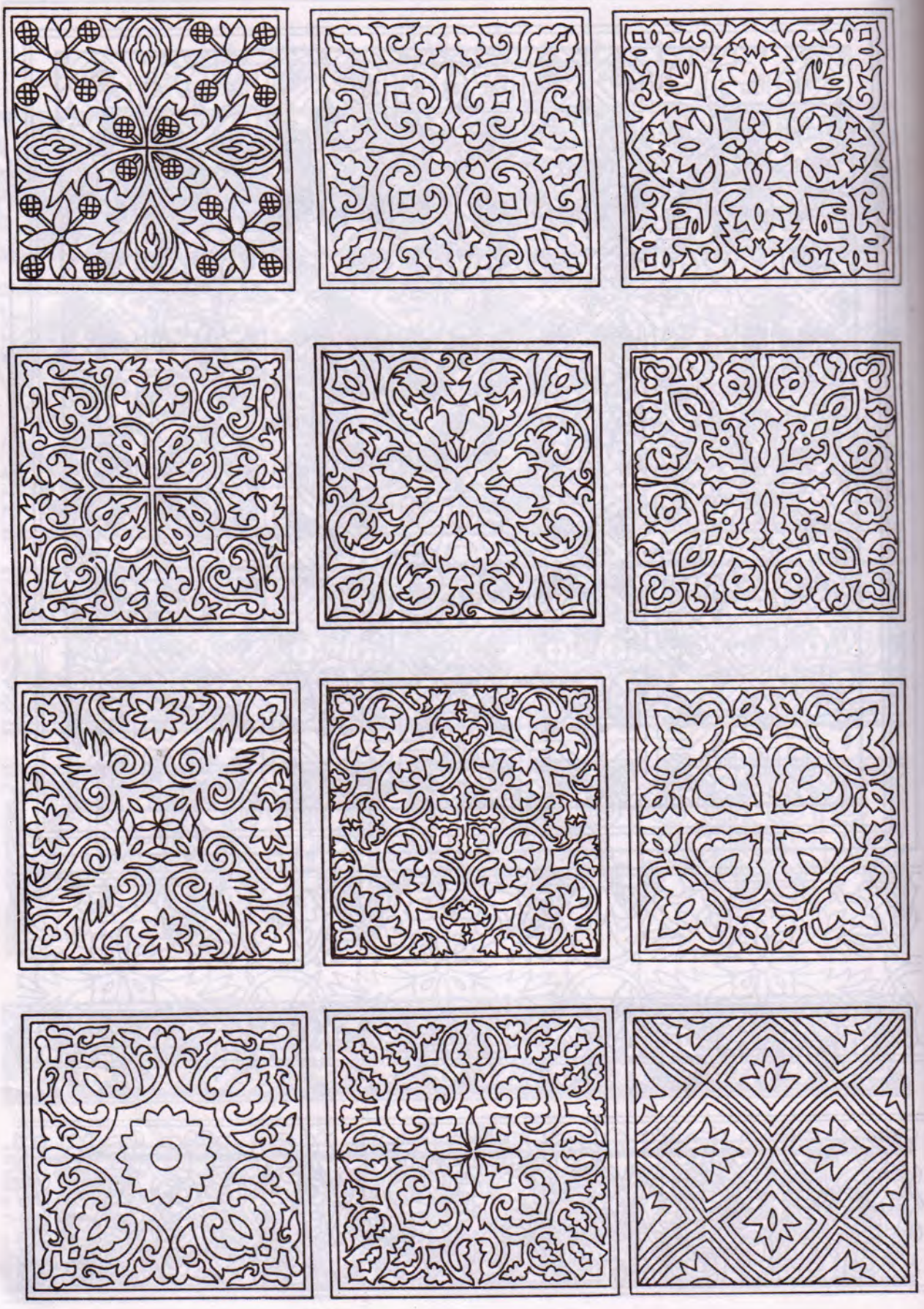

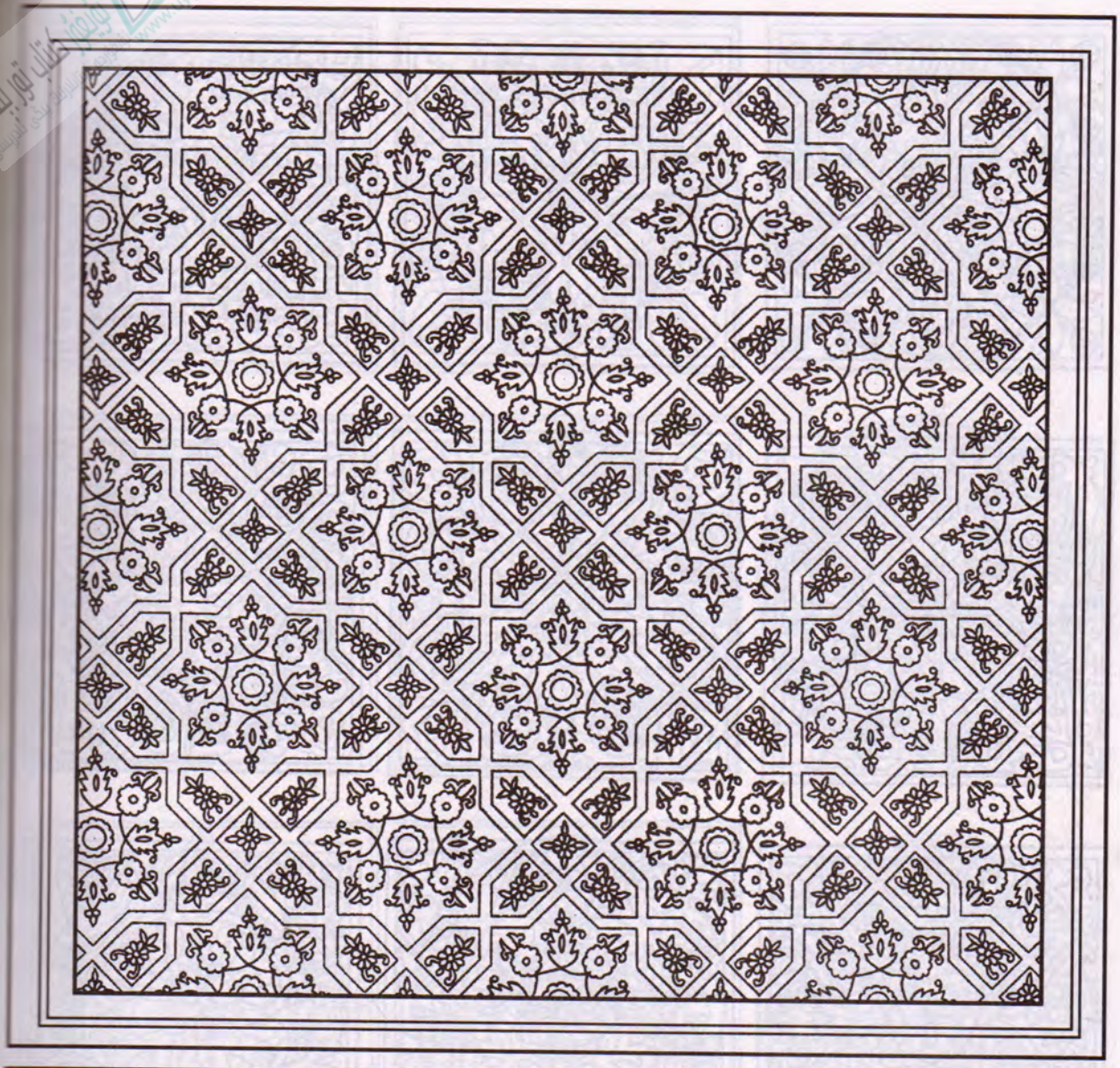

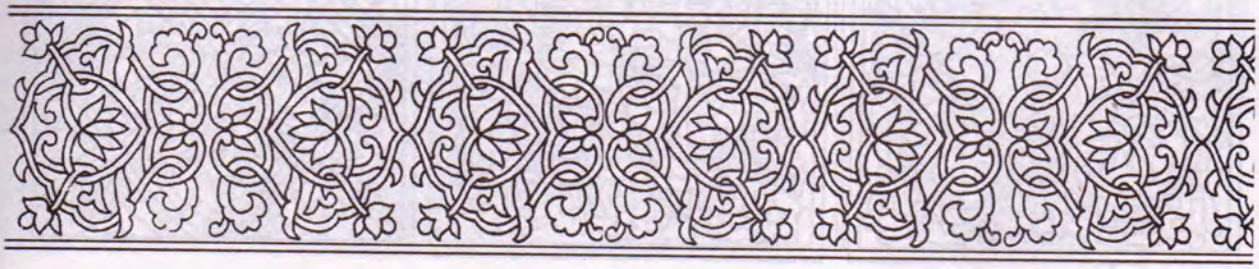

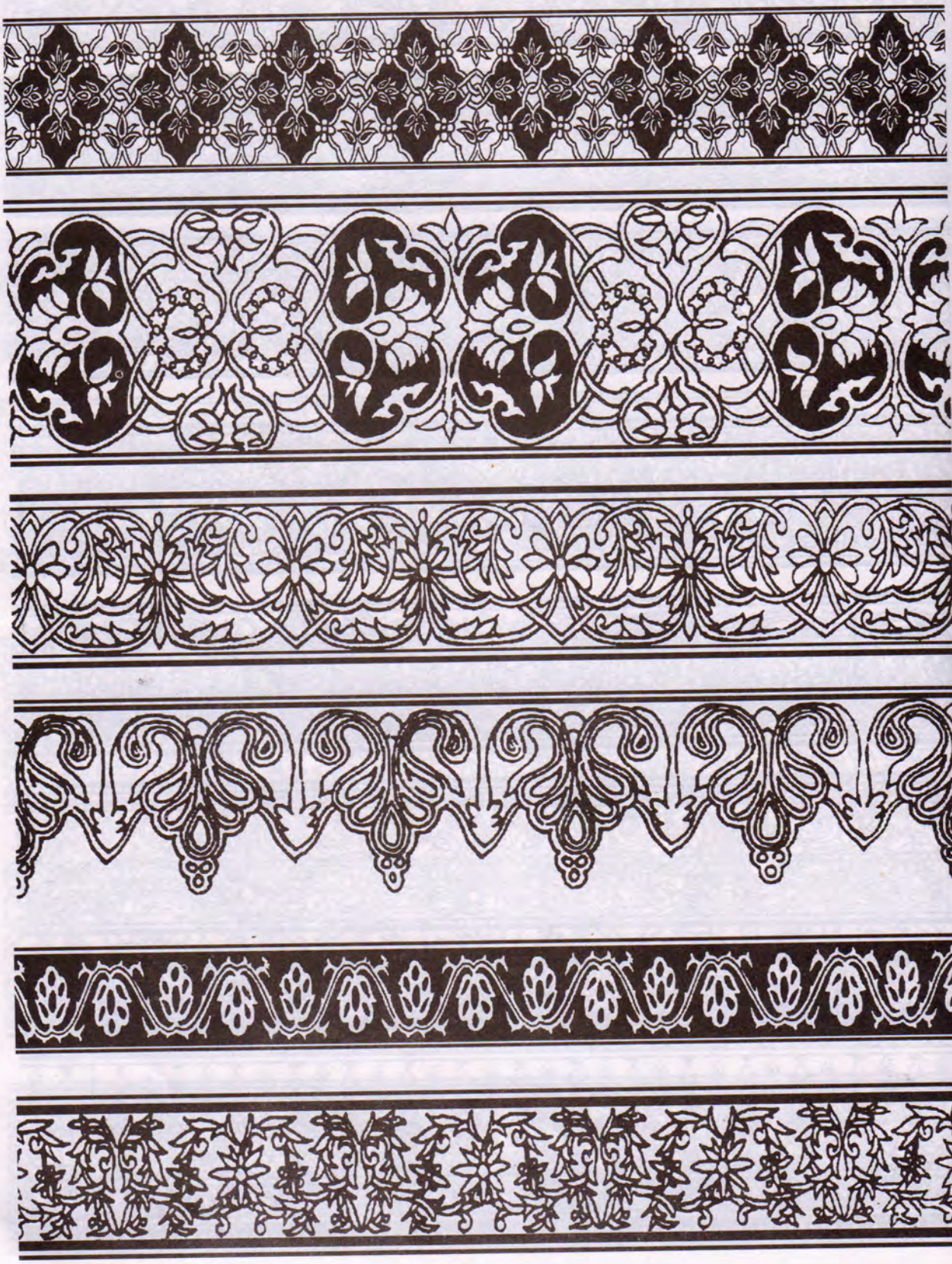

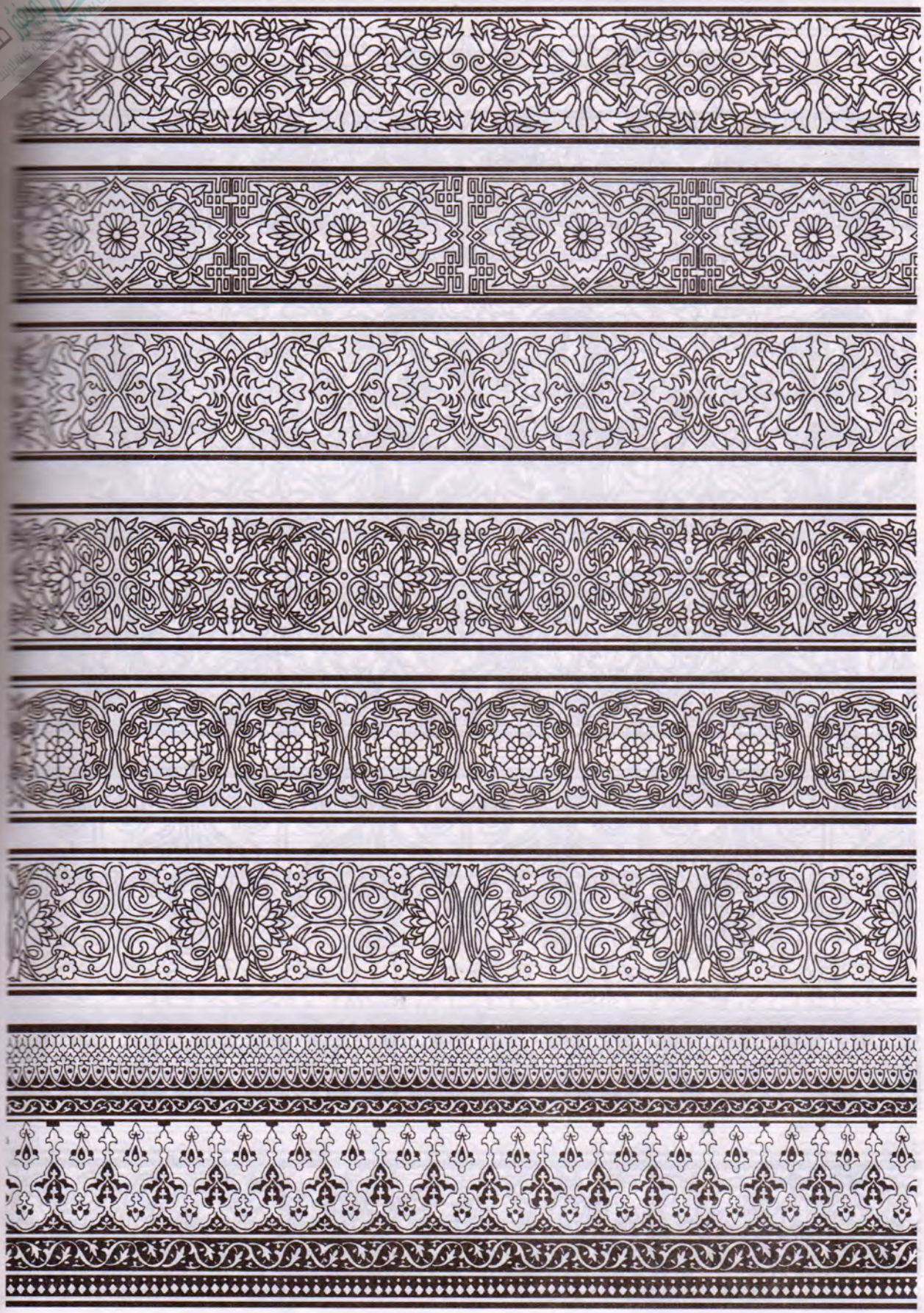

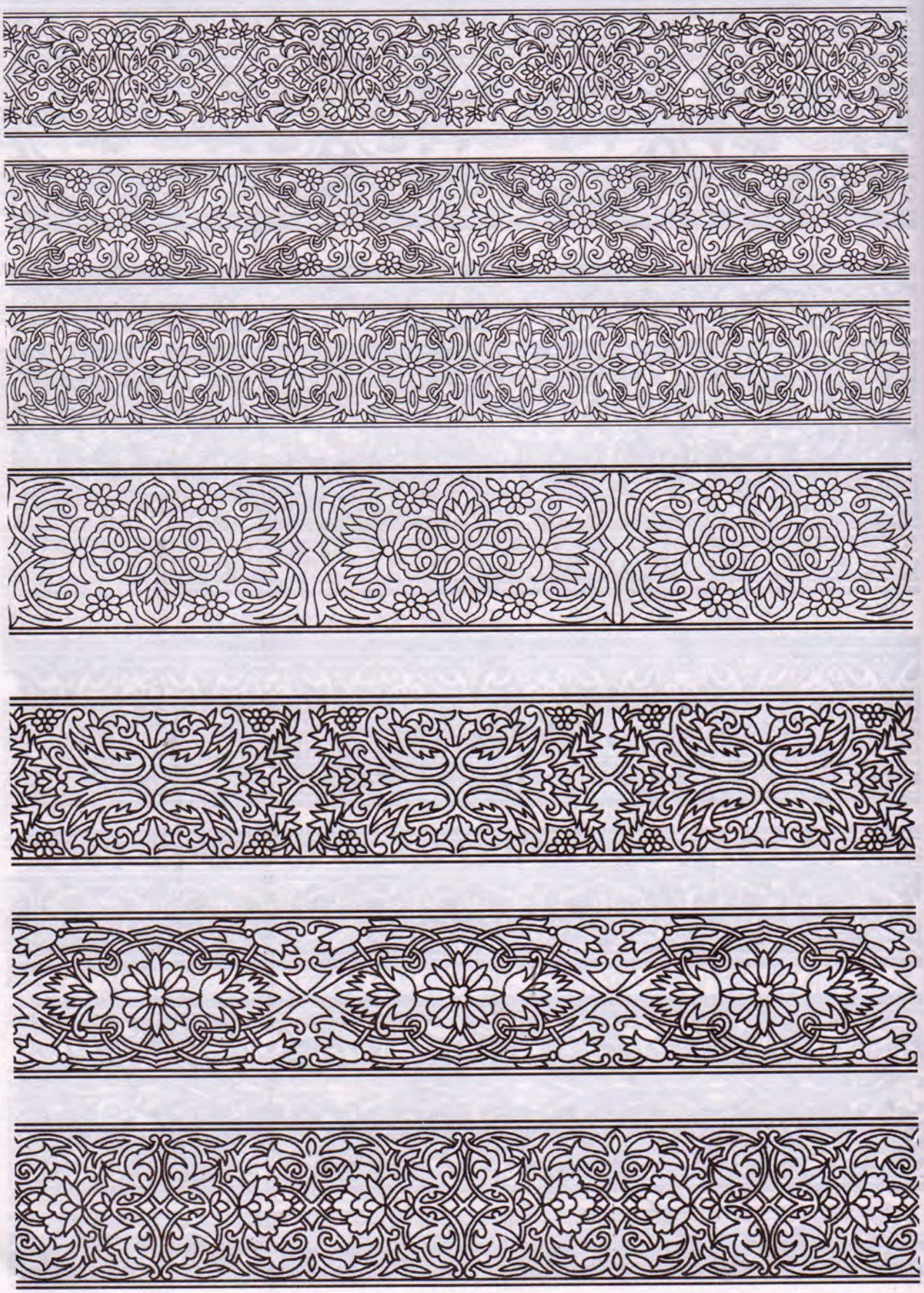

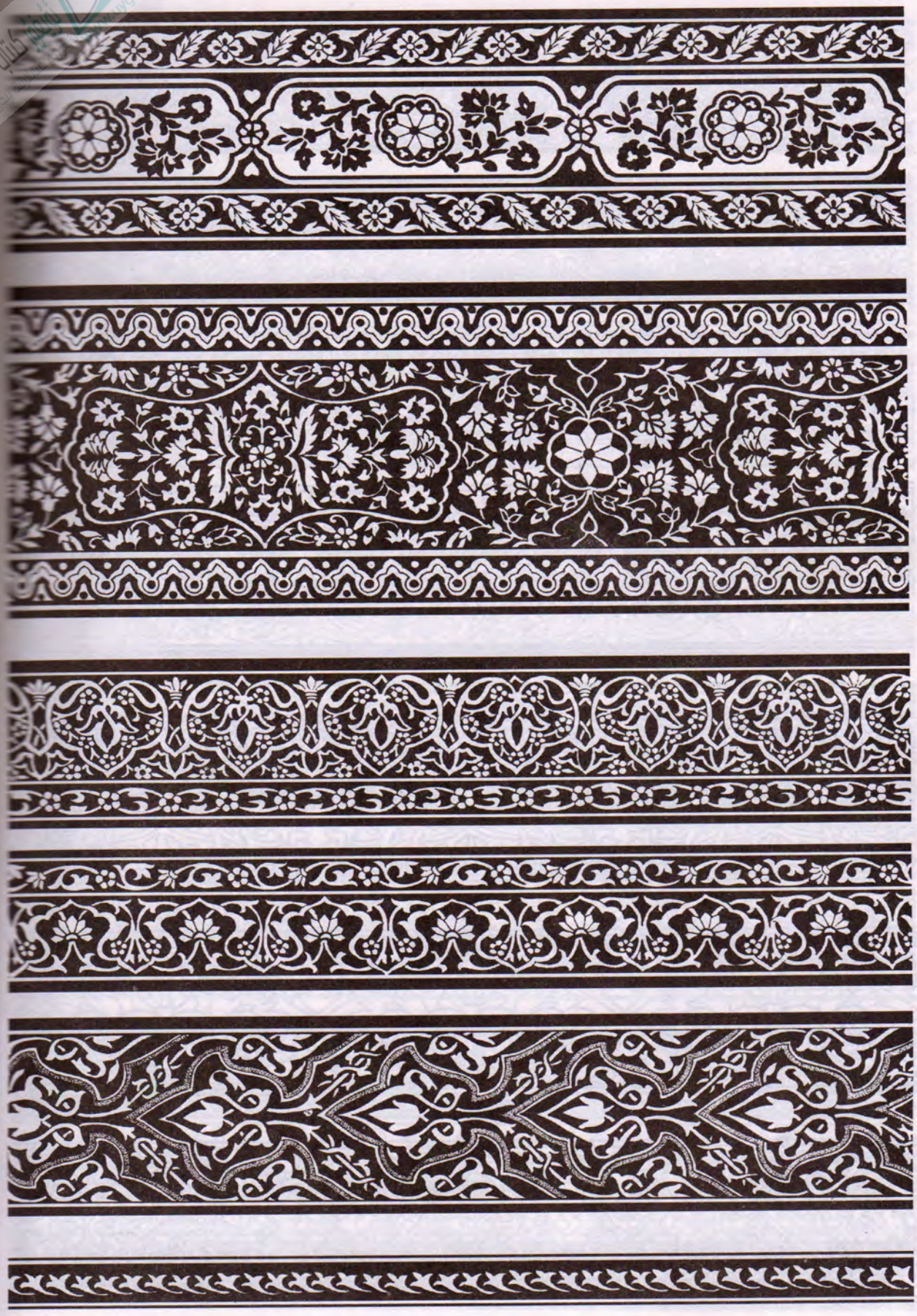

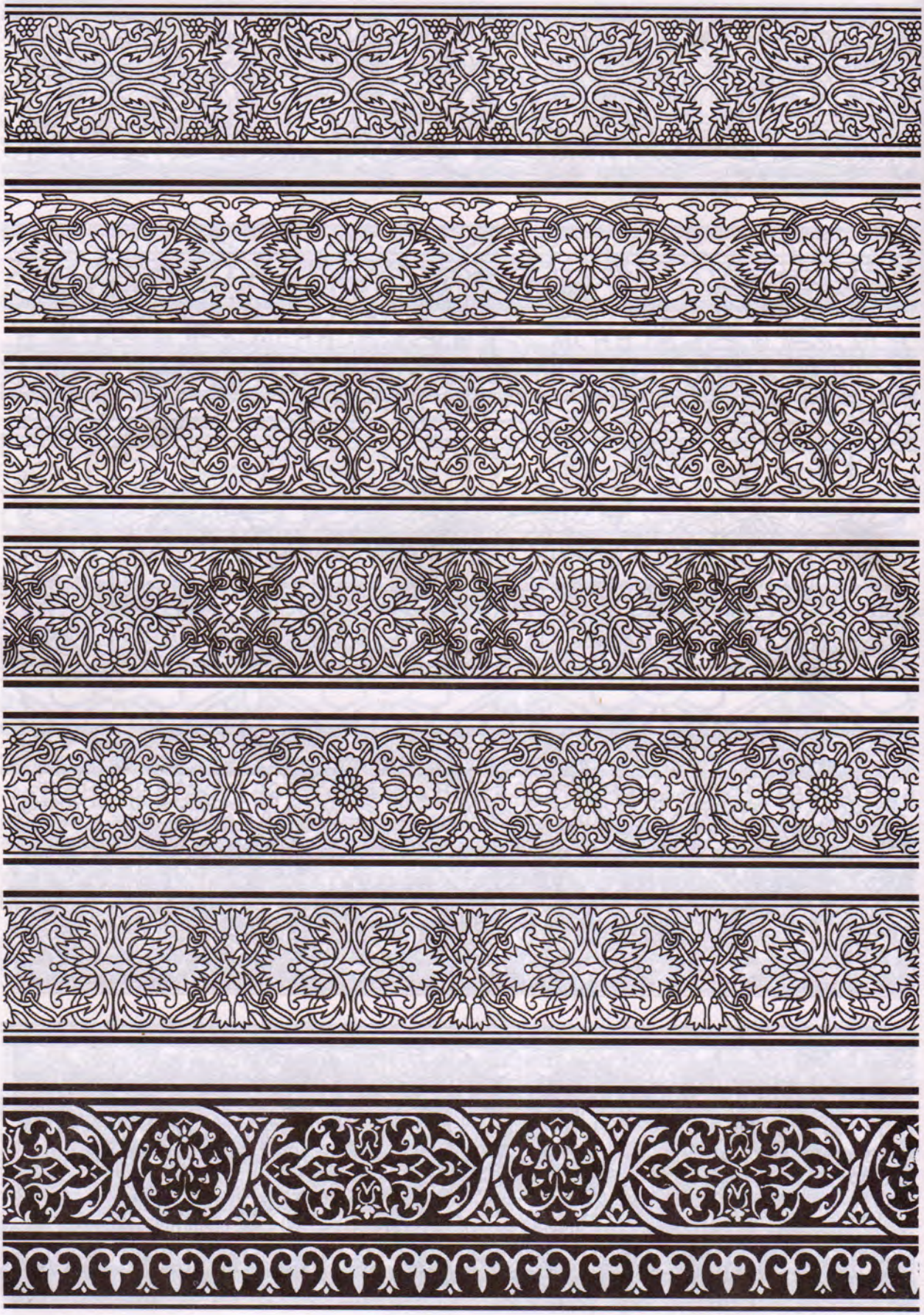
ئۆي ئىچى ۋە تېشى ناۋا ئاستى نەقىشلىرى

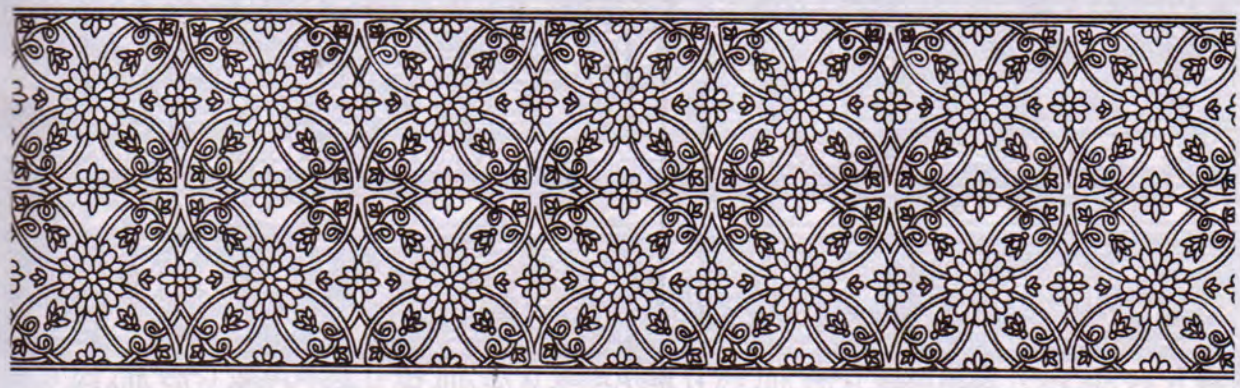

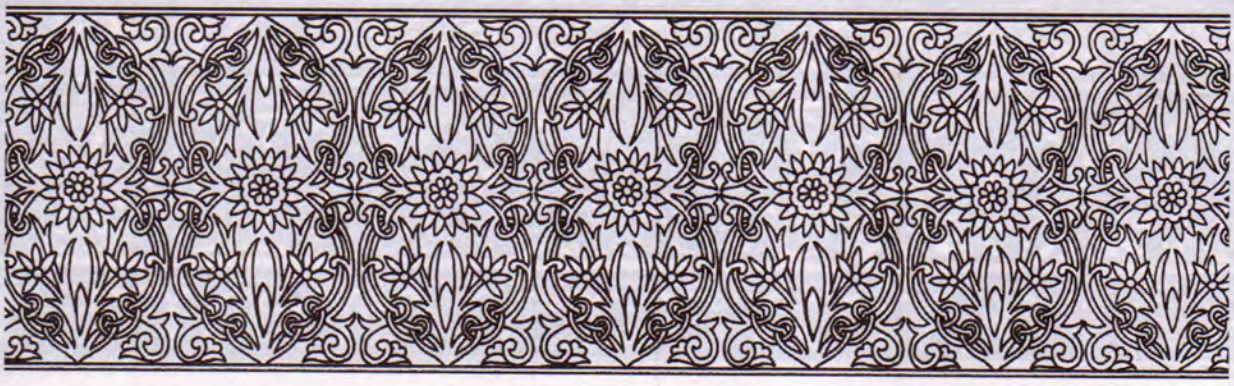

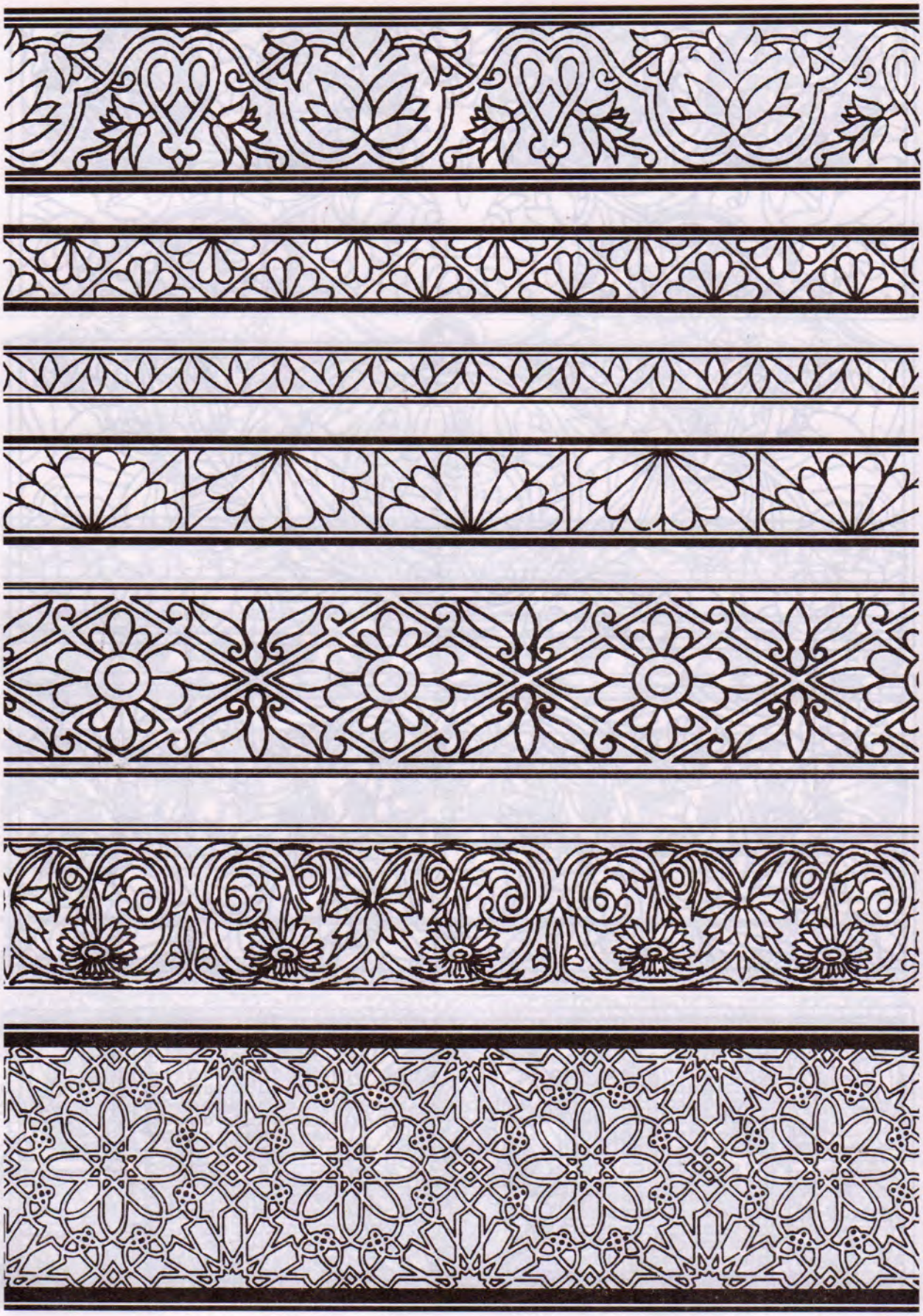

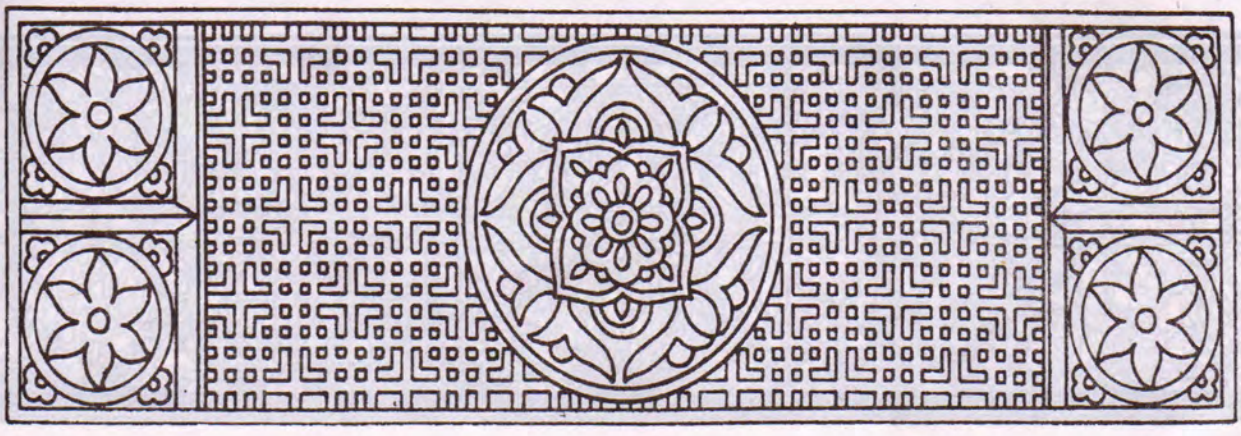

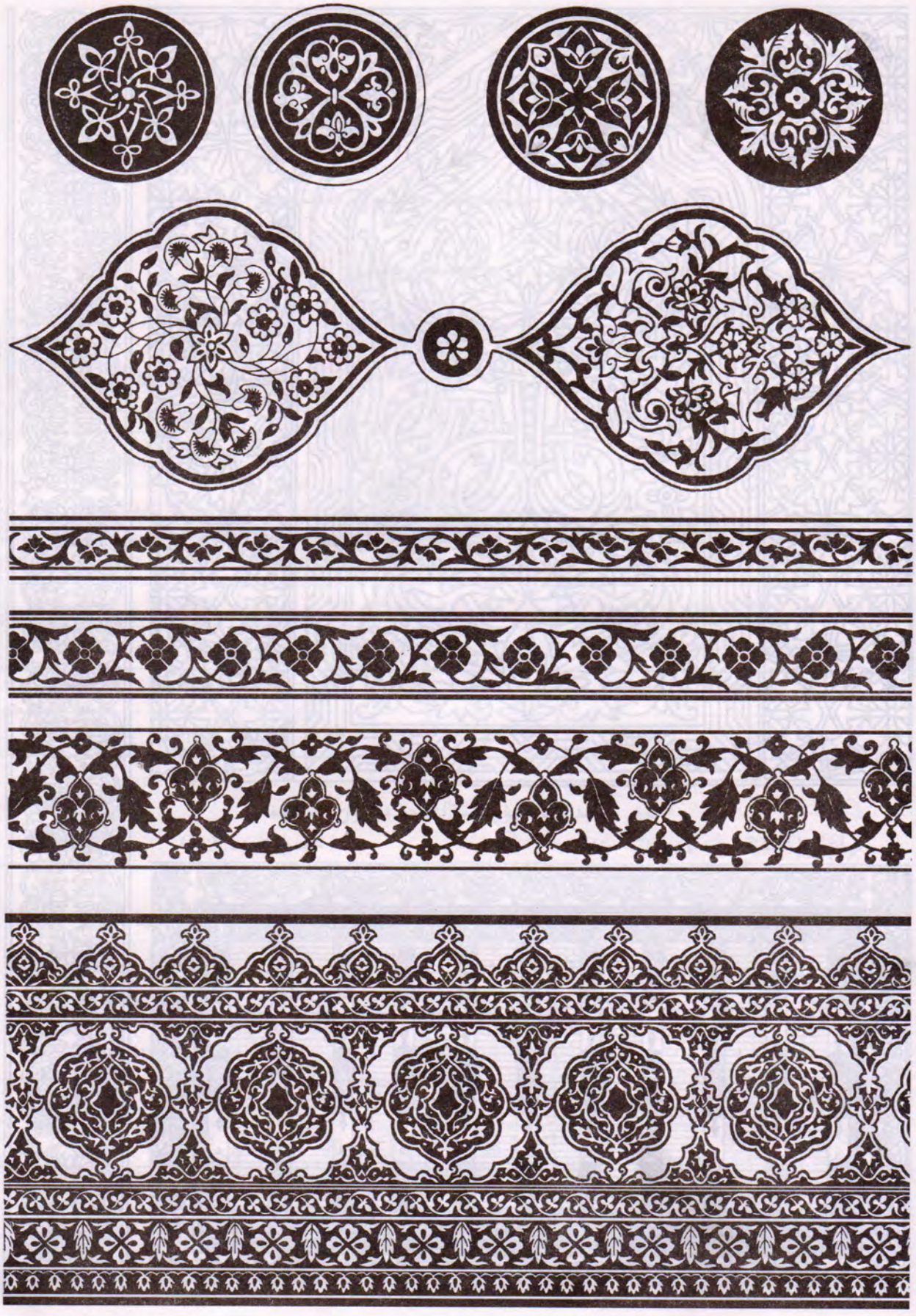

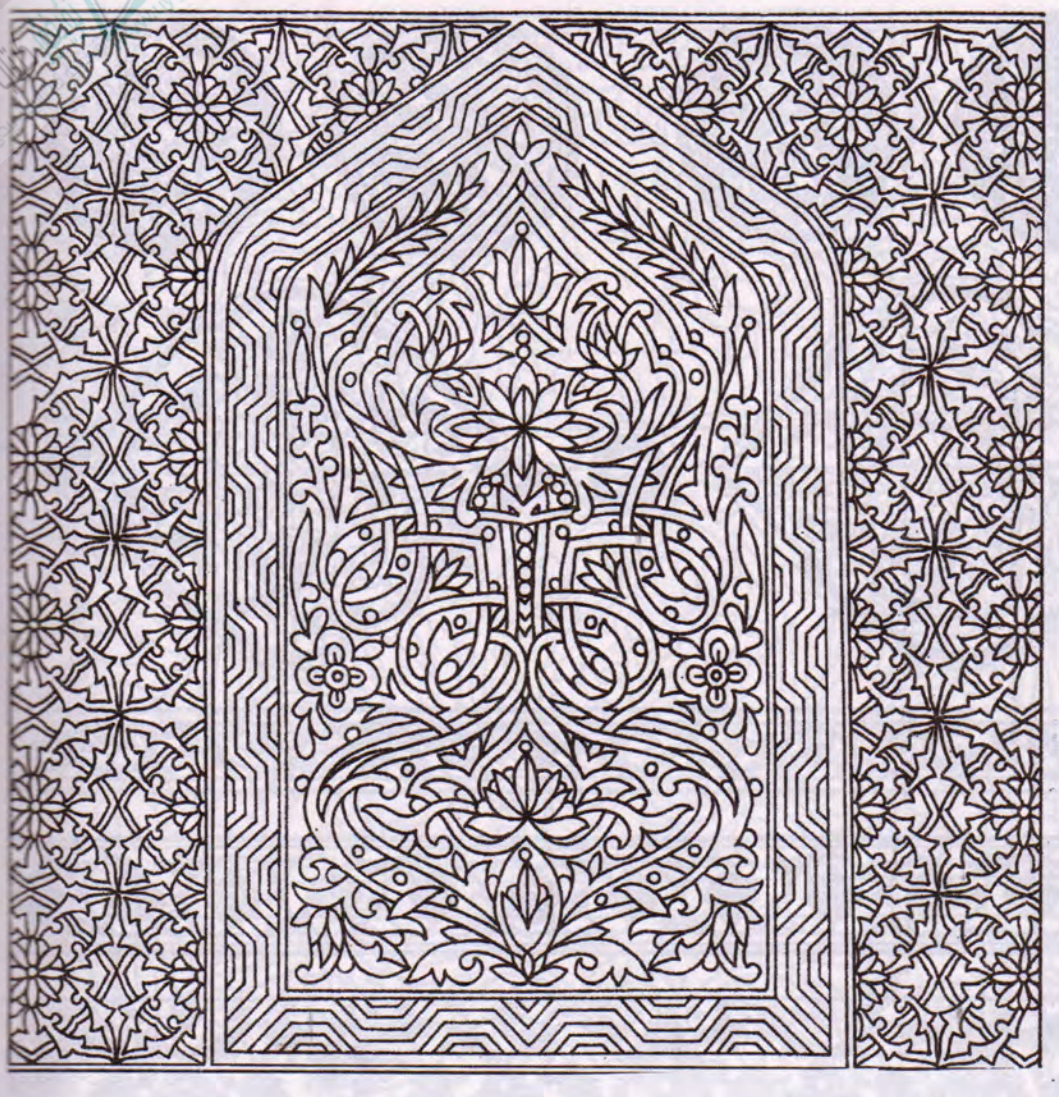

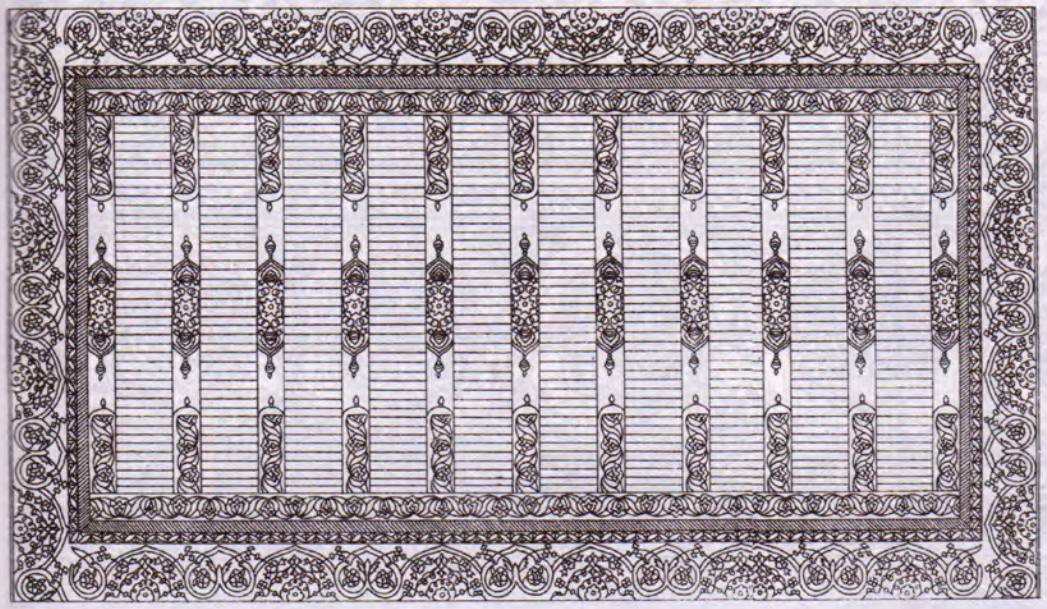

بېتون ۋە سېمونت - قۇم لاي نىسبىتى

1. پولات چۇبقلىق بېتون نىسبىتى

نەق مەيداندا قۇيۇلىدىغان بېتون نىسبىتى

ئولتۇر ۇشچانلىقى : 40～70mm　　سېمونت C32.5　　001

سېمونت نومۇرى	بېتون نومۇرى	سۇ ، سېمونت نىسبىتى	قۇم پىرسەنتى (%)	ماتېرىياللار (kg)			
				سۇ	سېمونت	قۇم	شېغىل (mm)
							5～20	20～40
C32.5	C7.5	0.900	29	46	50	124	311	
	C10	0.810	28	41	50	110	298	
	C15	0.690	26	35	50	84	247	
	C20	0.589	26	29	50	67	201	
	C25	0.507	24	26	50	50	165	

نەق مەيداندا قۇيۇلىدىغان بېتون نىسبىتى

ئولتۇر ۇشچانلىقى : 40～70mm　　سېمونت C32.5　　002

سېمونت نومۇرى	بېتون نومۇرى	سۇ ، سېمونت نىسبىتى	قۇم پىرسەنتى (%)	ماتېرىياللار (kg)			
				سۇ	سېمونت	قۇم	شېغىل (mm)
							5～20	20～40
C32.5	C7.5	0.786	26	39	50	121	107	250
	C10	0.756	26	38	50	114	102	238
	C15	0.618	23	31	50	80	83	193
	C20	0.534	21	27	50	64	69	162
	C25	0.470	20	24	50	47	59	137

نەق مەيدانداا قۇيۇلىدىغان بېتون نىسبىتى

ئولتۇرۇشچانلىقى : 40～70mm　　سېمونت　C42.5　　003

سېمونت نومۇرى	بېتون نومۇرى	سۇ ، سېمونت نىسبىتى	قۇم پىرسەنتى (%)	ماتېرىياللار (kg)				
				سۇ	سېمونت	قۇم	شېغىل (mm)	
							5～20	20～40
C42.5	C15	0.680	27	34	50	99	271	
	C20	0.580	26	29	50	72	215	
	C25	0.535	26	27	50	62	185	
	C30	0.480	25	24	50	52	157	
	C35	0.438	25	22	50	37	135	

نەق مەيدانداا قۇيۇلىدىغان بېتون نىسبىتى

ئولتۇرۇشچانلىقى : 40～70mm　　سېمونت　C42.5　　004

سېمونت نومۇرى	بېتون نومۇرى	سۇ ، سېمونت نىسبىتى	قۇم پىرسەنتى (%)	ماتېرىياللار (kg)				
				سۇ	سېمونت	قۇم	شېغىل (mm)	
							5～20	20～40
C42.5	C15	0.657	23	33	50	88	90	210
	C20	0.556	20	28	50	67	76	176
	C25	0.483	20	24	50	53	63	147
	C30	0.437	20	22	50	40	53	122
	C35	0.388	19	20	50	31	43	99

ئاشۇرما لىم قۇرۇلمىنىڭ نەق مەيدان بېتون نىسبىتى

ئولتۇرۇشچانلىقى : 40～70mm　　سېمونت　C32.5　　005

سېمونت نومۇرى	بېتون نومۇرى	سۇ ، سېمونت نىسبىتى	قۇم پىرسەنتى (%)	ماتېرىياللار (kg)				
				سۇ	سېمونت	قۇم	شېغىل (mm)	
							5～20	20～40
C32.5	C20	0.516	20	26	50	60	90	135
	C25	0.468	20	24	50	46	77	115

ئاشۇرما لىم قۇرۇلمىنىڭ نەق مەيدان بېتون نىسبىتى

ئولتۇرۇشچانلىقى : 40～70mm　　سېمونت C42.5　　006

سېمونت نومۇرى	بېتون نومۇرى	سۇ ، سېمونت نىسبىتى	قۇم پىرسەنتى (%)	ماتېرىياللار (kg)				
				سۇ	سېمونت	قۇم	شېغىل (mm)	
							5～20	20～40
C42.5	C20	0.553	21	28	50	67	98	147
	C25	0.482	20	24	50	51	81	121
	C30	0.430	20	22	50	41	67	101
	C35	0.385	20	19	50	31	55	82

نەق مەيداندا قۇيۇلىدىغان بېتون نىسبىتى (ئادەتتىكى سېمونت)

ئولتۇرۇشچانلىقى : 40～70mm　　سېمونت C32.5　　007

سېمونت نومۇرى	بېتون نومۇرى	سۇ ، سېمونت نىسبىتى	قۇم پىرسەنتى (%)	ماتېرىياللار (kg)				
				سۇ	سېمونت	قۇم	شېغىل (mm)	
							5～20	20～40
C32.5	C7.5	0.90	29	45	50	120	311	
	C10	0.80	28	40	50	105	289	
	C15	0.68	26	34	50	80	237	
	C20	0.58	26	29	50	64	194	
	C25	0.49	24	24	50	45	158	

نەق مەيدانداﻫ قۇيۇلىدىغان بېتون نىسبىتى (ئادەتتىكى سېمونت)

ئولتۇرۇشچانلىقى : 40～70mm　　سېمونت C32.5　　008

سېمونت نومۇرى	بېتون نومۇرى	سۇ ، سېمونت نىسبىتى	قۇم پىرسەنتى (%)	ماتېرىياللار (kg)				
				سۇ	سېمونت	قۇم	شېغىل (mm)	
							5～20	20～40
C32.5	C7.5	0.76	26	38	50	113	102	239
	C10	0.72	26	36	50	103	96	224
	C15	0.60	23	30	50	74	81	189
	C20	0.52	20	26	50	59	66	155
	C25	0.45	20	23	50	43	55	129

نەق مەيدانداﻫ قۇيۇلىدىغان بېتون نىسبىتى (ئادەتتىكى سېمونت)

ئولتۇرۇشچانلىقى : 40～70mm　　سېمونت C42.5　　009

سېمونت نومۇرى	بېتون نومۇرى	سۇ ، سېمونت نىسبىتى	قۇم پىرسەنتى (%)	ماتېرىياللار (kg)				
				سۇ	سېمونت	قۇم	شېغىل (mm)	
							20～40	5～20
C42.5	C15	0.66	27	33	50	91	256	
	C20	0.57	26	29	50	68	204	
	C25	0.51	26	26	50	57	172	
	C30	0.46	25	23	50	48	147	

نەق مەيدانداﻫ قۇيۇلىدىغان بېتون نىسبىتى (ئادەتتىكى سېمونت)

ئولتۇرۇشچانلىقى : 40～70mm　　سېمونت C42.5　　010

سېمونت نومۇرى	بېتون نومۇرى	سۇ ، سېمونت نىسبىتى	قۇم پىرسەنتى (%)	ماتېرىياللار (kg)				
				سۇ	سېمونت	قۇم	شېغىل (mm)	
							5～20	20～40
C42.5	C15	0.63	22	31	50	76	86	201
	C20	0.54	20	27	50	62	72	167
	C25	0.46	20	23	50	49	60	139
	C30	0.43	20	21	50	37	51	118

2 . سېمونت ـ قۇم لاي نىسبىتى

دائىم ئىشلىتىلىدىغان ئارىلاشما سېمونت ـ قۇم لاي نىسبىتى

011

لاي نومۇرى	نىسبىتى (ئېغىرلىق نىسبىتى)	ھەربىر كۇب مېتىرغا كېتىدىغان ماتېرىيال (kg)		
		C32.5 سېمونت	ھاك ئېقتىمىسى	قۇم
C1.0	17.5 : 3 : 1	88.5	265.5	1500
C2.5	12.5 : 2 : 1	120	240	1500
1500	C5.0	8.5 : 1 : 1	176	176
C7.5	7.2 : 0.8 : 1	207	166	1450
C10.0	5.5 : 0.5 : 1	264	132	1450

دائىم ئىشلىتىلىدىغان ھاك ـ سېغىز ـ قۇم لاي نىسبىتى

012

لاي تۈرى	لاي نىسبىتى (ھەجىم نىسبىتى)	ماس كېلىدىغان نومۇرى
ھاك ـ قۇم	ھاك ئېقتىمىسى :قۇم=1 : 3～6	2#～4#
ھاك ـ قۇم لاي	ھاك توپىسى (پاراشوكى) :قۇم=1 : 3～7	4#～10#
ھاك ـسېغىز ـقۇم لاي	ھاك توپىسى :سېغىز :قۇم=1 : 0.3 : 3～5	2#～4#

دائىم ئىشلىتىلىدىغان سېمونت ـ قۇم لاي نىسبىتى

013

سېمونت نومۇرى	لاي نومۇرى	قۇمدىكى توپا نىسبىتى (%)	ھەربىر كۇب مېتىر لايغا كېرەكلىك ماتېرىياللار (kg)			ئېغىرلىق نىسبىتى (سېمونت ـ قۇم)
			سېمونت	قۇم		
C27.5	M2.5	<10	277	1600		5.8 : 1
	M5.0	<10	400	1500		3.8 : 1
	M7.5	<5	553	1400		2.5 : 1

دائىم ئىشلىتىلىدىغان سېمونت قۇم لاي نىسبىتى

014

سېمونت نومۇرى	لاي نومۇرى	قۇمدىكى توپا نىسبىتى (%)	ھەربىر كۇب مېتىر لايغا كېرەكلىك ماتېرىياللار (kg)			ئېغىرلىق نىسبىتى (سېمونت - قۇم)
			سېمونت	قۇم		
C32.5	M2.5		<10	250	1600	1 : 6.4
	M5.0		<10	355	1560	1 : 4.4
	M7.5		<5	575	1450	1 : 2.5
	M10		<5	695	1400	1 : 2

ھەر خىل نىسبەتتىكى بىر كۇب مېتىر سېمونت - قۇم لايغا كېتەرلىك ماتېرىيال

015

ماتېرىيال نامى	بىرلىكى	نىسبىتى (ھەجىم نىسبىتى)				
		1 : 1	2 : 1	2.5 : 1	3 : 1	3.5 : 1
C32.5 سېمونت	kg	812	517	438	380	335
تەبىئى قۇم	m^3	0.81	1.06	1.12	1.17	1.21

3 . قوشۇمچە جەدۋەللەر

بىر قىسىم قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرىنىڭ سېلىشتۇرما ئېغىرلىقى (kg/m^3)

(شۇ خىل ماتېرىيالنىڭ بىر كۇب مېتىر ھەجمىنىڭ ئېغىرلىقى)

016

ماتېرىيال نامى	ئۆلچەملىك ئېغىرلىقى	ماتېرىيال نامى	ئۆلچەملىك ئېغىرلىقى
قىزىل ، ئاق قارىغاي	500	ھاك ـ قۇم لاي ، ئارىلاشما لاي	1700
شۇيچۇلىۇ	600	سېمونت ـ قۇم لاي	2000
ھەرە كېپەكى	250	خىش تام	1800
چويۇن	7250	3 : 7 ھاك توپا	1750
پولات	7850	سېمونت (خالتىلىق)	1600
تاشپاختا	1000	ساپ بېتون	2400
سېغىز	1600～1800	پولات چىۋىقلىق بېتون	2500
قۇم (يۇمشاق ـ يىرىك)	1400～1700	سۇ	1000
دەريا تېشى	1600～1800	قۇرۇلۇش ئەخلىتى	1500
خۇاگاڭيەن (تاش)	2800	ئادەتتىكى سېغىز خىش	1900
ھاك ـ قۇم خىش	1800	ھاك ئېقىتمىسى	1350

دائىم ئىشلىتىلىدىغان ئىشكىلەرنىڭ ئۆلچەملىك كەڭلىكى

017

ئىشلىتىلىدىغان ئورۇن	ئىشىك تۈرى	ئۆلچىمى (mm)
تام جاۋەن ۋە ئامبار	تاق قانات	650
ھاجەتخانا ، مۇنچا ۋە بالكون	تاق قانات	700～800
ياتاق ۋە مېھمانخانا	تاق قانات	900
كارىدور ۋە چوڭراق ئۆي	قوش قانات	1100～1500

پولات چۇنقلىق بېتون ئىشىك بېشى

018

لىم نومۇرى		كەسمە يۈز نومۇرى	لىم ئۇزۇنلۇقى	ئاساسى چۇنۇق	بوغما چۇنۇق	قوشۇمچە چۇنۇق	كۆتۈرەلەيدىغان يۈك kg/m
GL6.1	1	1000	2∅8	∅6@200	1∅6		850
GL6.2	2		2∅8				1700
GL9.1	1	1300	2∅8	∅6@200	1∅6		400
GL9.2	2		2∅8				800
GL10.1	1	1500	2∅10	∅6@200	1∅6		400
GL10.2	2		2∅10				900
GL12.1	2	1700	2∅10	∅6@200	2∅6		950
GL12.2	3		2∅12				1800
GL12.3	4		2∅14				3500
GL15.1	3	2000	2∅10	∅6@200	2∅6		900
GL15.2	3		2∅14				1700
GL15.3	4		2∅16				3500
GL18.1	3	2300	2∅12	∅6@201	2∅6		900
GL18.2	3		2∅16				1800
GL18.3	4		2∅18				3500
GL21.1	3	2700	2∅14	∅6@200	2∅6		900
GL21.2	3		2∅16				1800
GL21.3	4		1∅25+ 1∅22				3500

ھەر خىل قېلىنلىقتىكى $1m^2$ خىش تامغا كېرەكلىك ماتېرىيال

019

تام قېلىنلىقى (mm)	120 تام	180 تام	240 تام	370 تام	490 تام	620 تام
ئادەتتىكى خىش (دانە)	64	96	128	192	256	320
لاي قۇم (m^3)	0.0325	0.0410	0.0650	0.0975	01300	0.1625

ھەر خىل چاسا خىش تۇۋرۇكنىڭ ھەر مېتىرىغا كېرەكلىك ماتېرىياللار

020

چاسا تۇۋرۇك ئۆلچىمى (mm)	240 * 240	370 * 240	370 * 370	490 * 370	490 * 490
ئادەتتىكى خىش (دانە)	32	48	72	96	128
قۇم لاي (m^3)	0.0163	0.0244	0.0366	0.0488	0.0650

خىش تام ۋە تاش قوپۇرما تامغا كېرەكلىك ماتېرىياللار

021

تۈرى	بىرلىكى	خىش (دانە)	تاش m^3	قۇم لاي m^3	1:1 قۇم لاي m^3
بىر خىشتىن يۇقىرى قېلىنلىقتىكى تام	m^3	530		0.26	
يېرىم خىشلىق تام ۋە خىش تۇۋرۇك	m^3	545		0.26	
كاۋاك تام :					
بىر كاۋاك بىر ياپما	m^3	432		0.135	
ئىككى كاۋاك بىر ياپما	m^3	411		0.124	
ئۈچ كاۋاك بىر ياپما	m^3	402		0.119	

پوتونلەي كاۋاك	m^3	379		0.107	
تاش قوپۇرما تام (چاقما تاش)	m^3		0.125	0.41	
خش تام ئەنكاپ	m^2				0.0035
تاش قوپۇرما تام ئەنكاپ	m^2				0.0080

ئادەتتىكى خش پولنىڭ $1m^2$ىغا كېرەكلىك ماتېرىياللار

022

ئىشلەش ئۇسۇلى		خش (دانە)	قۇم (m^3)	سېمونت ياكى ھاك پاراشوكى (kg)
قۇرۇق قۇم بىلەن يانتۇزۇش	تۈز	34	0.015	
	يانتۇ	71	0.026	
لاي بىلەن يانتۇزۇش	تۈز	34	0.014	27
	يانتۇ	71	0.024	46

ئۆگزە بالا ئۆلچىمى (تېرەك ياغچى)

023

ئۇزۇنلۇقى (m) / دىئامېتىرى (cm) / ئارىلىقى (cm)	2.80	3.00	3.20	3.40	3.60	3.80	4.00	4.20
100	Ø14	Ø15	Ø16	Ø16	Ø17	Ø18	Ø18	Ø19
90	Ø14	Ø14	Ø15	Ø15	Ø16	Ø17	Ø17	Ø18
80	Ø13	Ø14	Ø14	Ø15	Ø15	Ø16	Ø16	Ø17
70	Ø13	Ø13	Ø14	Ø14	Ø15	Ø15	Ø16	Ø16
60	Ø12	Ø12	Ø13	Ø13	Ø14	Ø14	Ø15	Ø16

ئەسكەرتىش : ھەر كۋادرات مېتىر ئۆگزە يۈزىگە 250kg يۈك بويىچە ھېسابلاندى ، يۇقىرىدىكى ئۆلچەم بالانىڭ كىچىك بېشىنى ئاساس قىلغان .

يۇمىلاق پولات چۇبقىنىڭ ھەر مېتىرىنىڭ ئېغىرلىقى

024

رەت نومۇرى	دىئامېترى (mm)	ئېغىرلىقى kg/m	رەت نومۇرى	دىئامېترى (mm)	ئېغىرلىقى kg/m	رەت نومۇرى	دىئامېترى (mm)	ئېغىرلىقى kg/m
1	5	0.154	8	10	0.617	15	24	3.55
2	5.5	0.187	9	12	0.888	16	25	3.85
3	6	0.222	10	14	1.21	17	26	4.17
4	6.5	0.260	11	16	1.58	18	27	4.49
5	7	0.302	12	18	2.00	19	28	4.83
6	8	0.395	13	20	2.47	20	30	5.55
7	9	0.499	14	22	2.98	21	32	6.31

ھەر 100 كۋادرات مېتىر يۈزگە كېرەكلىك سىر مىقدارى

025

ماتېرىيال	ياغاچ ئىشىك (بىر قات)	ياغاچ دېرىزە (بىر قات)	پولات ئىشىك دېرىزە (بىر قات)	تام يۈزى	مېتال يۈزى (قاتالتىر)
تەخشەلگەن سىر	27.92	25.61	16.5	9.72	8.16

پولات تۇرۇبنىڭ ھەر مېتىرىنىڭ ئېغىرلىقى

026

(in)	سىرتىنىڭ دىئامېتىرى (mm)	تۆمۈرنىڭ قېلىنلىقى (mm)									
		2.0	2.2	2.5	2.8	3.0	3.2	3.5	4.0	4.5	5.0
		نەزەرىيە ئېغىرلىقى (kg/m)									
$\frac{1}{2}$	51 (4 پۇت)	0.937	1.02	1.14	1.26	1.33	1.41	1.51	1.68	1.83	1.97
$\frac{3}{4}$	20 (6 پۇت)	1.23	1.34	1.51	1.67	1.78	1.88	2.03	2.27	2.50	2.71
1	52 (بىر سۇت)			1.82		2.15		2.46	2.76	3.05	3.33
$1\frac{1}{4}$	32 (1.2 سۇت)			2.44		2.89		3.35	3.75	4.16	4.56
$1\frac{1}{2}$	40 (1.5 سۇت)			2.93		3.48		4.01	4.54	5.05	5.55
2	50 (2 سۇت)					4.22		4.88	5.52	6.16	6.78
$2\frac{1}{2}$	65 (2.5 سۇت)					5.40		6.26	7.10	7.93	8.75

بىر قەۋەت ئولتۇراق ئۆي قۇرۇلۇشىغا يېتەرلىك ئاساسلىق ماتېرىياللارنى ھېسابلاشتا پايدىلىنىش جەدۋىلى

027

ماتېرىيال تۈرى / كۆلەم بىرلىكى	تاش (m^3)	خىش (دانە)	سېمونت (Kg)	قۇم (m^3)
$1m^2$ قۇرۇلۇشقا	0.25	400	135	0.39
$100m^2$ قۇرۇلۇشقا	25	40000	13500	39

داۋامى

شىبغىل (m^3)	پولات چىۋىق (Kg)	ئىشىك (m^2)	دېرىزە (m^2)	بالا (m^3)
0.17	4.8	0.13	0.20	0.05
17	480	13	20	$5m^3$

ئۇچ خىل ماتېرىيالنىڭ تۈرلەر بويىچە ھەر بىر كۋادرات مېتىر قۇرۇلۇش كۆلىمىگە تەقسىم بولۇشى

028

ئىش تۈرى / ماتېرىيال تۈرى	چارچاپ (ئىككى قات)	پول بېتون (قېلىنلىقى 80)	سۇۋاق ۋە ئەنكاپ	تام قوپۇرۇش (سىرتقى تام 370)	ئۈل	جەمى
سېمونت (Kg/m²)	13	14	40	43	25	135
قۇم (m³/m²)	0.01	0.02	0.09	0.17	0.10	0.39
شېغىل (m³/m²)	0.07	0.10	—	—	—	0.17

يۇقىرىقى ئىككى جەدۋەلدىكى ئۆي بىر قەۋەتلىك ئۆي بولۇپ ، يەردىن 0.50 مېتىر كۆتۈرۈلىدۇ ، ئۆي ئىچى ئېگىزلىكى 3.5 مېتىر بولىدۇ . ئۈل تاش بىلەن قوپۇرۇلغان ، تام خىش بىلەن قوپۇرۇلغان بولۇپ ، سىرتقى تام 37 سانتىمېتىر ، ئىچ تام 24 سانتىمېتىر ، ئۆي ئىچى ۋە سىرتقى پەۋاز سۇۋاق ، سىرتى ئاساسەن ئەنكاپ ، بېتون پول ، ئۆگزە ياغاچ بىلەن يېپىلىدۇ ، ئاستى - ئۇستىگە ئىككى قات چارچاپ قويۇلىدۇ .

ئۈل ۋە تام C2.5 سېمونت ئارىلاشما لاي بىلەن قوپۇرۇلىدۇ ، سۇۋاق C8.0 سېمونت لاي بىلەن سۇۋىلىدۇ . ئەنكاپ 1:2 سېمونت لاي بىلەن ئىشلىنىدۇ ، پول C15 بېتون بولىدۇ ، چارچاپ C20 بېتون بولىدۇ . بالاغا يۇمىلاق ياغاچ ئىشلىتىلىدۇ .

ئۇيغۇر كتاب توربېكىتى
www.uyghurkitap.com

پايدىلانغان ماتېرىياللار

1 . شەنشى پەن ـ تېخنىكا نەشرىياتى نەشر قىلغان «يېزا ـ كەنت بىناكارلىق لايىھىلەش ۋە ئىشلەش» خەنزۇچە بېسىلغان جەدۋەللىك كىتاب (1986 ـ يىلى 6 ـ ئاي 3 ـ نەشرى) .

2 . «بىناكارلىق قۇرۇلۇشى» ناملىق ئۇيغۇرچە بېسىلغان كىتاب (1983 ـ يىلى 6 ـ ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق شەھەر ـ يېزا قۇرۇلۇش ، مۇھىت ئاسراش ئىدارىسى تەرىپىدىن تەرجىمە قىلىنىپ نەشر قىلىنغان)

3 . «يېزا ـ كەنت بىناكارلىق توپلىمى» ، جۇڭگو بىناكارلىق سانائىتى نەشرىياتى تەرىپىدىن خەنزۇچە نەشر قىلىنغان (1984 ـ يىل 2 ـ ئاي)

4 . «بىناكارلىق ئاساسىي بىلىملىرى» ، ئەمگەك ـ كادىرلار نەشرىياتى تەرىپىدىن نەشر قىلىنغان (1988 ـ يىل 10 ـ ئاي)

5 . تۇرسۇن غازى تۇزگەن «ئۇيغۇر ئەنئەنىۋى بىناكارلىق بېزەك نەقىشلىرى» دېگەن كىتاب (1997 ـ يىل 1 ـ ئاي 4 ـ نەشرى)

6 . سۇي پىك تۇزگەن «قۇرۇلۇش سىلىش چېرتيوژى» شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى ئۇيغۇرچە نەشر قىلغان ، (1988 ـ يىل 7 ـ ئاي)

7 . جاڭ يىنجۇ تۇزگەن «يېزا ـ كەنت ئۆي ـ ئىمارەت قۇرۇلۇشى» (ئازادلىق ئارمىيە نەشرىياتى نەشر قىلغان ، 1985 ـ يىل 9 ـ ئاي)

8 . «بەش خىل مېتالدىن پايدىلىنىش قوللانمىسى» شاڭخەي پەن ـ تېخنىكا نەشرىياتى نەشر قىلغان (1989 ـ يىل 1 ـ ئاي 20 ـ باسمىسى)

9 . خوتەن ۋىلايىتى بېتون ، سېمونت ـ لاي ئىش ئېلىپ بېرىش نىسبىتى ، خوتەن ۋىلايەتلىك قۇرۇلۇش باشقارمىسى يازدۇرغان .

策　　划：买买提肉孜·买买提斯依提
责任编辑：买买提肉孜·买买提斯依提
　　吾热古丽·玉苏甫
责任校对：瓦力斯江·买买提
　　艾比不拉·艾力
装帧设计：艾克拜尔排祖拉

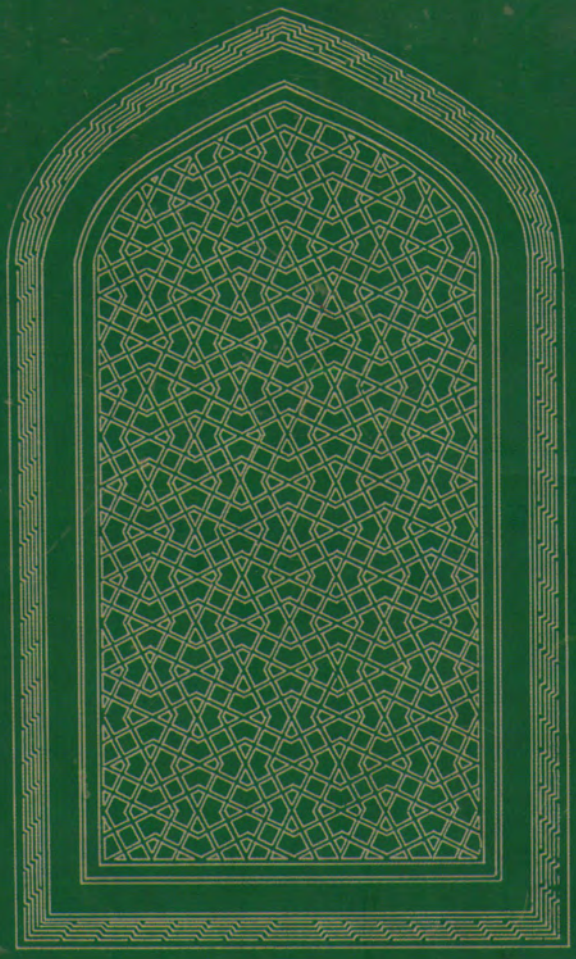
维吾尔住宅建筑图集（维吾尔文）

阿不都力米提·毛拉尤夫　编著
阿不力孜·毛拉尤夫
阿不都热西提·阿不都拉　审订
吉力力·阿尤夫

新疆科学技术出版社出版
（乌鲁木齐市延安路21号　邮政编码：830001）
新疆新华书店发行　新疆新华印刷厂印刷
889×1194毫米　16开本　12.25印张　插页8
2004年9月第1版　2004年9月第1次印刷
印数：1－3 000册

ISBN 7－80693－527－4　（民文）　定价：36.00元

ئۇيغۇر كتاب ئوقۇرمەنلىرى
www.uyghurkitap.com

ALBUM OF BUILDING CONSTRUCTION OF UYGHUR

ISBN 7-80693-527-4

ISBN 7-80693-527-4 （民文）定价:36.00元